Destinul ultimului Romanov
DORA **LEVY** MOSSANE
NDora Levy Mossanen

O dragoste

tragică

Destinul

ultimului

Romanov

Traducere din limba engleză
Oana Butta

ALMA 201
4IUBIRI SI DESTINE

vA(m

The Last Romanov Dora Levy Mossanen
Copyright © 2014 Dora Levy Mossanen
Lira, parte a Grupului Editorial Litera O.P.
53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România

tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777 e-mail:
comenzi@lira.ro
Ne puteţi vizita pe **www.litera.ro**
O dragoste tragică. Destinul ultimului Romanov Dora Levy Mossanen

Copyright © 2014 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română Toate
drepturile rezervate
Editor: Vidraşcu şi fiii Redactor: Justina
Bandol Copertă: Florentina Tudor

Tehnoredactare şi prepress: 0 felia
Coşman
ISBN ePUB: 978-606-741-300-7 ISBN
PDF: 978-606-741-301-4 ISBN Prinţ: 978-
606-741-083-9

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

O

eleFant
Personajele şi evenimentele descrise în această carte sunt fictive sau sunt utilizate în mod fictiv. Orice

asemănare cu persoane reale, în viaţă sau decedate, este pur întâmplătoare şi neintenţionată.

Tatălui meu, Sion Levy, fie-i
ţărâna uşoară Şi mamei mele,
Parvin Levy,
Profesorilor mei iubiţi

Şi stelelor mele
strălucitoare,

Hannah Sophia şi

Macabee Ryan
Asche

r„Ce altceva ar trebui să fie vieţile noastre dacă nu un şir nesfârşit de începuturi, de plecări dureroase în

necunoscut, ce ne împing de
pe marginile conştiinţei în
misterul a ceea ce încă nu am
devenit."

Ovidiu, în Povestiri de David Malouf

„Mă gândesc la bouri şi îngeri, la secretul pigmenţilor

rezistenţi, la sonetele profetice
şi la refugiul artei. Şi aceasta
este singura nemurire pe care

o putem împărţi noi doi, Lolita
mea."
Lolita, Vladimir Nabokov
1887

Mugetele bourilor
răsună departe în

pădurea bătrână.
Boris Spiridov îşi

întinde haina de
vânătoare peste o

saltea de frunze,
iar Sabrina

Iosefina, fiica unui
mare duce şi

favorit la curtea
Romanovilor, se

lasă pe vine ca şi
cum şi-ar fi

petrecut toată
viaţa în pădurea

aceasta. înalt şi
solid în spatele ei,

Boris o lasă să-şi
sprijine greutatea

de picioarele lui şi
cu mâinile o apucă

de subsuori. Ea îşi
desface genunchii

larg, îşi adună
enormele rezerve

de putere şi
împinge. Aduce pe

lume o fată. O fată
cu bucle negre şi

pielea de culoarea
aramei. O fată cu

ochi aurii minunaţi
- unul dintre ei ca

un opal translucid,
care reflectă

profunzimea emoţiilor mamei

.CAPITOLUL 1

1991

Daria Borisovna Spiridova
se trezeşte speriată la auzul
unui ciocănit insistent în uşă.

Fluturi bat din aripi pe pielea
ei, îşi ţes drum printre buclele
ei argintii, foşnind pe sub
pături. Un nor de fluturi

plutește din dormitor până în hol.

înfășurată într-un șal de satin fin, cu bastonul ţarului

Nicolae al II-lea într-o mână şi
cu o lampă în cealaltă, Daria
se strecoară în linişte pe
coridorul Palatului Plăcerilor,

acum în ruină, şi se opreşte în faţa uşii de stejar masiv.

Micul Servitor apare cu o tavă de piroşti şi un pahar de

votcă. Zâmbetul îi scoate la
iveală dinţii de aur, care au
costat-o pe Daria o cruce
încrustată cu perle.

— Pot să vă ajut, doamnă?

Ea ridică o mână ca să-l ţină la distanţă. Cu sclipirea

aceea poznaşă în ochi şi
obiceiul lui de a-şi face
apariţia în momentele cele mai

nepotrivite, piticul e de multe ori o pacoste.

— E pentru mine. Răspund eu.

îşi strânge şalul în jurul
umerilor. Buclele ei aruncă
umbre în lumina slabă a lămpii
în timp ce bâjbâie cu

numeroasele încuietori şi
zăvoare. Uşa se mişcă
scârţâind, apoi se deschide cu
un geamăt puternic, iar ea se

trezeşte faţă în faţă cu un
tânăr cu ochii înguşti, într-o
uniformă de culoarea coastelor
Crimeei.

— *Dobroe utro!* o salută el, făcând o plecăciune adâncă, atingând cu o mână borul căciulii din blană de

vulpe ce i se clatină pe capul
mic şi conic, iar cu cealaltă
întinzându-i un plic crem din
foaie velină.

La vederea sigiliului familiar al asociaţiei, Daria ridică involuntar mâna spre oul Faberge în miniatură pe

care îl poartă la gât agăţat de
un lănţişor. Asociaţia Nobilimii
Ruse este o adunare
zdrenţăroasă a unor rămăşiţe

de aristocraţi descendenţi ai
Şcerbatovilor, Goliţînilor,
Bobrinskilor, Iusupovilor şi
Şeremetievilor. înainte ca

ticăloşii de bolşevici să
distrugă Rusia, aristocraţii
aceştia se plimbau în trăsurile
lor strălucitoare pe bulevardul

Nevski Prospekt în drum spre
Teatrul Mariinski sau de la un
palat la altul, unde, înfăşuraţi
în blănuri şi strălucind de

bijuterii, mâncau cu lingura
caviar de Marea Caspică în
boabe ca mărgăritarul şi
ciocneau pahare de şampanie

cu Alteţele Lor imperiale ţarul
Nicolae Alexandrovici
Romanov şi Alexandra
Feodorovna. Vorbeau în limba

franceză cu copiii lor şi cu
guvernanta elveţiană, în limba
engleză cu bonele şi prietenii

lor britanici şi în limba rusă cu slujitorii.

Aristocraţii aceştia exilaţi încă mai visează, fac planuri şi

complotează să reinstaureze
monarhia, deşi resping ideea
ei de a-l căuta pe fiul ţarului,
Alexei, considerând-o doar o

ultimă halucinaţie a unei femei
nebune.

— *Spasibo,* fiule, îi murmură Daria mesagerului rumen la faţă.

Face un pas înapoi ca să închidă uşa, dar băiatul rămâne

nemişcat în prag, captivat de
femeia aceasta în vârstă de
104 ani, de ochii ei
fermecători, din care unul

seamănă cu o sferă de opal
crăpat. Nu e ca opalul acela
lăptos extras din fisurile
pământului, ci are o nuanţă

aurie limpede, sfidătoare şi plină de mister.

— Eşti atât de frumoasă, atât de deosebită!

se aude el vorbind, deşi limba i
se împleticeşte în gură. E
adevărat că ochiul tău de opal

poate citi gândurile animalelor?

Daria îşi îndreaptă privirea spre el.

— Şi pe ale oamenilor, *golubcik,* dragul meu. Văd totul, chiar şi ceea ce aş prefera să nu văd.

Până la vârsta ei, Daria a învăţat să accepte multe lucruri... Şi-a acceptat fisura opalului din ochi, provocată de

o suferinţă întâmplată cu mult
timp în urmă, o tragedie la
care a fost martoră, o pată
neagră care n-ar fi trebuit să

apară niciodată. A învăţat să
accepte curiozitatea trezită de
ochii ei, să accepte că
frumuseţea ei, neştirbită de

timp sau de nenorociri, este şi ea o ciudăţenie. Aşa că, în ciuda nerăbdării de a afla ce conţine plicul, decide să-i

răspundă băiatului curajos,
care-i aminteşte de Micul
Servitor cu douăzeci de ani în
urmă, când i-a apărut la uşă cu

gura plină de dinţi stricaţi şi
cu două zibete botoase în
braţe, spunându-i că părinţii
lui au fost trimişi „la lagăre",

că nu-i pasă că toată lumea o crede vrăjitoare şi că fluturii ei sunt sufletele Romanovilor. La drept vorbind, i-a spus el,

excentricităţile ei îi
conveneau, căci şi el era altfel
decât ceilalţi. I- a promis să
muncească din greu în

schimbul hranei şi adăpostului
şi a susţinut că pisicile lui
sălbatice sunt dresate să
smulgă boabe roşii de cafea

din tufele pe care a promis să
le planteze în grădină, boabe
din care avea să prepare cea
mai aromată cafea. Ea a

deschis pur şi simplu uşa şi l-a
lăsat să intre. Şi acum, în
ciuda înclinaţiei de a aprinde
focurile în şeminee în absenţa

Freacă plicul între palme
şi îi oferă tânărului în
uniformă un zâmbet care îi

scoate la iveală dinţii impecabili.

— Vrei o sticlă din votca mea de casă?

El se foieşte în loc,
şovăind, nesigur de manierele
potrivite - dacă ar trebui să
accepte sau să refuze

politicos. Se decide să urmeze calea bătută şi răspunde:

— Nu beau, *spasibo*.

Ea scoate un hohot de râs, izvorât din adâncul pieptului, apoi izbucneşte într-o veselie vulcanică.

— Ce păcat! O duşcă zdravănă de votcă bună în fiecare zi te ţine sănătos. Dar te înţeleg, băiete, chiar te

înţeleg. Eşti tânăr, neatins de
tragedii, îmbătat de viaţă. Şi
totuşi, dacă te răzgândeşti, îţi

ofer cu cea mai mare plăcere o
sticlă din excelenta mea votcă.

— Votca vă face să arătaţi atât de tânără... Scuzaţi-mă. Se spune

că sunteţi bătrână, dar nu
arătaţi deloc bătrână. *Sunteţi*
bătrână?

— Bătrână! Ai grijă ce spui, băiete! Daria îşi întinde capul spre el, căutând în ochii lui vreo urmă de răutate sau

de batjocură, dar, negăsind
decât inocenţa tinereţii,
adaugă: Secretele vieţii mele
lungi sunt pasiunile, obsesiile

şi visele mele, care nu s-au
schimbat deloc de când aveam
şaptesprezece ani şi trăiam în
pădurea Belaveja cu păsările

paradisului şi animalele
sălbatice. Dacă s-a schimbat
ceva, aş putea spune că azi
sunt mai hotărâtă. Du-te acum

şi împărtăşeşte-le vestea
tinerilor tăi prieteni!
Secretul longevităţii ei
este mult mai complex de atât,

desigur. O bucată de ambră pe
care a descoperit-o pe malul
Crimeei rămâne esenţială
pentru aspectul ei tineresc. O

ajută şi optimismul ei,
capacitatea de a se hrăni cu
speranţe şi cu o dietă de
amintiri. Chiar şi atunci când

fructele halucinogene din
grădină nu-i alină amestecul
acesta de aduceri-aminte şi
vinovăţie, ea refuză să-şi

piardă speranţa. Speranţa că
fiul ţarului supravieţuise
ororilor din noaptea aceea de
demult şi că, în ciuda vârstei

lui, este sănătos. Speranţa că
va putea, încă o dată, să-l ţină
în braţe şi să-i acopere faţa cu
un milion de sărutări tandre.

— Pot să vă mai pun o întrebare? spune băiatul.

— *Ne budet li,* ai grijă ce întrebi, tinere! răspunde ea,

şi un nor de fluturi i se
ghemuieşte în mâna făcută
căuş.

— Este adevărat că ai fost *tiotea* Daşa a ţareviciului, Alexei Nikolaevici Romanov?

— într-adevăr. *Dai* Am fost doamna lui de onoare, iubita lui mătușă Dașa. Acum du-te! *Sceastia i zdorovial*

Noroc! Şi nu uita să-l
pomeneşti pe ţareviciul nostru
în rugăciunile tale, spune ea.

Un nor de fluturi fâlfâie în jurul ei ca nişte ornamente. E mai puţin intimidantă decât i

s-a spus, aşa că băiatul exclamă:

— Oamenii zic că sunteţi vrăjitoare şi că fluturii

ăştia sunt sufletele
Romanovilor care ţin vrăjmaşii
departe şi vă ajută...

— Vorbeşti prea mult, fiule. Ferecă-ţi buzele, altfel vei începe să scoţi broaşte râioase pe gură.

Daria îl împinge blând cu bastonul şi închide uşa în urma lui.

Alungă doi fluturi insistenţi
care aterizează pe plic şi bate
cu bastonul înspre un şobolan
care aleargă pe hol ca să

ciugulească în spatele ei. Alţi
şobolani vin şi pleacă,
mulţumindu-se cu resturile
neîndestulătoare. Ăsta cu ochii

ca nişte mărgele e lacom ca
oricare dintre revoluţionarii
roşii pe care i-a cunoscut
vreodată, ca toţi ticăloşii de

comunişti şi javrele
antimonarhiste care se scapă
pe ei de frică atunci când o
văd.

Rupe sigiliul plicului şi scoate un bilet scris pe foaie velină. Inima îi bate cu putere în piept în timp ce trece cu

privirea peste inscripţiile imprimate cu auriu. Emisarii Asociaţiei Nobilimii Ruse o cheamă la o reuniune de

urgenţă la parfumeria
Rostislav, la patru fix după-
amiază. O chestiune
importantă necesită prezenţa

ei imediată. Ce i-ar fi putut determina pe membrii acestui cerc închis de monarhişti să o cheme acum? A stat cu ochii

pe ei de-a lungul anilor,
urmărindu-le jalnicele
încercări eşuate de a-l găsi pe
moştenitorul tronului,

preţiosul ei protejat, dragul ei Alioşa, bărbatul care avea să restaureze monarhia. An după an, tot felul de pretendenţi la

tron şi-au făcut apariţia,
escroci şi impostori fără nici o
legătură cu Romanovii, fără

vreo picătură de sânge regal
în venele lor uscate.
Daria împăturește biletul
și se gândește la căutările ei

continue pe străzile poluate
ale Ekaterinburgului, pe
bulevardele sufocate de trafic,
în clădirile acoperite cu

funingine şi în autobuzele
împuţite, la atenţia cu care
examinează toate persoanele
oricât de puţin asemănătoare

cu ţareviciul, prinţul ei
adorabil cu ochi melancolici
care îi reflectau suferinţa.
Continuă să călătorească prin

ţară şi să asculte pe oricine
pretinde să aibă informaţii
despre vreun Romanov, să
stabilească întâlniri cu un

impostor sau altul, să le
observe geografia feţelor şi să
îngrămădească cenuşă pe
capetele lor mincinoase.

Micul Servitor reapare cu tava.

— Micul dejun, doamnă?

Ea bagă biletul înapoi în plic şi lasă să iasă un fluture care intrase înăuntru.

— Nu azi.

— Veşti deosebite, doamnă?

— Da, da, o întâlnire importantă la care trebuie să particip.

— Chiar acum, doamnă?

— Nu, peste o eternitate. Ei, nu chiar, dar aşa

pare. Trebuie să fiu la
parfumerie în patru ore.

— Poate că doamna vrea să încălzesc baia de aburi? Ajută întotdeauna.

— Da, mulţumesc. Chiar te rog.

Va face baie, îşi va spăla părul cu şampon, va gusta un

fruct halucinogen sau poate
două şi va bea un pahar de
votcă parfumată ca să-i treacă
timpul. îi place sentimentul de

relaxare pe care i-l aduce
fiecare scufundare în baia cu
aburi. Spălatul este un ritual
necesar, legătura ei de fiecare

zi cu trecutul, cu copilăria şi părinţii ei iubiţi.

Piticul se grăbeşte să pregătească baia cu aburi,

hotărât să-i facă pe plac
stăpânei lui, care, spre
deosebire de alţii, îl priveşte
ca pe un egal, nu ca pe un

gândac de bucătărie pe care îl
striveşti cu piciorul şi îl strângi
apoi odată cu gunoiul.
Dintotdeauna i s-a spus Micul

Servitor, în ciuda faptului că,
lăsând la o parte înălţimea lui,
are trăsături care ies în
evidenţă: ochi bulbucaţi, nas

coroiat, mâini şi picioare ca
nişte lopeţi. îi place să
locuiască aici, ferit de priviri
curioase, aici unde poate să se

îmbrace cum vrea, în pantaloni
largi din satin colorat şi bluze
care îi amintesc de Bakşai,
satul natal. Camera lui, în

ciuda vopselii care se cojeşte
şi a mirosului de mucegai, e
de-a dreptul luxoasă după
standardele lui, şi Micului

Servitor îi place să ocupe un pat care cândva a aparţinut marii ducese Anastasia. Merge târşâindu-şi picioarele prin

grădina cu tufe de fructe,
fluturi ameţitori, zibete
sălbatice şi distileria de votcă
unde fermentează smochine

negre, melasă, chimen şi
coacăze. Şi merge pe aceeaşi
alee pe care s-au plimbat ţarul

şi ţarina cu şaptezeci de ani în urmă.

Ridicat în mijlocul a cinci acri de teren, pe un deal cu

vedere asupra oraşului de
dedesubt, Palatul Plăcerilor
este locul în care

Nicolae al Il-lea şi Alexandra
Feodorovna obişnuiau să
asiste la simfonii şi spectacole
de balet după o zi lungă de

responsabilităţi oficiale.
înconjurat cândva de crânguri
de mesteacăn, tei şi cedru,
peisajul e năpădit acum de

tufe de arbuşti hibrizi şi
robuşti pe care Micul Servitor
i-a plantat când a venit aici cu
zibetele lui sălbatice.

Zibetele continuă să se
împerecheze şi să se
înmulţească. Se strecoară
printre tufişuri în timpul nopţii

şi smulg boabe de cafea,
mestecă exteriorul fructos şi
înghit interiorul tare. în
fiecare dimineaţă, Micul

Servitor intră în grădină şi
culege din numeroasele
grămezi de bălegar de zibetă
boabele care au fost rafinate

de sucul gastric al animalelor.
Apoi începe să fiarbă una
dintre cele mai rare cafele

dulci, cu aromă de vanilie şi ciocolată.

Decorul acesta care s-a conservat miraculos şi care

ascunde ruinele revoluţiei
bolşevice şi ale anilor de
război civil este singura
reşedinţă imperială pe care

comuniştii şi antimonarhiştii
nu au confiscat-o, de teama
fluturilor care se înmulţeau şi
pe care îi considerau sufletele

Romanovilor, rămase să bântuie pe pământ.

Micul Servitor intră în baia de aburi construită cu

zeci de ani în urmă. în afară de
acoperişul care lipseşte, este
într-o stare acceptabilă.
încearcă apa şi, văzând că e

destul de caldă şi plăcută,
amestecă în ea o cantitate
generoasă de esenţă de
eucalipt şi floare de portocal şi

aşază în apropiere câteva
prosoape, un borcan de săruri
de baie şi nuiele de
mesteacăn. Culege cinci fructe

de pădure halucinogene din
grădină şi le aranjează pe o
frunză de smochin decorativă

într-un bol, apoi pleacă să-şi cheme stăpâna.

— Baia de aburi este gata, doamnă, anunţă el oficial.

Ea apare, îşi aruncă şalul de pe spate şi îşi scoate cămaşa de noapte, în timp ce Micul Servitor le ridică şi le

împăturește cu grijă pe braț. O
observă cum se scufundă în
apa aromată, admirând
miracolul de sub ochii săi.

Muşchii ei sunt fermi, pielea,
de nuanţa scorţişoarei, ochii
aurii reflectă splendoarea unei
femei sigure pe frumuseţea ei.

El nu conteneşte să caute prin Palatul Plăcerilor ceva ce ar putea explica secretul tinereţii ei veşnice: un elixir, o

incantaţie, o plantă magică.
Poate ceva ce i-ar putea
adăuga şi lui
câţiva centimetri în înălţime.

S-a întrebat de mai multe
ori dacă secretul tinereţii ei ar
putea avea vreo legătură cu
parfumul care emană mereu

din omniprezentul ou Faberge
în miniatură agăţat de un
lănţişor de aur la gâtul ei. Este
o bijuterie superbă, nu mai

mare decât unghia degetului
mare. Un smalţ de un verde
intens, încrustat cu diamante
strălucitoare şi perle, în

mijlocul căruia se află
portretul unei femei frumoase
cu părul roşcat. Odată deschis,
emană un parfum puternic şi

îmbătător ca gesturile
aţâţătoare ale unui amant.
Micul Servitor îi strânge
părul într-o eşarfă şi-i

aranjează o pernă la ceafă.
Aduce castronaşul cu fructe de
pădure. Ea aruncă două fructe
pline, lucioase în gură, le suge

nectarul, savurează gustul
familiar de tartă amară. îl
strigă pe Micul Servitor să-i

aducă înapoi bolul pe care l-a luat.

— Aveți grijă, doamnă, sunt proaspăt culese de pe

vrej şi sunt destul de puternice.

— Cu atât mai bine, răspunde ea, smulgând un

fluture încăpăţânat din vas şi
luând în mână restul boabelor,
suficiente ca să-i ţină
entuziasmul în frâu până la

reuniunea din după-amiaza aceasta.

îşi odihneşte capul pe pernă, oftează mulţumită şi

închide ochii, imaginându-şi
epoca din urmă cu 104 ani,
dinainte de naşterea ei, în care
bourii cutreierau sălbatici prin

pădurea Belaveja şi Sabrina
era o femeie fără nici o grijă.
CAPITOLUL 2
1887

Marele duce Boris Spiridov îşi duce binoclul la ochi şi priveşte întinderea nesfârşită de pădure bogată în

vânat - cerbi, elani şi bizoni -,
presărată cu râuri şerpuitoare
şi cărări nisipoase, stejari
bătrâni, pini şi brazi albi.

Musafirii de la curte sunt
aşteptaţi la moşia Belaveja din
estul Poloniei, iar Boris, văr
de-al doilea al ţareviciului

Nicolae Alexandrovici
Romanov, aşteaptă cu
nerăbdare emoţia vânătorii şi

plăcerea de a-şi petrece timpul în compania doamnelor.

A fost plănuită o mare expediţie de vânătoare a

bourilor, crescuţi şi întreţinuţi
pentru plăcerea tânărului
ţarevici. însă, în ultimul an,
animalele acestea viclene şi

greu de prins s-au înmulţit,
călcând în picioare cuiburile
delicate ale păsărilor
paradisului pe care ţareviciul

le-a colonizat în pădure.
Păsările acestea, cu penele lor
dantelate şi culorile uimitoare,

sunt pe cale de dispariţie. Şi ţareviciul nu este mulţumit.

Boris galopează de la o cabană de vânătoare la alta,

strigând slujitorilor cu vocea
lui autoritară să pregătească
toate cabanele, să le decoreze
cu opere de artă atent

selectate, să aducă provizii, să
împrăştie buşteni de foc, să
cureţe tufişurile şi să macine
ovăz ca să- 1 amestece cu

carnea, ca hrană pentru câinii
de vânătoare. Cât despre
pregătirea cabanei private a
prinţesei Alix de Hessa,

însoţitoarea ţareviciului, Boris nu prea ştie ce să facă. De ce fel de confort ar avea nevoie o femeie? O plasă deasupra

patului, ca să ţină ţânţarii
departe? Un buchet de flori şi
o cutie de bomboane de
ciocolată? Gândindu-se la

părul ei roşcat şi lung, se
îndreaptă spre cabana
principală să ia setul de perii
de păr din argint care au

aparţinut cândva Ecaterinei şi
pe care le-a achiziţionat la o
licitaţie.

în amurg e din nou în şa,
cu spatele drept, atent la cel
mai mic zgomot adus de vreo
adiere, cu o eşarfă roşie

neglijent legată într- un nod
lejer. Cămaşa şi mânecile
umflate de vânt îi sunt precum
stânca de dolomit ce se ridică

falnic în spatele lui. Aude
galopul copitelor ce se
apropie, urmat de zgomotul

roţilor de lemn, fragmente de
discurs şi apoi râsete.

Boris apucă frâiele şi se îndreaptă în galop spre locul de unde vine larma.

Alaiul imperial înaintează tumultuos. Ţareviciul Nicolae galopează în şa. Prinţesa Alix Viktoria Helena Luise Beatrice

de Hessa şi Rin călăreşte în
dreapta lui, cu picioarele pe o
parte, pe un armăsar de

culoarea mierii de la grajdurile
imperiale.
Iat-o, împodobită cu
cercei prea mari şi eşarfe viu

colorate, agăţate la gât ca
nişte funde de cadou, pe
roşcata Sabrina Iosefina, fiica
ducelui şi ducesei de Corinin,

un mic principat european,
cunoscut pentru cele două
mine care furnizează familiilor

regale din Europa mult
râvnitele diamante roz.

Un contingent mare de
servitori îmbrăcaţi în livrea

stacojie este urmat de zeci de
cufere şi de un spital pe roţi,
de o bucătărie mobilă, de
supraveghetorul câinilor de

vânătoare ai Maiestăţii Sale cu
haitele sale de barzoi, echipa
de grăjdari şi şoimii.

Nouăzeci şi opt de
vânători - aristocraţi şi mari
duci Romanov - îşi strunesc
armăsarii arăbeşti pursânge să

meargă la trap ca să nu
stârnească vârtejuri de praf,
neplăcute pentru doamne.

Sabrina îşi aşază mai bine
puşca agăţată peste umăr şi îşi
îndeamnă armăsarul pătat la

trap, ca să ţină pasul cu prinţesa.

— Draga mea Alix, eşti obosită? Nu vrei să te

odihneşti? Cât de departe suntem?

— Nu suntem departe, răspunde prinţesa Alix. Mă

doare spatele, ca întotdeauna.
Dar tu ce faci, draga mea? Ţi
s-a scurs toată culoarea din
obraji. Dă-te cu un pic de ruj,

dă-ţi părul pe după urechi...
da, în partea dreaptă... aşa, e
bine. O să ţi-l prezint personal.
Vei fi încântată. Marele duce

Boris Spiridov are sânge regal
şi e un domn rafinat.

Sabrina îşi duce armăsarul mai aproape de prinţesă.

— Nu te supăra, Alix,
dar mă interesează mai mult
vânătoarea decât marele duce.

— Nu ştiu ce găseşti tu în sportul ăsta, draga mea. Poate de data asta marele duce are să ţi se pară mai

interesant decât împuşcatul
bourilor. Promite-mi să nu te
pronunţi decât după ce-l vei
cunoaşte.

— Promit, răspunde Sabrina, călăuzindu-şi armăsarul să evite un pâlc de narcise.

Mai înapoi, în spatele
servitorilor şi al armăsarilor
pursânge, Iasmina,
dansatoarea persană - invitată

de Boris Spiridov să distreze
seara alaiul imperial -
călăreşte bărbăteşte pe un
armăsar brun. Coapsele ei

musculoase îmbrăţişează şaua,
mâinile cu articulaţii albe
strâng frâiele. Părul negru,
presărat cu diamante false

strălucitoare, îi este împletit în
vârful capului şi acoperit cu un
văl de culoarea cerului. Ţitera

o poartă într-o cutie de piele
aşezată pe spatele unui catâr.
E furioasă, îşi simte inima
în piept ca pe o piatră

dureroasă. De- a lungul
călătoriei, sute de ochi
masculini lacomi i-au urmărit
fiecare mişcare - rotaţia

uşoară din încheietura mâinii
care face calul s-o ia la galop,
legănarea feselor ample pe şa,
strălucirea ochilor negri ca o

curmală în spatele voalului,
sclipirea gleznelor când i se
ridică pantalonii. însă, pentru
ţarevici, ea nu înseamnă nimic.

E orb, ca şi cum Iasmina nici
n-ar exista. Ca şi cum n-ar fi
copleşit-o recent cu daruri şi
cu adoraţia lui, ca şi cum n-ar

fi savurat atâtea seri liniştite
la o cafenea retrasă, unde s-au
ţinut de mână şi s-au privit în
ochi, au discutat despre

poezie, despre muzică
persană, despre farmecele
ţiterei, şi despre cum el,
ţareviciul Nicolae al Il-lea al

Rusiei, se teme de ziua
inevitabilă în care va trebui să
urce pe tron.

Şi acum iată-l cu prinţesa lui germană, ale cărei picioare fragile, zâmbet îngheţat şi privire tristă sunt în stare să

usuce germenul oricărei
pasiuni înainte ca ea să apuce
să înflorească. Iasmina îşi
aţinteşte privirea asupra

ţareviciului, îşi ridică vălul şi
şi-l înfăşoară în jurul cozii
împletite de pe creştet. Chiar
şi aşa cum arată acum, aşezată

în şa, cu un cap mai înaltă
decât Alix de Hessa, el refuză
să o bage în seamă. Dar nu va
trece ea neobservată, îşi

promite dansatoarea. Nu a
călătorit zile întregi cu trenul
şi apoi pe spatele unui catâr
din Azerbaidjan până în Rusia

ca să fie refuzată de un bărbat,
fie el şi moştenitorul tronului
rus.

Sabrina îşi scoate lornieta din desagă şi se uită în depărtare la un bărbat călare. Pare atent, în aşteptare.

Eşarfa roşie şi părul îi flutură
în vânt. Se îndreaptă în galop
direct spre ea, şi silueta îi
devine mai clară - părul blond

unduind sălbatic în vânt, tenul
ars de soare, hăţurile strânse
în mâinile puternice ca de
fierar. Sabrina îşi ia puşca de

pe umăr şi şi-o pune în poală.
Cu o mână strânsă pe oblâncul
şeii şi cu cealaltă sprijinită pe
puşcă, înclină capul şi se uită

intens, fără milă, la Boris Spiridov.

Armăsarul lui se opreşte brusc, nas în nas cu calul ei,

palpitând, râcâind pământul
cu copita din faţă ca şi cum ar
porni la atac. Boris îi susţine
privirea. Femeia aceasta cu

păr roşcat, care călăreşte ca
un bărbat, nu poartă mănuşi
ca să-şi protejeze mâinile, iar
cerceii ei mari sunt o explozie

de culori. El îi examinează
fiecare trăsătură: liniile
rotunjite ale obrajilor care se
îmbujorează sub privirea lui,

ochii verzi, răutăcioşi, care nu
se feresc timizi, zâmbetul
languros din colţurile buzelor,
ca un mic semn de întrebare.

Ea îl salută dând uşor din cap.

El duce mâna la borul
unei pălării invizibile, apucă
frâiele şi schimbă direcţia.

Ţareviciul şi prinţesa Alix sunt invitaţii lui şi nu trebuie lăsaţi să aştepte. Se îndreaptă în galop spre nemţoaică, o

ajută să descalece şi îi urează
bun venit, sărutându-i mâna.
Ea îl răsplăteşte cu unul dintre
rarele ei zâmbete, apoi face

semn larg cu mâna spre Sabrina.

— Dragul meu prieten, prinţesa Sabrina Iosefina de

Corinin. Probabil îl cunoşti pe tatăl ei, ducele Iosif Leon IV de Corinin.

— Da, doamna mea, desigur că îl cunosc. Am vânat împreună la Peterhof, răspunde Boris, conducând-o

pe prinţesă spre ţarevici, care
înmânează frâiele grăj darului
şi se îndreaptă spre Alix.

Ţareviciul este un bărbat cu o constituţie puternică, dar nu prea înalt. Privirea nerăbdătoare din ochii lui nu e

greu de înţeles. îşi doreşte s-o
aibă pe Alix pentru el însuşi,
să-i arate împrejurimile, să- i
prezinte păsările paradisului.

Dar, mai presus de toate, îşi
doreşte să o ţină în braţe şi să
o asigure că, în ciuda educaţiei
ei luterane şi a sentimentelor

puternic antigermane ale
părinţilor lui, se va însura cu
ea într-o bună zi.

Boris îl salută cu o plecăciune şi un sărut pe fiecare umăr. Verişorul lui nu e la fel de înalt ca el, dar

puterea şi energia lui îl fac un
adversar redutabil în
expediţiile de vânătoare, încât,
în nerăbdarea lui, gazda a

trimis vorbă că mâine
vânătoarea va începe mai
devreme decât de obicei.

Prinţesa Alix scoate o cutie încrustată cu aur din poşetă şi-o întinde lui Boris.

— Am vrut să-i dau asta Sabrinei, dar am uitat, în entuziasmul călătoriei noastre. Fii, te rog, amabil, mare duce

Boris, şi ajut-o să deschidă încuietoarea.

Boris face o plecăciune prinţesei în semn de respect.

— Este, desigur, o onoare pentru mine, dacă asta îi face plăcere doamnei Sabrina Iosefina.

în şa, Sabrina mângâie
puşca din poală cu o licărire
sălbatică în ochi şi face semn
spre cutia din mâna lui.

înclinarea uşoară,
convingătoare a capului dă de
înţeles că nu vrea să mai
aştepte.

Boris deschide caseta şi descoperă pe patul de catifea un colier cu un ou Faberge miniatural, superb lucrat,

încrustat cu perle şi diamante.
Deschide oul încet şi admiră
imaginea din profil a Sabrinei
Iosefina ascunsă în interior. îl

închide, îşi înfăşoară lanţul de
aur delicat în jurul a două
degete şi se întoarce spre
femeia cu păr roşcat. O prinde

de talie şi, dintr-o mişcare
plină de forţă, o ridică din şa,
punând-o jos ca să privească în
profunzimea ochilor ei. întinde

mâna să-i închidă lanţul la
ceafă, şi respiraţiile li se
amestecă pentru o clipă
trecătoare, înainte ca

dispozitivul de prindere să se
închidă şi Sabrina să se
răsucească pentru a-i mulţumi
prinţesei Alix.

Oaspeţii sunt conduşi
spre camerele lor, unde lachei
cu mănuşi din bumbac îi
întâmpină cu piroşti calde,

piftie din limbă de bou şi ceai
amestecat cu coniac. Mâine va
fi o zi lungă şi obositoare, iar

odihna este esenţială pentru
însoţitorii ţareviciului.

Pentru Boris Spiridov,
ziua de mâine este deja plină
de mirosul femeii roşcate.

în zori, sunetul cornului de vânătoare răsună prin pădure. Pământul străluceşte de roua începutului de

toamnă. Frunzele sunt un
caleidoscop de nuanţe de roşu
şi portocaliu. Razele soarelui
încălzesc aleile de nisip şi

frigul iernii e doar o amintire
din ce în ce mai vagă.
Servitorii au curăţat şemineele
din cabanele imperiale şi au

făcut focuri noi. Cămările au
fost încărcate cu provizii:
frunze de viţă umplute cu nuci
şi curmale, clătite cu lapte

bătut, caviar proaspăt de
Marea Caspică, vin de Porto,
coniac, votcă aromată şi lăzi
de Château Lafite 1787.

Au fost tăiate poteci prin hăţişuri şi au fost amenajate poziţii de tragere. Hăitaşii au fost instruiţi să taie din spate

calea bourilor. Şoimii, dresaţi
să ignore păsările paradisului,
au fost asmuţiţi asupra prăzii
mai mici: iepuri, veveriţe şi tot

felul de păsări. Simţind
pericolul care se apropie,
multe dintre animalele
sălbatice şi puii lor s-au retras

adânc în umbra stejarilor mari
şi a pinilor.

Grupul imperial în ţinută
de vânătoare - haine încinse cu

curele de piele, pantaloni
băgaţi în cizme înalte până la
genunchi - se revarsă din
cabane într-o poiană vastă,

presărată cu covoare de
mătase şi cu mese încărcate
de delicatese: biftec
Stroganov, sturion, caviar

negru, clătite, purcel de lapte
umplut şi pelmeni cu carne de
ren. Servitorii şi grăjdarii aduc

mereu mâncare şi servesc tot felul de băuturi.

După ce s-au odihnit timp de trei zile şi au fost ţinuţi

închişi cu o zi înainte, câinii de
vânătoare ai lui Boris Spiridov,
cu ochii lor mari şi spinările
puternice, latră aţâţaţi de

aroma de biscuiţi şi de
ciuperci prăjite în unt. Mied
fierbinte şi coniac condimentat
sunt turnate cu polonicul în

cupe încrustate cu pietre
preţioase, şi pocale se
ciocnesc în cinstea tânărului

ţarevici şi a onoratei sale invitate.

Prinţesa Alix de Hessa nu e pasionată de vânătoare. Ea

ar prefera să-şi petreacă
timpul căutând păsările
paradisului, mângâindu-le
penele colorate şi hrănindu-le

cu smochine coapte şi
struguri. Dar, dată fiind
vânătoarea care stă să înceapă
şi prezenţa în libertate a

bourilor, decide să nu se
depărteze prea mult de cabana
principală, unde va rămâne cu
celelalte femei, cu servitorii,

copiii şi bonele lor.
Transmiţându-le bărbaţilor
rugăciunile şi urările ei de
bine, îi face semn doamnei

sale de onoare să se întoarcă la cabană.

Sabrina Iosefina iese din cabana ei, urmată de ogarul

lăţos. Poartă o fustă din piele, prinsă în talie cu o curea cu cataramă din alamă. Tivul îi atinge uşor cizmele de călărie

grele, cerceii
supradimensionaţi sclipesc ca
frunzele de plop, bluza de
mătase este coborâtă cât să îi

scoată în evidenţă decolteul
durduliu. întârzie în prag ca să
examineze locurile din jurul ei,
privirea îi alunecă nepăsătoare

peste oameni şi animale ca şi
cum nici unul nu ar fi demn de
universul ei. îşi pune puşca pe
umăr, se îndreaptă spre o

masă şi îşi toarnă o cupă de
mied pe care o ridică, urând
tuturor viaţă lungă şi biruinţă.
Dă lichidul pe gât, pune cupa

în mâna unui servitor, apoi
traversează poiana şi, fără să-i
pese de pericolele din faţa ei,
pătrunde adânc în pădurea de

treizeci de mii de hectare
însufleţită de ciripitul
păsărilor, murmurul insectelor

şi fornăitul şi nechezatul armăsarilor pursânge.

Boris descalecă şi dă frâiele grăjdarului. Se

îndepărtează de grupurile de
bărbaţi şi o urmăreşte pe
femeia al cărei râs i-a răsunat
în piept toată noaptea. E

responsabil de siguranţa
acestei femei îndrăzneţe,
musafiră pe moşia lui, şi va

avea grijă să nu i se întâmple
nici un rău.

Grăbeşte pasul când ea
dispare după un copac, apoi

după altul, fără să ezite, agilă
ca o leoaică pe un teritoriu
familiar. îi urmăreşte licărirea
cerceilor de aur, strălucirea

buclelor, mişcarea fustei în
timp ce apare şi dispare ca o
pisică la pândă. Ea îşi fluieră
câinele în timp ce traversează

un luminiş cu frunze putrede,
trece printr-un pâlc de plopi
tineri şi păşeşte stropind
printr-o baltă mică, unde tivul

fustei i se înnegreşte de noroi.
Preţ de o clipă o pierde din
vedere, apoi o rază de lumină
se reflectă în lucirea argintie a

puştii ei. Grăbeşte cu paşi
tăcuţi spre ea, cu puşca la
îndemână, atent la lătratul
îndepărtat al câinilor de

vânătoare şi la vocile ridicate
ale vânătorilor aflaţi pe urma
cea bună.

Apoi tăcere. Boris rămâne nemişcat.

Sabrina şi-a sprijinit patul puştii de umăr, cu ţeava

îndreptată uşor spre stânga.
Ogarul stă cu urechile ciulite,
mârâind încet.

Boris se lasă într-un genunchi, trage piedica puştii şi ocheşte cu precizia vânătorului experimentat.

Pocnetul metalic al
piedicii răsună exploziv printre
copaci. Sabrina priveşte în
direcţia lui, un avertisment

tăcut care îi spune să nu se
amestece. Bourul cel viclean
nu va permite decât o singură
lovitură. O mişcare greşită, un

sunet întâmplător le-ar putea fi fatale.

Animalul furios apare pe cărarea îngustă dintre doi

brazi masivi. Cu coarnele ca o
harpă, cu nările umflate şi
blana întunecată ca

obsidianul, se năpusteşte spre Sabrina.

Ea ţinteşte şi îi trimite un singur glonţ între ochi. Un

urlet sfâşietor reverberează
prin pădure, anunţând
vânătorii că primul bour a fost
doborât. Animalul se

cutremură, tulburând frunzişul
umed de pe jos şi stârnind
miros de frunze putrede.

Sabrina îl doboară cu un al doilea foc.

Obrajii îi iau foc, faţa i-a asudat şi o picătură de sânge îi

apare pe buza de jos, pe care
şi-a muşcat-o de exaltare.
Scoate un cuţit de vânătoare
de la centură şi încet, calm, se

apropie de bour şi îi retează
copita dreaptă din faţă cu o
tăietură puternică şi precisă

care trece prin piele, os şi tendoane.

Boris iese din spatele copacilor şi păşeşte spre ea.

Ea îi susţine privirea, întinde
mâna spre el şi îi pune copita
în palmă, închizându-i
degetele în jurul trofeului.

El îi şterge buzele cu
degetul mare, îl duce la gură şi
îi linge sângele.

Ea scoate un hohot care
vibrează ca o sută de harpe.
Din momentul în care l-a văzut
pe armăsarul lui negru, cu

pieptul lat şi mâinile mari pe
fundalul stâncii aceleia
impunătoare, a ştiut că va fi al
ei.

îşi desface centura, îşi ridică fusta şi îi îndeasă tivul sub betelie.

Boris cade în genunchi şi
îşi lasă mâinile să-i alunece în
sus de-a lungul coapselor ei
până la lenjeria intimă pe care

o lasă în jos. Limba lui îi
mângâie pielea dintre sâni, în
timp ce ea se lasă uşor peste

el şi pe covorul umed de
muşchi şi de pământ.
Nouă luni mai târziu,
mama şi tatăl îşi ţin în braţe

fiica nou născută la conacul
Belaveja, care, din ziua
vânătorii imperiale, a devenit
casa lor. Pe jumătate goi

printre pini, simţindu-se în
largul lor printre animalele
sălbatice şi printre bourii care
continuă să se împuţineze de

când Sabrina şi ogarul ei s-au
instalat aici, îşi privesc fiica
până când semicercul soarelui
răsare deasupra marginii

zimţate a stâncii de dolomit şi
cerul se transformă într-o
beţie de culori.

„E frumoasă", îşi şoptesc
unul celuilalt. „Uită-te la ochii
ei aurii!". Dar căile Domnului
sunt ciudate. Ce încearcă oare

să le spună? De ce fiica lor s-a
născut cu un ochi opalescent?
Nu mohorât şi lipsit de viaţă
ca opalul scos din măruntaiele

pământului, ci auriu,
translucid, vibrant, privindu-i
cu înţelepciunea neaşteptată a
clarviziunii.

Boris îi spune Sabrinei că acest copil, fiica lor cu un ochi opalescent, trebuie să fie o pedeapsă pentru nişte păcate

necunoscute pe care poate le-a
comis cândva. Sabrina nici nu
vrea să audă. E sigură că fiica
lor este o binecuvântare care

le va înfrumuseţa şi mai mult dragostea.

CAPITOLUL 3

1894

Sabrina Iosefina ia chipul fiicei ei în vârstă de şapte ani între palme şi îi sărută ochiul opalescent.

— Eşti specială, draga mea. Eşti altfel decât celelalte fete. Vei schimba lumea noastră într-o zi. Sunt sigură

de asta. Dar, ca să reuşeşti, va
trebui să ţii răul la distanţă. O
să te învăţ un secret, întoarce-
te şi scuipă de trei ori peste

umărul stâng ca să alungi deochiul.

Daria îşi pune mâinile în şolduri, îşi ridică semeţ capul

şi îi răspunde că ea nu crede
în deochi sau în orice alte
superstiţii prosteşti şi că în
nici un caz nu va scuipa ca o

proastă peste umăr. Nu ştie că,
în câteva ore, chiar asta are să
facă şi că, zece ani mai târziu,
va scuipa nu numai în faţa

ghinionului care se ţine după
ea, ci peste tot şi de fiecare
dată când este cuprinsă de
presimţiri rele.

Sabrina îşi aranjează
puşca peste umăr, îşi netezeşte
fusta şifonată şi intră cu
cizmele din piele de căprioară

într-un pârâu ce curge de-a
lungul moşiei Belaveja. Râsul
ei senin răsună prin pădure în
timp ce înaintează prin pârâu,

cu apa susurând şi plescăind
în jurul pietrelor şi bolovanilor.
Sare peste o piatră, evită un
colţ, îşi face drum pe o cărare

cu pietriş, apoi urcă pe nişte
scânduri aşezate astfel încât
să devieze râul spre o pajişte
largă. Nu- i pasă că cizmele

din piele de căprioară i se
înnegresc din cauza noroiului,
că apa îi ajunge până la
picioare şi îi udă tivul fustei de

catifea. îi plac hainele
elegante, dar şi libertatea
aceasta, pădurea

Belaveja şi viaţa în inima
sălbăticiei, în mijlocul
vegetaţiei luxuriante, în
ciripitul păsărilor şi strigătul

animalelor. De mai bine de
şapte ani, ea şi Boris continuă
să organizeze aici expediţii de
vânătoare extinse pentru

plăcerea lui Nicolae al Il-lea,
care este acum ţar. Şi, spre
bucuria soţiei lui, păsările
pintenate şi gânguritoare ale

paradisului, cu nuanţele lor vii,
penele graţioase şi plăcerea
lor de a procrea, s-au înmulţit,
şi pălăvrăgeala lor

drăgăstoasă răsună prin toată
pădurea. Femelele exigente
sunt atrase de penajele cele
mai excentrice: *Paradisaea*

decora, cu strigătul lor de
împerechere narcisist care
sună ca o trâmbiță, *Carola*
parotia, cu mustăţile lor aspre

şi ritualurile de curtare
exagerate, *Astrapia* cu coada
ca o panglică, diafană, care se
pricep să-şi atragă numeroase

partenere, şi *Paradisaea rudolphi,* cu felul lor modest de a fi, care o farmecă pe ţarina Alexandra.

Sabrina întinde palma
deschisă spre Daria, care îşi
strecoară încet mâna într-a ei.
Se plimbă aşa împreună, mână

în mână, aplecându-se pe sub
ramurile stejarilor bătrâni şi
brazilor argintii răspândiţi în
toate direcţiile. O veveriţă

trece pe lângă ele, speriindu-le
pe amândouă. Dariei nu-i place
să fie luată prin surprindere.
Ar prefera mai degrabă să ştie

ce este în jurul ei, să fie
pregătită pentru orice
eveniment neașteptat.
împrejurimile devin

sărăcăcioase, aproape golaşe.
O rază de soare apare de după
un nor, până când, ude şi
obosite de atâta mers pe jos,

Sabrina şi Daria ies din albia
pârâului într-o pajiște
deschisă, presărată cu
margarete mici, cu tot soiul de

frunze şi cu ierburi sălbatice
călcate în picioare.

Daria îşi trage mâna
dintr-a Sabrinei.

— Uite, mamă! De ce se holbează toţi?

Puţin mai departe, în mijlocul pajiştii, tot felul de

animale - cerbi, iepuri,
veveriţe, vulpi, chiar şi
şobolani - au ieşit din
ascunzătorile lor, ca şi cum ar

fi fost chemate din ordinul
ţarului însuşi.

—Incredibil, murmură
Sabrina, luptându-se să-şi

ascundă îngrijorarea. De ce ar
ieşi toate jivinele astea în
câmp deschis când sunt

înconjurate de animale de pradă?

Dar pe Daria nu o interesează asta. E sigură că

au ieşit s-o pedepsească, s-o
mustre toate că a fost o fată
neascultătoare, că a făcut o
faptă foarte rea. Ceva teribil o

face să intre în panică, ceva inexplicabil şi ameninţător.

— Vezi, mamă? o întreabă pe Sabrina, întorcând

privirea spre cer, ca şi cum
norii întunecaţi ar prevesti un
pericol neaşteptat.

Sabrina nu vede nimic. Numai nori de culoarea metalului, atârnând joşi şi grei deasupra orizontului. Dar a

învăţat să aibă încredere în instinctele fiicei sale, mai ales când e vorba de animale. A descoperit de timpuriu că

Daria, cu privirea ei care poate
călători departe şi pătrunde în
locuri ascunse, vede lucruri pe
care alţii nu le văd.

— Se pregăteşte o furtună, draga mea. Ar fi mai bine să ne întoarcem înainte ca animalele să devină agitate

şi tata să-şi trimită oamenii în căutarea noastră.

Daria l-a mai avut şi înainte - sentimentul acesta de

teamă care o face conştientă
de ea însăşi, ca şi când s-ar
afla în afara propriului corp,
examinându-se cu un ochi

critic, neplăcut impresionată
de ceea ce vede. Ori poate
felul în care o privesc
animalele, cu ochii lor tiviţi cu

roşu sau cu negru, şi toată
înfăţişarea lor stângace sunt
cele care fac ca toate
proporţiile lor să pară

asimetrice. Picioare slabe,
lungi sau scurte, îndoite în
unghiuri incomode. Mustăţi
aspre, groase sau subţiri. Ochi

pătrunzători de toate formele,
care o ţintuiesc ca o gheară
acuzatoare.

Apoi o vede. O căprioară în centrul mulţimii, întinsă într-o poziţie ciudată, cu privirea fixată asupra ei.

— Mamă, uite! strigă ea.

Chiar şi de la distanţă îşi dă seama că toate cele patru

copite îi sunt jupuite şi
sângerează - ca ficaţii de pui
pe care bucătarul îi prăjeşte

cu ardei roşu şi grămezi de
ceapă tăiată cuburi.
Aleargă prin poiană,
îngenunchează să cerceteze

diverse plante, rupe o floare
de pe tulpină, smulge o
buruiană din rădăcini, gustă şi
adulmecă frunzele.

— Buruieni, doar buruieni! se plânge ea, strivind o floare în pumn.

— Daşa! Opreşte-te din scormonit! îi strigă Sabrina fiicei ei. Acum! Vrei să te trezeşti muşcată de degete?

— Ah, mamă, nu vezi că are nevoie de ajutor?

— Cine, draga mea, cine are nevoie de ajutor? Fii atentă, ţi-am spus!

Dar Daria nu aude decât
ecourile slabe din mintea ei,
secretul recunoaşterii
boabelor de păducel, frunzelor

de gălbenele, petalelor de
lavandă şi amicii din pădure.
Cum să extragă uleiuri

esenţiale ca să creeze o pastă tămăduitoare.

Sabrina îşi scutură fusta de apă, îşi potriveşte puşca pe

un umăr şi îşi strânge centura
lată. Cerceii ei rotunzi
dansează într-o multitudine de
nuanţe de cupru, în timp ce

aleargă să-şi prindă din urmă
fata, care şi-a făcut drum
printre animale şi

îngenunchează deja lângă căprioară.

— Se întâmplă în pădure, Daşa, din cauza

plantelor carnivore. Secretă o substanţă lipicioasă care atrage animalele, iar apoi amestecul de enzime şi acizi le

mănâncă din piele şi din
carne. E o minune că biata
căprioară a scăpat. Acum însă

nu mai putem decât să-i
punem capăt suferinţelor.
Dar Daria nici nu vrea să
audă de moarte. Nici animalul

sau natura din jur. Totul
încremeneşte, paralizat,
înţepenit şi greu din cauza a
ceea ce s-ar putea întâmpla

dacă Sabrina ar trage. Nici o
frunză sau petală nu se mişcă.
Păsările paradisului sunt mute.
Zumzetul insectelor a încetat.

Bourii nu mai scot nici un muget sau mormăit de avertizare. Sabrina nu observă natura încremenită, dar Daria

da. Ea percepe tăcerea. Simte
o durere ascuţită în ochiul
opalescent. Frica îi strânge
măruntaiele, se furişează să-i

prindă ca o gheară gâtul şi se
ridică să-i acopere limba cu
gust înţepător de cenuşă.
Acesta e momentul de care îşi

va aminti mereu, un moment
de descoperire când s-ar putea
ca ghinionul să se fi strecurat

asupra ei pe la spate, rece,
tăcut şi înspăimântător.

Se întoarce şi scuipă de
trei ori peste umărul stâng.

— Mamă, asta o să alunge deochiul?

Sabrina pune piedica puştii şi o agaţă înapoi de umăr.

— Aşa mi s-a spus, Daşa. Văd că ai început să crezi.

Daria îşi atinge ochiul opalescent.

— Ăsta este deochiul, mamă?

— Ah, draga mea, nu spune asta! Dimpotrivă. Ochiul tău este magic. E motivul pentru care eşti altfel - şi atât

de frumoasă. N-aş suporta să
cred că partea aceasta din tine
trăieşte în întuneric.

— Dar ce nu e în regulă cu mine, mamă? De ce e ochiul meu altfel?

Preţ de o clipă, Sabrina se întreabă dacă fiica ei e pedepsită cumva pentru păcatul părinţilor ei, pentru că

şi-au consumat relaţia în afara
căsătoriei. Dar fiica ei s-a
născut din dragoste, îşi spune

Sabrina, şi, ca atare, trebuie
să fie răsplătită, nu pedepsită.
Aşa că, în pădure,
înconjurată de tot soiul de

fiare cu priviri îndărătnice şi
ostile şi de o căprioară bolnavă
cu copite jupuite, pe care
Daria le tămăduieşte cu

atingerea ei liniştitoare şi cu un amestec de plante medicinale, Sabrina îi spune Dariei:

Nu ştiu, draga mea.
Nu ştiu de ce te-ai

născut cu un ochi
opalescent, de ce

eşti altfel. Mi-aş
dori să ştiu. Ceea

ce ştiu e că eşti
binecuvântarea

noastră, a mea şi a
tatălui tău. Eşti

fermecată, draga
mea. Vei schimba

lumea într-o zi.
Asta e tot ce ştiu.

Poate că într-o

bună zi tu vei afla
adevărul
.CAPITOLUL 4

Decembrie 1903

Daria, în vârstă de şaisprezece ani, a fost chemată la palatul Livadia,

reşedinţa de vară a familiei imperiale. Ţarina nu se simte bine. Evgheni Botkin, medicul curţii, a stabilit că, pe lângă

sciatică, ţarina suferă de o slăbiciune moştenită a vaselor de sânge, ce poate duce la isterie progresivă. I-a

recomandat să meargă la băi
la Nauheim, dar Alexandra nici
nu vrea să audă. Convinsă că
doar un miracol o poate

vindeca, refuză să urmeze
ordinele doctorului Botkin, să
ia medicamente sau să se

supună altor proceduri
medicale suplimentare.
într-o scrisoare către
Sabrina Iosefina, ţarina

recunoaşte că este bolnavă
aproape tot timpul. Foarte rar
îşi face apariţia la evenimente
oficiale, iar când se întâmplă,

rămâne la pat mult timp după aceea. Muşchii inimii îi sunt prea obosiţi, spune ea în scrisoare. „M-am odihnit, dar

nu m-am vindecat. Trebuie să
mă fac bine de dragul familiei
mele. Am decis să călătoresc
până la Ialta să mă odihnesc la

iubita mea moşie. Mi-ai scris
că Daria Borisovna pare să
aibă o atingere tămăduitoare.

Poate va izbuti să mă vindece
şi pe mine. Adu-mi-o!"

După călătoria cu trenul,
timp de câteva ore lungi şi

plictisitoare, numai prin
pustiul întins al stepei
ucrainene, peisajul luxuriant al
Ialtei este o privelişte

binevenită pentru *Daria* şi părinţii ei, care se îndreaptă spre moşia Livadia. Plajele sclipesc ca sticla zdrobită. O

copie a unei bărci greceşti de
pe ţărm aminteşte de un trecut
foarte îndepărtat, când
marinarii greci s-au stabilit

aici să vândă bijuterii de aur
lucrate manual, care rămân
îngropate în câmpuri şi în
movilele funerare antice. De-a

lungul bulevardelor încadrate
de pini, comercianţii vând
usturoi roşu, gustarea
populară în regiune. Familiile

se plimbă la umbra bătrânilor
arbori *zemlianiciniki,* conifere
cu frunze late şi scoarţă roşie.
Parcul tropical Primorski

privește în jos către apele
întunecate, fără să știe că, în
mai puțin de două decenii,
întreaga geografie politică și

culturală a regiunii se va
schimba şi că acolo are să fie
ridicată o statuie a lui Lenin.

Daria îşi scoate pantofii şi îşi înfige degetele de la picioare în nisipul cald. Dintr-odată, gura i se umple de

gustul amar de cenuşă. I s-a
mai întâmplat şi înainte. De
fiecare dată are o presimţire
rea, care i se iscă în stomac,

urcă precum fierea şi îi
acoperă limba.

— Ce este? întreabă Sabrina Iosefina. Din cauza vizitei la ţarină?

— Nu sunt sigură, mamă, răspunde *Daria.* Cred că şi eu sunt bolnavă.

Boris îşi apasă degetul pe încheietura mâinii fiicei lui, ca să-i ia pulsul, îi verifică ochii şi culoarea din obraji. Pulsul este

rapid, dar, în afară de asta,
sănătatea ei pare bună.

— Haide, orice poate fi
vindecat cu puţină odihnă,

spune el, conducând-o către o bancă de pe plajă.

Rămân acolo toţi trei, cu faţa spre mare. Daria e

adâncită în gânduri. Se teme
că nu va reuşi s-o ajute pe
ţarină. E adevărat că a
vindecat animale, cum a fost

căprioara aceea cu copite
jupuite, căreia i-a aplicat un
amestec de frunze, flori
sălbatice şi rădăcini, sau

ogarul acela bătrân, pe care l-
a tămăduit cu rădăcini de
valeriană înmuiate în muşeţel.
A tratat şi scorbutul care i-a

atins pe grăjdari cu o pomadă
de ceară de albine, i-a uşurat
băiatului de la grajd accesele
mizerabile de alergie la polen

cu sirop din sevă de copaci şi a
ogoit durerea de muşchi a
tatălui ei de după o vânătoare
cu un balsam preparat din flori

exotice, zdrobită la un loc cu frunze de spilcuţă şi pastă de năut. Şi-a salvat chiar tatăl de la efectul letal al veninului de

şarpe. Dar cu ţarina lucrurile
stau altfel. Bolile de care
Alteţa Sa suferă par să-şi aibă
originea în inima ei. Asta spun

Boris şi Sabrina. Asta pretind
toate ziarele. Ce ştie ea, Daria,
despre inima omului?

Sabrina îşi desface colierul, cuprinde în mâini preţiosul ou Faberge şi îi spune fiicei ei că acesta a

ajutat-o în momente dificile
din viaţă. Deschide apoi oul şi
o îndeamnă:

— Vino mai aproape, draga mea, şi miroase!

Minunatul miros emanat de pântecul smălţuit al oului o

loveşte pe Daria cu o forţă
neaşteptată. împotriva voinţei
ei, se pomeneşte întinzând
mâna ca şi cum ar vrea să

atingă nişte amprente de
durere din trecut, nişte emoţii
puternice pe care încă nu le
înţelege. Plânge necontrolat,

cu lacrimi care îi înţeapă ochii şi îi sperie pe Boris şi Sabrina.

— De ce, draga mea? întreabă Sabrina. Ambra

cenuşie este magie pură!
Profită de potenţialul ei
tămăduitor!

Dar Daria este de neconsolat. îi spune Sabrinei că mirosul acesta îi amintește de femeia care i-a apărut cu o

noapte în urmă în vis. A venit
la miezul nopţii, ca un
avertisment, călcând cu paşi
nesiguri la marginea visului.

Părea de un calm enervant şi
ţinea o carte de rugăciuni în
mână.

— Eu sunt Arheea, a spus ea, şi vin la tine din timpuri vechi şi de pe meleaguri îndepărtate. Voi fi

aici să te îndrum, să te
avertizez asupra nenorocirilor
ce va să vină, a naşterilor,
morţilor şi binecuvântărilor.

Şi-a ridicat cartea şi i-a spus
Dariei să-şi citească numele
înscris cu litere de foc. Nu-ţi

fie frică! a încurajat-o. Vino mai aproape!

Dar Daria nu s-a mişcat.

— Nu acesta e numele meu, a şoptit ea.

— Eşti amândouă, a răspuns Arheea.

Apoi, unul câte unul, a ridicat vălurile înspumate ce o ascundeau, dând la iveală un zâmbet fascinant.

Daria s-a liniştit. Femeia avea o faţă blândă. Apoi, la fel de brusc, trăsăturile au început să i se înmoaie, să se

topească şi să se prelingă.
Bluza şi fusta ei fluturate de
vânt, care i se păruseră atât de
frumoase Dariei, au început să

se întărească, să se
încreţească şi să se strângă ca
nişte lanţuri de metal,
împiedicându-i mişcările

fluide. Mergea cu dificultate, ca şi cum se lupta cu valurile mareei, spre un foc ritualic în care a dispărut. Daria s-a

trezit speriată, complet
înghețată, cu ochiul
opalescent fremătându-i în
orbită.

— Ascult-o pe Arheea, draga mea! o sfătuieşte Sabrina pe fiica ei. Fii atentă la ce-ţi spune! Probabil că

înţelepciunea ei depăşeşte cu mult înţelegerea noastră. Care era celălalt nume din cartea pe care ţi-a arătat-o?

— Nu-mi aduc aminte, mamă, eram speriată. Cămaşa de noapte îmi era lipită de corp când m-am trezit. M-am

simţit prizonieră. Nu puteam respira.

Sabrina pune bijuteria în mâna Dariei.

— Mirosul acesta pe mine mă linişteşte, poate că te va linişti şi pe tine. A fost un cadou de la ţarină atunci când

mi l-a prezentat pe tatăl tău.
Haide, draga mea, uită-te la
bucăţica asta de ambră! Uite
ce miros are încă, după

şaisprezece ani. Ai grijă de ea!
N-ai s-o găseşti nicăieri în altă
parte. Dacă dispare, nici

măcar ţarina nu ţi-o va putea înlocui.

Moşia Livadia străluceşte sub soarele cald, împânzită de

greghetin, şi parcurile
luxuriante coboară în pantă
spre Marea Neagră, cu briza
ei bogată în iod. Reşedinţa de

vară imperială ocupă cea mai
mare parte a peninsulei,
nouăsprezece kilometri la vest
de Ialta, unde coasta de sud a

Crimeei se întinde la poalele
muntelui Magobi. Moartea
nefericită a ţarului Alexandru
al III-lea, tatăl împăratului, în

palatul mai mic de aici, l-a
determinat pe ţarul Nicolae al
Il-lea să stabilească o dată în
viitor pentru demolarea celor

două palate, în locul cărora
vrea să construiască altele,
mai pe gustul cuplului
imperial.

Acum grădinarii sunt
ocupaţi să taie uscăturile, să
tundă, să cureţe iazurile
presărate cu nuferi, să adune

câte o frunză rătăcită, o petală
sau o albină moartă din
heleşteu. Cazacii patrulează
călare în perimetrul parcului.

Sunt îmbrăcaţi cu tunici roşii
cu stacojiu, săbiile li se
leagănă într-o parte, iar
cizmele negre le sclipesc în

lumina soarelui. îşi saltă
căciulile cu urechi ca să-i
salute pe Daria şi părinţii ei.

Biserica în stil bizantin a
înălţării Sfintei Cruci se ridică
mai sus, deasupra palatelor.
Un stol de ciori zgomotoase

dau ocol crucii greceşti din
vârful turlei ca şi cum ar jeli
un mort. Daria simte în gură
un gust puternic de cenuşă.

La orizont, cocoaşele balenelor se leagănă pe suprafaţa Mării Negre. Boris Spiridov îi spune fiicei lui că

ambra cenuşie din oul preţios
pe care ea îl poartă acum la
gât provine tot de la un
caşalot.

— Caşaloţii suferă de o indigestie teribilă, ştiai, draga mea? Râgâitul lor seamănă cu o erupţie vulcanică. Răsună

până departe pe dealuri şi sperie oamenii.

Daria zâmbeşte pentru prima oară în ziua aceea.

Nu ştie că, în câţiva ani,
după ce construcţia noului
palat Livadia va fi terminată,
va merge pe aceeaşi cărare şi

îi va explica fenomenul
tânărului atât de drag pe care
îl va avea în grijă, ţareviciului
Alexei Romanov.

Ţarina Alexandra Feodorovna se află în apartamentul ei privat, unde cântă Bach la pian. Maria şi

Anastasia, marile ducese în vârstă de patru şi, respectiv, doi ani, stau de o parte şi de alta a ei, pe bancă. Sunt toate

îmbrăcate în alb, înconjurate
de falduri bogate de mătase şi
organza. Firele de argint
brodate în mânecile şi gulerul

înalt al ţarinei sclipesc uluitor;
perlele din jurul gâtului şi din
părul ei roşu-auriu împânzit cu
diamante sunt superbe.

Margaretta Eagar,
guvernanta irlandeză a tuturor
celor patru mari ducese, stă în
spatele pianului, pregătită să

ia copiii la somnul de după-
amiază înainte de a se aşeza
să-şi citească ziarele.

La vederea oaspeţilor
conduşi înăuntru, domnişoara
Eagar bate de două ori din
palme, anunţând că a venit

timpul pentru somn. Dar
marile ducese sar jos de pe
bancă şi aleargă spre *Daria,*
care le ridică în braţe. Ţarina

se sprijină de pian şi se ridică
să le salute pe *Daria* şi Sabrina
cu o îmbrăţişare. Boris face o
plecăciune şi îi sărută mâna.

Se dă un pas înapoi în umbră,
lăsând terenul liber pentru
doamne. Responsabilitatea lui
principală în această excursie

este de a avea grijă de
siguranţa soţiei şi fiicei lui în
timpul călătoriei lungi până
aici şi înapoi acasă.

Ţarina este într-adevăr bolnavă, îşi spune *Daria,* căci pare mai plăpândă decât a văzut-o ea în alte ocazii. Nu

are deloc culoare în obraji.
Chiar şi ochii ei şi-au pierdut
scânteierea verde-cenuşie.
Daria simte cum i se strânge

inima în piept ca un pumn
dureros, până când ţarina
începe să-i vorbească Sabrinei:

— Ai ajuns, prietenă dragă; mi-ai lipsit. Fă-te comodă! Arăţi minunat. Şi tu, Boris Spiridov, trebuie să fii

obosit, dar Nicky te aşteaptă. Organizează întâlniri mai restrânse în ultima vreme, căci discuţiile şi schimburile de

opinie i se par mai utile în grupuri mici. Cei patru miniştri tocmai au plecat, aşa că poţi să mergi în biroul lui. E

nerăbdător să te ia la o partidă
de înot. N-am fost o companie
prea bună pentru biata mea
familie în ultimul timp. Şi tu,

dragă *Daria,* ce mai faci? Olga
şi Tatiana sunt aici. Se vor
bucura să te vadă. îmi place
cum îţi stă colierul ăsta, îmi

evocă amintiri plăcute. Vino,
Sabrina Iosefina, povesteşte-
mi despre ultimele tale
aventuri la vânătoare. Ne plac

atât de mult expediţiile pe
care le organizezi! Şi păsările
mele? Sunt bine? Nu-i mai

deranjează bourii aceia cruzi, presupun.

Servitorii aduc cești de ceai fierbinte, prăjituri și

biscuiţi englezeşti, *vatruşka*
dulce şi bomboane aşezate pe
mese mici acoperite cu feţe
albe. Deşi încă nu e ora cinei,

se pregăteşte o altă masă cu clătite şi caviar proaspăt.

Dariei nu-i place caviarul şi nu suportă nici ceaiul

fierbinte, dar, ca să-i facă pe
plac ţarinei, acceptă o
prăjitură, muşcă din ea şi le dă
şi fetelor câte o gură. Ea

tânjeşte după fructele de
pădure îngrămădite într-un bol
pe pian, pe care copiii le culeg
pentru mama lor.

Maria atinge cu mâna colierul Dariei şi încearcă să deschidă oul smălţuit. Anastasia trage de una dintre

buclele ei negre, înfăşurându-
şi în jurul degetului una, apoi
încă una. Daria le cuprinde în
braţe, le strânge afectuos şi

sărută ochii albaştri ai Măriei,
pe care familia îi numeşte
„farfurioarele" ei.

Anastasia întinde mâna şi împunge cu degetul în ochiul opalescent al Dariei.

Durerea o face pe Daria
să se clatine.

— Anastasia! Nu!
Ţarina o ceartă pe fetiţa de doi ani. Ai rănit-o pe Daria.

Cu ochiul în flăcări, *Daria* încearcă să-şi revină. Iat-o din nou pe Arheea, undeva la marginea durerii ei, doar o

umbră, o amprentă trecătoare
în spatele pleoapelor.
Murmură ceva, cuvinte spuse

în şoaptă, pe care scâncetele Anastasiei le acoperă.

— Nu plânge! încearcă *Daria* să liniştească fetiţa. Şi

eu am făcut asta o dată,
pentru că am crezut că nu
doare. Dar doare.

Ţarina îşi trimite copiii la culcare. îşi sărută buricele a două degete şi apoi atinge cu

ele obrajii fetelor, făcându-le
semn să plece.

în cele din urmă, Sabrina o întreabă de starea ei de sănătate.

— Nu mă simt bine, draga mea, nu mă simt bine deloc. Şi îmi e şi mai greu să mă recuperez din cauza

familiei. Am suferit un avort
spontan. Teribil. Iar surorile
lui Nicky insinuează că sarcina
a fost psihologică şi dau vina

pe Philippe Vachot. Bietul
individ e un mistic nevinovat
care a făcut tot ce i-a stat în
putere ca să influenţeze sexul

copilului. Dar, vai! Era prea
devreme ca să ştim. Xenia a
mers până într-acolo încât l-a
numit un avort spontan minor,

iar cealaltă a răspândit zvonuri
că a fost o sarcină isterică. E
dureros, draga mea. Aş vrea

ca oamenii să nu se amestece în treburile mele.

Sabrina îşi trage scaunul mai aproape de ţarină şi îşi

pune un braţ în jurul umerilor
ei.

— Biata mea Alix! N-am
ştiut. Cât trebuie să fi suferit!
Când s-a întâmplat?

— Acum şase luni. Am fost devastaţi.

— Trebuie să vii la noi, atunci, de îndată ce te simţi

suficient de bine ca să poţi
călători. Aerul de la Belaveja
îţi va face bine.

— Da, promit. Acum povesteşte-mi despre tine şi despre *Daria* Borisovna! Cum îi merge cu studiile?

Sabrina îi spune
mulţumită ţarinei că *Daria*
vorbeşte fluent engleza şi îi
povesteşte cât de bine face

faţă studiilor spirituale. Atât de bine, de fapt, încât, într-un timp scurt, a ajuns să ştie mai multe decât misticul trimis de

ţarină la moşia Belaveja ca să-i
îndrume şi să-i perfecţioneze
puterile tămăduitoare.

— Vino, draga mea! Vino mai aproape!

Ţarina îi face semn Dariei, care stă tăcută, încercând să-şi

ignore ochiul, ceea ce-l face
doar să palpite şi mai tare.
Se aşază pe scaunul de
lângă ţarină, mulţumită dintr-

odată că este aici, mulţumită
să fie aproape de căldura
neaşteptată pe care o emană
Alexandra Feodorovna. Inima i

se domoleşte. Ţarina nu este bolnavă. E singură, probabil, şi tânjeşte după compania prietenei sale. La urma urmei,

nu-i uşor să fii detestată de
rudele prin alianţă, care o
consideră arogantă şi distantă
şi o privesc ca pe o nemţoaică

cu un accent francez teribil,
căreia îi lipseşte vitalitatea
necesară pentru a naşte un
moştenitor la tron. Drept

răspuns, ţarina, în spiritul
credinţei ortodoxe, se bizuie
doar pe oamenii de rând,
convinşi de natura inalienabilă

a sistemului autocratic, nu pe
aristocraţii lipsiţi de credinţă
şi depravaţi, care îi critică la
nesfârşit comportamentul. îi

critică până şi gustul în
materie de artă şi
îmbrăcăminte, pe care îl
găsesc de nivelul clasei de

mijloc, prea puţin imperial, şi
ajung chiar să numere cu un
interes lugubru de câte ori
ţarina zâmbeşte în public.

Adevărul, pe care *Daria* l-a auzit de la mama ei, este că, atunci când ţarina avea şase ani, difteria i-a luat cu asalt

căminul, palatul din Hessa Darmstadt. în câteva săptămâni, Alix şi-a pierdut şi mama, şi sora. Tragedia a

făcut-o pe fetiţa veselă,
sensibilă şi încăpăţânată să se
închidă în sine, obicei întărit
apoi de tutela austeră a bunicii

ei, regina Victoria a Marii Britanii. Chiar şi acum, după atâţia ani, ţarina rareori permite cuiva să pătrundă în

cochilia ei privată, şi asta
numai câtorva persoane dragi:
soţul ei, fiicele, prietena ei
Sabrina Iosefina şi, probabil,

acum şi *Daria,* care se trezeşte
explicându-i ţarinei cum a
învăţat-o misticul să facă
unguente tămăduitoare din

numeroasele plante
medicinale şi mineralele din
pădurea Belaveja: angelică
pentru pleurezie, cătină

pentru friguri, nuci negre
pentru curăţarea sângelui,
castane pentru a opri tuşea
convulsivă şi gherghin negru

pentru tonifierea organelor
reproducătoare feminine.

— Fascinant! Vino, *Daria!* Vino cu mine în colţul de rugăciune!

Ţarina se îndreaptă spre
partea din spate a camerei şi

îngenunchează în faţa unui
perete de icoane luminat de
lumânări.

— Să ne rugăm împreună! Şi tu, Sabrina, vino lângă noi! Unde-s mulţi, puterea creşte.

Sabrina îşi ridică fustele,
stârnind un miros de pământ,
pin şi paciuli, parfumul pădurii
care a devenit pentru ea o a

doua piele. Nu are răbdare să
stea nemişcată şi să se roage,
vrea să exploreze dealurile
călare sau să facă alături de

bărbaţi o baie în mare. Are o
viaţă activă, călăreşte,
vânează şi iubeşte.

Rugăciunile şi le spune pe fugă.

Cele trei femei îşi pleacă fruntea, şi ţarina îşi murmură

rugăciunile. E preocupată de lista de unguente tămăduitoare pe care *Daria* tocmai i le-a menţionat,

incapabilă să se concentreze,
cu toate că o mulţime de sfinţi
de toate dimensiunile, formele
şi culorile o privesc cu ochi

trişti. Adună şi scade zile,
calculând data următorului
ciclu menstrual, gândindu-se
de câte ori i-a dezamăgit nu

numai pe Nicky, ci şi un întreg
imperiu. Se întoarce spre
Sabrina, îşi pune mâna pe

braţul ei şi se uită întrebător spre *Daria.*

Sabrina îşi cunoaşte prietena, înţelege că modestia

o împiedică să comunice liber în prezenţa Dariei.

— Daria este pregătită, Alix, am învăţat-o tot ce ştiu,

iar ce nu ştiu eu învaţă de la
animalele ei. Poţi vorbi despre
orice.

Ţarina se uită la *Daria,* dar nimic din conflictul interior nu i se reflectă pe chip.

— Plantele de care ai pomenit, draga mea... Ai mai dat poate şi peste altele, care

ar putea ajuta o femeie să
nască un băiat?

Daria nu-şi poate ascunde
emoţiile contradictorii care i

se strecoară în ochi,
colorându-i într-un auriu mai
profund. E copleşită de un
sentiment de bucurie, înlocuit

îndată de o tristeţe de
neimaginat şi, la fel de repede,
de un sentiment de
nesiguranţă imposibil de

deosebit de celelalte, ca şi
cum e pe cale să deschidă o
uşă şi să păşească în
necunoscut.

— Da, înălţimea Voastră, ştiu câteva plante care ar putea ajuta o femeie să dea naştere unui băiat. Dar nu

aveţi nevoie de nici una,
înălţimea Voastră. Sunteţi
însărcinată. Un băiat. Un
moştenitor la tron.

Umbra unui zâmbet
luminează trăsăturile ţarinei.
Se ridică în picioare cu un
sentiment neaşteptat de tărie.

Se uită în zare, atingând cu
degetele perlele de la gât,
ridicând şirul strălucitor, cu o

mişcare absentă, ca şi cum ar
visa la un viitor mai bun.

îi va lua ţarinei încă
douăzeci de zile să

se convingă că
este într- adevăr

însărcinată şi să-şi

permită un dram
de speranţă
.CAPITOLUL 5

1991

Daria Borisovna înfruntă
fumul şi agitaţia din
Ekaterinburg şi se îndreaptă

spre parfumeria Rostislav,
unde emisari ai Asociaţiei
Nobilimii îi aşteaptă sosirea.

Poartă o bonetă cu boruri largi, ţesută cu împletituri de aur, şi o manta cafenie bordată cu pene de struţ pleoştite. îşi

îndreaptă bastonul ca o armă
spre străzile ostile, spre
traficul strident, spre fabricile
aglomerate şi pietonii grăbiţi.

îşi întoarce privirea de la
crucea de lemn ridicată pe
locul Casei Ipatiev, a cărei
vedere îi rupe inima,

smulgându-i câte o bucăţică
din ea de fiecare dată când
trece pe acolo. Timp de
şaptezeci şi trei de ani, casa în

care familia imperială a fost
măcelărită a rămas acolo ca o
pată murdară pe faţa
guvernului sovietic, apoi, cu

paisprezece ani în urmă, a fost demolată. Acum umblă multe zvonuri că guvernul intenţionează să construiască

acolo o Biserică a Sângelui
care să-i comemoreze pe
Romanovi.

O moştenire ruşinoasă
întinează Ekaterinburgul,
insuflând generaţiilor nevoia
uitării. Creierele au devenit

dense şi întunecate. Execuţia Romanovilor este privită mai degrabă ca o legendă decât ca o pată pe pânza istoriei, iar

generaţiile par incapabile să asimileze faptele. Sunt o naţiune ce se hrăneşte cu folclor. *Daria,* cu pălăriile ei

complicate cu flori artificiale
decolorate şi rochiile ei cu
volane din epoca Romanovilor,
este un memento nedorit.

Cum oare nu şi-a dat
seama atunci, înainte să fie
prea târziu, că un vulcan de
nemulţumire fierbea sub ei?

Câtă ignoranţă, se mustră ea
cu asprime, câtă lipsă de
judecată să-l invite pe
călugărul acela rătăcitor,

Grigori Rasputin, la curte!
Când şi-a dat seama ce făcuse,
revoluţia era deja scăpată de
sub control. Ticăloşii de

bolşevici au înşelat poporul cu
marea iluzie a unui stat
sovietic, au aţâţat fraţii unul
împotriva celuilalt, au executat

milioane de oameni şi au lăsat
în urma lor o Rusie devastată.
Acela a fost sfârşitul
Romanovilor, au presupus

bolşevicii, iar uşurarea lor a
răsunat peste mări şi oceane.
Dar duşmanii monarhiei se
înşelau, se înşelau cu

siguranţă. Există un motiv
pentru care ea a supravieţuit
acelei nopţi negre în subsolul
din Ekaterinburg. Un motiv

pentru care ţareviciul a supravieţuit şi el.

Clopotele bisericii Sfânta Treime anunţă ora patru.

Daria ajunge la parfumerie şi se opreşte un moment să-şi adune gândurile.

Vitrina magazinului e
plină de sticle lucioase învelite
în falduri de satin, de culoarea
broşei de acvamarin siberian

pe care ţareviciul Nicolae i-a
dăruit-o logodnicei lui cu trei
luni înainte de nuntă. Da,
Daria îşi aminteşte prea bine

entuziasmul cu care ţarina i-a arătat iniţialele maestrului Faberge Henrik Wigstrom de pe broşă. O purta adesea.

Ţarul se bucura să-şi vadă
soţia iubită împodobită cu
însemnele imperiale şi sclipind
de bijuterii. Insista ca

impresionanta colecţie de
cadouri pe care i le făcuse să
fie transportată în cutii mari

din lemn de esenţă tare ori de
câte ori familia călătorea.

Pe spatele uşii de sticlă a parfumeriei atârnă semnul „Magazin închis".

Nu este surprinzător faptul că întâlnirea are loc aici.

Rostislav Alexeevici
Dalevici e un monarhist
înfocat. în parfumeria lui se
adună toate zvonurile politice

legate de Romanovi. în plus, cunoştinţele lui de craniolog şi antropolog legist sunt solicitate des de guvern.

Rostislav este legătura cea mai importantă a Dariei cu lumea exterioară. E întotdeauna la curent cu

ultimele ştiri. Au deplâns
împreună triumful
bolşevismului şi ateismului şi
au sărbătorit decizia oraşului

Leningrad de a-şi relua numele
de drept, Sankt- Petersburg.
Au urmărit cu un interes
sceptic răsturnarea

comunismului cu doi ani în
urmă, reunificarea Germaniei
şi dizolvarea Uniunii Sovietice.

Daria Borisovna îşi ia colierul în mână şi inspiră adânc oul Faberge. Mirosul

emanat îi evocă amintiri
minunate cu mama ei.

Daria îşi face curaj şi
atinge clopoţelul. Uşa se

deschide din interior, iar
Rostislav o invită în
parfumeria lui luminată de
soare, cu ferestre din podea

până în tavan, pereţi cromaţi
şi vitrine imaculate. Sticle de
diferite culori strălucesc pe
rafturi şi mese. Dopuri din

cristal, argint şi Lalique de
diferite forme şi modele,
ornate cu mărgele turcoaz,
cupole de biserici în formă de

ceapă sau siluete mitice,
împodobesc gâturile sticlelor.
Plante, ierburi şi flori zac
scufundate în sticluţe

transparente, pline cu alcool,
în care se desfăşoară procesul
de extracţie a uleiurilor
esenţiale.

Daria păşeşte după
parfumier pe podeaua
acoperită cu un linoleum
lucios, întorcându-şi privirea

de la profilul lui plin de
cicatrici, urmarea unui
accident din tinereţe care i-a
mâncat jumătate din faţă,

lăsându-i cealaltă parte fină ca pielea unui bebeluş.

S-a întâmplat asta când tatăl său, antropolog legist, a

înnebunit în anii de anarhie,
poruncindu-i fiului său să
studieze ştiinţa examinării
cadavrelor. Dar Rostislav nu

voia să aibă de-a face cu
corpurile urât mirositoare, în
putrefacţie. îi plăcea să
distileze esenţa florilor, să

măsoare, să cântărească şi să
amestece toate tipurile de
petale ca să compună formule
aromatice. într-o zi, găsindu-şi

fiul cu nasul într-un pumn de
petale de trandafir, tatăl, într-o
explozie de furie, a aruncat
spre el o sticlă de acid. Partea

stângă a feţei lui Rostislav a
ars pur şi simplu,
transformându-se într-o
grimasă permanentă.

Acum o conduce pe *Daria* într-o cameră cu covoare în culori pastelate care acoperă toată duşumeaua şi cu pereţii

văruiţi în alb, cu scaune de
aluminiu şi o masă rotundă pe
care o sticlă de şampanie stă

la rece într-o găleată cu gheaţă.

Doi bărbaţi, emisari ai nobilimii ruse, şi o femeie,

secretara asociaţiei, se ridică
s-o salute. Daria înclină scurt
din cap şi se aşază printre
puţinii oameni care au curajul

de a sta faţă în faţă cu ea, a
căror ideologie politică
seamănă cu a ei. Studiază
grupul, expresiile şi gesturile,

se uită cu atenţie la privirea
lor fixă ca să le ghicească
sinceritatea. în aceste vremuri
instabile, când oamenii fie se

tem să vorbească, fie nu au
nici o mustrare de conştiinţă
să condamne cetăţeni
nevinovaţi, oricine este

suspect. După ce ajunge la concluzia că nu sunt nici de partea lui Dumnezeu, nici a diavolului, Daria li se

adresează cu o nerăbdare prudentă:

— Cu ce vă pot ajuta?

Secretara îşi trage fusta peste genunchii robuşti.

— Vă mulţumim că ne acordaţi câteva minute din

timpul dumneavoastră. După
cum ştiţi, ultimii şase ani au
adus o schimbare în ţara

noastră. Glasnostul şi perestroika...

— Un moment important în istoria noastră,

adaugă bărbatul mai tânăr, cu
părul pudrat şi fruntea
aristocratică strălucitoare în

lumina albă ce pătrunde prin ferestrele mari.

Daria se luptă să nu-şi exprime opiniile. Ea nu are

încredere în glasnost şi
perestroika. Este sigură că nici
măcar statele baltice nu au
devenit cu adevărat

independente. Dizolvarea
completă a Comitetului
Central al Partidului Comunist
nu se va produce până când

fiecare comunist ateu nu va fi
îngropat cu susul în jos, ca
ridichea putredă.

Emisarul cu maxilar
pătrăţos şi păr argintiu tuşeşte
de două ori şi îşi aprinde o
ţigară. Are vocea răguşită.

— A sosit timpul să stabilizăm Rusia. Să unificăm identitatea noastră naţională.

Să umplem vidul ideologic
lăsat de regimul comunist.

— Aş putea să vă întreb
cum aveţi de gând să faceţi

asta? întreabă *Daria,* şi în vocea ei se simte o notă de nerăbdare.

— *Dumneavoastră* ce propuneţi? îi întoarce întrebarea omul cu păr cărunt.

Pe faţa Dariei apare un zâmbet amar.

— Mai întrebaţi? Să reinstaurăm monarhia, desigur.

— Exact! Aceasta este şi intenţia noastră.

Ea îşi aţinteşte privirea neîncrezătoare asupra lor.

— Dumnezeule! într-adevăr?

— Desigur. Plănuim asta de ani de zile. De fapt,

pregătirile pentru
reinstaurarea monarhiei sunt
în desfăşurare chiar acum, în
timp ce noi vorbim.

Daria oftează şi îşi bagă pumnii în buzunar.

— înseamnă că aveţi pe cineva în minte, care ar putea să fie următorul nostru ţar.

— Posibil, răspunde secretara. Şi acesta e motivul pentru care am convocat această întâlnire de urgenţă.

Rostislav Alexeevici, te rog să explici restul!

Parfumierul se ridică de la locul său, îşi aranjează jacheta

pe umerii de atlet şi începe să se plimbe prin cameră.

— Este strict secret, înţelegi, Daria Borisovna? Te

rog să nu discuţi despre asta
până când guvernul nu ia o
decizie. Acum şapte zile, Boris
Elţîn a autorizat deschiderea

mormântului din Ekaterinburg
despre care se crede că ar fi
locul unde au fost îngropaţi
Romanovii. Mi s-a cerut să mă

prezint la morgă să ajut un grup de antropologi legişti să identifice rămăşiţele exhumate.

Daria nu ştie ce-ar putea face cu mâinile, cu inima care-i bate cu sălbăticie, cu numeroasele voci care i se

ciocnesc în minte. Ani întregi
şi-a imaginat planul unei
asemenea zile în timp ce îl
căuta pe ţarevici, imaginându-

şi cum îl va întâmpina, cum îl va îmbrăţişa şi îi va cere s-o ierte. Această misiune a devenit scopul vieţii ei, nucleul

universului ei. A ţinut-o în viaţă speranţa că-şi va putea răscumpăra păcatele comise în viaţa anterioară - într-atât,

încât gândul că şi el ar fi putut
pieri împreună cu ceilalţi
Romanovi nici nu i-a trecut
prin cap. Şi acum Rostislav îi

spune că rămăşiţele familiei
imperiale au fost dezgropate.
Dacă ţareviciul este descoperit
printre ei? Dacă misiunea

vieţii ei nu se dovedeşte decât
visul jalnic al unei bătrâne?
Găseşte un fruct halucinogen
în buzunar, e cât pe ce să-l

bage gură, dar se răzgândeşte
în ultima clipă. Nu poate
evada în trecut, nu
acum.

Rostislav continuă să relateze cu mare plăcere evenimentele din ultimele câteva nopţi, menţionând

fiecare detaliu, până şi decorul
morgii, unde pereţii sunt de
culoarea urinei, şi continuând
să-şi bage bomboane în gura

uscată ca să mascheze gustul morţii.

— A fost groaznic, vă spun! Inimaginabil! Cadavrele

erau tăiate în bucăţi, arse în
acid sulfuric şi îngropate de
zeci de ani într-un mormânt
mic. Oasele nu mai aveau

carne, desigur, dar a trebuit să
fie fierte şi curăţate ca să
poată începe munca
meticuloasă de identificare.

în următoarele şase nopţi,
Rostislav a luat cina la morgă,
în timp ce oasele fierbeau în
cuve mari, din care emana

duhoarea de descompunere. A mestecat o bucată de pâine înfăşurată în jurul unei felii de şuncă, punându-şi din când în

când farfuria pe mânerul
vasului, unde aburul îi păstra
mâncarea caldă. A purtat un
monolog tăcut cu tatăl său.

Devenise antropolog legist, se
lăuda el tatălui, mort de mult
timp, dar nu un antropolog
obişnuit, care cercetează

cadavre. El examinează
rămăşiţele familiei imperiale.
Din când în când verifica
oasele, care fierbeau cu bule,

şi mai băga o bomboană în gură.

— E oricum destul de greu să identifici cele două

sute şase oase ale corpului
uman. Dar e aproape imposibil
să recunoşti oase atacate
chimic care au zăcut într-un

mormânt superficial timp de
şaptezeci şi trei de ani. Am
petrecut ore întregi
reconstruind femururi

zdrobite, cranii strivite de
baionete, vertebre arse şi
dezintegrate. Cu mare
greutate, dar am reuşit, în cele

din urmă, să ajungem la nişte rezultate provizorii, preliminare. Mai sunt multe de făcut, desigur - de pregătit

eşantioane, de extras ADN-ul,
de făcut reacţiile de
polimerizare în lanţ şi teste
extinse de ADN folosind probe

de la rude - până să putem
dovedi autenticitatea
rămăşiţelor, înainte să fie
anunţate nişte rezultate

concludente - şi chiar şi atunci...

— La obiect, Rostislav Alexeevici, îl întrerupe Daria.

Nu avem toată ziua la dispoziţie.

— Rămăşiţele, spune el, aparţin Romanovilor.

— Eşti sigur? întreabă Daria. Jură pe mormântul mamei tale!

— Te rog, Daria Borisovna, nu mă insulta!

Daria se ridică şi se îndreaptă spre ferestrele mari.

Lumina strălucitoare e
ascuţită ca o lamă de ras.
Simte nevoia să se roage, dar
cui? Pentru ce? Ferestrele dau

spre curtea din spate, unde
brazde delimitate cu grijă de
margarete, magnolii, begonii
şi crini înmuguresc la fel de

colorate precum sticlele
expuse în interior. Când a sosit
primăvara? Anul viitor va fi
oare altfel? Va observa oare

schimbarea anotimpurilor? Se
va bucura de florile care se
deschid? Va simţi frunzele
toamnei foşnindu-i sub

picioare? Va simţi primii fulgi
mari de zăpadă adunându-i-se
pe borul pălăriei? Daria se
întoarce cu faţa spre

parfumier, cu gâtul uscat, cu
limba grea. îşi umezeşte
buzele şi pune întrebarea pe

care a evitat-o timp de
şaptezeci şi trei de ani.

— Ai identificat
rămăşiţele lui Alexei?

— Chiar aici vreau să ajung, Daria Borisovna. Mă tulburi. Poţi, te rog, să stai jos?

Ea rămâne în picioare
paralizată, incapabilă să se
mişte, până când el se apropie
şi o întreabă dacă totul e în

regulă, dacă nu vrea un pahar
cu apă, şi asta pe ea o face să
ofteze adânc, pentru că îşi dă
seama că nimic nu o mai poate

linişti acum, nici măcar votca
tare a *Micului Servitor*.

— Nu vreau apă, Rostislav. Răspunde-mi doar la întrebare!

— Răspunsul este că nu am nici o îndoială, absolut nici una, că oasele ţareviciului Alexei Nikolaevici Romanov,

moştenitor şi mare duce al
Rusiei, nu se numără printre
rămăşiţe!

Toţi ochii sunt aţintiţi
asupra Dariei, care are nevoie
de o clipă ca să proceseze
vestea cea bună şi de încă una

pentru ca muşchii ei să-şi reia
funcţionarea. Se îndreaptă
spre măsuţă, ia un pahar de
şampanie, îl ridică într-un gest

rar de bucurie şi îl bea din trei
înghiţituri rapide. Apoi îl
prinde pe parfumier de mână
şi-l strânge afectuos.

— Mulţumesc, Rostislav. îmi confirmi ceea ce am ştiut tot

timpul. Hai, bea nişte şampanie!

Secretara îşi tamponează buzele cu un şerveţel.

— Ar trebui să ştiţi, Daria Borisovna, că am primit o telegramă recentă care ne informează că un pretendent

la tron trăieşte discret în
Rusia.

— Unde? strigă Daria.
Chiar aici? însuşi ţareviciul?
Fiul lui? Nepotul lui, poate?

— Puteţi afla asta şi singură. Ca unic supravieţuitor al curţii imperiale, eşti cea mai în măsură să confirmi sau să

infirmi pretenţiile acestei persoane. Putem aranja o întâlnire.

Daria îşi strânge bastonul în mână, şi corpul ei pare că întinereşte din nou. îşi

aţinteşte privirea asupra celor prezenţi.

— Când? Unde?

De îndată ce eşti
gata să călătoreşti

până la moşia marii

ducese Sofia
Şeremetieva
.CAPITOLUL 6

Cu un cuţit în mână,
Daria se aventurează pe
scările abrupte până la etaj,
făcându-şi drum de-a lungul

holului casei. Pe pereţi rămân urme decolorate, lăsate de ramele de tablouri de toate mărimile al căror furt îl

regretă încă, fiindcă amintirile
ei de la curtea imperială -
încoronările, naşterile,

aniversările, decesele - erau
toate aşternute pe pânză.
Acelaşi rozător obraznic
care i se învârtea dimineaţă

printre picioare se furişează în
spatele ei pe trepte, hotărât
să-i invadeze ascunzătoarea
secretă şi să-şi vâre dinţii

lacomi în comoara ei. Daria ridică bastonul, pregătită să înfigă vârful de argint cu o singură mișcare rapidă. Cu

braţul ridicat, îi trece totuşi
prin cap că e destul.
Ekaterinburgul şi-a îndeplinit
de mult cota de morţi.

Goneşte rozătoarea cu o
lovitură uşoară de baston,
apăsându-şi buzele de mâner,
de vulturii cu două capete.

Mânerul lui e fin de la uleiurile
cu care a fost uns - de santal,
ghimbir şi paciuli. Daria
priveşte în jur ca să se asigure

că e singură - un obicei de
nezdruncinat din trecut. Cu un
zâmbet pe buzele pline, îl
imită pe ţar, îşi ridică bastonul

deasupra capului şi îl agită cu
o agilitate improbabilă pentru
vârsta ei, ca şi cum ţarul îşi
mustră singurul fiu pentru că

s-a ascuns sub masă la o seară
de gală organizată în Palatul
Plăcerilor. Alexei a scos
pantoful cu toc înalt al marii

ducese Şostakovska şi l-a pus
pe masă, în faţa tatălui său.
Ţarul i-a poruncit fiului său să
returneze „trofeul"

proprietarului de drept, ceea
ce ţareviciul a şi făcut, dar nu
înainte de a scăpa înăuntru o
căpşună mare, suculentă.

Marea ducesă şi-a băgat
piciorul înapoi în pantof, şi un
zâmbet oribil i-a apărut pe faţa
roşie. Copilul n-a mai avut voie

să participe la evenimente
formale timp de câteva
săptămâni după aceea.

O pedeapsă nedreaptă, s-a zbârlit atunci Daria, din moment ce starea de sănătate nu-i permitea lui Alioşa să

participe prea des la astfel de ceremonii. După părerea ei, o mustrare fermă din partea tatălui ar fi fost suficientă. Şi

totuşi, Nicolae al Il-lea a fost
un tată bun.

înaintând pe hol, Daria se
opreşte o clipă să observe

capul de bour montat
deasupra uşii salonului.
Privirea lui lipsită de viaţă îi
aminteşte constant de părinţii

ei. Şi ăsta este un obicei vechi
- ca şi când, dacă ar ignora
primul bour vânat de Sabrina,
ar risca să stârnească încă şi

mai multe nenorociri. îşi
strecoară două degete în
buzunar, şi un nor de fluturi
apare ca să-i îmbunătăţească

starea de spirit, să-i
împodobească părul şi să se
ascundă în hermina ştearsă ce-
i înfrumuseţează gulerul.

Deschide uşa şi intră.
Salonul este un teatru oval,
unde Daria a băut cândva un
pahar sau două de votcă

alături de familia imperială şi
de oaspeţii lor, unde continuă
să-şi savureze porţia de votcă
de seară, amestecată cu fructe

halucinogene. Suficient cât să-
i readucă amintirile la viaţă,
fără să şteargă prezentul.
Coloanele corintice, stucatura

decojită şi parchetul cu model
îi amintesc de o epocă
opulentă îndepărtată,
strălucind de argint imperial,

porţelan, cristal şi flori exotice
aduse din sera imperială de la
Ţarskoe Selo. Château Lafite,
Mouton Rothschild şi Larose

se găseau pe atunci în
cantităţi nelimitate, iar
şampania franţuzească,
Monopole de la Charles

Heidsieck din Reims, scotea
bule de aer ca un izvor
bolborosind fără oprire. Cinele
erau urmate de spectacole de

balet interpretate de trupa
Teatrului Mariinski, iar
meniurile împodobite cu
pecetea împăratului, furnizate

de proprietarul tiparniţei
imperiale, A.A. Levinson din
Moscova, erau un suvenir

râvnit de la o seară de artă,
muzică şi extaz culinar.
Acum, o reţea de pânze
de păianjen atârnă de

candelabrul de deasupra. O
baltă de un deget de apă
scursă prin tavan înconjoară
scena care ar fi trebuit să

putrezească deja cu zeci de ani
în urmă, dar pe care lemnul de
esenţă tare şi lucrătura
excelentă au păstratei. Maşina

de sunete care imita vântul,
tunetele şi ploaia şi un
dispozitiv care cândva ridica
orchestra, pentru ca teatrul să

poată fi folosit drept sală de
bal, au fost furate sub ochii ei
pe vremea când revoluţia era
încă în plină desfăşurare.

Atunci ea s-a ghemuit după
perdelele de catifea, cu inima
tristă strânsă ca un pumn
sângeros în piept, cu venele

palpitându-i la tâmple în timp
ce hoţii cotrobăiau prin fiecare
nişă şi colţ, înfigându-şi
baionetele în coşul şemineelor,

smulgând damascul albastru
de pe canapelele şi fotoliile
Ludovic XVI, sfâşiind tapiseria
goblen franţuzească de pe

perete, distrugând covorul
mare de mătase, cadou de la
sultanul Abdul Hamid al Il-lea
al Imperiului Otoman. Daria

avea treizeci şi unu de ani pe
atunci şi nu ştia cum să se
folosească de cel mai mare
bun al ei; o privire cu ochiul ei

opalescent recent crăpat i-ar fi
făcut pe hoţi s-o şteargă spre
cea mai apropiată ieşire.

Zăboveşte în faţa
ultimului portret pe care i-l
pictase Avram şi care nu le
folosise la nimic ticăloşilor de

bolşevici. Mângâie pânza.
Durerea e palpabilă în fiecare
mişcare a pensulei. în tablou
ea e goală, culcată pe un

baldachin, cu sfârcurile erecte,
cu formele netede pe jumătate
luminate de candelabru, cu
ochii plini de durere, privind

spre pictor cu un amestec de
uimire şi adoraţie.
în oglinda pătată, cu ramă
de aur, de deasupra

şemineului, se uită la femeia
bătrână cu părul ca mările de
argint. Cu degetul mare şi cel
arătător, îşi smulge un fir

negru ţesut printre bucle.
Servitorul ei cu ochi bulbucaţi
are ordine stricte să nu
aprindă nici unul dintre cele

două şeminee din salon şi nici
pe oricare dintre cele treizeci
şi şase din casă. A fost nevoie
de o bucată de ambră şi de

puterile unui călugăr rătăcitor
ca ea să înţeleagă de ce focul
o face să aibă frisoane,

pătrunzându-i în măduvă ca
rafalele vântului siberian.
înfăşurat într-o pătură,
Micul Servitor se plimbă iarna

prin Palatul Plăcerilor,
aprinzând focuri mici ca să-şi
ţină de cald, neputând înţelege
ce fel de sânge curge prin

venele stăpânei lui de o face să reacţioneze atât de ciudat.

Ea se ghemuieşte lângă şemineu şi verifică vatra, să nu

fie murdărie sau excremente
de şobolan. Negăsind nimic,
şterge o pată de praf de pe

aurul din jur, apoi scoate un
pachet mare, ascuns într-
0 nişă de pe peretele coşului.

Desface straturile de
material şi scoate la iveală o
bucată poroasă, ca de ceară,
de ambră, cu nuanţe cenuşii

pestriţe ca marmura. O
mângâie, îşi freacă palmele,
ridicându-le la nas ca să
absoarbă parfumul vremurilor,

fluxul şi refluxul, căldura
valurilor scăldate de soare,
fulgerele de pe cerul Crimeei,
nisipul fierbinte ce-

1 curge printre
degetele de la picioare.
Salonul se umple de mirosul
brizei oceanului, al mierii

calde şi al crustaceelor,
făcând-o să se gândească la
ziua în care mama ei i-a dat
colierul Faberge, la viaţa ei cu

Romanovii şi la Rasputin şi la
ziua aceea fatidică de pe
ţărmul Crimeei când a
descoperit bucata de ambră.

Mângâind suprafaţa cu
degetele, măsoară jumătate,
apoi trei sferturi, apoi un pic
mai mult. Atâta îi datorează

ţareviciului. îmbărbătându-se,
înalţă cuţitul şi-l lasă în jos cu
o mişcare rapidă, despicând
ambra.

Ca un avertisment, ceva
iese din secţiunea tăiată.
Tulburată, Daria Borisovna îşi
trece palma peste suprafaţa

untoasă, ca să descopere ce
poate fi încorporat în ea.
Prinde cu degetele obiectul
neted şi tare. îi apucă vârful şi-

l eliberează cu grijă,
clătinându-l într-o parte şi în
alta, aplicând puţin mai multă
presiune ca să-l disloce fără a

provoca daune. Apare o mână
miniaturală smălţuită, întinsă
ca pentru rugăciune. Cu două
degete, Daria o prinde cu

grijă, atentă să n-o scape,
temătoare că s-ar putea s-o
spargă sau să-i alunece înapoi
şi să se îngroape din nou. Cu

respiraţia dureroasă în piept,
scoate afară şi restul. O
amuletă! Figura mitică a unui
copil cu urechi ascuţite de

smarald şi un stomac
opalescent o priveşte cu ochi
de rubin.

Ea scoate un strigăt de uimire, închide pumnul în jurul amuletei şi apoi deschide mâna din nou ca să se uite mai

atent. Cu inima bătându-i
nebunește, lasă amuleta pe
palma deschisă și îi verifică
dosul. Arătătorul ei pipăie o

inscripţie. Daria se duce în grabă la fereastră, dă perdelele la o parte, ridicând un nor de praf şi lăsând să

pătrundă o rază de lumină,
care nu-i e însă de prea mare
ajutor. Are nevoie de lupă. E
inexplicabil cum ochii ei pot

pătrunde în pieptul oamenilor
să le citească emoţiile, dar nu
pot citi literele mici.
Scormoneşte printr-un coş cu

ziare îngălbenite de pe o masă
laterală, în sertarele dulapului
ornamentat, în spatele
portretului sprijinit de oglinda

de deasupra căminului.
Deschide uşa pe jumătate şi
strigă.

— *Micule Servitori*
Lupa mea! Imediat!

Se plimbă înainte şi
înapoi, înjurându-l pe piticul
lent, probabil beat de fructe.
Un scârţâit la uşă.

— Doamnă. Lupa dumneavoastră.

Ea scoate mâna şi apucă lupa, punând-o peste

inscripţie, mişcând-o în sus şi
în jos, înainte şi înapoi.
Necrezându-şi ochilor, şterge
lupa cu fusta şi se uită la

cuvintele gravate acolo cu
ochii posedaţi ai unui
necredincios.

Alexei Nikolaevici
Romanov, 12 august 1904.
Amintirea botezului
ţareviciului i-a rămas uimitor

de vie în minte după optzeci şi
şapte de ani. O mare onoare i-
a fost oferită în ziua aceea
fierbinte de vară. O tânără

orfană, lipsită de experienţă,
desemnată să-l ducă la
cristelniţă pe moştenitorul
tronului rus. încă de atunci îl

simţise deja pe ţarevici cu
inima ei, cu fiecare nerv din
trup, până în oase. în ziua
aceea prinsese exact această

amuletă de roba de botez a
ţareviciului, puţin în stânga,
chiar deasupra inimii. Amuleta
dispăruse câţiva ani mai

târziu. Odată cu pierderea ei,
soarta Romanovilor luase
întorsătură nefastă.

Daria încearcă să înţeleagă, dar nu reuşeşte. îşi prinde amuleta de rochie, apoi se duce la oglinda înaltă din

sticlă pestriţă de la celălalt
capăt al salonului ca să se
vadă. Botezul revine la viaţă în
oglindă. Familia imperială,

demnitari din întreaga lume,
diplomaţi, mari duci şi ducese
s-au adunat în capela din
palatul Peterhof să

sărbătorească împreună cu
ţarul şi ţarina, ca şi cum în
lumea lor totul era cum nu se
putea mai bine. Dar lucrurile

nu stăteau chiar aşa. Rusia era
în război cu Japonia. Flota
rusă făcea greu faţă
inamicului. înfrângerile în

serie au aprins furia poporului.
întreaga naţiune fierbea de
nemulţumire faţă de familia
imperială, faţă de presupusa

lor indiferenţă la corupţia din
guvern. Liberalii, socialiştii,
marxiştii şi populiştii formau

sindicate. Se plantau
seminţele revoluţiei.

Daria înveleşte ambra
rămasă în faldurile

protectoare şi o vâră înapoi în
nişa din şemineu. Examinează
restul camerei, căutând
semnele vreunei intrări

nepermise, ornamentele de
deasupra ferestrei, detaliile
cândva precise, acum
estompate, indigoul cândva

magnific, acum şters,
zăvoarele ruginite de la
ferestre. Piciorul
candelabrului, acoperit cu

catifea în descompunere, încă
ferm ancorat, se leagănă uşor,
ca şi când s-ar afla în mâna
unei fantome jucăuşe. Daria

iese din salon şi încuie uşa în
urma ei, verificând clanţa, aşa
cum face cu toate uşile
încuiate de pe coridorul de

sus. Viaţa a învăţat-o să fie cu ochii în patru. Cine ştie când vreun alt disident, soldat sau grup de revoluţionari ar putea

să se năpustească şi să încerce
să-i fure şi alte amintiri.

— Cina este servită, doamnă! strigă *Micul Servitor* de la parter.

— Sunt ocupată,
răspunde ea, coborând scările.

Micul Servitor o aşteaptă pe palier. Pe chip i se citeşte dezamăgirea.

— Un pahar de votcă, poate?

— Poate mai târziu, dar nu mă aştepta! Ia cina, dă

drumul la pisici şi hrăneşte fluturii!

Daria Borisovna intră în camera ei. Alege câteva ţinute

ale împărătesei, două seturi de
lenjerie de corp, o pereche de
pantofi şi încă una pentru
vreun posibil eveniment

ceremonial şi le aşază pe pat
lângă ambră. Verifică o geantă
de mână, cu închizătoarea în
formă de spirală din bile de

metal care se prind între ele. E
destul de rezistentă ca să ducă
preţioasele bijuterii pe care le
va căra la moşia

Şeremetievilor şi pe care le
protejează de zeci de ani. îşi
simte gura amară de cenuşă la
amintirea dureroasă a zilei în

care a îngropat bijuteriile
imperiale sub podeaua din
pivniţă. A blestemat, a ţipat şi
a jelit în timp ce ascundea

safirele, rubinele, diamantele,
perlele şi smaraldele, sigură
că într-o zi vor fi returnate

proprietarului de drept. A avut dreptate. Ziua aceea a venit.

Traversează dormitorul spre debaraua plină de molii,

care miroase a lucruri trecute.
De obicei încearcă să evite
locul. Fostă cândva biblioteca
ţarului, camera este acum

depozit pentru lăzi, cufere şi
tot felul de cutii abandonate.
Aruncă o privire fugară în jur
şi alege o valiză a cărei piele

de porc e distrusă de trecerea
timpului şi căreia nasturii de
aur ornamentali îi conferă un
aer de decadenţă. E copleşită

de o amintire vagă - a mai
văzut geanta aceasta undeva
în palat sau, poate, cărată de
unul dintre servitori. Alungă

amintirea şi scoate valiza,
punând-o pe pat. Surprinsă de
uşurinţa cu care se deschide
lacătul, aruncă o privire mai

atentă şi descoperă că lacătul,
ca şi nasturii, e făcut din aur
masiv, care, spre deosebire de
oameni, nu rugineşte. Ridică

partea de sus, stârnind un iz
de mucegai şi apă de colonie
stătută.

O bucată de hârtie
împăturită, o pagină ruptă
probabil dintr-un caiet, zace
părăsită, îngălbenindu-se, într-

un colţ al căptuşelii maronii de
culoarea opiului, plină de
pânze de păianjen. Daria face
un pas înapoi şi se uită la foaie

ca şi când aceasta ar putea să
prindă viaţă şi s-o muşte sau
ar deschide larg o uşă către
amintiri nepoftite pe care ea

preferă să le ţină la distanţă.
De sub o margine curbată a
hârtiei se zăreşte conturul
unei inscripţii. Apucă fila

fragilă între degetul mare şi
cel arătător, verificând fiecare
unghi înainte de a o despături
ca să scoată la iveală scrisul

de mână atât de bine
cunoscut. Inscripţia, puţin
înclinată, delicateţea anumitor
litere cu buclele lor alungite,

cerneala purpuriu-albăstruie,
cu o formulă specială,
rezistentă la decolorare. Da,
nu e nici o îndoială, scrisul

aparţine ţarului Nicolae al II-
lea. A fost meticulos, ţarul ei,
cu siguranţă, atent la fiecare

buclă şi ornament aşternute pe hârtie.

O venă îi palpită în gât în timp ce se aşază pe marginea

patului şi netezeşte cu grijă
hârtia pe genunchi. Privirea îi
sare în partea de sus a paginii,

căutând un titlu, o dată, care
însă lipsesc.

A fost o zi deosebit de dificilă. E cald şi nu avem voie

să deschidem ferestrele. Pe Sunny, sciatica o sileşte să rămână în pat.... Fetele îşi ocupă timpul cu croşetatul.

Şi... Alexei... plictisit... cu cutia lui de fleacuri. La nouă s-a ţinut o slujbă de seară. în ziua Intrării în Biserică a trebuit să

renunţăm la slujbă... nu ni s-a
permis. Este sfâşietor să aud...
ce se întâmplă în Petrograd...
Cum pot bolşevicii ăştia

ticăloşi... Sufletul mi-e răvăşit.
Sunt obsedat de un singur...
gând. Moghiliov! Război! O
judecată atât de proastă... o

viaţă de chin... iartă acest
păcat... de ce aifăcut-o? De ce?
Doamne... nu pot... nici măcar

cu Sunny... detaliile le voi lua cu mine în mormânt.

Daria întoarce pagina pe o parte şi pe cealaltă, căutând

încă o propoziţie, un cuvânt,
sperând să descopere sensul
acelor litere estompate, un
indiciu care să-i lumineze

motivul suferinţei ţarului. Ce l-
ar fi putut împovăra cu un
asemenea chin personal? îşi
trece un deget peste marginea

uzată, sigură acum că foaia a
fost ruptă din jurnalul pe care
cel mai probabil l-a ţinut cât a

locuit în Casa cu destinaţie specială.

împătureşte hârtia şi o bagă în căptuşeala valizei. E

încă un mister lăsat în seama
timpului.

îmbrăcată într-o
rochie de catifea

neagră tivită cu
voal lucrat manual,

cu mâneci largi şi o
trenă jerpelită de

miile de paşi care
au călcat-o din

greşeală, ridică
valiza şi porneşte

în călătoria spre

moşia marii ducese
Sofia Şeremetieva
.CAPITOLUL 7

O adiere caldă aduce
zgomotul îndepărtat al
cascadelor Crimeei prin
fereastra Volgăi închiriate, al

cărei motor scoate rafale de
fum negru. Mai departe spre
orizont, dincolo de centura
subtropicală de frunziş

luxuriant, un vulcan bătrân
străpunge cerul strălucitor.
Viţe-de-vie bogate în struguri
împodobesc văile de-a lungul

falezelor de stâncă. Ochiul
Dariei palpită la amintirea
anilor îndepărtaţi când sute de
sticle de vin roşu şi alb de

Massandra, moşia din Crimeea
a ţarului, erau consumate în
timpul balurilor de iarnă din
Petersburg.

Au trecut optzeci de ani
de când a privit ultima dată
acest peisaj minunat de stânci
înalte, canioane adânci şi

munţi semeţi care privesc
peste Marea Neagră. Pe
ţărmurile acestea a găsit
ambra cenuşie. Aici a reuşit

Grigori Efimovici Rasputin să-i
învingă rezistenţa şi s-o trimită
într-o transă hipnotică. Şi tot
pe aceste ţărmuri, mama ei,

prinţesa Sabrina Iosefina de
Corinin, i-a dăruit colierul cu
oul Faberge pe care ea l-a

purtat drept talisman timp de optzeci şi opt de ani.

Acum, zeci de ani mai târziu, cu amintirile intacte,

Daria se întoarce spre Rostislav, care e la volan.

— Fă tot ce-ţi stă în putinţă ca să pui în mişcare

maşina asta monstruoasă. Nu transporţi mărfuri fragile.

Rostislav îşi şterge fruntea cu mâneca.

— Ar fi trebuit să ne cazăm la un han mai întâi.

— *Nietl* Niciodată!

Cu cât petrecea mai puţin timp în locurile astea odioase, cu atât mai bine. Chiar şi când căutarea nesfârşită a

ţareviciului o duce departe de
casă, silind-o să închirieze o
cameră, preferă să-şi lase
puţinele lucruri în geanta de

voiaj decât să le înghesuie
într-un dulap care a fost
probabil atins de lenjeria

murdară a vreunui nenorocit
de bolşevic.

— Rostislav Alexeevici Dalevici! De ce te mişti atât de lent azi?

— Vezi inspecţiile de stat? Sunt pline cu poliţişti.

Daria suspină, verificând ascunzătoarea cu bijuterii din

poşetă. Un fluture zboară şi i
se aşază pe umăr.

— Fugi! îl ceartă ea. Mişcă-te la dreapta dacă nu vrei să te scuip!

îşi reazemă iar capul pe spătarul banchetei, sigură că nu va

accepta niciodată ceea ce a
devenit ţara ei, că nu va
înţelege niciodată o generaţie
care se lasă condusă de un

grup de opresori. Deschide colierul şi inhalează adânc.

Pupilele parfumierului se îngustează şi, ca şi când s-ar

afla în prezenţa lui Shesmu,
zeul egiptean al uleiurilor
preţioase şi îmbălsămării,
trage de mai multe ori aer în

piept prin nările umflate. E
familiarizat cu ambra, a
încercat de multe ori, însă fără
succes, să cumpere o bucată

de pe piaţa neagră ca s-o
utilizeze ca fixativ în
parfumurile sale, pentru a
putea crea baza unui amestec

îmbunătăţit de parfumuri rare,
rezistente. A încercat de mai
multe ori, dar n-a reuşit să
imite cu nici un alt ingredient

parfumul de o subtilitate unică
pe care ambra cenuşie îl
adaugă combinaţiei de
miresme dintr-o sticlă.

Se întreabă cum a reuşit
Daria să facă rost de o ambră
de asemenea calitate. Armonia
de arome îmbătătoare

dovedeşte că ambra aceasta e
cu mult peste cea recoltată din
stomacul iritat sau tractul
intestinal al caşaloţilor morţi.

A fost vomitată în ocean şi
conservată excelent timp de
zeci de ani. Dacă şi-ar aplica
priceperea lui asupra acestei

ambre, născută dintr-o stare
patologică, pe care cașalotul o
capătă de pe urma hranei
marine greu de digerat -

caracatiţe, crustacee tari -, ar
crea un parfum de excepţie,
care i-ar asigura reputaţia

celui mai grozav parfumier din istorie.

Daria închide oul Faberge.

— Daria Borisovna, ai cumva nişte ambră în plus?

— Aş vrea să am, Rostislav. Mi-aş dori să-mi

umplu din nou colierul, n-a
mai rămas mult în el. Anunţă-
mă, te rog, dacă se întâmplă
să găseşti.

Rostislav îşi îndreaptă
privirea spre drumul şerpuit,
strângând degetele pe volan.
Daria Borisovna îi ascunde

adevărul. Viclenia
imperceptibilă din vocea ei,
fluturarea uşoară a pleoapelor,
darabana nervoasă a degetelor

pe geantă sunt dovezi
suficiente. De fapt, probabil că
a ascuns ceva într-un loc sigur.
în comoara ei de bijuterii,

probabil, pe care o pune zălog
la el din când în când, în
schimbul unor sume pentru
alimente şi alte necesităţi.

Bijuteriile, insistă ea, sunt doar o garanţie până când strânge banii ca să le răscumpere. Dar, din punctul

de vedere al lui Rostislav, ele îi aparţin, din moment ce şansa ca ea să strângă aceşti bani e zero.

Daria atinge stomacul
opalescent rotunjit, mâinile
întinse şi ochii de rubin
bulbucaţi ai amuletei prinse de

rochia ei. Simte brusc un val
de optimism. Există un motiv
pentru care amuleta a stat

ascunsă ani de zile ca să apară
abia acum. A venit timpul.
Volga trece pe lângă
parcul tropical Primorski,

unde statuia lui Lenin se uită
în jos la apele întunecate.
Gura Dariei se umple de
cenuşă amară văzând aroganţa

acelei feţe. Pe o placă stă scris
decretul lui Lenin din 1920:
„Cu privire la folosirea
Crimeei pentru tratamentul

medical al oamenilor muncii".
„Ce prostie!" se zbârleşte ea.
Bărbatul acesta plin de ură a
transformat Crimeea într-un

teren de joacă imens,
distrugând inima culturală a
Rusiei.

— La stânga! exclamă Rostislav. Palatul Livadia.

Mușchii i se încordează la vederea palatului imperial,

care deţine o comoară de amintiri. Odinioară mândria şi bucuria Romanovilor, e acum muzeu.

— De ce, Rostislav,
spune-mi, de ce a trebuit să
transforme palatul în muzeu?
Şi nici măcar să-i comemoreze

ca sfinţi, ci să le expună viaţa
ca pe nişte artefacte ieftine.
Până şi câinii lor erau trataţi
mai bine. Spune-mi, Rostislav

Alexeevici Dalevici, crezi că
familia imperială şi-ar fi putut
prezice soarta? La urma

urmei, au fost sfinţi. Au fost fiinţe divine.

— Da, cu siguranţă au fost. Şi, cu toate acestea, nu

înţeleg. Atât de mulţi s-au
întors împotriva lor în cele din
urmă! Da, era sărăcie, desigur,
dar ţarul încerca să repare

lucrurile. Suntem un popor neră bdător, Daria. Ne aşteptăm ca cererile să ne fie îndeplinite imediat.

— Nu! Nu noi am făcut asta. Bolşevicii au făcut-o! Roşiii! Liberalii! Sau oricum îşi spun! strigă Daria, apucând

braţul lui Rostislav cu o mână
şi izbind cu cealaltă bordul
maşinii.

Rostislav scapă volanul din mână. Automobilul virează periculos de aproape de prăpastie. Recăpătându-şi

controlul asupra maşinii şi a
inimii care-i bubuie, şoferul
strigă:

— Linişteşte-te înainte să ne omori pe amândoi!

— Să mă liniştesc? Cum, pentru numele lui Dumnezeu?

Fanaticii ăştia însetaţi de sânge, cu *Declaraţia* lor *asupra Europei eliberate* au distrus totul. Asta e o Europă

eliberată, Rostislav? Uită- te în
ochii mei şi spune-mi
adevărul!

în faţa tăcerii lui, ea
scormoneşte în geantă şi
găseşte două fructe
halucinogene ascunse sub

bijuterii. E pe punctul de a le
băga în gură, dar se abţine.
Astăzi, prezenţa de spirit e

mult mai importantă decât
trecutul.

Rostislav deschide
torpedoul şi scoate câteva bile
de gumă de mestecat.

— Când am să-l întâlnesc pe ţarevici, o să te invit la Massandra la o sticlă de Madeira. Poate două. Ne

vom îmbăta, Rostislav, ne vom îmbăta ca Dionysos.

— Nu *când* ai să-l întâlneşti pe ţarevici, Daria.

Dacă ai să-l întâlneşti. Sunt prea mulţi „dacă". Vârsta lui, de exemplu. Dacă a supravieţuit hemofiliei şi

ravagiilor timpului, are optzeci
şi şapte de ani, nu mai e chiar
tânăr. Şi, în plus, nimeni n-a

spus că acest pretendent la tron e însuşi ţareviciul.

—Ţareviciul e viu şi sănătos, Rostislav. Şi nu-mi

place atitudinea ta negativistă.
Concentrează-te şi mergi mai
repede!

Cu un zâmbet indiferent
pe faţa arsă, şoferul îndreaptă
maşina spre un luminiş
asemănător unei peninsule la

cotitura drumului şi opreşte în
dreptul unei panorame care dă
spre munte. Mestecând guma,

desface harta şi o întinde pe volan. Arată cu un deget.

— Acolo.

Cocoţat pe o
stâncă în faţa lor e

conacul
Şeremetievilor.

Acolo o aşteaptă
pretendentul la

tron, ţareviciul, cu
care Daria

Borisovna a avut o
profundă legătură

emoţională cu mult
timp înainte ca

mama lui să ştie că
e însărcinată
.CAPITOLUL 8

Volga se năpusteşte pe larga alee circulară din faţa conacului. Porţile duble ornamentate, încoronate cu

blazonul Şeremetievilor - doi
lei, dintre care unul ţine într-o
labă un sceptru şi în gură o
ramură de dafin, iar celălalt, o

ramură de măslin -, se închid
în spatele lor.

Capodopera arhitectonică
creată de italianul Bartolomeo

Rastrelli se înalţă deasupra coastelor calde ale Ucrainei. O parte din moşie coboară în pantă spre mare, fără nici un

gard care să-i delimiteze
hotarele. E faimoasă pentru
faptul că şi-a schimbat
proprietarul de douăzeci de ori

în două secole, pierdută la
beţie şi jocuri de cărţi,
ipotecată în mod repetat, dar
reuşind să rămână în posesia

unuia sau altuia dintre
membrii familiei Şeremetiev.
„Aici e acasă", oftează
Daria. „Aşa ar trebui să trăim,

fără ruşine şi la vedere."
Cunoaşte familia Şeremetiev,
una dintre cele mai bogate
familii pe vremea tinereţii ei.

Spre deosebire de alte familii
distinse care s-au ridicat şi au
căzut odată cu schimbarea
împăraţilor, această dinastie a

rămas favorită până la capăt.
Membri ai familiei au slujit la
curtea imperială drept
companioni ai ţareviciului,

şambelan al ţarinei şi
diplomaţi şi comandanţi
militari ai ţarului. Nicolae al II-
lea le-a dăruit terenuri fertile

în sudul Rusiei şi în Ucraina,
plus suprafeţe mari de pădure
care le-au permis să-şi

înmulţească averea construind
fabrici de hârtie şi uzine.
Deşi unii membri ai
familiei au fost ucişi în timpul

revoluţiei bolşevice, iar alţii au
fugit din ţară, actualul
proprietar, marea ducesă
Sofia, a rămas în Rusia

mituind în stânga şi în dreapta
ca să- şi păstreze anonimatul
şi apoi ca să-şi reia stilul de
viaţă pe care puţini şi l-au

putut imagina într-o lume
postrevoluţionară. Zvonurile
spun că moşia a căutat-o şi a
găsit-o în cele din urmă pe

marea ducesă atunci când
aceasta a ieşit din anonimat
după revoluţie ca să-şi
revendice proprietatea,

folosindu-se de farmecul ei
neştirbit şi de o mulţime de
diamante.

Paznicii de la uşa
principală coboară scările late
de marmură, îndreptându-se
cu paşi mari de o parte şi de

alta a Volgăi ca să-i întâmpine
pe Daria şi Rostislav şi să le ia
valizele.

Daria ignoră braţul oferit
de un servitor ai cărui ochi
bulbucaţi se măresc şi mai
mult la vederea acestei femei,

care pare ieşită dintr-o
fotografie sepia a epocii
Romanovilor.

Uşile duble din stejar
lustruit se deschid larg, şi cei
doi vizitatori sunt conduşi în
foaierul spaţios care se lăuda

cândva cu una dintre cele mai
mari colecţii de artă
europeană, dar care, după ce a
fost jefuită în timpul revoluţiei,

a fost înlocuită cu capodopere
moderne de Chagall şi
Kandinsky şi cu un portret de
sfinţi bizantini cu ochi mari şi

păr blond şi cu braţe şi feţe
miniaturale. Pe mese sunt
împrăştiate cutii de ţigări şi
scrumiere din malachit

Faberge încrustate cu bijuterii,
parte a unei comori secrete
moştenite, adusă înapoi din
exil. Se zvoneşte că ducesa e

în posesia a treizeci şi şase de
diamante, cu dimensiuni
cuprinse între opt şi
şaisprezece carate, şi de o

culoare, lucrătură şi
transparenţă atât de
minunate, încât un preţ pe ele
e imposibil de stabilit.

Un licăr de speranţă
străluceşte în ochii negri ai
parfumierului. Dacă va profita
cum trebuie de situaţie, poate

că marea ducesă îl va
recompensa cu una dintre
scrumierele încrustate cu
bijuterii, împrăştiate în jurul

foaierului ca nişte pietricele.
Guvernul falimentar nu
dispune de resursele necesare
ca să importe esenţe de înaltă

calitate pentru parfumurile
sale, ca să nu mai vorbim de
fixative scumpe, cum ar fi
ambra, însă una dintre

scrumierele acestea l-ar putea
ajuta să-şi îndeplinească
ambiţia.

Daria se uită în jurul ei cu bucurie şi respect, ca şi când ar fi intrat din nou într-unui dintre palatele Romanovilor,

ca şi când se aşteaptă s-o vadă
pe ţarină apărând dintr-un
moment în altul şi întrebând-o
cum se descurcă băiatul. îşi

piaptănă părul cu degetele, îşi
netezeşte fusta şi îşi trece
limba peste dinţii perfect
sănătoşi. Un ţăcănit ferm de

tocuri pe parchet anunţă
sosirea iminentă a marii
ducese.

Sofia Şeremetieva apare
de pe unul dintre numeroasele
holuri ramificate, aducând cu
sine mirosul de Rose Blanche,

parfumul preferat al ţarinei
Alexandra. O pălărie cu boruri
largi, cu o pană ornamentală,
aruncă o umbră pe faţa ei.

Dintre buzele roşii îi iese un portţigaret smălţuit. Prefiră între degete un şirag de perle asemănătoare celor pe care

Daria le-a văzut doar la
împărăteasă, perle de apă
dulce, sclipitoare precum
cozile iridescente de păun. O

fărâmă de scrum de ţigară
cade pe luciul perfect al
unghiilor date cu ojă ale

ducesei, şi ea o suflă cu o expresie de enervare.

în spatele ei păşeşte un bărbat frumos, îmbrăcat în

uniformă, a cărui talie masivă
e strânsă de o curea din piele
şi care ţine o scrumieră în
palmă. Privirea îi rătăceşte

într-o parte şi într-alta, apoi se
opreşte asupra Dariei şi a lui
Rostislav ca şi când simpla lor

prezenţă ar fi un afront la adresa stăpânei sale.

Marea ducesă întinde spre oaspeţii ei o mână cu

încheietura subţire prinsă în brăţări cu diamante.

— Vă aşteptam mai devreme. E aici, să ştiţi.

Pretendentul la tron. Ce zi a
fost azi, foarte neobişnuită!
Prezenţa lui a stârnit agitaţie.
Urmaţi-mă în salon!

Sofia Şeremetieva
traversează covorul persan şi
podelele din lemn de esenţă
tare, trece printr-un vestiar

lambrisat cu mătase, în care
lumânări parfumate pâlpâie pe
rafturi din mahon, şi, în fine,

printr-un vestibul ce duce spre un salon.

Se aşază pe un scaun în mijlocul salonului şi le face

semn Dariei şi lui Rostislav să
ia loc pe două scaune din faţa
ei. După ce i-a aşezat, pe faţa

ei pudrată discret coboară o expresie de plictiseală.

Fiecare notă discordantă a parfumului scump, dar

neoriginal, purtat de ducesă e
un afront la adresa simţului
olfactiv al lui Rostislav. El îşi

deschide servieta, scoate o
sticlă de Baccarat, îi
răsuceşte dopul şi şi-o plimbă
pe sub nas.

— Parfumul dumneavostră preferat, doamnă. Rose Blanche.

Formula exactă, fără măcar o
notă lipsă sau în plus.
Marea ducesă își atinge
lobii cochiliilor transparente

ale urechilor cu câte un strop
de parfum. Pe buzele purpurii
îi apare umbra unui zâmbet.

—Şi pentru tine am un cadou, i se adresează Rostislav bărbatului celui chipeş, care se plimbă pe lângă stăpâna lui

ca şi când ar proteja-o de
vreun pericol iminent. Apa de
colonie preferată a ţarului, din

cedru aromatic şi frunze de
eucalipt.

— Mulţumesc, spune el cu o voce încă mai intimidantă decât statura.

Ducesa îşi ridică bărbia spre tavan şi suflă un nor de fum. Scutură ţigara într-o scrumieră cu resturi de mucuri

pătate de ruj şi i se adresează Dariei:

— Eşti o legendă vie, Daria Borisovna, şi, ca toate

legendele, unele poveşti
despre tine sunt adevărate, iar
altele, pure invenţii.
Povesteşte-mi despre relaţia ta

cu Romanovii, mai ales cu bunica mea, Tamara.

— Dumnezeu să-i binecuvânteze sufletul! Era

mult prea tânără şi talentată
ca să moară, mai ales de
durere.

Daria îşi deschide geanta,
căutând nişte resturi de fruct,
o bucată de ambră, ceva care
să-i tempereze amintirile

copleşitoare, dar până la urmă
trage adânc aer în piept şi
închide rapid poşeta.

— Ţareviciul era pasionat de miniaturile ei - într-atât, încât nu sunt surprinsă că se simte în

siguranţă aici, cu Alteţa Voastră.

— Nu e nevoie să mi te adresezi aşa, răspunde marea

ducesă cu o familiaritate
neobişnuită pentru educaţia ei.
Ducesă e suficient. Şi e
prematur să concluzionăm că

pretendentul la tron care îţi
aşteaptă sosirea e într-adevăr
ţareviciul. Apoi privirea îi cade
brusc pe amuleta prinsă de

rochia Dariei. Unde am mai
văzut asta? Oare într-o
fotografie? Da, cred că da.

— Pe reverul ţareviciului, spune Daria. Eu aveam grijă să fie mereu acolo.

— Da, da. Dar cum a ajuns în posesia ta?

Iscodind ochii negri şi mari ai ducesei şi negăsind în

ei nici o ameninţare, Daria schiţează un zâmbet.

— E o poveste lungă şi de necrezut. A fost darul meu

pentru ţarevici şi cumva şi-a
găsit drumul înapoi la mine.
Marea ducesă loveşte
uşor o ţigară cu vârf de aur de

tăblia mesei. Servitorul se
grăbeşte să-i aprindă ţigara.
— Spune-mi tot, Daria!
Nu omite nimic, nici măcar

execuţiile! E adevărat că ai
fost acolo? Şi dacă da, cum
Dumnezeu ai supravieţuit?

— Povestea mea nu începe la sfârşit, ci la început, când Romano vii m-au invitat la curte.

Atunci ia-o de la
început! Ştiu că

eşti nerăbdătoare
să-l vezi pe

pretendentul la
tron, dar e

important pentru
monarhia noastră

viitoare ca eu să
pot să separ

realitatea de
ficţiune în ceea ce

vă priveşte pe tine
şi pe Romanovi.

Viaţa ta, Daria, e
atât de învăluită în

mit! Trebuie să-mi
spui adevărul
.CAPITOLUL 9

1904

Moşia Belaveja e luminată de lumânări uriaşe şi de candelabre Baccarat. Un cort

mare a fost amenajat în poiana
din faţa cabanelor, şi notele
melodioase ale *Dunării*
albastre plutesc şi răsună prin

pădure. Ţarina a trimis vase cu
liliac cât un stat de om de la
sera imperială din palatul
Alexandru. Mirosul de carne

de oaie prăjită, de potârniche
şi de icre de morun garnisite
cu trufe se răspândeşte din
bucătăriile improvizate şi din

cuptoarele din ceramică,
amestecându-se cu parfumul
de mied, de pin şi de

nerăbdare. E a şaptesprezecea zi de naştere a Dariei.

îmbrăcat cu o cămaşă albă, cu o eşarfă largă la gât şi

cu vesta descheiată, cu părul
presărat cu fire argintii, Boris
Spiridov călăreşte la trap prin
poiană, dând ordine de ultim

minut, asigurându-se că pe
mese sunt feţe scrobite şi
argintărie stanţată cu
emblema familiei, că e băutură

din belşug şi că bucătarii sunt vigilenţi.

Sabrina Iosefina, scârţâind din cizme pe acele

de pin şi măturând pământul
cu fusta albastră ca safirul, îi
vorbeşte Dariei despre
detaliile protocolului la curte,

despre primejdia şi bucuria de
a avea sânge regal şi despre
arta seducţiei.

Numeroşii admiratori ai
Dariei Borisovna, domni de
toate vârstele, aristocraţi
tineri şi bătrâni, nobili şi mari

duci, vin din toate părţile,
aducându-i tot felul de cadouri
generoase şi promisiuni de
devotament etern. La fel ca

Sabrina, şi ea vrea să
întâlnească tineri educaţi, cu
potenţial. E curioasă, vrea să-i
studieze pentru ea însăşi, să le

observe prima reacţie. în definitiv, ea e altfel. Acel prim moment al întâlnirii contează cel mai mult - dacă se uită la

ea cu gura căscată ca nişte
adolescenţi uluiţi sau posedă
înţelepciunea şi stăpânirea de
sine care vine odată cu

maturitatea şi cu o imaginaţie
sănătoasă. Pentru moment,
nimeni n-a trecut testul privirii
ei cercetătoare.

Aşa că Daria ar prefera să
se bălăcească în râuri, să
încerce să-şi descifreze visele
ori să caute vreo nouă minune

tămăduitoare ce răsare din pământ. Sau, mai presus de toate, şi-ar dori să ia trenul împreună cu Boris spre

Bialistok, cel mai apropiat oraş
mare, şi să facă oferte alături
de el la licitaţii, timp în care el
să o înveţe cum să facă

diferenţa dintre un tablou
original şi o imitaţie, cum să
liciteze fără să stârnească
tulburare şi fără să mărească

valoarea bunului. Şi-ar dori să
viziteze galerii de artă, să
asculte comentariile lui despre
diferitele instrumente de lucru

şi despre vreo lucrare de artă.
Sau să discute despre
miracolul imaginaţiei cu artişti
de toate felurile, bărbaţi cu un

spirit etic aventuros, fascinaţi
de privirea ei opalescentă
translucidă.

Alaiul imperial soseşte cu daruri, urări şi berze care vor fi lăsate să zboare libere, pentru a aduce noroc. Ţarina

Alexandra îi urează Dariei la
mulţi ani şi o viaţă cu sănătate
şi fericire.

Cu părul sălbatic prins la spate într-una dintre eşarfele subţiri ale mamei ei, Daria radiază într-o rochie de

brocart argintie, cu guler înalt
şi mâneci lungi, ca să
mulţumească nevoia de
decenţă a ţarinei. A petrecut

ore întregi în vestiar, cu un
amalgam de pălării cu pene,
voaluri diafane, rochii de seară
încrustate cu pietre preţioase

false, mănuşi şi corsete din
satin şi dantelă şi pantofi cu
toc înalt, strălucitori de atâtea
cristale, cumpăraţi din

magazine de antichităţi şi
dughene ascunse. Un raft
întreg e rezervat hainelor la
mâna a doua pe care i le

trimite împărăteasa şi pe care
o croitoreasă din oraş le
modifică şi le scurtează ca să i
se potrivească ei.

îmbrăcămintea şi accesoriile
pe care alte persoane le
aruncă devin lucruri preţioase

ce atrag privirile atunci când
le poartă
Daria.

Ţarina îi înmânează o icoană smălţuită, încrustată cu diamante şi perle, o copie a Maicii Domnului

Feodorovskaia[1] lipindu-şi
obrazul de faţa lui Hristos.
Daria face o reverenţă.

— Mulţumesc, Alteţă, o voi preţui toată viaţa.

Icoana e de departe cel mai valoros cadou pe care l-a

primit vreodată, dar ea nu-şi
doreşte decât să-şi întoarcă
privirea de la trăsăturile
sumbre ale Feodorovskăi, de la

ochii ei goi şi buzele uscate de durere.

Ţarina face semn cu două degete.

— Vino mai aproape, Daria Borisovna, asta trebuie să auzi doar tu. N-aş fi făcut această călătorie în starea în

care sunt dacă n-aş fi vrut să-ţi
mulţumesc personal, draga
mea. Ai avut dreptate în ziua
aceea la Ialta. Se pare că, într-

adevăr, sunt însărcinată. Dau
crezare spuselor tale şi sper să
fie băiat.

— Felicitările mele sincere! îi răspunde Daria şoptind. De abia aştept să-l cunosc pe micuţ!

— Atunci va trebui să ne vizitezi când va veni sorocul. Voi trimite după tine. Şi fetele îţi preţuiesc

tovărăşia. Acum, du-te,
bucură-te de ziua ta! Nu te
mai reţin.

Ţarul e mulţumit să fie
aici, departe de formalităţile
nesfârşite de la curte şi de
responsabilităţile care îi lasă

prea puţin timp liber, îl bate pe Boris pe spate.

— E greu de crezut, prietene, că au trecut

şaptesprezece ani de când
Sunny ţi-a prezentat-o pe
Sabrina Iosefina. Te-ai
descurcat bine în ziua aceea, îl

tachinează el. Ţi-ai mărit familia, dar ai redus populaţia de bouri. Animalele sunt sub control?

— Atât de mult,
zâmbeşte Boris, încât se pare
că nici nu se mai înmulţesc.

— Nici asta nu-i bine, chiar deloc. E nevoie să menţinem un număr controlat

pentru plăcerea noastră de a vâna.

— Am înţeles, Alteţa Voastră, răspunde Boris cu un

salut jucăuş şi un pocnet din
cizme. Să ne alăturăm
doamnelor?

Din cort se aud notele
blânde ale unei ţitere. Iasmina,
dansatoarea persană, se
alătură celor trei toboşari

aşezaţi pe o estradă acoperită
cu un covor. îşi ridică braţele,
îşi prinde părul lung în vârful
capului, îşi îndoaie picioarele

sub ea şi se aşază în genunchi
în faţa unui scaun mic, din
mahon, pe care se află
santurul ei, o ţiteră persană

lucrată cu ciocanul. Cu
degetele prinse în cârligele
ciocanelor de lemn ale
santurului, loveşte corzile

întinse, scoţând note care
călătoresc în locuri
îndepărtate şi aduc de acolo
parfum de trandafiri persani şi

imagini cu cupole turcoaz,
jalea iubiţilor despărţiţi şi
rubaiyaţele lui Omar Khayyam.
Multe s- au schimbat de când

Iasmina a fost ultima dată aici,
în pădurea Belaveja, cu
şaptesprezece ani în urmă, nu
însă şi sentimentele ei faţă de

împărat. Pentru ea, Nicolae
rămâne ţareviciul dulce,
nesigur, care cândva se agăţa
de fiecare cuvânt al ei. Lasă

ciocanele pe ţambal, îşi
masează degetele, îşi scutură
coama întunecată de bucle şi
se ridică în picioare,

dezvăluindu-şi înălţimea remarcabilă.

E pe ringul de dans - voaluri diafane se leagănă şi

unduiesc în jurul ei, vesta
brodată e aruncată cât colo ca
să-i dezvăluie sânii rotunzi
înghesuiţi într-un sutien cu

mărgele. Mişcările îi sunt
proaspete, languroase, capul,
dat pe spate, gâtul îi pulsează
transpirat, fesele voluptoase i

se mişcă în ritmul tobelor. Se
răsuceşte şi se roteşte, plutind
departe de mulţime,

dezlănţuindu-şi emoţiile în timp ce se cufundă în transă.

Mai mulţi oaspeţi intră în cort. Femeile se strâng

departe de spectacol,
pălăvrăgesc, bârfesc, se
întreabă de ce o dansatoare
atât de obraznică rămâne

favorită la curte. în jurul
ringului de dans s-au strâns
bărbaţi care aplaudă,
excitarea lor e electrizantă,

ochii lor o devorează pe
dansatoarea persană şi
savurează fiecare legănare

delicios de intimă a coapselor ei.

Ea ridică mâna şi îşi desface sutienul, înălţându-l

deasupra capului într-un dans
languros.

Bărbaţii strigă, aplaudă,
încurajează. Mirosul lor de

alcool se împleteşte cu mirosul
de carne de miel friptă, fructe
coapte şi dorinţă.

Iasmina îşi flutură
sutienul o dată, de două ori, ca
şi cum ar vrea să prindă cu
lasoul pe vreunul dintre

bărbaţi, apoi îl azvârle spre
uşa cortului.

Sutienul aterizează pe umărul stâng al ţarinei, care tocmai a intrat.

Un icnet colectiv de
groază se aude în tot cortul.
Ritmul tobelor, râsetele şi
aplauzele încetează.

Cameristele, chelnerii şi
servitorii se dau la o parte,
ascunzându-se în spatele unor
expresii de gravitate solemnă,

înghesuindu-se în pereţii de pânză.

Ţarina se uită lung la sutien, la insulta dantelei

negre, înmiresmată cu parfum
şi umedă de transpiraţie.
Trăsăturile i se schimonosesc

a repulsie, buzele strânse
pălesc dintr-odată.
îşi ridică privirea s-o
înfrunte pe cea care a ofensat-

o. într-o încercare care doar
imită modestia, Iasmina îşi
adună fustele şi îşi aşază
straturile de voal transparent

peste sâni, expunându-şi astfel
lenjeria intimă din dantelă
neagră.

Sabrina ia sutienul de pe
umărul ţarinei, strivindu-l într-
o mână, iar cu cealaltă oprind-

o pe ţarină cu o atingere uşoară pe braţ.

— Te rog, Alix, mă ocup eu de asta. Promit. Daria te va

însoţi la cabana ta. îţi va da
ceva să te liniştească.
Alix dă din cap,
tremurând. întinde mâna după

Daria, ca şi când e gata să leşine.

Daria simte nevoia să scuipe peste umăr. O

nenorocire iminentă se
prefigurează, neplăcută şi
amară, care îi dă gustul acela
pe limbă, în timp ce o conduce

pe ţarină afară din cort şi
departe de mulţime, nu-şi dă
seama că, până la sfârşitul

acelei seri, va înţelege ceea ce inima ei ştie deja.

Sabrina Iosefina străbate cortul până la dansatoarea

care, după ce a savurat
spectacolul oferit de
retragerea ţarinei, s-a întors
pe estradă. Privirea ei

sfidătoare o înfruntă pe
Sabrina, care, cu sutienul de
dantelă în mână, se pregăteşte
de atac ca un bour, urcă cele

trei trepte şi ajunge faţă în
faţă cu dansatoarea.

— Doamna mea! toarce dansatoarea, adresându-se Sabrinei. Cu ce vă pot ajuta?

— Iată cu ce! strigă Sabrina, ridicându-se pe vârfuri şi înfăşurând sutienul în jurul gâtului dansatoarei.

Apucă ambele capete şi strânge cu toată puterea.

Cortul vibrează în jurul lor. Vântul îndoaie copacii de

afară, silindu-se să intre pe
sub marginile pânzei.
Candelabrul pare legănat de
un cor de fantome speriate. Un

nor trece peste luna plină,
vizibilă în uşa cortului.
După plecarea ţarinei,
oaspeţii prind curaj şi se

îmbulzesc spre estradă ca şi
când ar aplauda la un
spectacol dintr-o arenă
romană.

Sabrina întinde sutienul,
smucind, trăgând, strângând şi
mai tare. Ochii ei verzi scot

scântei de furie. Venele îi
pompează venin.

— Te omor! Te târăsc în pădure şi te dau hrană la bouri!

Stropi de sudoare apar pe buza de sus a dansatoarei. Icneşte,

gâfâie. Sutienul e umed în
mâna Sabrinei. Iasmina o
apucă de încheieturi. Se uită
una în ochii celeilalte, cu

privirile îndrăzneţe ale
pisicilor. Boris strigă la
Sabrina de undeva,
poruncindu-i să se oprească. E

pe scenă, încercând să
slăbească strânsoarea. Fiecare
muşchi de pe faţa ei se
încordează. Buzele Iasminei

devin livide. Mâinile îi cad în
lături. Boris îi pune Sabrinei
mâna pe umăr - o atingere

blândă, convingătoare, plină de reproş.

— Sabrina! o mustră el cu voce şoptită.

Ea îşi întoarce privirea sfredelitoare către el. Şi apoi îl aude rostindu-i iar numele, îl simte cum îi strânge şi mai

tare braţul. O eliberează pe Iasmina, care se luptă să-şi recapete respiraţia.

Ceva mai târziu, după ce majoritatea oaspeţilor s-au retras, iar mulţimea rămasă e beată şi se leagănă într-un

tango lent, Daria şi părinţii ei
se strecoară în sfârşit sub
cupola umedă a copacilor, ca
să închine pentru ziua de

naştere a Dariei şi pentru cei
şaptesprezece ani şi nouă luni
de iubire dintre Boris şi
Sabrina.

Au intrat adânc în pădure,
departe de muzică şi de aerul
îmbâcsit de votcă.

Sabrina şi Boris merg agale înainte, împărţind o sticlă de şampanie.

— Vino, draga mea! îşi cheamă Sabrina fiica. Vino şi gustă nişte şampanie!

Pădurea e ciudat de
nemişcată pentru Daria.
Arborii se furişează spre ea.
Nori grei apasă asupra

pâlcurilor dese de pini, stejari
şi frasini. Se opreşte pe o
potecă îngustă şi nisipoasă
între copaci. Ascultă,

luptându-se să descifreze
liniştea naturii care
adăposteşte atâtea soiuri de
animale.

Şi atunci o vede pe
Arheea. Voalurile stârnesc o
furtună în jurul ei. Plutește în
jurul vreunei ramuri, dispare

în spatele unui trunchi robust
de copac, apoi apare din nou.
Aici o ademeneşte pe Daria s-o
urmeze în întuneric, într-un

abis al nesiguranţei, departe
de casă, aici îşi încrucişează
mâinile pe faţă, iar oja roşie de
pe unghiile ei îngrijite se

topeşte şi picură sânge. Daria
a învăţat să-şi descifreze visele
în care se iveşte Arheea, e
sigură că prevestesc

întotdeauna ceva care se va
petrece în clipa următoare, a
doua zi, luna viitoare, anul
viitor. Dar acum lucrurile stau

altfel. E trează şi atentă, şi nu
ştie cum să descifreze mesajul
Arheei. Până când, ridicându-şi
degetele însângerate, Arheea

arată spre ochii ei, care îşi
schimbă forma, lărgindu-se,
adâncindu-se, întunecându-se,
devenind sălbatici, turbaţi.

Daria îşi face mâinile căuş
la gură şi strigă după Sabrina
şi Boris să se întoarcă imediat,
căci pădurea e altfel în seara

asta, periculoasă, plină de
animale însetate de sânge şi
de fantome tăcute.

într-o clipă, părinţii ei
sunt alături. Boris şterge
şampania vărsată ce
străluceşte pe obrazul mamei

ei, iar Sabrina se întoarce să-i
spună ceva Dariei. în clipa
următoare, sunt înghiţiţi de o
furtună de praf ce se îngroaşă

şi din care Boris nu se va mai întoarce niciodată.

Un bour se pregăteşte de atac. Copitele lui scot arbuştii

din rădăcini şi stârnesc un praf
care o orbeşte pe moment pe
Daria. Coarnele curbate ale
animalului înţeapă fusta

Sabrinei, care ţine încă strâns
în mână sticla de şampanie, ca
pe o armă. Strigă numele fiicei
ei cu o voce de nerecunoscut,

încearcă să spună ceva, dar e
aruncată cu o smucitură
violentă în tufişurile de pini şi
frunze. Sticla se sparge de un

copac, şampania face spume şi
susură. Cu respiraţia
întretăiată, Sabrina se ridică
în genunchi şi se târăşte să

apuce gâtul spart al sticlei.
înaintează chinuit în patru
labe şi ţinteşte cu ciobul de
sticlă ochii animalului.

Bourul se ghemuieşte, cu coapsele tremurând, cu dinţii scrâşnind. Privirea injectată i-e aţintită asupra vânătoresei

neînfricate. Se repede înainte
cu un urlet îngrozitor şi
ţintuieşte braţul Sabrinei cu
piciorul din faţă, îi apucă mâna

între fălcile puternice şi o sfâşie.

-l Icoană foarte veche, probabil din secolele XII-XIII, considerată făcătoare de minuni, păstrată azi în biserica

Bogoiavlensk din oraşul rus Kostroma. E strâns legată de ascensiunea pe tron a primului Romanov, în 1613, şi a fost una dintre comorile sacre ale dinastiei, (n.red.

CAPITOLUL 10

Tunurile fortăreţei Petru
şi Pavel risipesc trei sute de
saluturi militare în toată
Rusia. Populaţia umple străzile

de urale. Steagurile fâlfâie în
vântul fierbinte. Armele
bubuie în Kronstadt. în stradă
se aplaudă şi se dansează.

Alteţa Sa imperială Alexei
Nikolaevici, ţareviciul
moştenitor suveran, mare duce
al Rusiei, moştenitorul

dinastiei Romanov, veche de
trei sute de ani, e aşteptat la
capela Peterhof.

Ţarul Nicolae al Il-lea şi ţarina Alexandra Feodorovna se plimbă nerăbdători prin faţa bisericii. Obiceiul curţii

interzice părinţilor să fie
prezenţi la ceremonia de botez
a fiului lor. Se privesc unul pe
celălalt cu bucurie împărtăşită

şi se luptă să-şi ţină în frâu
nerăbdarea până la momentul
potrivit, când vor fi conduşi în

capelă, unde familia şi oaspeţii sunt deja la locurile lor.

Mila lui Dumnezeu s-a pogorât asupra lor, şi, pe

moment, bucuria aceasta
eclipsează rezultatele
catastrofale ale războiului cu

Japonia, care durează de opt luni.

Străbunicul ţareviciului, Cristian al IX-lea al

Danemarcei, a venit de
departe ca să asiste la botezul
unui copil miraculos, primul
moştenitor de sex masculin al

unui ţar rus din secolul al
XVII-lea încoace. Stă alături de
Maria Feodorovna,
împărăteasa-mamă văduvă,

care are o înfăţişare regală în rochia ei de brocart bătută cu diamante. Pe părul ei prins în vârful capului străluceşte o

diademă din frunze de stejar şi
laur, înconjurată de snopi de
grâu încrustaţi cu diamante şi
decorată în mijloc cu un citrin.

Mari ducese, veri
îndepărtaţi şi mătuşi etalează
rochii brodate cu aur, bijuterii
sclipitoare, cercei lungi cu

diamante şi diademe de toate
formele şi mărimile. Mari duci,
prinţi şi unchi discută despre
semnificaţia acestei naşteri şi

despre cum va schimba ea
cursul istoriei. Oficialii de la
curte, în haine ţesute cu aur,
în pantaloni din piele de elan

şi cu şiruri de medalii pe piept,
stau tăcuţi şi rigizi, aşteptând
sosirea somptuosului alai.
Curieri în uniforme magnifice

cu împletitură de aur şi ordine
preţioase pe piept discută
despre situaţia politică
sumbră: negocierile cu

japonezii pentru a obţine un port în ape calde la Oceanul Pacific au eşuat, declanşând războiul, în care victoria

japonezilor pare iminentă.
Dacă Japonia va câştiga,
echilibrul de putere în Asia de
Est se va schimba în mod

semnificativ, iar înfrângerea
stânjenitoare ar putea întoarce
poporul rus împotriva
guvernului ţarist. Totuşi, ca un

tribut adus curajului şi vitejiei
lor pe câmpul de luptă,
membrii întregului corp de
ofiţeri ai armatei şi marinei

ruse au fost numiţi naşi de onoare ai ţareviciului.

Marile ducese - Olga, în vârstă de nouă ani, Tatiana, de

şapte, Maria, de cinci şi
Anastasia, de trei - sunt
îmbrăcate în dantelă, sifon şi
organza. îşi întind gâturile ca

să-şi vadă pentru prima dată fratele mai mic.

Alaiul imperial, cu doamne de onoare, cavaleri şi

cazaci ai Gărzii, se instalează în partea din spate a catedralei. Printre cei prezenţi se află Lili Dehn, prietenă

apropiată a ţarinei, şi soţul ei,
ofiţer al iahtului imperial, şi
Anna Vîrubova, doamnă de
onoare a ţarinei. Sunt aici şi

Tamara Şeremetieva, artistă a
curţii, creatoare de miniaturi,
însoţită de soţul ei sifilitic,

contele Trebla, medicul
veterinar imperial.
Uşile din mahon
încrustate cu aur se deschid,

iar marele maestru de
ceremonii intră în capelă.
Ridică toiagul de abanos cu
vulturul imperial cu două

capete, şi trei bătăi cu
bastonul reverberează prin
toată sala.

— Alteţa Sa imperială
Alexei Nikolaevici, ţareviciul
moştenitor!

Daria Borisovna îşi face
apariţia printre uşi,
cuprinzând cu privirea sa
aurie pe fiecare bărbat, femeie

şi copil din sală. Torentul ei de
bucle negre se rostogoleşte
peste o pelerină de catifea de
culoarea ametistului, pe sub

care flutură eşarfele colorate
şi jupoanele frumos
mirositoare ce au aparţinut
cândva mamei ei.

îl poartă pe ţarevici până
la cristelniţă pe o pernă cu
pânză de aur, prinsă de gâtul

ei cu o curea împodobită cu bijuterii.

Un murmur de neîncredere se ridică din

mulţime. Cine e această
apariţie învăluită în misticism
şi mister? Cine e fata asta care
merge cu o graţie neasemuită

şi cu o încredere în sine
nemaivăzută? De ce
îndeplinirea unei datorii sfinte

e lăsată în seama unei fete
atât de tinere?
Daria îşi înghite durerea,
îşi potriveşte perna pe braţe şi

se îndreaptă spre culoarul
central. Paşii ei nerăbdători
cotesc către părintele Ianîşev,
duhovnicul familiei imperiale.

Cu câteva zile în urmă,
doamnei de onoare
responsabile de această
sarcină i-au apărut pete

contagioase pe tot corpul.
Ţarina, care de la bun început
a considerat că femeia era
mult prea în vârstă pentru

misiunea aceasta, a profitat de ocazie ca să-l convingă pe ţar că Daria era un candidat potrivit. Iar Daria, care, pe

perioada anului de doliu, îşi
stabilise reşedinţa în palatul
Alexandru, alături de familia

imperială, a fost foarte mişcată de bunătatea ei.

Merge graţios pe culoar, sigură pe ea, ca şi când şi-ar

purta propriul fiu la cristelniţă.
Şireturile pantofilor îi sunt
legate strâns, tălpile le-au fost
prevăzute cu cauciuc ca să

previnã alunecarea - o tradiţie
veche care ajutã doamnele de
onoare, de obicei, mai în
vârstã. Daria îl predã pe

ţarevici în mâinile tremurânde
ale părintelui Ianîşev.

Acesta îl afundă pe
moştenitor în cristelniţă, apoi
îl ridică deasupra capului.

Catedrala izbucneşte în aplauze.

Ţareviciul ţipă şi dă drumul unui jet de urină pe

pandantivul ecleziastic de
rubine şi smaralde pe care
părintele îl poartă peste
veşminte. Pe fundalul

hohotelor de râs, părintele
spune că acum e sfinţit de
două ori.

Marele maestru de ceremonii le anunţă pe maiestăţile lor

imperiale. Mulţimea se ridică în picioare.

Femeile fac reverenţe adânci.

Bărbaţii fac plecăciuni.
Cu părul roşu castaniu
strălucind sub candelabre, cu
ochii lucind de bucurie, ţarina

arată extravagant într-o rochie
de mătase albă brodată cu aur
şi acoperită cu o mantie de
catifea, a cărei trenă tivită cu

blană de samur e lungă de
aproape patru metri. Poartă o
broşă cu safire de Ceylon
montată în aur şi argint şi

încadrată de diamante unicat
în valoare de cincizeci şi şase
de carate, care au fost aduse
într-un vehicul blindat din

camera diamantelor a
Palatului de Iarnă din
Petrograd. Ţarul e îmbrăcat în
ţinuta sa regală, grea de

medalii şi decorată cu panglică
de aur şi blană de samur.
Daria îl recuperează pe
ţarevici de la părintele Ianîşev,

îl înfăşoară într-un prosop şi-l
usucă repede. îi sărută uşor
fruntea ridată, îi netezeşte
părul de culoarea pufului de

piersică şi îi încheie nasturii
robei de botez. Ţareviciul o
apucă de deget şi îi zâmbeşte
cu ochii albaştri-cenuşii ai

mamei sale. Ea scoate o cutie
mică din buzunarul fustei, o
deschide şi aruncă o privire
rapidă spre amuleta smălţuită,

aşezată pe satin albastru.
Lucrată de Peter Cari Faberge,
aurar şi bijutier la curte,
amuleta întruchipează o figură

mitică de copil, cu urechi
ascuţite de smarald şi ochi de
rubin şi cu burta de opal

translucid, care va prevesti
cândva viitorul ţareviciului.
— Cadoul meu pentru
tine, copil drag! Să ai noroc şi

fericire eternă! şopteşte ea.
Mi-a fost dăruită de tatăl meu
când am împlinit
şaptesprezece ani, iar pe spate

am gravat o inscripţie pentru tine.

Prinde amuleta de roba de botez a ţareviciului, îi

atinge burta de opal, ochii de
rubin, dar nu cu un gest de
rămas-bun, nu, ci ca într-un
jurământ tăcut de a preţui

memoria tatălui ei. A conferit
darului primit de la el un rol
de primă mână, o onoare şi o

permanenţă pe care el cu
siguranţă le-ar fi apreciat.

CAPITOLUL 11

O picătură de sânge se înfiripă în buricul băiatului, bolborosind ca un minuscul puţ subteran.

Ţareviciul, în vârstă de
şase săptămâni, sângerează.
Ţarina îşi lipeşte buzele
de pieptul fiului ei şi îşi trece

un deget tremurând peste
sângele care i se scurge pe
burtă. Albă la faţă şi aproape
fără suflu, privirea ei caută

icoanele strânse în cameră şi
se opreşte asupra imaginii
Fecioarei din Ţarskoe Selo.
Cade în genunchi în faţa

sfintei ei preferate, şi buzele i
se mişcă într-o rugăciune
tăcută. îşi pune obrajii umezi
pe icoana Fecioarei, cerând

iertare. S-a rugat prea mult
pentru un fiu, a implorat un
moştenitor la tron, l-a silit pe
Dumnezeu la supunere, şi El a

pedepsit-o dându-i un ţarevici bolnav.

Daria schimbă bandajele îmbibate cu sânge de pe

abdomenul copilului, aşază
alte pătrate uscate de tifon şi
le fixează în cele patru colţuri
cu leucoplast. îl înfăşoară pe

ţarevici în pătură şi îi sărută
obrajii cu gropiţe. îşi simte
oasele casante ca nişte ţurţuri
din pricina focului care şuieră

în şemineu. Deşi afară încă nu
e frig, medicii au cerut să se
aprindă focurile pentru ca
băiatului să-i fie cald.

Ţarina se întoarce la fiul ei şi-l strânge în braţe ca şi cum ar vrea să-l vâre înapoi în pântecul ei. Vine aici, în

Camera Liliachie, ca să scape
de protocol şi de intrigile
regale, să-şi petreacă timpul
liniştită cu copiii şi seara să-şi

bea ceaiul alături de soţul ei.
Sanctuarul ei e decorat în stil
victorian, mobilierul din lemn
de lămâi e pictat alburiu, iar

smalţul imită fildeşul.
Mobilierul a fost tapiţat cu un
material asortat cu carpeta din
mătase de pe perete - un motiv

floral în relief, cu o ţesătură lucioasă, ales pentru că se asemăna cu un crin pe care i l-a dăruit cândva ţarul.

Două ferestre înalte, încadrate cu perdele franţuzeşti Charles Berger din mătase mov, decorate cu

panglici late şi ciucuri de pluş,
lasă să intre lumină din belşug
în timpul zilei. Se zvoneşte că
valoarea ţesăturilor de mătase

şi a bordurilor ornamentale
din Camera Liliachie
depăşeşte cu mult valoarea

oricărui ou de Paşte Faberge imperial.

Ca să ofere familiei o anumită intimitate, singura

intrare în cameră se face prin
uşile sculptate cu flori şi
împodobite cu draperii mari
care dau spre Camera de

Palisandru şi spre alte dormitoare.

Moda decoraţiunilor se schimbă, dar încăperea

aceasta rămâne aşa cum a fost
în noaptea nunţii cuplului
imperial, în ciuda faptului că
opinia publică s-a împotrivit

alegerii unui stil britanic
pentru dormitorul pe care
ţarul îl împarte cu ţarina.

Vremurile acelea au fost mai fericite. Acum fiul lor a fost diagnosticat cu hemofilie, o boală incurabilă. O

deficienţă moştenită de
coagulare a sângelui,
transmisă de femei, îi spune
medicul ei, o boală

capricioasă, care rareori
afectează femeile. Din cinci
mii de bărbaţi, unul suferă de
boala sângerării, iar

Dumnezeu l-a ales tocmai pe
fiul ei. Nimeni nu poate
prezice cât de des va sângera

sau cât timp va dura până
când sângele să i se coaguleze.
Li se spune doar să aibă
răbdare.

Dar o mamă are dreptul să fie nerăbdătoare.

— Vindecă-l Daria Borisovna! Vindecă-mi fiul! Ai

vindecat-o pe Anastasia, ţi-ai
vindecat propriul trup.
Opreşte sângerarea asta
teribilă!

— Am încercat, maiestate, cu ierburi, cu puterea ochilor mei, cu atingerea mea. Aţi fost acolo,

aţi văzut cât am încercat. E nedrept să- i pot vindeca pe alţii, dar nu pe propriul meu fiu.

Daria îşi ţine respiraţia. Se stăpâneşte, temându-se că a insultat- o pe ţarină. Nu e normal, ştie asta, să iubească

atât de profund fiul altei femei.
Răspunsul, a ajuns ea să
creadă, se află undeva în
visele ei, sub straturile de fum

ce o ascund pe Arheea, ale
cărei apariţii au devenit mai
frecvente, ca s-o mustre, s-o
hărţuiască, s-o îmboldească

sau chiar s-o laude, nu numai
în timpul nopţii, ci de multe ori
şi la lumina zilei. Aruncă o

privire cercetătoare înspre ţarină.

— Sper că nu v-am insultat, maiestate.

— Deloc, draga mea, ai fost bună cu Alioşa. Dar de ce te părăsesc puterile tămăduitoare acum? Poate că

mi-am pus prea multă
încredere în ele.
Daria lasă privirea în jos.
A dezamăgit-o pe Alteţa Sa, s-a

dovedit nevrednică de
încrederea ei. Aşteaptă,
tăcută, simţind dezaprobarea
ţarinei, vrând să dispară şi să

se stingă. Apoi îşi aduce
aminte de un gând care a tot
bântuit-o.

— Alteţă, am auzit de mai multe ori despre un stareţ rătăcitor, un anumit părinte Grigori. Poate că el ar fi în

stare să-l ajute pe Alioşa. Am
auzit că Fecioara l-a ales ca
purtător de cuvânt al lui
Dumnezeu ca să călătorească

la muntele Athos şi să se roage
Fecioarei Negre din Kazan în
mănăstirea Afron.

Când aude de Fecioara
din Kazan, sfânta ei rusă, ochii
trişti ai ţarinei se umplu de
mirare.

— Mănăstirea Afron? Dar e atât de retrasă şi greu accesibilă!

— Da, însă el şi-a făcut pelerinajul dus şi întors pe jos. Pot să-l chem pe Grigori Rasputin la palat?

— Să-l vindece pe Alioşa? întreabă ţarina cu o voce domoală.

— Da, cu voia lui Dumnezeu, răspunde Daria, luându-i-l din braţe pe ţareviciul adormit, punându-l

pe şezlong şi învelindu-l cu o
pătură. Şi poate că părintele
Grigori mă va ajuta să-mi

canalizez puterile, ca să-l pot lecui şi eu pe ţarevici.

— Acest călugăr, acest preot Grigori, va păstra

tăcerea în privinţa preţiosului
nostru fiu? Medicilor li s-a
poruncit să-şi ţină gura.
Nimeni nu trebuie să

bănuiască nimic în privinţa
moştenitorului tronului.
Nimeni! Ce spui, Daşa? Putem
avea încredere în el?

— Nu ştiu, maiestate.

Ţarina merge la fereastră şi se uită în zare ca şi când ar căuta un miracol. Cerul e o

întindere de albastru pur, nici
un nor nu se vede la orizont,
nici o adiere de vânt care să
tulbure pacea, iar în grădina

de dedesubt, gardurile vii
tăiate perfect, tufele de
trandafiri adormite aşteaptă
primăvara. Cazacii imperiali

sunt la posturile lor, păzind
porţile masive din dreapta.
înăuntru, majordomi,
servitori, chelneri, bucătari,

medici, doamnele responsabile
cu garderoba şi fermierii sunt
la posturile lor, având grijă ca

totul la palat să se desfăşoare cum trebuie.

Cu toate acestea, în mintea şi inima ţarinei totul e

tulbure. Se chinuie să
înţeleagă această nedreptate.
De ce? De ce singurul ei fiu să
fie bolnav? Se întoarce către

coşul imperial cu crini din
pietre preţioase, aflat pe biroul
ei de scris, una dintre creaţiile
cele mai iscusite ale lui

Faberge, o explozie de aur,
argint, perle, diamante roz şi
flori de jadeit ce i-a fost
prezentată în 1896, la Nijni

Novgorod. Mângâie frunzele
smălţuite, îşi apropie faţa de
florile de diamant ca şi când ar
vrea să le inhaleze mirosul. Va

avea răbdare, nu pentru că aşa
îi recomandă medicii, ci
pentru că are încredere în
puterea vindecătoare a

credinţei şi a rugăciunii. La
urma urmei, Dumnezeu şi
sfinţii Săi sunt de partea ei.

— Să nu mai
vorbim de preotul

Grigori, Daria!
Ţareviciul e viitorul

nostru împărat. Ne
vom pune

încrederea în

Dumnezeu. El îmi
va vindeca fiul
.CAPITOLUL 12

Discul perfect al soarelui
atârnă sus pe un cer fără nori.
Parfumul de liliac şi de peluze
ude străbate parcul palatului

Alexandru din Ţarskoe Selo,
satul ţarului, o oază de opt
sute de acri situată la douăzeci
şi patru de kilometri la sud de

Petrograd. Urmate de cazaci
imperiali călare şi înconjurate
de brazi bătrâni, Daria şi

împărăteasa se plimbă prin parc.

Palidă şi cu ochii trişti, Daria numără pietricelele de

sub picioare. Belaveja se află
la doar două ore de mers cu
trenul imperial care a adus-o
aici, însă, fără Boris şi

Sabrina, pădurea i se pare departe.

Pe când era tânăra Alix de Hessa şi nepoată a reginei

Victoria, ţarina purta aproape
mereu doliu după cineva din
numeroasa ei familie, şi i-a
cerut Dariei să urmeze

obiceiul victorian de a se
îmbrăca în negru în primele
şase luni şi în alb, gri sau mov
în următoarele şase - cu

excepţia botezului ţareviciului,
când a fost nevoie să se
îmbrace în haine festive de
ceremonie.

învelită în nuanţe sumbre
de cenuşiu, cu un şal
transparent de muselină, o
rochie cu aplicaţii ornamentale

şi cizme cu toc înalt din satin,
Daria îşi simte inima nespus
de grea. Perioada de doliu e pe
sfârşite, toţi se aşteaptă ca ea

să-şi revină, să mulţumească
familiei imperiale pentru
bunătatea sa şi să se întoarcă
acasă. Probabil că de asta a

chemat-o ţarina. Să-i ureze
numai bine şi s-o trimită în
drumul ei. îi va lipsi plăcerea
de fiecare dimineaţă de a fugi

în dormitorul copilului ca să
fie prima care-i ciufuleşte
părul moale ca de mătase,
prima care să-i strângă în

braţe corpul cald de după
somn, să-i pregătească sticla şi
să-i hrănească gura
nerăbdătoare. El de-abia poate

să vorbească, dar, când îşi
loveşte cerul gurii cu limba
grăsuţă, ea îl aude chemând-o:

— Da, da, da.

— îl iubeşti pe Alioşa, spune ţarina. Şi mama ta avea un fel al ei de a se purta cu copiii. îmi lipseşte teribil. Ne-

am născut în aceeaşi zi, ştii, şi
am încercat să sărbătorim
împreună, doar noi două, ori
de câte ori s-a putut. în ciuda

diferenţelor noastre - sau
poate că datorită lor -, ne
delectam una în compania
alteia. Am îndrăgit conacul

Belaveja. Dar acum lucrurile s-
au schimbat. Nu trebuie să te
întorci acolo, cel puţin pentru

un timp, draga mea. Va fi dificil.

Daria e surprinsă. Oricât de dificil va fi, singura ei

alternativă e să se întoarcă în pădurea Belaveja. Unde în altă parte ar putea să se ducă?

Se plimbă amândouă în
lungul aleii de brazi, spre
Podul Dragon ce traversează
într-o pajiște neîngrădită.

Ţarina îşi pune braţul pe după
umerii Dariei.

— Vreau să ştii că sufletul mamei tale e mereu cu tine.

Parcă pentru a-i confirma spusele, un stol de păsări ale paradisului coboară pe o creangă deasupra capului lor,

o privelişte extravagantă, rară
oriunde în lume, nu doar în
Europa şi Asia de Nord. Cu
mai bine de un secol în urmă,

cu ocazia celei de-a douăzeci şi
cincea aniversări a domniei
Ecaterinei a Il-a, despotul
luminat, au fost trimise aici

opt păsări aduse din pădurile tropicale din Papua- Noua Guinee. întrucât sunt o rasă expertă în arta seducţiei, s-au

înmulţit, iar acum la palatul
Alexandru trăiesc toate
soiurile, îndemânarea lor
acrobatică extraordinară şi

ritualurile elaborate de
curtare au adus parcului titlul
îndoielnic de „Aviariu imperial

de târfe". Ţarina atinge uşor obrazul Dariei.

— Sufletele noastre zboară la cer atunci când

murim. După ce trecem prin procesul de purificare, ne întoarcem pe pământ ca păsări ale paradisului. Cea roşie, de

acolo, trebuie să fi venit de la casa ta din Belaveja. E cu siguranţă sufletul scumpei tale mame.

în nuanţa de pământ ars a
penajului păsării, Daria vede
părul roşcat al Sabrinei. în
ciripitul ei, ecoul râsului

mamei, care reverberează în
scoarţa copacului bătrân şi
face frunzele să danseze. De-
ar putea cumva să-i vorbească

păsării, să-i spună cât îi e de
dor de mama ei, care a avut
inima unui războinic şi râsul
unei vrăjitoare. Cât de mult

tânjeşte după înţelepciunea
tatălui ei! Dar, mai mult ca
orice, ar vrea să ştie de ce
Sabrina şi Boris şi-au pierdut

instinctele de vânătoare în seara aceea şi n-au reuşit să observe liniştea de rău augur a pădurii.

— Ai fost acolo când au murit, spune împărăteasa. Vei ţine minte pentru totdeauna.

— Da, înălţimea
Voastră, voi ţine minte. Dacă
aş fi avut înţelepciunea să iau

cu mine o puşcă în ziua aceea,
părinţii mei ar fi acum în viaţă.
— Biata mea Daşa, nu
trebuie să te învinovăţeşti!

Dacă e vorba să învinovăţim
pe cineva, atunci vina îmi
aparţine mie.

Daria încetineşte pasul,
îşi simte genunchii slabi şi
pieptul dureros.

— Ce vreţi să spuneţi, înălţimea Voastră?

— Eu i-am prezentat-o pe Sabrina lui Boris. Eu am

invitat-o pe mama ta să se
alăture alaiului imperial la
vânătoarea de bouri de pe
moşia tatălui tău. Aşa l-a

cunoscut Sabrina. De obicei,
nu-mi fac planuri, draga mea,
căci numai Dumnezeu ştie cum
se vor termina.

în faţa lor, contele Trebla,
medicul veterinar al curţii,
iese din spatele garajelor
imperiale, legănându-şi capul

mic pe umerii pătraţi,
bălăngănindu-şi mâna stângă
într-o parte, iar cu mâna

dreaptă trăgând de lesa unui doberman.

— Bună dimineaţa, Eminenţă! o salută contele

Trebla pe ţarină, făcând o plecăciune exagerată. Mergem spre infirmerie. Mă tem că e o problemă intestinală.

Daria îşi strânge şalul în jurul umerilor. îşi duce mâna la colier şi mângâie între degetul mare şi arătător dosul

lustruit al unei perle. Nu-l
place pe contele Trebla, soţul
nebun al Tamarei Şeremetieva,
miniaturista. E devotat muncii

lui, dresează câinii imperiali,
distribuie medicamente celor
bolnavi şi stă de veghe la
căpătâiul lor, dar abuzurile

nesfârşite la adresa soţiei lui îi
afectează Tamarei atât de mult
arta şi viaţa, încât artista pare
să se strângă în ea însăşi.

Miniaturile ei devin din ce în
ce mai mici - chipul
ţareviciului sculptat într-un
sâmbure de cireaşă, palatul

copiilor ţarului gravat pe o
bucată de fildeş cât unghia de
la degetul mare, o trăsură de

răchită lucrată dintr-o şuviţă
îngustă de aur.
în ultimul an, jelind
fiecare pierdere suferită -

Tamara, sentimentul propriei
demnităţi, iar Daria, părinţii
iubiţi -, cele două femei au
ajuns să-şi împărtăşească

durerea. Spre groaza ei, Daria
a aflat că, la sfârşitul fiecărei
zile, Trebla notează într-un
registru progresele şi

eşecurile soţiei lui, punctele ei
tari şi slabe şi o pedepseşte
sau o răsplăteşte în
consecinţă, ceea ce la urma

urmei nu mai contează, căci
atât pedepsele, cât şi
recompensele sunt de fapt
acte sexuale sadice cu care se

laudă tuturor celor dispuşi să-l asculte.

Ţarina îi răspunde la salut dând din cap, mângâie câinele

pe creştet, apoi îşi reia
plimbarea prin parc. Patru
cazaci imperiali călare stau de
pază la o distanţă respectabilă.

— Scumpo! rosteşte printre dinţi contele Trebla în spatele Dariei, plescăind din buze.

Ea se întoarce şi priveşte cu ochi îngustaţi către fiinţa umilă care a îndrăznit să i se adreseze în asemenea fel. îşi

ridică degetul arătător în semn de avertizare.

El e prea aproape în spatele ei, şoptindu-i în

ureche, insultând-o cu respiraţia lui putredă.

— Căţelușul are chef de lins, scumpo. Hai, fii drăguţă!

Ea dă din mână ca şi cum
ar alunga un câine, apoi
grăbeşte pasul ca s-o ajungă
din urmă pe ţarină.

El vine după ea, îi prinde şalul şi i-l trage de pe umeri.

— Ce? Nu-ţi place de mine? Bineînţeles că-ţi place.

Şi eu te plac. Vino la mine,
vrei? Da, bineînţeles, în seara
asta, la capătul aleii unde...

Fiecare cuvânt al lui e o insultă dureroasă. Vrea oare să-i propună o întâlnire, ei, fiicei lui Boris şi a Sabrinei,

care a refuzat oferte de prinţi
şi mari duci? Daria îşi smulge
şalul din strânsoarea lui şi

îndreaptă spre el două degete ca un pistol.

— Pleacă! mârâie ea, surprinsă de propria furie.

El sare înapoi ca lovit de
glonţ, dându-şi ochii bulbucaţi
peste cap şi scoţând un mârâit
mânios. Mama lui, a cărei gură

vulgară n-a încetat niciodată
să blesteme, a fost la fel. Fiul
ei era mai puţin important
pentru ea decât pălăriile

lucrate cu grijă şi cocurile
gigantice îngrămădite în vârful
capului.

Cu un pocnet rapid din degete, contele eliberează dobermanul din lesă, care rămâne agăţată ca un laţ în

mâna lui. Fluieră de două ori
scurt, şi câinele, respirând
puternic şi rapid, se repede
înainte ca un gând rău.

într-o clipă, antebraţul
Dariei e prins între fălcile
câinelui. Dinţii îi străpung
mâneca, îi sfâşie pielea,

carnea, îi strivesc oasele.
Daria face un salt înapoi,
luptându-se să se elibereze din
strânsoarea puternică a

câinelui. Ţipă după ajutor, dar
îşi simte vocea ca un nod
dureros în gât. Dinţii
dobermanului sapă mai adânc.

Va muri ca Boris şi Sabrina.
Nu va avea însă parte de un
sfârşit demn acasă la ea, în
pădurea Belaveja, ci de o

moarte fără sens, provocată de
un nebun gelos.
Păsările paradisului
zboară, alertând-o pe ţarină

care, fără să ştie ce se
întâmplă în spatele ei, a mers
înainte. Acum se opreşte.
Priveşte în urmă şi se prinde

de o bancă din apropiere. Faţa
îi e mai palidă decât pietrişul
de sub picioare.

— Stăpâneşte fiara! îi strigă ea lui Trebla, apoi le face semn cazacilor, care îşi mână caii mai aproape. Vocea

îi tremură de frică şi
indignare. Duceţi-vă după un
doctor! Acum!

Trebla îşi înfige o cizmă în pântecul dobermanului. Trăsăturile îi sunt schimonosite. Un fir de salivă i

se prelinge pe bărbie. Loveşte
cu pumnul în capul animalului,
provocând mârâituri sălbatice.

Dar braţul Dariei rămâne
blocat între fălcile câinelui.
Ţarina ridică vocea:

— Stăpâneşte fiara, am spus, să nu cumva s-o ucidă!

Contele Trebla bagă mâna în buzunar şi scoate un

revolver, ţinteşte şi trage între
ochii animalului. Păsările
paradisului izbucnesc într-un
cor înspăimântător,

împrăştiind o ploaie de frunze
în timp ce zboară spre ramuri
mai înalte. Dobermanul scoate
un urlet înfiorător şi cade la

pământ, în convulsii. Sânge şi creier ţâşnesc în toate direcţiile.

Daria îşi apucă antebraţul. Se luptă să oprească sângerarea, îşi apasă ligamentele, carnea jupuită,

despicată. N-o aude pe ţarină
poruncindu-le cazacilor să-l ia
pe Trebla din faţa ei, nu vede
roiul de muşte ce se hrănesc

din ochii lucioşi ai
dobermanului şi nici pe
doctorul imperial. Medicul
toarnă alcool pe rană, îi

absoarbe sângele, îi coase
rana cu fire de argint, îi
înfăşoară braţul în bandaj.
Parcă pentru a acompania

pufniturile sumbre ale păsării
roşii a paradisului, care stă de
veghe pe una dintre ramurile
mai joase, un ton, o melodie

necunoscută se ridică, se
roteşte în aer şi se răsuceşte
ca o îmbrăţişare în jurul
Dariei, ca un balsam care se

aşază pe rana ei să-i fixeze
oasele, să-i lipească
tendoanele şi să-i împreune
carnea.

Doctorul mormăie ceva despre un unguent uitat şi desface bandajul ca să aplice un alt balsam curativ.

După ce-şi recapătă puţin suflul, ţarina abandonează banca de care s-a sprijinit şi se grăbeşte spre doctorul

alarmat, care îşi controlează
cu greu mâinile tremurânde.
Credinţa lui fermă în lumea
ştiinţei şi a medicinei e pusă la

încercare de fenomenul la care
asistă. Rana şi-a schimbat
forma în numai câteva clipe.
Sângele s-a scurs, venele s-au

reparat, carnea sănătoasă a înlocuit-o pe cea distrusă.

— în ce stare e? îl întreabă ţarina.

— Am cusut rana,
Alteță, am aplicat antiseptice.
Restul e în mâinile Domnului.

Ţarina se apleacă mai
mult ca să vadă mai bine.

— Uimitor! Ai mai văzut vreodată o rană vindecându-se atât de repede, doctore?

— Nu am cuvinte, înălţimea Voastră. Am cusut rana cu fire de argint, un

material relativ nou, dar nici
una dintre broşurile mele
medicale nu menţionează un
asemenea rezultat pozitiv.

— Minunile nu ţin de medicină, doctore. Ci de credinţă.

— Desigur, înălţimea Voastră. înţeleg. Pot acoperi rana din nou? întreabă el, întinzând mâna după

bandajele din cutia lui
medicală.

— Nu cred că e necesar, intervine Daria cu o voce slabă.

— Cum te simţi? o întreabă doctorul. Probabil te doare.

— Nu mă doare atât de tare, dar sunt obosită.

— Nu te doare! exclamă împărăteasa. Cum se poate?

Nici Daria nu e sigură de ceea ce se întâmplă, dacă a vindecat-o melodia liniştitoare care continuă să răsune în

capul ei, dacă piesa a izvorât
de undeva din sufletul ei sau
de la pasărea roşie a
paradisului care a rămas pe

ramură, cu capul ridicat şi
aripile întinse în nuanţe de un
roşu orbitor. Tot ceea ce ştie e
că vindecarea aceasta e foarte

diferită de celelalte, când a folosit ierburi şi tot felul de poţiuni. De data asta e îngrozită de femeia în care s-a

transformat, o străină pe care nu o recunoaşte.

— Pot să plec, Alteţă? întreabă doctorul, punându-şi

bandajul înapoi în cutie,
nerăbdător să se întoarcă la
cărţile lui medicale ca să
descopere dacă a avut loc

vreun progres recent care ar
putea clarifica ceea ce tocmai
s-a întâmplat.

— Mulţumesc, doctore, poţi pleca, răspunde ţarina, şi uimirea i se transformă în încântare.

Daria traversează foaierul
principal al palatului cu
parfumul lui natural de
marmură italiană în timpul

iernii, de lumânări topite de la
balul de noaptea trecută, cu iz
de sudoare şi pudră de talc.
Ceasul din alcov bate ora

patru după-amiaza - metalic şi
ferm. în Sala Mare, *Triumful*
Venerei şi *Necinstirea Europei*
o privesc de sus de pe pereţii

albi. Plafonul bombat de deasupra scării principale e un tablou vast şi plin de culori, care o înfăţişează pe Galatea,

nimfa mitologică iubită de Ciclop, fiul cu un singur ochi al lui Poseidon. Galatea îi aminteşte Dariei de Arheea, de

liniile fluide ale corpului ei şi
de senzualitatea ei subtilă care
îi contrazice mesajele

profetice, avertismentele şi instrucţiunile.

Arheea i-a apărut din nou în noaptea din urmă. Daria a

observat-o curioasă, oscilând
undeva la limita conştiinţei,
încercând să-i decodeze
mesajul înainte ca visul să se

evapore în lumina zorilor.
Pentru o clipă, faţa umbrită a
femeii s-a topit într-o expresie
afectuoasă de încurajare, şi

ochii ei s-au colorat într-un
violet dens şi sentimental. Şi-a
ridicat două degete, le-a
îndreptat spre Daria, şi un fel

de zâmbet i-a dezlipit buzele
palide. Apoi, cu o viteză şi
precizie uimitoare, s-a răsucit
spre ea şi şi-a înfipt arătătorul

în ochiul ei stâng. în loc să se
trezească speriată de actul
acesta teribil, Daria s-a agăţat
de visul ei, de căldura plăcută

ce emana din ochiul atacat,
care a rămas întreg, expresiv
şi plin de promisiuni. Doar
atunci când femeia s-a întors

cu spatele, dispărând într-un
foc ce nu emana căldură, ci
vijelii ce îngheaţă oasele,

Daria a ieşit din visul ei, sigură
că îi fusese transmis un dar.
Va trebui să mai aştepte
încă şase ani, să asiste la

înfrângerea umilitoare a flotei
Rusiei în faţa flotei japoneze,
la apariţia mai multor partide
politice antimonarhice radicale

şi la influenţa tot mai mare a
lui Grigori Rasputin în viaţa ei,
ca să aibă suficient curaj şi

înţelepciune să desfacă darul
şi să-i descopere conţinutul.
Acum, cu stomacul strâns
de nelinişte, Daria urcă scara

principală până în sala de sus. Ţarina a chemat-o s-o vadă pe marea ducesă Anastasia, care refuză să deschidă ochii, să

mănânce sau să înghită vreo
gură de apă. Geme şi se
zvârcoleşte în pat cu febră

mare, care rezistă la orice medicament.

Fumée d'ambre gris[1], un cadou de la Boris şi Sabrina, e

expus la mare cinste în sala de sus. Daria se uită în jur şi vede că e singură, îşi trece mâna pe pânza care conţine sfatul

iubitor al tatălui ei, râsul
gutural al mamei ei. Amintirea
zilei în care l-a însoţit pe Boris
la Casa de licitaţii Poniatowski

rămâne proaspătă. Tatăl ei a
făcut o ofertă pentru acest
tablou - o femeie înfăşurată
din cap până în picioare într-o

pelerină de culoarea laptelui
bătut, cu gluga ridicată de pe
faţă ca să inhaleze fumul de
ambră din lampa de la

picioarele ei - ca să-l dăruiască familiei imperiale cu ocazia naşterii celei de-a patra fiice a lor, marea ducesă Anastasia.

Daria alungă amintirile şi porneşte pe coridorul ce duce spre camerele copiilor. O singură notă repetitivă se aude

din dormitorul comun al Olgăi
şi Tatianei. Acul gramofonului
s-a blocat din nou. Cele două
sunt îndrăgostite de noul

dispozitiv din America şi
petrec ore întregi ascultând
aceleaşi melodii. Daria se
apleacă să ridice o agrafă de

păr pe care marea ducesă
Maria Nikolaevna a pierdut-o
probabil la bal cu o noapte în
urmă. O pată de ceară de la o

lumânare topită îi atrage
privirea pe podeaua de
marmură. O răzuieşte cu
unghia şi se opreşte să-şi tragă

răsuflarea în faţa uşii
dormitorului Anastasiei.
Servitori vin şi se duc cu paşi
uşori, tăcuţi, cu feţele încreţite

de o atenţie permanentă, apoi
dispar în jos pe scara de
serviciu şi în galeria de sub
palat, care duce la bucătărie.

Din tunel se strecoară miros
de carne de miel şi tocană cu
orez, dar de sub uşă vine un iz
de antiseptice şi săpun. Daria

ciocăneşte şi intră în cameră
cu mâna pe oul încrustat cu
pietre preţioase agăţat la gâtul
ei, cu palmele umede de

transpiraţie. Ţarina şi-a pus încrederea în ea şi nici nu se pune problema s-o dezamăgească.

Ţarina mângâie fruntea
fiicei sale în vârstă de trei ani.
înmoaie un şerveţel în apă cu

gheaţă şi îl pune pe fruntea Anastasiei.

Privirea i se îndreaptă spre ochiul de opal al Dariei,

spre scânteia de nebunie, spre
înţelepciunea din profunzimea
lui. E prea multă complexitate
în această femeie ca să poată

fi înţeleasă, cugetă ţarina,
mândră de fiinţa pe care o
protejează, al cărei potenţial
excepţional îi este cunoscut şi

pe care l-a încurajat încă de
când Daria era copil.

— Ai venit, Daşa! Slavă
Domnului! Simt că înnebunesc

de îngrijorare. Mă tem că
Anastasia nu e bine, iar
medicii sunt neputincioşi.

Daria se apleacă la
marginea patului Anastasiei.
Dă la o parte şerveţelul şi îl

înmoaie din nou în apă cu gheaţă.

— Bună, draga mea, te doare? Spune-mi unde!

însă, roşu de febră,
copilul stă chircit, legănându-
se şi gemând, cu părul ud lipit
de cap, cu buzele palide.

Ţarina îşi pune o mână pe umărul Dariei şi o strânge, subliniind importanţa clipei.

— Vindec-o pe Anastasia, draga mea! Te rog! Arată-mi că eşti în stare!

Gândurile Dariei îşi iau zborul în căutarea unei revelaţii, poate a unei incantaţii care s-o ajute.

Masează glandele umflate care
îi zvâcnesc sub palme, îi spune
copilei cât e de iubită,
îmbrăţişează corpul fragil şi îl

ţine strâns până când fluturii
din interiorul ei îşi întind
aripile şi se aşază.

— Nu te teme, draga mea! Deschide ochii, Anastasia! Spune-mi unde te doare!

Dar marea ducesă nu răspunde. Lacrimile îi curg de sub ochii strâns închişi.

— Draga mea! exclamă Daria brusc. E din cauza lui Şibzik? Eşti tristă că ţi-ai pierdut căţeluşul? Ce-ar fi să

vizităm amândouă mormântul
lui Şibzik pe insulă? Vom lua
cu noi flori şi jucării şi vom
face un picnic acolo.

Ridicând corpul moale al copilei, Daria îi pune capul în poală. Cu ochii palpitând, dureroşi în orbite, Daria sapă

adânc în fântâna ei de emoţii -
suferinţă, dor, frică şi
dragoste. Imploră, cere cu

insistenţă şi o roagă pe Arheea
s-o ajute.
Ochiul de opal radiază
căldură, inundându-i venele,

întregul corp. Daria şi-l apasă pe fruntea copilului.

— Şi ştii ce vom mai face, draga mea? îţi voi aduce

alt câine în locul lui Şibzik,
care acum e foarte fericit şi se
joacă în cer cu prietenii lui.

Anastasia deschide pe
jumătate ochii albaştri şi mari.
Daria o ajută să se ridice în
şezut, întinde mâna după un

pahar de apă de lângă patul ei şi i-l ridică la gură.

— Vezi, draga mea, deja te simţi mai bine. Lasă-mă să-

ţi examinez glandele! Nici o
durere? Da, doar un pic, ştiu,
dar va trece până mâine.

Ţarina se apropie de Daria, îi cuprinde faţa în palme, privind-o preţ de o clipă lungă, tandră, aproape

intimă, apoi îşi lasă mâinile pe
umerii ei, apăsând-o cu putere,
ca şi când Daria ar putea să
fugă dacă nu e ţinută în loc.

— Daria Borisovna, inima mea e plină de recunoştinţă. Te-ai ridicat la înălţimea aşteptărilor, draga mea, ţi-ai

dovedit puterile tămăduitoare.
Vreau să ai grijă de preţiosul
meu Alioşa. Te numesc Tiotia
Daşa a Alteţei Sale imperiale

Alexei Nikolaevici, ţarevici moştenitor, mare duce al Rusiei.

-[2] Fum de ambră cenușie (în limba franceză în original) (n.tr.

)CAPITOLUL 13

Daria intră în casa de licitaţii cu covoare groase şi

lambriuri din lemn de mahon.
Locul îi aminteşte de o
mănăstire, cu călugăriţe
tăcute care alunecă pe

coridoarele umbrite. I s-a spus
să liciteze pentru un portret
contemporan pe care şi-l
doreşte ţarina şi care deviază

de la stilul clasic cu care e obişnuită curtea.

Daria ştie că o mulţime de inimi obosite încep să bată mai

repede văzându-i trupul tânăr.
Bărbaţi îmbrăcaţi în veste de
satin, cu ceasuri grele de aur
şi mustăţi groase, lăţite

deasupra zâmbetelor arogante
de oameni avuţi şi lacomi. îl
recunoaşte pe unul din
peţitorii săi, prinţul

Lukaşenko, cel cu barbă şi
pleoapele groase, care se
ridică şi o salută. în ochii mici
şi neliniştiţi ai prinţului luceşte

o scânteie. Dintre toţi gentlemanii pe care Daria i-a refuzat, Lukaşenko a fost cel mai lipsit de imaginaţie; n-a

dat dovadă de nici un dram de
creativitate care să-i creeze
Dariei vreo urmă de
nerăbdare, de aşteptare a ceea

ce s-ar fi putut întâmpla dacă
îi accepta avansurile.
Lukaşenko poartă un costum
vişiniu din trei piese, iar în

jurul vestei strâmte are
înfăşurat un lanţ de aur. îşi
caută grăbit ceasul şi reuşeşte
să-şi rupă un nasture de la

vestă, care îi aterizează pe pantof, apoi ricoşează. Daria îl salută, înclinând din cap, şi trece mai departe.

E întâmpinată de chipuri cunoscute - vânzători, curatori, consilieri şi colecţionari. Oare a trecut

abia un an de când a venit aici
cu părinţii ei ca să liciteze
pentru o sculptură de
Mordecai Matisovici

Antokolsk? O săptămână mai târziu, Sabrina şi Boris erau morţi. Specialiştii în licitaţii se plimbă pe laturile sălii,

înclinând discret din cap în
semn de salut. Daria e o figură
cunoscută, fiica marelui duce
Boris Spiridov şi a prinţesei

Sabrina de Corinin. E de asemenea unul din puţinii licitatori care nu sunt obligaţi să folosească o paletă cu un

număr. Asistenţii care
urmăresc licitările îi ştiu deja
numărul, precum şi semnalul
că licitează: atunci când îşi

lasă şalul să-i alunece de pe umeri.

Această arenă îşi are propria ei cultură, iar

comportamentul unui
colecţionar e la fel de
important ca şi contul său.
Contează de asemenea cine se

aşază unde, precum şi
ritualurile dintre licitatorii
experimentaţi. Decizia de a
cumpăra o operă de artă

pentru plăcerea proprie, şi nu
pentru a o vinde mai departe e
subiectivă, intimă, iar Daria
ţine să afle neapărat în ce

stare se află portretul pe care
şi-l doreşte, care e preţul de
rezervă, nefăcut public, şi câţi
colecţionari sunt interesaţi de

tablou. E sigură că cele patruzeci şi cinci de mii de ruble, preţul maxim pe care i l-a permis cuplul imperial, sunt

mai mult decât suficiente. E o sumă mult mai mare decât ar fi dispus să plătească vreun alt ofertant.

Daria se aşază pe locul
care i-a fost rezervat, în
aceeaşi zonă favorizată care
le-a fost oferită părinţilor săi

în seara când, însoţiţi de fiica
lor, au cumpărat *Fumée*
d'ambre gris. în ziua aceea,
Boris a învăţat-o cum să

aprecieze detaliile unei
sculpturi - felul în care panta
umerilor se contopeşte cu linia
sânilor şi cu conturul feţelor în

formă de inimă care răsar din
piatră, pielea întinsă, şlefuită
din marmură, şi cutele graţios
sculptate ale rochiilor purtate

de zeiţele antice. Daria e din
nou aici, purtând o rochie de
culoarea sidefului pe care
ţarina a îmbrăcat-o odată, la o

ceremonie inaugurală. Părul ei
neîmblânzit străluceşte ca
cerneala neagră. E singură
într-o cameră plină, unde toate

scaunele sunt ocupate în afara
celor două din dreapta ei, care
le-au aparţinut cândva lui
Boris şi Sabrinei.

Sala se umple de murmure neliniştite. Mai multe capete se întorc spre intrare. Murmurele se aud tot

mai puternic. „Vindecări
miraculoase..." „Credinţe
religioase stranii..." „L-a
vindecat de turbare pe un

ţăran..." „S-a culcat cu mii de femei..." „îşi scotea penisul în faţa clienţilor..." „L-a vindecat pe Mironovski de gută..."

„Un om al lui Dumnezeu..."

O muscă intră în sală şi se aşază pe fruntea transpirată a conducătorului de licitaţie.

Murmurele din jur sunt pline
de nerăbdare.

Daria se întoarce spre intrare şi descoperă motivul agitaţiei.

O pereche de ochi albaştri
îi atrage privirea, ca doi
magneţi inexorabili, tăind-o,

despicând-o, lăsând-o vulnerabilă.

Bărbatul e de înălţime potrivită, cu picioare

puternice, umeri pătrăţoşi,
părul cu cărare pe mijloc şi
prins cu panglică neagră. O
barbă subţire atinge gulerul

hainei închise până sus, pătată
de borş şi Madeira. Se
îndreaptă spre Daria ca o
furtună ce se înteţeşte cu

fiecare pas, un ciclon care îi
face haina ţărănească să
fluture ca două aripi de liliac.
Un tunet se aude pe

neaşteptate, iar barba lui
flutură în adierea care îl
înconjoară la fiecare pas şi
care aduce cu sine duhoarea

pătrunzătoare a oribilelor lui
păcate. Daria e uluită. Oare a
asistat la un miracol? L-a văzut
stârnind vântul? Tunetul?

Adulmecă aerul, gustă mirosul
de sub limbă şi de la baza
gâtului şi simte o strângere în
piept. Cu fiecare pas de-al lui,

miasma de migdale amare şi
arsenic devine tot mai
puternică.

Daria a învăţat deja să
recunoască gustul de cenuşă,
gustul amar, greţos al
nenorocirii care stă să se

producă. Dar nu descifrează
miasma acestui bărbat, nu ştie
că prevesteşte o calamitate de
proporţii istorice, ale cărei

ecouri vor reverbera în toate
colţurile lumii, o tragedie mai
mare decât şi-ar putea

închipui vreodată mintea ei tânără.

Bărbatul se opreşte în faţa ei, cu mâna stângă

deasupra inimii şi cea dreaptă
ridicată în semn de salut.
Materialul gros din care îi sunt

făcuţi pantalonii se freacă
neplăcut de genunchii Dariei.
— Grigori Efimovici
Rasputin. Ah! Daria! Numele

tău. Marea, rosteşte el sacadat.

Daria se retrage din faţa lui, încearcă să se închidă în

faţa privirii lui scrutătoare. Ce altceva mai ştie Rasputin despre ea? Ştie oare că a fost concepută în pădure de doi

oameni necăsătoriţi? Ce
treabă are un bărbat cu
gusturi atât de josnice într-o
casă de licitaţii

exclusivistă?

— De unde mă ştii? întreabă ea, trăgându-şi picioarele la o parte.

Rasputin îşi ascunde jumătatea de jos a feţei în spatele paletei, iar forţa privirii îi sporeşte.

— Ştiu totul despre tine, Daria Borisovna. Sigur că ştiu. De ce? Nu e important. Nu, deloc. Importantă e

amuleta pe care o ai.
Preţioasă.

Daria se trage înapoi în scaun şi-şi strânge şi mai tare

şalul în jurul umerilor. Nu vrea
să aibă nimic de-a face cu
acest om şi cu miasma care-l
înconjoară.

Conducătorul licitaţiei
loveşte cu ciocanul, iar
mulţimea face linişte.
Picioarele scurte îi atârnă sub

masă, fără să atingă pământul.
Face un semn grăbit din capul
chel, apoi se trage într-o parte
cu o grabă stranie - modul său

de a anunţa că primul obiect
va fi adus pe podium.
E adusă o vioară.
Luminile candelabrului se

reflectă în suprafaţa lustruită
de arţar şi molid, care a
căpătat nuanţe de abanos.
Legenda spune că, de fiecare

dată când din vioara aceasta i
se cânta unei fecioare moarte,
lemnul ei devenea tot mai

întunecat, până s-a făcut
negru.

— Lotul numărul unu.
Vioară funerară din secolul al

XVI-lea. Wilhelm Van Mordech.
Singura vioară neagră din
lume. în stare excelentă.

Sala se cufundă în tăcere.
Cine şi-ar dori să aibă o vioară
notorie, al cărei sunet
melancolic e nelipsit la

înmormântările imperiale, o
vioară care poate smulge
lacrimi chiar şi unei inimi
împietrite? O vioară despre ai

cărei proprietari se spune că
au avut toţi un sfârşit tragic.
Ultimul a fost un curtean

imperial de rang înalt, ucis de
propriul armăsar.

— O vioară unică! anunţă licitatorul. Licitează cineva?

Un bărbat roşu în obraji,
cu părul pudrat şi pieptănat pe
spate, îşi flutură cartonaşul
din mâna osoasă. Daria îl

recunoaşte pe vânzătorul de la
care părinţii săi au cumpărat
detestatul *Mefistofel*

— Douăzeci şi cinci de ruble! strigă licitatorul. O dată! De două ori! De trei ori! Merge! Merge! Adjudecat!

Vioara funerară merge la
cumpărătorul cincizeci şi trei.
Bătrânul se ridică şi iese
din sală fără să se uite înapoi,

cu paşi scurţi, nervoşi, iar
restul sălii suspină de uşurare.
Conducătorul licitaţiei
zvâcneşte încă o dată din cap,

şi doi adolescenţi aduc în sală
o machetă detaliată care
seamănă cu o catedrală plină
de ornamente.

— Lotul treizeci şi trei. Macheta sediului Marii Loje Masonice din Rusia. Singura machetă de acest fel, creată

de renumitul Soltan Kontinsky,
maestru mason care a
dezvăluit mai multe informaţii
nemaivăzute.

Sala e străbătută de un murmur surprins. Nici un profan nu a călcat vreodată în sanctuarul sfânt al unei loje,

unde masonii îşi desfăşoară
ritualurile lor misterioase. în
mijlocul unei camere fără
ferestre se întrezăreşte un

altar cu lumânări. Două
blocuri de piatră au fost
modelate cu cea mai mare
grijă, unul brut, celălalt

lustruit pentru a simboliza
ritualul pregătirii prin care
trec masonii. Un vitraliu
înfăţişează litera G într-un

pătrat, alături de un compas.
Daria se întreabă dacă masonii
se dezbracă într-adevăr în
ritualurile lor, dacă sunt

nevoiţi să se tatueze şi dacă
femeile nu pot intra în ordin
fiindcă sunt considerate
inferioare în ochii lui

Dumnezeu, marele arhitect al
universului.

— Da, domnule, mai tare, vă rog! O sută cincisprezece. Altcineva?

Opera se vinde repede şi
e evident că există un acord
între cumpărători de a nu-şi
face concurenţă unul altuia.

Bărbatul care o cumpără are un inel masonic pe degetul mic.

O altă lovitură de ciocan. Se aşterne din nou tăcerea. E adusă opera lui Guido Reni, *Samson victorios.* O pictură

importantă din secolul al XVII-lea, în stil baroc, care s-ar potrivi poate mai bine în colecţia imperială decât

tabloul pe care ţarina s-a hotărât să-l cumpere.

Mijlocul lui Samson e încins de o fâşie de togă roşie,

carnea şi sângele sunt pictate
în culori pline de viaţă, iar
braţul puternic în care ţine
pocalul cu vin e pictat în linii

senzuale. Unul dintre picioare
calcă trupul unui inamic
învins.

—Două sute cincizeci... Trei sute... Patru sute cincizeci... *Samson victorios,* doamnelor şi domnilor. Mai

licitează cineva? E al
dumneavoastră, domnule!

Seara se apropie de sfârşit. Atmosfera e plină de nerăbdare.

Obrajii licitatorului
strălucesc în lumina
candelabrului.

— Ultimul lot! Numărul şaizeci şi şase.

Cei doi băieţi apar împingând un şevalet pe rotile,

acoperit cu satin negru ca un
condamnat dus la
spânzurătoare. Cu un gest
dramatic, pânza e îndepărtată

şi comoara de dedesubt iese la
iveală.

Sala se umple de
murmure, uimire, neîncredere

şi, mai presus de toate, admiraţie.

Daria se apleacă înainte. Bătăile inimii îi răsună în

urechi. *Leacul* lui Avram Bensheimer e uluitor. O adevărată capodoperă, de o intimitate impresionantă, deşi

ochii negri reflectă o ostilitate
cumplită. Chipul şi gâtul
pictate în alb şi negru ale unui
bărbat sunt străbătute de o

cicatrice diagonală, dovadă a
glonţului care i-a distrus
corzile vocale expuse, i-a
sfărâmat bărbia şi obrazul

drept şi i-a lăsat o gaură cât
degetul mare în craniu. Dar
portretul nu e posomorât.
Panglica vie de roşu,

portocaliu şi violet pe care
artistul a pictat-o cu mişcări
fluide în jurul cicatricii îl
transformă dintr-o descriere a

unei răni sinistre într-o elegie
a capacităţilor miraculoase de
vindecare ale trupului uman.

Daria înţelege mai bine acum de ce ţarina îşi doreşte acest portret. E o operă de artă optimistă, până la urmă,

cu o aură vindecătoare, plină
de speranţă. Ţarina, care are
dureri de spate şi inima slabă,
admiră desigur abilitatea lui

Bensheimer de a celebra
fragilitatea umană şi puterea
trupului de a se vindeca.

Daria se lasă pe spate în scaun. Răbdarea e esenţială acum; trebuie să-şi aleagă bine momentul. Nu-şi va lăsa şalul

să cadă decât după ce alţi
posibili cumpărători au ajuns
la limită.

Doi bărbaţi din faţă se ridică, unul cu faţa lungă şi nasul borcănat, celălalt, bine făcut, cu urechile mari şi

înroşite de nerăbdare.
Amândoi se chinuie să se facă
observaţi. Cel cu faţa lungă
sare în sus şi în jos ca un arc

de metal, celălalt flutură din
braţe ca din două aripi uriaşe
de pasăre. Daria va profita de
ignoranţa acestor novici care

au început să liciteze prea
devreme, să-şi fluture paletele
fără pic de graţie şi să

încurajeze o atmosferă frenetică.

— Nouă mii... Nouă mii cinci sute... Unsprezece mii!

Daria simte cum încep să-i transpire palmele şi o picătură de sudoare i se scurge în jos pe vertebre.

Preţul e în creştere, cu mult
mai mare decât s-ar fi aşteptat
pentru un artist necunoscut. Şi
totuşi, încă mai are timp.

Lângă ea, Rasputin e nemişcat ca o piatră.

Au mai rămas doi în lupta pentru tablou: un bărbat

anemic din faţă, cu părul ţepos
ca pielea de mistreţ, şi
peţitorul cu barbă al Dariei, a
cărui privire se plimbă de la

tablou la ea, înainte şi înapoi,
de parcă ar licita pentru
amândouă.

Daria îşi împreunează degetele în poală. Preţul maxim care i-a fost permis pentru achiziţie se apropie

vertiginos. Va trebui să acţioneze curând.

Conducătorul licitaţiei se ridică în picioare, ştergându-şi

capul chel cu o batistă în carouri.

— Douăzeci de mii! ...Treizeci şi cinci de

mii!... Domnule, ţi-ai ridicat paleta?

Daria ascultă cu atenţie, observă tensiunea din

gesturile peţitorului său,
nerăbdarea. Dincolo de orice
însă, prinţul e neliniştit;
degetele îi tremură şi pipăie

ceasul de buzunar, închizând şi deschizând capacul cu pocnituri metalice. A ajuns la limită. Cea mai mare sumă

plătită vreodată pentru o
pictură rusească a fost de
treizeci şi cinci de mii de
ruble, de către Alexandru al

III-lea, pentru *Răspunsul cazacilor zaporojeni către sultanul Mehmet al IV-lea al Imperiului Otoman,* tablou pe

care artistul Ilia Repin l-a
terminat după unsprezece ani
de muncă.

Daria îşi lasă şalul să-i cadă de pe umeri.

La acest semnal, unul dintre asistenţii de licitaţie îşi

ridică degetul arătător şi îi
face semn celui de pe podium:

— Cumpărătorul cu numărul optsprezece. Patruzeci şi cinci de mii.

Daria îşi ridică şalul şi îl leagă strâns în jurul umerilor. Portretul e al ei. Ţarina va fi mulţumită.

Rasputin îşi ridică paleta. O ţine ca pe o momeală. Sub braţ are o pată de sudoare.

— Cincizeci şi cinci de mii! anunţă conducătorul licitaţiei, cu răsuflarea întretăiată.

Mulţimea izbucneşte în
aplauze. în sală e cald şi umed
de atâtea trupuri transpirate.
O muscă zboară din celălalt

colţ al sălii şi începe să se
învârtă în cercuri în jurul unui
abajur, ajunge la becul

dinăuntru, pocneşte şi începe
să sfârâie.

— Mai licitează cineva?
Unu! Doi! Trei! Licitatorul

arată cu un deget încununat
de o unghie gălbejită către
Rasputin. Lotul numărul o sută

şi cincizeci. Adjudecat!
Felicitări, domnule!
Daria simte că i se învârte capul. îşi apucă şalul şi îl trage

din toate puterile, simţindu-i
cusăturile cum pocnesc. îşi
strânge colierul în pumn; vrea
să-l deschidă, trebuie să simtă

parfumul, tânjeşte după
imaginea lui Boris, pe care să-l
întrebe unde a greşit. Se
întoarce ca să-l privească mai

bine pe Grigori Rasputin, care
transpiră din toţi porii,
trăgându-se de barbă cu
degetul mare şi cel arătător.

Daria îi întoarce privirea fără
să clipească, aruncând flăcări
din ochi, până când umerii i se
pleoştesc sub şalul rupt. Cum

Dumnezeu poate un om ca
Rasputin să plătească pentru
un portret atât de scump?

Scaunele încep să
scrâşnească pe podeaua de
piatră. Cumpărătorii părăsesc

sala. Cei care şi-au adjudecat obiecte se felicită între ei.

Rasputin nu se mişcă din scaun. Nici Daria.

Rasputin îi face cu ochiul. Vocea lui e plină de rezonanţă, chiar melodioasă:

— Pentru tine, Daria Borisovna Spiridova. Portretul. Al tău!

— Atunci de ce ai licitat împotriva mea?

— Pentru că doresc ceva în schimb.

Daria îl priveşte nedumerită.

— Vreau o audienţă la ţarină.

Daria simte o tentaţie copleşitoare să-l plesnească peste faţa lui uleioasă. Cum îndrăzneşte? La halul în care

arată, cu cizmele pline de
noroi şi privirea lui sinistră,
locul lui e în cartierele rău-

famate din Petersburg, nu în
palatul imperial.

— Şi de ce ar vrea ţarina să-ţi ofere tocmai ţie o audienţă?

Fiindcă micul
ţarevici are nevoie

de ajutorul meu,
spune Rasputin, iar

privirea lui

hipnotizantă o
prinde în mreje
.CAPITOLUL 14

Daria se lasă de pe un picior pe altul, simţind cum ochiul de opal îi zvâcneşte. Inima îi bate în tâmple cu

putere. Ţarina e supărată. Ţarul e livid. Tiotia Daşa a ţareviciului nu are nici un drept să-i ia apărarea unui

evreu! Dar, deşi amândoi
continuă să-i reproşeze că a
fost la procesul de la Chişinău,
Daria nu regretă că a urmat-o

pe Arheea prin ceţurile zorilor
până la tribunal, nu regretă că
a fost martoră la culmea şi
decăderea omenirii.

Cel judecat a fost un tânăr evreu, un băiat acuzat de uciderea unui creştin, deşi se ştia fără nici o urmă de

îndoială că altcineva era
criminalul. Ziarele antisemite
Bessarabeț și *Svet* insinuau că
băiatul creștin fusese ucis

pentru ca sângele lui să fie
folosit la pregătirea lipiei pe
care evreii o mănâncă de
Paşte. în ziua următoare, un

preot condusese o mulţime de oameni până la Chişinău. O sută douăzeci de evrei fuseseră ucişi, cinci sute,

răniţi şi şapte sute de case, jefuite şi distruse. Timp de trei zile, nici poliţia, nici armata nu interveniseră.

în ciuda dovezilor care
demonstrau nevinovăţia
băiatului evreu, nici un creştin
cu frică de Dumnezeu nu a

spus nimic împotriva
nedreptăţii comise, până când
un bărbat elocvent şi sfidător
s-a ridicat mândru, fără să

clipească, şi l-a sfidat pe judecător.

— Eu sunt evreu! a spus el, ca şi când asta ar fi fost

destul. Poporul meu e la fel ca
tine, ca şi poporul tău. Degetul
lui acuzator s-a îndreptat către
judecători, avocaţi şi către toţi

cei prezenţi în sala de
judecată. Suntem taţi, mame,
artişti şi muncitori. Ne iubim
ţara. Uită-te la mine! Am

coarne? Coadă? De ce aş folosi
sânge în pâinea mea, dacă tu
nu faci asta? Voi cumpăraţi
tablourile mele. Le expuneţi în

casele voastre. Apoi îmi ucideţi poporul.

în clipa aceea, Arheea s-a întors către Daria, cu unghiile

ei vopsite ridicate ca nişte mici
pumnale; privirea ei înfocată i-
a sfredelit conştiinţa,
cercetând-o până în

străfunduri, trezindu-i simţul
datoriei şi făcând-o să se ridice
în acea atmosferă antisemită şi
să-l apere pe evreul curajos

fără să se gândească la
consecinţe.

Daria şi-a îndreptat
umerii şi şi-a închis nasturele

de aur de la gulerul mantoului
safiriu, brodat cu perle. Cele
două rubine din agrafele care
îi prindeau buclele negre

ardeau amenințător. Arheea era alături de ea, în fața ei, în jurul ei, zâmbindu-i, încurajând-o, îndemnând-o.

Vocea Dariei a răsunat clar,
făcându-i pe toţi ceilalţi să
tacă:

— Eu sunt Daria Borisovna, domnule judecător, Tiotia Daşa a ţareviciului. Vorbesc în numele familiei

imperiale, apărătoare a
adevărului. Ţarul şi ţarina nu
vor primi cu plăcere vestea că
un băiat nevinovat e judecat în

locul adevăratului criminal,
care, după cum ştiţi cu toţii, a
fost deja prins şi e închis chiar
acum!

în ziua următoare, ziarele au relatat tot ce se întâmplase până în cel mai mic detaliu, cu surle şi trâmbiţe. Vestea s-a

răspândit prin oraş ca ciuma
neagră şi într-un final s-a
furişat în palat.

Cu tocul rămas în aer,
ţarina o priveşte pe Daria,
care a înţepenit lângă uşă.
Ochii ţarinei sunt reci ca două

pumnale. Lasă tocul să-i cadă,
şi acesta se rostogoleşte într-o
adâncitură a biroului plină cu
hârtii. Ţarinei îi place să scrie

scrisori, aşa că îşi poartă
hârtiile cu ea şi le uită peste
tot.

Daria încearcă să vorbească, să-şi ceară scuze, dar privirea ţarinei o paralizează, iar ea rămâne la

uşă, acoperindu-şi gura cu o
mână, de parcă n-ar vrea să
mai spună încă un lucru care
nu se cuvine.

— Sunt dezamăgită! spune ţarina. Dumneata reprezinţi familia imperială, Daria Borisovna, iar un

asemenea comportament
inacceptabil are un impact
negativ asupra noastră. Ţarul
e furios, şi eu nu am de gând

să te apăr la nesfârşit. Ai luat
partea unui evreu şi te-ai făcut
de râs într-un tribunal. Nu ai
nici o scuză. Lasă-i pe evreii

aceştia diabolici să se
descurce singuri. N-au nevoie
de ajutorul tău.

— îmi cer scuze,
răspunde Daria, iar cuvintele îi
ard buzele. Am fost nesăbuită.

Nu vă voi mai face de râs a
doua oară.

— Nu mă aşteptam la aşa ceva, draga mea. Ce te-a făcut să mergi la tribunal?

— Curiozitatea, bolboroseşte Daria, deşi acesta e doar jumătate de adevăr.

Ţarina crede cu tărie în vise şi în influenţa lor asupra vieţii noastre de zi cu zi, dar n-ar putea înţelege puterea pe

care Arheea o exercită asupra
Dariei, felul cum a atras-o din
pat şi a condus-o la tribunal.

— Cei tineri şi fără griji au dreptul la curiozitate. Tu, Daria, deşi eşti tânără, porţi o responsabilitate grea pe

umeri. Data viitoare fii mai rezervată! Şi nu mai rosti niciodată numele nostru în legătură cu vreun evreu!

Stăpânindu-şi furia, ţarina
merge să-şi ia ghergheful de
pe scaun. Stai jos! Vreau să

discut o chestiune importantă
cu tine.

Ţarina strânge din buze.
Privirea ei coboară asupra

broderiei, de parcă lucrul
acela important se ascunde
acolo.

— A început să se afle de boala lui Alioşa. Oamenii spun că moştenitorul tronului ar putea fi bolnav. Aşa ceva e

inacceptabil. Trebuie să oprim aceste zvonuri. Altfel, duşmanii noştri vor încerca să profite de situaţie. S-ar putea

ajunge la o luptă îngrozitoare
pentru putere, care ar putea
pune în pericol însăşi
monarhia. Domnul doctor

Botkin îmi spune că vor fi şi
alte sângerări, e inevitabil.
Alioşa va trebui să se
odihnească şi să fie

supravegheat de medici. Va trebui să-l ţinem departe de lume. Am discutat îndelung cu ţarul, draga mea, şi am

încercat să găsim un mod de a
distrage atenţia de la absenţa
lui Alioşa. în cele din urmă,
ţarul a lăsat această decizie în

seama mea. Nu pot să dorm de
nopţi întregi, nici pastilele de
dormit nu mă mai ajută.

Ţarina îşi ridică pânza brodată, o împătureşte, o desface iarăşi, îşi trece palma pe deasupra ei, face sul un

colţ, apoi o întinde iarăşi cu bătăi uşoare.

— După cum ştii, în astfel de momente dificile,

curtea tinde să neglijeze
artiştii şi arta. Noi dorim să
dovedim că suntem un loc
stabil şi paşnic, aşa că am

decis să deschidem un salon al
artiştilor la curte. Ce părere
ai, draga mea?

Daria se gândeşte la
consecinţele pe care le-ar avea
un salon recent deschis, acum,
că peisajul politic devine tot

mai instabil, violenţele
izbucnesc la tot pasul,
muncitorii se plâng că
produsele de bază sunt tot mai

scumpe şi salariile tot mai
mici, ţăranii sunt nemulţumiţi
de starea lor mizeră şi de
pedepsele nedrepte pe care le

au de suferit din partea
stăpânilor şi până şi cazacii
imperiali, care au fost atât de
loiali până acum ţarului, devin

tot mai neliniştiţi. Pentru a
potoli neliniştea poporului,
ţarului i s-a sugerat să renunţe
la o parte din putere şi să

transforme ţara dintr-o
autocraţie absolutistă într-o
monarhie constituţională, care
ar duce la reforme politice, la

drepturi civile elementare
pentru toţi cetăţenii, dar mai
ales pentru ţăranii
nemulţumiţi, şi chiar să

legalizeze activităţile
sindicale, grevele politice şi
libertatea presei. Ţarina
consideră asemenea sugestii

drept blasfemii. Refuză ideea
de a-l vedea pe ţar renunţând
la locul care i se cuvine, cel de
conducător suprem.

Iar acum, în schimb, are
de gând să deschidă uşile
casei sale unei comunităţi
artistice pline de disidenţi.

—Nu ştiu prea bine, înălţimea Voastră. Situaţia politică prezentă e instabilă. Unii membri ai comunităţii

artistice sunt insurgenţi
vehemenţi, care ar putea
destabiliza şi mai mult o
atmosferă deja fragilă.

— Ah, draga mea, nu fi pesimistă! Concentrează-te asupra dragostei de care suntem înconjuraţi şi nu a

ceea ce face o minoritate
neînsemnată, infimă, ale cărei
izbucniri pot fi strivite imediat.

Ţarina îşi schimbă poziţia. Simte un junghi de durere în spate; sciatica de care suferă îi

face inima şi aşa slăbită să
bată cu putere.
Fără să vrea, împunge cu acul
ochiul icoanei brodate pe

pânză. Tresare, apoi îşi
recuperează acul şi îl fixează
din nou în dreptul cerului.
împătureşte broderia şi o

aşază în poală, atentă să nu
şifoneze faţa icoanei.
Daria se grăbeşte să-i
potrivească pernele la spinare.

— înălţimea Voastră, vă doare spatele dacă brodaţi toată ziua.

— Draga mea, mâinile leneşe sunt opera diavolului. Din acelaşi motiv susţin şi artiştii care lucrează cu

mâinile, nu doar cu mintea, în
orice caz, draga mea, ca să
deschidem un salon avem
nevoie de pregătiri dinainte,

de timp şi de public, iar eu nu-
mi pot permite să- mi asum
încă o responsabilitate. Nu-mi
vine în minte nimeni mai

capabil să se ocupe de toate
aceste detalii decât tine. Ai
crescut înconjurată de artă.
Ştii mai multe despre artă

decât orice altă persoană în
care pot avea încredere. Sunt
sigură că, sub tutela ta, vom
vedea o mulţime de artişti noi

şi curajoşi despre care va
vorbi toată lumea. Din partea
mea ai permisiunea de a alege
participanţii. Trimite-le

invitaţii! Salonul va avea loc
de patru ori pe an. Compune
invitaţiile în aşa fel încât să fie
vizibile aprecierea noastră

pentru artă şi importanţa pe
care o acordăm educaţiei
artistice a poporului. Invită
prieteni, susţinători! Sunt

mulţi, te asigur. Fă o listă şi
adu-mi- o! Cheamă-l şi pe
artistul care a pictat *Leacul...*
cum îl cheamă?

— Avram Bensheimer, înălţimea Voastră.

— Da, da. Bensheimer. Păcat că e evreu. *Leacul* e o

capodoperă, încă e tabloul
meu favorit, să ştii. Cine l-a
cumpărat până la urmă?

— Călugărul, Alteţă. Grigori Rasputin, răspunde Daria, fără să mai ofere vreun detaliu.

— Părintele Grigori! exclamă ţarina, făcându-i semn Dariei să-i maseze spatele. Cum Dumnezeu a

reuşit să liciteze mai mult decât noi?

— E bogat, înălţimea Voastră. Oamenii vin din toate

colţurile ţării ca să-i vindece. îl răsplătesc cu foarte mulţi bani.

— Mă îndoiesc, draga mea. Trebuie să fi fost plătit de inamicii noştri. Sunt sigură. Chiar dacă şi l-ar putea

permite, un călugăr rătăcitor
n-ar aprecia niciodată un
astfel de portret. în orice caz,
ai

grijă ca pictorul,
evreul acela

Bensheimer, să fie

invitat la salonul nostru

.CAPITOLUL 15

Cei mai renumiţi artişti
din ţară, patru bărbaţi şi două
femei, se ridică în picioare. Au
lăsat în urmă pânzele

neterminate, vopselele,
pensulele, şevaletele,
aparatele de fotografiat, lutul
şi blocurile de piatră care le

solicită atenţia, au petrecut un timp preţios departe de ele, ca să se pregătească pentru o asemenea ocazie, însă mirosul

de vopsea, chimicale şi lut îi
învăluie chiar şi acum, când
aşteaptă nerăbdători sosirea
cuplului imperial.

Sunt răsplătiţi pentru
aşteptare, dar nu de către
apariţia alteţelor lor imperiale,
ci a Dariei, care se opreşte în

prag, privindu-i printre genele
mătăsoase de parcă ar avea în
faţă o pradă exotică.

îmbrăcată într-o rochie
din crep violet, strânsă pe talie
în corset, şi cu o manta
brodată cu şiraguri de

mărgele, Daria trece pe lângă
ei cu paşi nonşalanţi,
legănându-şi arogant şoldurile.

Poartă în picioarele
elegante o pereche de pantofi
cu toc de satin. Dariei îi plac la
nebunie clinchetul mărgelelor

pe spatele ei, efectul privirii
sale asupra invitaţilor, surpriza
părului ei neîmblânzit, care îi
înconjoară ovalul perfect al

feţei. Spre deosebire de artiştii prezenţi, Daria se află în elementul său, e obişnuită să

trăiască la curte, înconjurată
de opulenţă.

Canapelele Jacobs,
fotoliile acoperite cu mătase

albastră, consolele magnifice,
pianele aurite şi mesele din
lapis şi carneol au fost
îndepărtate din Galeria

Portretelor. Picturile în
mărime naturală cu Alexandru
I, Nicolae I pe cal, Alexandru
al Il-lea, copiii săi şi Ecaterina

a Il-a sunt acoperite de pânze
groase.
în galerie au fost
pregătite şapte spaţii separate

de lucru, astfel încât fiecare
artist să poată evolua în
propriul mediu. în mijlocul
sălii a fost ridicată o schelă

uriaşă. Le sunt puse la dispoziţie toate instrumentele şi materialele necesare - mese de lucru, dălţi, şevalete,

vopsele, pensule şi gramofoane.

Un cazac spân din Gardă stă drept, cu un aparat de

fotografiat Kodak în mână.
Ţarina i-a poruncit categoric
să înregistreze fiecare detaliu.
De când au apărut aparatele

de fotografiat cu filme
înfăşurate în carcasă, în locul
celor greoaie, care foloseau
role de câte şapte metri de

hârtie odată, marile ducese s-
au îndrăgostit de fotografie, şi
prin palat se aude constant
zgomotul aparatelor.

Sculptoriţa Rosa Koristanova poartă o bluză albă, apretată, cu nasturi de sidef. Are o erupţie pe piept,

dovada aversiunii faţă de orice
aminteşte cât de puţin de
feminitate. E o femeie scundă,
dar cu o energie inepuizabilă.

Se simte bine pe schelă şi sare
dintr-o parte în alta cu o
agilitate de maimuţă, mişcă
blocuri masive cu puterea şi

dexteritatea unui luptător,
sculptează bărbaţi în posturi
herculeene şi dă operelor sale
titluri controversate, precum

Sălbaticii nobili şi Apocalipsa,
Misticul femeie şi controversa
masculină sau *Zeii ucigaşi şi*
victimele lor. Suferă de astm,

ca toţi sculptorii. Praful de
marmură îi înăbuşă plămânii,
însă ea refuză să poarte
mască. Arta adevărată prinde

viaţă doar prin sinestezia
tuturor celor cinci simţuri,
asta crede Rosa Koristanova.
Mirosul pietrei, al prafului, al

sângelui şi al istoriei hotărăşte
forma finală a sculpturilor
sale.

Lângă ea stă coregraful Ivan Vasiliev, cu capul adânc plecat. îşi ţine mâinile lipite de corp. Pantofii lui bat ritmul

dansului pe care îl are în
minte, un vals care ar putea
avea legătură cu relaţia

încurcată dintre ţar şi vărul
său german, kaizerul.
Caricaturile
promonarhice ale lui Dmitri

Markovici sunt binecunoscute.
Imaginile îl înfăţişează pe ţar
conducându-şi binevoitor
poporul către bogăţii

nemărginite - mine pline de
aur, fântâni cu nestemate,
oceane din care ies tot felul de
decrete benevolente -, dar, în

realitate, artistul îl învinuieşte pe ţar de suferinţele poporului. Se străduieşte însă din răsputeri să-şi ascundă

adevărata ideologie. Nu vrea
să devină martir în numele
artei.

Printre invitaţi se numără şi Feodor Belkin. Daria îi admiră peisajele, care creează privitorului o senzaţie de

familiaritate, ca şi cum ar mai
fi fost acolo: deserturi netede,
palmieri legănându-se în
vântul puternic, dune aprinse

de razele soarelui la apus,
caravane de cămile şerpuind
printre corturile fluturânde.

Fotograful Iosif Petrovici
Elţin nu e obişnuit cu bogăţia
de la palat, cu pretenţiile
imperiale şi premiile onorifice

care nu aduc nici un beneficiu
tangibil. E ameţit din pricina
tranchilizantelor pe care le-a
luat şi care îi fac genunchii şi

obrazul stâng să tresară sporadic. Se simte mai bine în aziluri, unde fotografiază pacienţii demenţi. Fotografiile

lui alb-negru surprind sufletul
neliniştit al nebunilor,
suferinţa iubiţilor şi
solitudinea călugărilor, dovadă

că oamenii se nasc
deznădăjduiţi şi tânjesc după
atenţia altora. Aici, în acest
salon, înconjurat de

personalităţi inteligente,
fiecare cu un cap de o altă
formă, fotograful s-a hotărât
să pornească un proiect

ştiinţific ambiţios. Va alcătui o colecţie de fotografii prin care să arate că forma capului nu e o dovadă de nebunie, după

cum susţin anumiţi doctori în viaţă.

Tamara, creatoarea de miniaturi, cea mai iubită

artistă de la curte, a venit aici
ca oaspete de onoare. Anii în
şir în care a lucrat cocoşată îşi
spun cuvântul. Are douăzeci şi

doi de ani, dar spinarea îi e
uşor cocoşată, iar umerii ososi
s-au gârbovit sub bluza simplă.
Miniaturile ei sunt sculptate în

toate soiurile de lemn preţios,
de piatră, piele şi rădăcini şi
sunt la mare căutare în toată
ţara, însă puţinele pe care îşi

face timp să le şlefuiască
desăvârşit sfârşesc în colecţia
familiei imperiale.

Daria trece de la un artist la altul, dă din cap în semn de salut, o felicită pe Rosa Koristanova pentru medalia de

aur imperială primită pentru
realizări deosebite în
sculptură, îi spune lui Ivan că
a fost de două ori la

spectacolele companiei Ballet
des Aristocrats şi că ar vrea
să-i vadă o a treia oară, îl
anunţă pe Dmitri că *Ţarul*

nostru la operă, caricatura sa,
atârnă în biroul ţarului. îi
scutură
mâna lui Belkin şi spune:

— îmi place mult tabloul dumitale din Muzeul Borodin, *Deşertul albastru.* Mi-

ar plăcea să am şi eu unul la fel.

Apoi îi spune lui Iosif, mai în glumă, mai în serios:

— Cât despre fotografiile dumitale, domnule, sunt prea intelectuale pentru mine, dar ţarului îi plac.

Pe miniaturistă o sărută pe obraji:

— Mulţumesc, Tamara.

Alioşa nu se mai desparte de

câinele din email pe care i l-ai dat. Să vii pe la noi, da?

După ce salută pe fiecare în parte, trece la locul ei, în

spatele celor două scaune ca
nişte tronuri pe care se vor
aşeza alteţele lor imperiale.

Privindu-i pe invitaţi, i se pare că e ceva în neregulă. Foarte în neregulă. Numără o dată. Şase. Mai numără o dată,

cu mai mare atenţie. O loveşte
un val fierbinte de panică.
Inima îi tresare. Mâna i se

ridică încet spre colierul
Faberge.

Avram Bensheimer,
singurul artist pe care ţarina l-
a invitat personal, lipseşte.

Ţarul şi ţarina vor sosi în curând. Daria a fost însărcinată cu deschiderea salonului. A fost de datoria ei

să le spună artiştilor ce se
aşteaptă de la ei şi să asigure
respectarea detaliilor
minuţioase ale protocolului de

la curte. Ea va fi învinuită de insolenţa inacceptabilă a lui Bensheimer.

Daria îşi înfige degetele în părul lucios, pe care pomada de ceară de albine şi scrobeală n-a reuşit să-l îmblânzească. îi

e cald, transpiră. Ia o panglică
de mătase care leagă o
draperie şi îşi strânge părul
într-o coadă. Merge la o masă

pe care sunt risipite plăcinte
umplute cu carne şi cartofi,
boluri cu borş şi supă cu piper,
fazani în sos de smântână,

fructe marinate în vin şi
îngheţată. Un chelner toarnă
votcă cu parfum de mentă într-
o carafă Baccarat. Daria

soarbe un păhărel de votcă,
aşteaptă să fie cuprinsă de
valul de căldură, aşteaptă ca
inima să i se liniştească.

— Doamnelor şi domnilor, bine aţi venit la salonul imperial! Aici veţi găsi

în fiecare zi hrană spirituală
pe care să o

înfrumuseţaţi şi să o
încorporaţi în arta
dumneavoastră.

Daria face o pauză, le oferă invitaţilor câteva momente în care să facă schimb de opinii, să

pălăvrăgească puţin, timp în care şi respiraţia ei revine la normal.

— Consideraţi sala aceasta sanctuarul dumneavoastră, un spaţiu unde vă puteţi exprima liber şi

puteţi crea orice doriţi, fără
teamă de cenzură. Vă promit
solemn acest lucru.

Artiştii schimbă priviri pe furiş. Oare aşa gândeşte cuplul imperial? Sunt îndemnaţi să-şi dea frâu liber imaginaţiei fără

să se teamă de persecuţii? Sau
asta e doar opinia Tiotiei
Daşa?

Brusc, Daria se simte cuprinsă de un fior. îşi face o mie de reproşuri. Chiar a spus aşa ceva? Le-a permis

artiştilor să-şi afirme opiniile? A făcut greşeala impardonabilă de a le garanta libertatea de exprimare? Şi

dacă arta lor va pune sub
semnul întrebării instituţia
monarhiei? Sau situaţia
politică? Artiştii stau tăcuţi,

încordaţi, gata să absoarbă
orice fărâmă de informaţie.
Voyeurismul face parte din
natura lor, e o unealtă de mare

preţ din arsenalul lor, o cale de
a săpa în adâncuri şi de a
scoate la lumină detaliile
preţioase care vor ajunge să le

modeleze arta. Palatul
Alexandru, locuitorii săi şi
Daria, cu ochii ei hipnotizanţi,
sunt surse fascinante de

inspiraţie. Markovici îi
schiţează în minte conturul
feţei, cu trăsăturile ei biblice,
nasul patrician, gura

puternică, funda cu ciucuri
care i se zăresc în spatele
urechilor. Baletul care prinde
contur în mintea lui Ivan îşi

schimbă forma, verişorii rus şi
german dansează într-un
allegro continuu, rapid, brusc,
extenuant. Tamara nu se mai

gândeşte decât la următorul
dar pentru micul ţarevici: o
căprioară mică, similară cu
cea din parc, sau poate un

bour, sau poneiul auriu de care
el s-a ataşat atât de mult. Rosa
vrea să se apropie de Iosif, să-i
simtă mirosul, să-i ghicească

Aroma de lămâie care
adie dinspre copacii de afară
pătrunde în salon. O pasăre a
paradisului aterizează pe

pervaz; pieptul ei împănat se
ridică şi coboară, iar din ciocul
galben îi atârnă un vierme.

Daria îşi alungă din minte grijile şi încearcă să zâmbească.

— Doamnelor şi domnilor, nu mai e nevoie să vă spun că familia imperială susţine arta din toată inima.

Sunteţi aici fiindcă Alteţele
Lor vă admiră operele. Să nu
cumva să-i dezamăgiţi!

Uşile din lemn de mahon
se deschid cu zgomot, şi
maestrul de ceremonii bate cu
bastonul său de abanos de trei

ori în parchet. Alteţele Lor imperiale au sosit.

Ţarina poartă o rochie splendidă de mătase, brodată

cu dantelă şi croită de casa
Worth din Paris. îşi atinge
perlele roz din care e făcut
colierul ei strâmt, se întinde şi

ia braţul soţului ei. Ţarul îi
zâmbeşte şi-i strânge uşor
mâna în semn de încurajare,

de parcă n- ar mai fi nimeni în jur.

Ţarul poartă cea mai simplă uniformă militară pe

care o are, încinsă în talie cu o centură de piele. Astăzi nu şi-a agăţat pe piept medaliile imperiale. Salonul a fost ideea

soţiei lui, iar el nu vrea s-o eclipseze în vreun fel.

Artiştii se înclină în faţa monarhilor. Rămân în picioare

cât timp ţarul şi ţarina se
îndreaptă spre cele două
jilţuri, călcând pe parchetul
lucitor; deasupra lor atârnă o

tapiserie de mătase cu
nefericita Maria Antoaneta şi
copiii săi, un cadou de prost

gust din partea guvernului francez.

Ţarina le face semn artiştilor să se aşeze. Un

zâmbet îi luminează expresia
gravă. E mulţumită că s-a
gândit să înfiinţeze un salon.
Nimeni nu-i va cunoaşte

durerea vreodată, nici
amărăciunea din suflet, nici
cât de mult s-a zbătut
încercând să găsească un leac

miraculos pentru fiul său.
Artiştii vor înfăţişa lumii
întregi scene vii din viaţa de la
curte, imagini dinamice,

variate şi pline de culoare, o
familie apropiată căreia nu-i
pasă decât de bunăstarea
poporului pe care îl conduce.

Li se adresează artiştilor
într-o rusă cu accent britanic
şi german:

— Bine aţi venit la curte, doamnelor şi domnilor! Sper că acest loc vă va inspira să realizaţi opere desăvârşite

pentru ţara noastră. Vă voi
sprijini personal în viitor,
fiindcă noi considerăm că
măreaţa noastră cultură se

măsoară prin geniul artiştilor
săi. Eu vă voi urmări progresul
şi, la sfârşitul anului, voi oferi
un premiu de onoare artistului

a cărui operă înfăţişează cel
mai bine sufletul ţării noastre
dragi.

Servitorii aduc un şevalet
din email cu o fotografie
mărită a moştenitorului la

tron, Alexei Romanov, şi îl aşază între ţar şi ţarină.

Cazacul fără barbă se repede să facă fotografii.

Ţarina priveşte mândră
imaginea fiului ei. Se gândeşte
de multă vreme ca Avram
Bensheimer să-i picteze

portretul, a discutat problema
cu ţarul, care se opune
categoric unei asemenea
alegeri, şi pentru prima oară

în viaţă nu a ţinut cont de
sfatul lui, pentru că speră ca
Bensheimer să creeze o operă
şi mai frumoasă decât *Leacul* îl

studiază pe fiecare artist, îi
grupează pe toţi în minte, apoi
îi separă din nou, încercând
să-şi dea seama care din ei e

artistul evreu. îl alege pe Iosif,
cu ochii lui rotunzi şi urechile
lacome.

— Avram Bensheimer, declamă ţarina, eşti însărcinat să-i pictezi portretul ţareviciului tău.

Iosif se ofileşte sub privirea ei, priveşte în jur, clatină încet din cap. Se lasă o tăcere apăsătoare. Nimeni nu

bate din picior cu nerăbdare,
nimeni nu tuşeşte, nimeni nu
mai face fotografii, iar

lebedele şi celelalte păsări de afară au tăcut şi ele.

Daria îşi simte inima zvâcnindu-i în tâmple, iar

colierul Faberge îi atârnă la
gât greu ca un ştreang. Se
chinuie să-şi stăpânească

neliniştea, să pară calmă,
netulburată.

— îmi cer scuze, Alteţă,
nu ştiu de ce n-a venit
Bensheimer.

Rosa şopteşte ceva la
urechea lui Ivan, care îl trage
de mânecă

pe Iosif, iar salonul e cuprins
de un murmur slab, ca un pas
furişat.

Ţarul strânge din dinţi.
Chipul i se înroşeşte de furie.
Strânge mânerul bastonului,
cioplit în forma vulturului cu

două capete, simbolul dinastiei
sale. Se ridică în picioare şi îi
oferă braţul soţiei sale.
împreună stau în capătul

salonului, cuprinşi de o
indignare regală, şi o privesc
acuzator pe Daria.

La fereastră se aude o bătaie de aripi. Un câine latră în parc.

Contele Trebla înjură cu vocea
lui groasă.

Ţarul o priveşte pe Daria, căreia îi vine să intre în pământ de ruşine.

— Vom afla de ce! spune el. Iar tu, Daria Borisovna...

Se opreşte,
stăpânindu-şi furia,

fiindcă ţarina e şi
ea de faţă şi ţine la

această fată. Dar
nici nu trebuie să

mai adauge
altceva. Cuvintele

lui răsună mult
timp după ce ţarul

se răsuceşte pe

călcâie şi pleacă
împreună cu ţarina
.CAPITOLUL 16

Daria se întinde să bată la uşa a cărei vopsea a început să se cojească, îşi trage mâna înapoi, o ascunde în buzunarul

mantoului cu glugă şi îşi
strânge mantoul în jurul
umerilor de parcă ar vrea să
se piardă în cutele întunecate.

Apartamentul lui Avram Bensheimer e la etajul al treilea al unei clădiri înguste, din cărămizi galbene, într-o

parte din Ţarskoe Selo pe care
Daria n-a mai văzut-o până
acum. Pe drum, trăsura
imperială cu care a venit - şi

care sare în ochi pe străzile
înguste - a trecut pe lângă
câteva studiouri de artă, o
măcelărie, o sinagogă, o

brutărie, o şcoală primară şi
magazine înghesuite, case şi
galerii, de parcă n-ar mai fi
rămas nici un alt loc în Rusia

pentru oamenii care locuiesc aici.

Trăsura imperială îi stă la dispoziţie pentru tot restul

zilei, teoretic pentru
cumpărăturile pe care le face
o dată la două săptămâni, când
scotoceşte prin dughenele

mărginaşe după materiale noi
- tafta, pânză reiată, catifele
de toate culorile, mătăsuri cu
diferite ţesături - pentru a-şi

înfrumuseţa rochiile, după
pene şi flori de pânză pentru
pălării şi, din când în când,
după câte un dar special

pentru ţarină, de exemplu o
panglică brodată cu perle pe
care croitoreasa curţii o va
transforma într-un brâu pentru

o fustă sau o pană cu pietre
nestemate pentru pălărie.

Daria nu a venit în acest
cartier predominant evreiesc

ca să-şi cumpere panglici,
pene sau dantele, ci ca să stea
de vorbă cu Avram
Bensheimer. Artistului i-a fost

făcută o onoare nemaiîntâlnită
şi el, în schimb, le-a jignit pe
Alteţele Lor imperiale. Ţarul
aşteaptă o explicaţie.

Daria bate la uşă o dată, apoi de două ori, mai tare. La început nu se aude nici un sunet dinăuntru, după aceea

lemnul începe să scârţâie.
Paşi. Daria respiră adânc, îşi
împreunează mâinile la spate,
se trage înapoi. Un gândac de

bucătărie trece grăbit pe lângă
ea, se opreşte, dezorientat, şi
se ascunde sub un morman de
praf.

Uşa se deschide puţin, scârţâind în balamalele ruginite, şi un bărbat înalt îşi face apariţia, luminat slab de

lampa de deasupra. Părul
blond îi ajunge până la umeri
şi e acoperit de vopsea uscată
în toate nuanţele - nisipiu,

ruginiu, indigo. Ochii verzi o
cercetează, tresar,
recunoscând-o.

— Daria Borisovna!
spune el cu accent austriac.
Tiotia Daşa a Romanovilor!

Daria e surprinsă, rămâne fără cuvinte. Oare a greşit uşa? Nu e de mirare că bărbatul din faţa ei o

recunoaşte. Medalionul din
opal, în formă de ochi, e o
carte de vizită inconfundabilă.
Dar bărbatul care o studiază

atent, ca orice artist, e acelaşi
pe care l-a văzut la tribunal
apărându-l pe băiatul evreu.

— Avram Bensheimer? întreabă ea. Pictorul?

— Avram, pictorul, răspunde el, şi ochii lui trişti

sunt aprinşi de un zâmbet. Iar
tu eşti curajoasa Daria
Borisovna, care m-a apărat la

tribunal. Acum, că am nevoie de tine, ai apărut din nou.

— Bineînţeles că ai nevoie de mine, domnule

Bensheimer, dar nu cred că
mai pot face mare lucru
pentru dumneata. Ai făcut
ceva de neiertat. Ai jignit

cuplul imperial. Nici n-ai fi fost invitat la salon dacă n-ar fi fost *Leacul,* pe care ţarina, din întâmplare, îl admiră.

Daria îl cercetează cu
atenţie, încercând să-l separe
pe artistul evreu de douăzeci
şi patru de ani care

îndrăzneşte să se lase aşteptat
de ţar şi ţarină de eroul care s-
a ridicat în picioare la tribunal.

— N-ai venit, domnule Bensheimer. Ai fost invitat. Erai aşteptat.

Pictorul îşi dă la o parte
părul de pe frunte şi dă la
iveală o
cicatrice proaspătă.

— Am avut nevoie de un doctor. Bensheimer deschide larg uşa şi îi face semn să intre. Haide înăuntru, te rog!

Daria îl urmează într-o cameră micuţă, ordonată. Pereţii sunt acoperiţi de studii pentru picturile sale -

anatomie umană, braţe,
picioare, degete, ochi de
diferite forme, unii înlăcrimaţi,
alţii curioşi sau uimiţi, tot felul

de răni, sângerând, închegate,
vindecate, dar lăsând mereu o
cicatrice în urmă. în ciuda
imaginilor de pe pereţi, Dariei

îi place camera. Soarele
luceşte prin perdelele subţiri,
se aude foşnetul slab al
frunzelor care flutură în bătaia

vântului, râsetul copiilor care
se joacă în stradă. Daria arată
către fruntea lui:

— Ce s-a întâmplat?

— Am fost atacat, răspunde el, de parcă ar vorbi de un accident minor.

Sprinten ca o panteră,
traversează camera cu paşi
mari, ia două dintre cele patru
scaune de lemn din jurul unei

mese rotunde şi aşază unul în
faţa ei.

— Stai jos, te rog! E cale lungă de la palat până aici.

— De ce ai fost atacat, domnule Bensheimer?

— Fiindcă sunt evreu.

— Nu înţeleg.

Bensheimer îşi dă seama că Daria trăieşte în siguranţă, izolată de groaza a ceea ce se întâmplă în jur. Nu are acces

la *Bessarabeț* sau *Svet,* ziarele
antisemite, nu știe că
Theodore Roosevelt i-a scris
lui Nicolae al Il-lea să nu-i mai

persecute pe evrei cu atâta
cruzime, n-a văzut revoltele,
mulţimile însetate de sânge,
crimele, casele distruse. Nu

ştie nimic de ultimul şi cel mai grav program antisemit.

— A mai avut loc un masacru, mai rău decât

celelalte. Am încercat să
salvez un vecin, un copil, de
un ofiţer de poliţie. Ne-am
bătut, şi am fost înjunghiat. E

o tăietură adâncă. îmi cer scuze.

îi spune că oamenii au ieşit în stradă pentru a

protesta împotriva politicilor
ţarului, din câte se pare. Apoi,
brusc, inexplicabil,
protestatarii s-au întors

împotriva evreilor. Au devenit violenţi, au început să spargă ferestre, să jefuiască magazine, să târască femei de

păr. Străzile s-au umplut de
cioburi de sticlă, părul
oamenilor era plin de ele,
orbindu-i şi pe tineri, şi pe

bătrâni. Caii însângeraţi
călcau copii în picioare. Au
pierit două mii cinci sute de
evrei.

Daria se aşază, făcând scaunul de lemn să scârţâie. E palidă, simte că se pierde, mai are puţin şi izbucneşte. Cum

se poate să nu fi ştiut că
oamenii din ţara ei suferă
asemenea barbarii? Cuplul

imperial ştie oare? Dacă da, de
ce tolerează aşa ceva?

— îmi pare rău, îi spune lui Avram Bensheimer; ce altceva ar mai fi de spus?

— Nu intenţionam să te pun într-o poziţie dificilă. Mai ales după câte ai făcut pentru noi la tribunal. Eşti curajoasă.

Foarte curajoasă, evreică cu ochi de opal.

Daria nu ştie de ce i s-a spus „evreică cu ochi de opal"

şi dacă titlul se vrea o jignire sau o laudă.

— Nu sunt evreică, îi spune.

— Nu, bineînţeles că nu. Dar evreii nu primesc ajutor decât de la alţi evrei, iar tu ne-ai apărat la tribunal. Aşa

că fă-mă fericit, acceptă-mi
titlul. Sau aş putea să-ţi spun
„Regina cu Ochi de Opal", se
potriveşte la fel de bine,

fiindcă ne-ai apărat la fel ca şi
regina biblică Esther.
„Acceptă ambele titluri!"

Arheea pluteşte în spatele perdelelor subţiri, care flutură în bătaia vântului. Astăzi arată altfel, are o formă precisă,

solidă, nu înceţoşată, ca dăţile trecute. E frumoasă, se gândeşte Daria; ochii înţelepţi îi sunt calmi, liniştitori, iar

mesajul ei o încurajează: „Sunt
titluri care ţi se potrivesc",
spune ea, „cu care te poţi
mândri, medalii nepreţuite".

Avram se lasă pe spate în celălalt scaun, privind-o aşa cum pictorul studiază o pânză goală, o sumă de posibilităţi

nesfârşite care se deschid în
faţa lui.

— Mi-ar plăcea să-ţi pictez portretul, spune el, ca şi când ea nu l- ar putea refuza.

Daria îl priveşte în ochi,
dându-şi seama încă o dată de
gravitatea situaţiei.

— Domnule Bensheimer, nu înţelegi cât de gravă e situaţia. Ţi s- a interzis

să mai frecventezi salonul.
Ţarina aşteaptă o explicaţie.
Daria arată către rana lui, cu
copcile pătate de sânge. Asta

nu va fi destul. Nu e o rană
chiar atât de gravă. Ai fi putut
veni după ce te-ai îngrijit de
ea. Sau cel puţin ai fi putut

trimite pe cineva să ne spună
că nu vii. Cât despre portret,
nu vreau să mă pictezi.
Dumneata pictezi cicatrici şi

chiar şi nuduri. Din păcate, eu n-am nici o cicatrice şi nici nu am de gând să mă dezbrac în faţa dumitale.

— Eşti supărată pe mine, Regină cu Ochi de Opal. Mă întristezi.

Muşchii din obrajii Dariei
încep să doară. Nu ştie dacă să
râdă

sau să plângă. N-a mai văzut
niciodată atâta tristeţe, atâta
îndârjire, atâta căldură în
privirea cuiva. Pictorul radiază

o neliniște care o sperie, o tulbură.

— Ce ar trebui să fac, domnule Bensheimer?

—Spune-mi Avram! Te rog! N-au mai rămas prea mulţi Bensheimer. Au fost ucişi în diferite pogromuri. De către

Alteţele Lor imperiale,
Romanovii!

Daria tresare, de parcă
fiecare cuvânt ar lovi-o direct
în inimă.

— Nu e adevărat, Avram. Nu acuza cuplul imperial! Alteţele Lor n-ar

tolera niciodată asemenea atrocităţi!

Avram îi aude ezitarea din voce, o vede cum trage de

colierul pe care îl poartă, cum
apoi îşi lasă mâna să cadă şi o
ascunde în mâneca de catifea
cu tivul din dantelă migălos

brodată. încearcă să uite de
durerea lui.

— Nu vreau să ai probleme, spune el. Spune-mi cum te pot ajuta şi o voi face.

— Nu poţi veni la salon şi s-ar putea să nu fii în siguranţă nici acasă. Vreau să te ajut, chiar vreau. Admir

felul în care pictezi faţa
nevăzută a societăţii, părţile ei
vulgare, dar şi frumuseţea.

— Atunci de ce nu vrei să-mi fii model? E cea mai mare dorinţă a mea.

— Nu înţelegi, domnule Bensheimer. Eşti în pericol. Ţarul a dat poruncă Ministerului de Interne să te

cerceteze. Asta nu e bine. Nu
ştiu unde vei sfârşi mâine.
Daria întinde o mână în semn

de rămas- bun. Iartă-mă,
Avram, dar nu ştiu ce să fac.

Avram îi duce mâna la buze şi o ţine acolo multă vreme.

Afară, soarele a început
să pălească. Plouă mărunt.
Aerul s-a răcit.

O scânteie misterioasă prinde viaţă în ochiul ei de opal. Dariei i- a venit o idee. Pocneşte din degete, de parcă

ar vrea să schimbe cursul
evenimentelor.

— Eşti artist,
Avram. Du-te şi

plimbă-te în parc,
dispari, şi nici să nu

te gândeşti să te
întorci acasă ori la

atelierul dumitale.
Du-te la muzeu,

vizitează-ţi un
prieten, fă ceva,

orice, care te-ar
putea inspira să-i

determini pe ţar şi
ţarină să te ierte.

Dacă reuşeşti, îţi
voi fi model. Şi

trebuie să ştii că nu
poţi ajunge la

inima ţarinei decât
prin fiul său
.CAPITOLUL 17

1905

Din samovarul instalat în colţul Galeriei Portretelor se ridică aburi. Pe o tavă aurită

sunt cupe de Limoges,
decorate cu stema
Romanovilor. Pe masa
acoperită cu petale de

trandafir, servitorii au întins
pahare cu mied, coniac, lapte
bătut, clătite, ciuperci murate
şi votcă cu gust de ierburi. Din

loc în loc se văd boluri cu
fructe de pădure din Crimeea,
preferatele ţarinei. Alteţa Sa

imperială trebuie să sosească dintr-o clipă în alta.

Un şevalet ridicat pe o platformă la capătul galeriei e

acoperit cu o bucată de
material din fir de argint.
Avram se plimbă înainte şi

înapoi prin faţa lui, ca un leu
neliniştit păzindu-şi bârlogul.
Daria merge de la un
artist la altul, se opreşte să

verifice fiecare detaliu. Simte
o greutate ca de plumb care îi
apasă pieptul şi se gândeşte
că, dacă supravieţuieşte

acestei zile, va putea îndura
orice soartă o aşteaptă de
mâine încolo.

Avram îşi duce mâna
stângă la frunte, tresare, apoi
îşi plimbă degetul pe deasupra
cicatricii. în ochii lui sclipeşte

o neliniştе reînnoită; privirea îi
e adâncă, şi mai tristă. Ştie că
ţarina nu l-a iertat, ştie că,
invitându-l aici, Daria riscă

mult. Trage de un fir răzleţ, îl
scoate din ţesătură, îl
înfăşoară în jurul degetelor,
apoi îl face rotocol. Nu mai

poate da timpul înapoi. De-aici
înainte se va întâmpla ce e
menit să se întâmple.

Sus, pe schelă, Rosa
Koristanova pregăteşte un bloc
masiv de alabastru de culoarea

agatei. Ţarina a plătit să-i fie
adus din Italia.
Piatra luminoasă, de culoarea
pielii, a fost umezită cu apă, i-

au fost localizate faliile şi
intruziunile, iar apoi conturul
unui Ipabog triumfător, zeul
slavic al vânătorii, a fost

desenat în creion pe suprafaţa
pietrei. Rosa are un ciocan în
mână şi nu poartă nici un
echipament de protecţie: nici

ochelari, nici mască, nici
mănuşi fără degete. Mângâie
alabastrul, gândindu-se cum să
îndepărteze mai bine bucăţile

nedorite de piatră, atentă să
nu lase urme şi să sacrifice
astfel inima.

— Cine e modelul tău, Rosa?

Surprinsă, Rosa îşi ridică privirea şi vede că Daria s-a

cățărat până în spatele ei pe schelă.

— Vai de mine! N-ar trebui să fii aici, e prea mult

praf. Nu e deloc sănătos. Ah!
Mă întrebai, nu-i aşa, cine e
modelul meu. Ei bine, stai să
mă gândesc, adevărul e că

această sculptură are o
importanţă specială pentru
mine... şi... dacă-mi permiţi, ei
bine, aş prefera să nu risc

atrăgând prea multă atenţie asupra ei.

— Desigur, desigur, o asigură Daria în grabă, sigură

că a recunoscut deja profilul
lui Iosif desenat pe piatră.
Mulţi artişti îţi împărtăşesc
sentimentele. îţi doresc mult

noroc, atunci, şi vorbim mai târziu.

O bate pe umăr pe Rosa, apoi coboară scara, timp în

care aparatul de fotografiat al
lui Iosif trage cadru după
cadru.

în alt colţ al galeriei, Ivan Vasiliev se află în compania a doi dansatori care îi reprezintă pe ţar şi vărul său german,

kaizerul Wilhelm al Il-lea. Unul
zboară pe deasupra unei scene
improvizate, de parcă
gravitaţia nici n-ar exista. Face

o serie de piruete îndrăzneţe,
apoi aterizează într-un *plié*
graţios pe spatele celuilalt
dansator, care îl reprezintă pe

ţar şi stă în patru labe.
Kaizerul îl loveşte peste fund
cu mişcări obraznice din braţ,

iar ţarul aproape că îşi duce
vărul în spate.

— Care e povestea
baletului dumitale? îl întreabă

Daria pe Ivan. De ce un dansator îl călăreşte pe celălalt?

Ivan îşi muşcă buza de jos
şi se întoarce spre ea,
zâmbindu-i fără pic de răutate.

— E povestea unui negustor bun la inimă care a făcut o înţelegere cu măgarul lui. în spiritul egalităţii,

negustorul îl va călări pe măgar dimineaţa, iar seara îl va lăsa pe măgar să-l călărească la rândul lui.

Daria zâmbeşte amuzată o clipă.

— Şi funcţionează? Se înţeleg bine?

— Ne vom da seama cu timpul, răspunde Ivan. Suntem abia la început.

în aceeaşi clipă, piciorul unuia dintre dansatori taie aerul, repede ca o săgeată, şi îl loveşte neintenţionat pe

caricaturist în gleznă.
Caricaturistul se întoarce şi îl
loveşte în faţă pe dansator.
Pumnii încep să zboare şi

picioarele să se zbată, iar
Daria, îngrozită, încearcă să-i
despartă, avertizându-i că

ţarina trebuie să sosească
dintr-o clipă în alta.
Schela tremură, şi Rosa,
ca un adevărat cazac din

Garda imperială, sare jos şi
începe să-şi fluture ciocanul
prin faţa bărbaţilor.

—Să vă fie ruşine!
Ruşine! N-aveţi nimic în cap?
Cum îndrăzniţi? Afară, bateţi-
vă în stradă! Nu vă mai

comportaţi ca nişte eunuci frustraţi!

Apoi, Rosa îi ia pe amândoi de câte un braţ şi îi

duce la locul lor, iar ceilalţi
artişti abia au timp să se
reapuce de lucru, că marele

maestru de ceremonii anunţă
sosirea Alteţei Sale imperiale.

Imediat se lasă tăcerea şi toate privirile se întorc către ţarină.

Alexandra Feodorovna,
slabă, alunecă înăuntru ca un
înger, îmbrăcată într-o fustă
albă cu patru straturi, cu

ciorapi din dantelă albă şi
pantofi de brocart. Are părul
prins într-un coc înalt cu
agrafe de argint. în urechi îi

atârnă două perle în formă de lacrimi, mari cât ouăle de porumbel. Tocmai s-a întors din capela Feodorovski, de la

capătul parcului, unde a căzut
în genunchi şi şi-a lipit faţa de
pietrele reci, mulţumindu-i

Domnului că i-a făcut în sfârşit fiul sănătos.

E mulţumită, zâmbeşte, radiază. Face un semn

conspirativ cu degetul arătător
spre uşă, invitându-şi fiicele să
vină lângă ea. Ele

intră ca o briză parfumată şi
se îndreaptă direct spre Daria.
Văzându-le, Daria simte
cum greutatea care îi apasă

inima se risipeşte, şi reuşeşte
să respire. Olga şi Tatiana,
Perechea cea Mare, apoi
Maria şi Anastasia, Perechea

cea Mică, aşa cum le spune ea
cu drag, vin şi o îmbrăţişează.
Daria le cuprinde cu braţele,
iar trupurile lor mici îi dau

putere. Olga, fata cea mai
mare, are abia zece ani. între
fiecare soră şi următoarea

sunt câte doi ani, dar calmul
lor elegant e uimitor.
Ţarina îi studiază pe
artişti, îi fixează cu privirea,

observă fiecare faţă care i-a
fost prezentată la prima
adunare, acum trei luni.
Descoperă un necunoscut.

— Cine e acest bărbat? o întreabă pe Daria.

— Avram Bensheimer, răspunde Daria, strângându-le

pe fete în spatele ei de parcă
ar vrea să le apere de
izbucnirea care urmează.

— Bensheimer! exclamă ţarina.

Urmează o pauză mult prea lungă, o linişte atât de

adâncă încât Daria aude
respiraţia fetelor din spatele ei
şi pe cineva tuşind încet. Se

gândeşte că se poate ca Anastasia să fi răcit.

— Eu l-am invitat pe Bensheimer să revină, Alteţă.

îmi permiteţi să vă explic de ce?

Ţarina nu mai zâmbeşte.
Chipul ei pare cioplit în piatră.
Se îndreaptă fix spre Daria.

— Nu! Nu ai voie să-mi explici. Predă-l pe acest bărbat cazacilor imperiali şi apoi vino

să stăm de vorbă în salonul de lectură!

Daria așază o mână tremurândă pe vârful

şevaletului. Rămâne aşa o clipă.

Afară se aud mai mulţi cai neliniştiţi. O lună palidă, de zi,

se ascunde în spatele unui nor.
Un stol de fluturi albi intră în
salon, îl înconjoară, apoi se
aliniază pe umărul stâng al

Anastasiei. Daria trage de sfoara care leagă pânza la bază, desface un nod, apoi o desfăşoară. Ia un colţ al pânzei

şi, dintr-o singură mişcare,
dezvăluie şevaletul.

Ţarina rămâne în faţa
tabloului, nemişcată. O arteră

îi pulsează la gât. îşi muşcă
buza de jos. Buzele îi sunt
uscate, iar ochii, umezi.

Pe acelaşi şevalet din
email pe care acum trei luni
era portretul fiului său se vede
acum o scenă cu Fecioara

Maria şi Pruncul. Dar tabloul
nu îl înfăţişează pe Fiul lui
Dumnezeu, ci pe dragul ei
Alioşa. Ochii lui albaştri-

cenuşii strălucesc, iar buclele
îi lucesc în lumină. Obrajii cu
gropiţe sunt însăşi imaginea
sănătăţii. E în siguranţă în

braţele Fecioarei, a cărei
privire vindecătoare îl învăluie
ca o binecuvântare. Zâmbetul
ei binevoitor e ca un balsam,

mâinile pline de grijă îl ating ca o binecuvântare.

Ţarina lasă să-i scape un oftat. Lacrimile îi izvorăsc din

ochi, îi atârnă de gene, apoi îi
curg şiroaie pe obraji. Cu un
deget nesigur, înconjoară
imaginea fiului său pe pânză.

Cât talent! Câtă pătrundere!
Cum a ştiut artistul ce-i
doreşte inima? Ce mesaj vrea
Dumnezeu să-i transmită şi de

ce l-a ales pe acest evreu ca să
i-l aducă?

După o veşnicie în care
toată lumea se străduieşte să

vadă tabloul cât mai bine,
ţarina se aşază pe scaunul cele
mai apropiat.

Daria arată către Avram,
îi explică ţarinei că el a pictat
tabloul în semn de scuză
pentru insolenţa de care a dat

dovadă, spune că pictorul
regretă din toată inima şi îşi
cere profund iertare şi că nu a
ajuns atunci la salon deoarece

în comunitatea lui s-a întâmplat o tragedie.

Avram nu spune nimic. E un bărbat care nu ştie să se

teamă. N-a fost doar o singură tragedie, gândește el, ci tragedii nenumărate care au distrus comunităţi întregi,

pogromuri incitate de
autorităţi, de poliţia secretă
ţaristă, de armată, chiar şi de
primarul însuşi, înăuntrul său

erupe un vulcan de
resentimente faţă de
Romanovi. Dar nu vrea să
pericliteze poziţia Dariei la

curtea imperială. Nu vrea s-o piardă, acum, că Daria trebuie să-şi păstreze cuvântul dat şi să-i fie model.

Ţarina se ridică, se
apropie de portret şi îl
cercetează din nou,
îndeaproape. îşi şterge obrazul

cu palma deschisă. Se trage
înapoi, de parcă s-ar afla în
prezenţa unei imagini sacre.

— Daria Borisovna, adu tabloul în apartamentele mele! Şi răsplăteşte-l pe Bensheimer pentru eforturile sale!

După ce şi-a transmis dorinţele, ţarina le face semn din cap fiicelor sale s-o urmeze, se răsuceşte pe

călcâie şi pleacă fără să se uite
măcar la ce au făcut ceilalţi
artişti.

Daria aşteaptă ca ecoul
paşilor să se stingă şi inima ei
să se liniştească.

Nu-şi dă seama cât de mult a riscat Avram, care s-a hotărât să prezinte tabloul Alteţei Sale imperiale convins

că aceasta n-o va recunoaşte
pe femeia care a pozat în
Fecioara Maria.

Şi a avut dreptate.

închisă în palatul
Alexandru, ţarina

n-are cum să
recunoască în

chipul Fecioarei pe
Paulina cea cu

coapsele albe, o
prostituată

necunoscută din
popor
.CAPITOLUL 18

Simţindu-şi întreg trupul cuprins de un sentiment de rebeliune, Daria le ordonă sfidător gărzilor să părăsească

galeria. Ţarina a plecat, aşa că
îi expediază şi pe servitorii cu
paşi neauziţi, şi aceştia se

topesc prin numeroasele uşi ale sălii.

Daria îşi va respecta cuvântul dat lui Avram. Va

poza pentru el goală, acum. O
va face în semn de sfidare a
Arheei, care i s-a înfăţişat din
nou seara trecută, goală ca

Eva, cu o lacrimă de foc
luminându-i faţa lipsită de
expresie în spatele voalului.
înainte să păşească în focul

atotcuprinzător, şi-a dat jos
lacrima şi a aruncat-o înspre
Daria, dar rochia Dariei, în loc
să ia foc, s-a transformat într-

un cleşte de gheaţă, tare şi de
neclintit, ameninţând s-o
sufoce, îmbrăcămintea pe care
o poartă în vis - o bluză, un

mantou, o fustă - este
întotdeauna cea pe care
Arheea o transformă într-un
blestem rigid, ca o închisoare.

Astăzi, Daria nu e
îmbrăcată în hainele ei fine de
zi cu zi, ci poartă un costum
simplu din bumbac şi dantelă

de Mechlin. îşi aruncă
sandalele din picioare, îşi dă
jos halatul, apoi desface
nasturii de sidef ai furoului şi

îl lasă să-i cadă la picioare.
începe să- şi desfacă panglicile
şi cârligele corsetului, una
câte una. Ezită nesigură, se

uită la artiştii care, deşi
încearcă să fie politicoşi, au
privirile aţintite asupra ei. Se

întinde spre Avram, căutând o încurajare.

— Putem aduce un paravan, îi sugerează el,

simţindu-se rămas fără
cuvinte.

Oare femeia din faţa lui e
aievea? se întreabă. Sau e o
arătare
care nu ştie ce înseamnă frica?

— Nu am nimic de ascuns, răspunde ea.

Ceea ce nu e adevărat. Visele ei, ochiul ei de opal,

persoana ei şi acea Daria care
o slujeşte pe Arheea zi şi
noapte au un milion de
secrete.

îi întinde corsetul lui Avram.

Apoi rămâne goală în mijlocul Galeriei Portretelor. O

văd şi artiştii, şi ţareviciul şi
Fecioara Maria din tabloul
care va fi aşezat curând la

locul de onoare în Budoarul Violet.

Daria coboară pe piedestalul acoperit cu satin şi

se întinde. îi zâmbeşte lui
Avram în semn de încurajare,
deşi ar vrea să-şi acopere

trupul dezgolit şi să se ascundă înăuntrul ei.

Avram are în faţa lui sarcina insurmontabilă de a

reproduce pe pânză curba
perfectă a sânilor ei, linia
grațioasă a taliei, luminată pe
jumătate de razele care intră

pe fereastră, semiluna feselor
ei şi, mai presus de toate,
transparenţa minunată a
ochiului ei de opal care

reflectă plăcere, suferinţă,
curaj şi vulnerabilitate.
Căţărată pe schela ei,
Rosa încearcă să-şi alunge

demonii din minte, foamea,
dorinţa. O vede pe Daria,
goală ca Venus, cu sânii mari
şi plini, ca de ciocolată, cu

burta moale de culoarea
bronzului. Avram Bensheimer
e un bărbat norocos să o aibă
drept model. Rosa, pe de altă

parte, n-are ce face cu această
piatră spectaculoasă atâta
timp cât capul lui Iosif e
mereu fie ascuns în spatele

aparatului de fotografiat, fie adâncit în fotografiile lui.

Dmitri rupe o foaie cu o caricatură pe jumătate

terminată din carneţelul de schiţe, o mototoleşte şi o aruncă într-un coş plin cu ciorne distruse. N-a reuşit să

evidenţieze expresia din ochii
Dariei: unul e viclean,
alunecos, celălalt obsedat şi
cumva plin de disperare, cu o

privire de femeie trădată.
Pleacă de la masa sa de lucru
şi îşi toarnă ceai dintr-o
carafă, adăugându-i un deget

de votcă. E un membru al
Partidului Revoluţionar
Socialist şi, la fel ca ceilalţi
tovarăşi ai săi, ar vrea să ştie

clar ce afilieri politice au
oamenii din jur. Dar
proxenetul evreu e un mister.
Pe de o parte, e îndrăgostit de

Daria Borisovna, care e o
curvă imperială, pe de altă
parte, se dă duşmanul oricărei
manifestări de imperialism.

Dmitri îşi pune patru cuburi de zahăr în ceai şi îl amestecă distrat, studiindu-i pe pictor şi pe modelul său.

Au trecut două ore şi
Daria începe să nu mai aibă
stare. Avram nici n-a început
să picteze. Daria încearcă să

rămână nemişcată, iar pictorul
se holbează în continuare la
ea, apoi la pânza din faţa lui,
înainte şi înapoi, fără să ridice

pensula. Daria nu vrea să-i
deranjeze gândurile, dar focul
din şemineu îi împunge
măduva spinării cu ace

îngheţate, şi vrea cu disperare
să-şi acopere goliciunea şi să
bea un ceai fierbinte.

— Avram, ai de gând să mă pictezi sau doar să te holbezi la mine?

Pictorul îşi şterge mâinile cu o cârpă umedă, de parcă ar fi tresărit brusc din transă. Apoi îşi înmoaie pensula într-

un borcan de terebentină şi o
învârte. O măsoară din priviri,
luându-şi coada pensulei drept
reper, toarnă tempera în

diferite culori pe paletă,
aranjându-le ca un curcubeu.
Bobiţe mici, strălucitoare, de
roşu persan şi sânge-de-

dragon, albastru-verzui şi
indigo, portocaliu cromat şi
carneol şi tonuri mai deschise
la culoare pentru piele,

galben-pal şi roz sidefiu. îşi
scufundă pensula în vopsea,
apoi şterge vârful pe o cârpă.
începe să picteze cu linii

rapide, curajoase; pensula
linge pânza ca un amant
posedat, transformând-o într-o
entitate vie, schiţându-i

conturul, esenţa, capturând şi
distilând acest moment din
viaţa ei în culoare.

Toţi artiştii din salon lucrează. Atmosfera e electrică. Rosa, care respectă de obicei până şi cele mai

grosolane pietre, taie nemilos
din alabastrul preţios. Dmitri
se comportă suspect, iar tocul
lui zgârie coală după coală ca

un şobolan traversând nişte
scânduri uscate de lemn; nici
măcar nu se mai oboseşte să-şi
arunce ciornele ratate în coşul

de hârtii. Daria se întreabă ce schiţează caricaturistul. Nu are încredere în el. încearcă să se gândească la oricine şi

orice altceva afară de Avram,
care se trage înapoi din când
în când ca să o studieze cu
ochi întredeschişi. Daria se

gândeşte la marile ducese şi la
bucuria pe care acestea au
adus-o în viaţa ei. Se gândeşte
la ţarevici şi se întreabă dacă

va mai fi la fel de ataşat de ea
când va creşte. Se gândeşte la
părinţii ei şi la cât de uimiţi au
fost să descopere că fiica lor

poate să vindece răni şi mici
nefericiri. Se gândeşte la ţara
ei, la cât de greu trebuie să-i
fie ţarului să vadă o naţiune

întreagă cuprinsă de nelinişte,
un popor care cere tot mai
multe reforme şi tot felul de
drepturi, o ţară care nu

acceptă dreptul divin al
conducătorului său de a
conduce. Se gândeşte şi la
părintele Gapon cel plin de

ură, preot şi poliţist
autoproclamat, care a aţâţat
proletariatul să mărşăluiască
până la Petersburg pentru a

— Avram, vreau să văd ce ai pictat, spune în sfârşit Daria.

— Nu încă. Ai nevoie de ceva? Stai comod?

Atenţia lui Avram e îndreptată asupra pânzei.

Aburii de terebentină îi ard ochii.

Două păsări ale paradisului aterizează pe

pervazul ferestrei şi încep să
se curteze. Masculul are
penajul demn de un ţar - pene
negre, lucioase, fulgi roz-pal, o

coroană din pene arcuite şi un
colier de puf ca de catifea.
Femela îi studiază sceptică
aripile care bat, mustăţile care

flutură şi pieptul scos în afară.
în cele din urmă, tremurând,
scoate un tril gutural, o
chemare. Masculul sare pe ea,

şi se contopesc amândoi într-
un vârtej de pene.

Daria apucă cearceaful de
satin şi se înveleşte în el, apoi

se ridică în capul oaselor şi îşi
coboară picioarele de pe
podium. Spre groaza lui
Avram, care nu mai apucă să

protesteze, vine lângă el şi
priveşte pânza.
îşi uită goliciunea, nu mai
aude dalta Rosei de deasupra,

sunetul aparatului de
fotografiat al lui Iosif la
fereastră, muzica lui Wagner
pe care o ascultă Ivan,

scârţâitul tocului lui Dmitri în
spatele ei, trilurile pasionale
ale păsărilor paradisului de pe
pervazul ferestrei.

Ceea ce are în faţa ochilor
nu e simplă artă, ci magie.
Avram a dat viaţă
misterului întunecat dintre

coapsele ei, liniei graţioase a
taliei sale, gâtului îngust
aplecat spre umerii voluptuoşi.
Ochilor ei mistici, cu gene ca

de catifea, opalului care
scânteiază pe faţa ei văpăi de
nuanţa cojilor de nucă. Daria
nu recunoaşte foamea din

privirea femeii de pe pânză,
nici tristeţea, nici cicatricea de
pe frunte, care o copiază pe a
lui.

— De ce ai făcut asta? şopteşte Daria, arătând spre cicatricea pictată.

— Te-am însemnat că
eşti a mea.
în viitorul îndepărtat,
când va fi o femeie bătrână cu

faţă de fecioară, rătăcind prin
palatul în ruine cu şobolanii lui
lacomi, prin grădina cu
păsările hulpave care

ciugulesc măceşe din tufişuri,
când va face baie în timp ce
Micul Servitor îi îndeplineşte
toate voile, Daria îşi va aminti

că aceasta a fost clipa în care
s-a îndrăgostit.

Avram e atât de aproape
de ea că nu mai contează

nimic afară de aleanul care
simte că o covârşeşte. Se
întinde spre el. Are de gând
să-l ia de mână şi să-l conducă

afară din Galeria Portretelor,
pe podelele de marmură,
parchet şi lemn aurit, dincolo
de holul semicircular de la

intrare, cu tavanul lui fals,
până în parcul plin de
zgomotul păsărilor

paradisului, cuprinse şi ele de pasiune.

Avram arată încet din cap către parfumul de ambră care

emană dinspre colierul ei şi,
conştient că toate privirile
sunt îndreptate asupra lor,
şopteşte:

— Mai târziu, Daria,
mai târziu.

Asta e tot ce spune, dar e destul ca să o readucă pe Daria la realitate.

Nu vrea să mai rişte. Nu acum. Nu încă.

CAPITOLUL 19

Luptându-se cu
sentimentele sale - teamă,
neliniște și, mai ales, dorință -,
Daria îl conduce pe Avram pe

podul care traversează lacul
artificial presărat cu foişoare
în stil baroc, plin de lebede cu

ciocurile îngropate adânc
printre pene.

Au trecut trei luni până
să-şi facă destul curaj încât să-

l abordeze la şevalet, în timp
ce restul artiştilor luau masa.
Planul lor a fost să se
întâlnească seara, când nu mai

e nimeni în parc şi păsările
paradisului au obosit după o zi
întreagă de făcut paradă şi de

dat din aripi şi acum dorm pe
crengile copacilor.
îl conduce în inima
parcului, pe lângă fântâni şi

statui moderne, pe pod, către
o insulă ascunsă unde vor fi în
siguranţă. îşi strânge şalul pe
ea, fiindcă dimineaţa e

răcoroasă, şi îi spune cum să
desfacă podul ca să fie feriţi de
ochi străini.

Avram se mişcă rapid şi eficient; muşchii i se încordează la fiecare nouă instrucţiune, deschizând

piesele de metal, cleştii şi
broaştele, mişcând, ridicând şi
coborând încuietorile grele

care alunecă la locul lor cu o precizie de ceasornic.

Pătrund amândoi pe insulă. Trec pe lângă o

columnă ridicată în cinstea
unei victorii navale şi apoi
printre şiruri de urne masive
care îi conduc către două

clădiri de lemn galben: baia cu
aburi construită de Ecaterina a
Il-a pentru iubitul său nepot.

Avram se apropie şi
murmură, cu buzele lipite de
părul ei: — Eşti delicioasă,

regina mea. Nu pot trăi fără
parfumul tău. Unde mă duci?
Vocea Dariei tremură
puţin când răspunde:

— La baia rusească.

Avram ridică un deget, vrând s-o avertizeze că pe amândoi îi pasc multe

pericole. Palatul are ochi şi
urechi. E un cuib de
informatori. în spatele
copacilor, al tufişurilor, s-ar

putea ascunde spioni. Ţarul şi
ţarina nu vor privi cu ochi buni
faptul că draga lor Daria
Borisovna se furişează afară

din palat cu un evreu. Dar pictorul renunţă la orice avertisment. Şi el o doreşte, o doreşte din tot sufletul.

Nici unul din ei nu ştie că,
ud şi tremurând după ce a
trecut lacul înot, contele
Trebla, veterinarul curţii, îi

urmăreşte din umbră, ascuns
după câte un copac, mârâind
ca o fiară. A urmărit-o pe
Daria în drumurile ei, sigur că

o va prinde în cele din urmă
asupra faptului. Iar acum a
prins-o. Se ţine de mână cu
însuşi Bensheimer, pictoraşul

acela plin de fumuri artistice,
cu maniere atât de pompoase,
de parcă ar avea şi el sânge
imperial în vene. Cum a

îndrăznit Daria să-l respingă - pe el, un conte, un aristocrat care se trage dintr-o lungă dinastie de conţi? Trebla se

ascunde în spatele unui tufiş,
se furişează ghemuit pe după
arboretul care înconjoară baia
rusească, împinge câteva

crengi de la locul lor şi se
aşază pe vine ca să-i observe
pe cei doi.

Daria şi Avram intră în Pavilionul cu Agate, cel construit din jasp şi cristale naturale. Deasupra piscinei

plutesc aburi cu parfum de
eucalipt. Daria îşi lasă şalul
din voal să cadă, plutind
sclipitor, diafan, uşor, ca

aripile de fluturi. Se eliberează
din straturile de mătase
brodate cu mărgele, îşi azvârle
din picioare pantofii brodaţi cu

perle şi îşi scutură coama
întunecată care îi cade pe
umeri. Lumina lunii clipeşte
prin ramurile presărate cu

dalii şi cârciumărese ale unei
pergole, învăluindu-i sânii goi,
fesele voluptuoase, talia
îngustă. Se aruncă în piscina

parfumată, iar râsul ei se aude
în întreaga baie. îl dorește pe
Avram cu toată ființa ei, iar
stomacul i se strânge văzându-

l cum îşi dezbracă pantalonii
pătaţi cu vopsele. Penisul lui
erect e neaşteptat de frumos.

Avram se aruncă în
piscină, iar aburii îi mângâie
linia de bronz din jurul gâtului.

Daria îi acoperă ochii cu
palmele, îi linge gâtul,
auzindu-i geamătul de plăcere,

simţindu-i respiraţia în părul ei.

Avram înoată în jurul ei, şoldurile lui îi ating fesele,

mâinile lui îi mângâie stomacul
ca şi când ar dori să-l picteze.
îi ia sfârcurile în gură, unul,

apoi pe celălalt, le simte gusturile diferite.

— într-o zi te voi duce la Viena. Vom lua cina la

Tomaselli, cafeneaua favorită a
lui Mozart. îţi voi arăta Opera
Imperială. Vom vedea
manuscrisul operei *Don*

Giovanni a lui Mozart, cea mai frumoasă operă muzicală compusă vreodată. Te voi învăţa să înoţi în Dunăre.

— Eu îţi voi arăta statuile aurite din palatul imperial din Peterhof, şopteşte Daria drept răspuns, iar

răsuflarea lor se împletește cu
aburii cu parfum de eucalipt.
în august, când e plin de flori
albastre, ne vom cățăra pe

dragonii cu aripi de azur şi
vom face baie în apa care le
izvorăşte din gură. Vom juca
şah pe tabla uriaşă de afară şi

ne vom preface că ne priveşte
Petru cel Mare.

Te voi iubi aici,
acolo, oriunde,

murmură el, apoi îi
suge lobul urechii

şi îi acoperă
pleoapele de

sărutări. Te voi
ridica în braţe, îţi

voi ancora
picioarele în jurul

meu. Voi fi
răbdător şi blând şi

îţi voi spune cât de
mult te doresc. Iar

tu vei simţi doar
plăcere, evreica

mea cu ochi de
opal, şi nici o

durere. Nici un pic
de durere
.CAPITOLUL 20

Ţarina îşi priveşte soţul,
care se plimbă prin cameră, cu
mâinile prinse la spate, cu
ochii plini de lacrimi.

Alexandra nu are urechi decât
pentru gemetele pline de
durere ale fiului său de
cincisprezece luni, nu înţelege

decât că nu-i poate uşura
suferinţa. Ce să ştie doctorii
de propria ei suferinţă, de
învinuirile pe care şi le aduce,

de ruşinea de neîndurat care o apasă? Acum, că Alexei a început să meargă şi riscă să aibă cine ştie ce accident, ea şi

soţul ei au discutat mult dacă
e cazul să cheme doi ofiţeri din
marina imperială care să-l
supravegheze. în cele din

urmă, au ajuns la concluzia că
nu e nevoie ca ţareviciul să fie
urmărit peste tot, nu încă. Vai,
cât de mult s-au înşelat!

în plus, deşi s-au ferit cu grijă, ziarele şi revistele au început să publice zvonuri cum că moştenitorul la tron ar fi un

copil bolnăvicios. Catedralele
şi bisericile din ţară au început
să ţină slujbe speciale. Când
nu e alături de fiul ei sau în

capela Feodorovski din capătul
parcului, ţarina se
prosternează în faţa
portretului pictat de Avram

Bensheimer, unde Fecioara
Maria ţine în braţe un prunc
cu chipul lui Alexei care e
însăşi întruchiparea sănătăţii.

Ţarul se opreşte în
spatele soţiei sale care, după
ce a fost diagnosticată cu o
inimă mărită fiindcă şi-a făcut

atâtea griji pentru fiul ei,
trebuie să stea o vreme în
scaunul cu rotile. Pe lângă
mirosul feluritelor

medicamente, în cameră
plutește miasma disperării.
Alexei are o sângerare internă
și mai puternică de data asta.

După luni întregi de revolte
civile şi o grevă generală, ţara
a rămas paralizată. Vapoarele
stau nemişcate în porturi.

Trenurile nu merg. Fabricile,
şcolile şi spitalele s-au închis.
Poporul începe să devină
antimonarhist. Pe acoperişuri

flutură steagurile roşii ale
mişcării ţăranilor şi
muncitorilor. O nouă
organizaţie muncitorească,

purtând o denumire ridicolă,
sovet, altfel spus, „consiliu", a
apărut ca din senin şi începe
să strângă rândurile. Ţăranii

jefuiesc proprietăţi şi dau foc la conace.

Pentru a reinstaura cât de cât pacea, ţarul a acceptat

sugestia lui Serghei Vitte şi,
călcându-şi pe inimă, a semnat
un manifest imperial care a
transformat Rusia din autarhie

absolută în monarhie
semiconstituţională. A oferit
poporului Duma, un parlament
ales. în ciuda acestor concesii,

situaţia nu s-a îmbunătăţit. Ce altceva mai poate face conducătorul? Lucrurile în care crede din copilărie au

început să se erodeze, puţin
câte puţin la început, apoi din
ce în ce mai mult, iar acum
ţarul nu mai ştie ce să creadă.

Daria înveleşte picioarele ţarinei cu o pătură şi îi aduce o cană de ceai fierbinte. în sinea ei, Tiotia Daşa urlă, se roagă,

imploră, e furioasă pe Arheea,
care apare şi dispare ca un
oaspete nedorit, dar care de
data asta nu se vede nicăieri.

„Arheea, am nevoie de tine!
Alexei al meu sângerează!
Suferă! Nu-l pot ajuta. Mi-am
pierdut toate puterile!"

Apoi o vede afară, dincolo de fereastră, departe, pe linia orizontului. într-o mână ţine cartea rabinilor, Talmudul, în

cealaltă *Manualul de etică,* şi
calcă prin râuri de sânge,
lăsând în urmă indicii subtile
despre boala de care suferă

ţareviciul. „Un blestem de-o vârstă cu omenirea", şopteşte ea, „învăluit în mister din vremuri imemoriale. Faraonii

le interziceau femeilor să mai
nască vreun copil dacă primul
născut suferea de boala
sângerării. Talmudul interzice

circumcizia într-o familie în
care doi copii băieţi au murit
deja de sângerare."

„Arată-mi leacul!" o
imploră Daria. „Spune-mi cum
să-l salvez!" Dar Arheea se
întoarce cu spatele, pleacă, se

micşorează, se îneacă în sânge.

Evgheni Botkin, doctorul curţii, mai pune o compresă pe

genunchiul umflat al
ţareviciului, care a devenit mai
închis la culoare, ca o vânătă
arsă. Se retrage într-un colţ

îndepărtat al camerei, şi lanţul
gros al ceasului i se bălăngăne
deasupra stomacului uriaş. îi
face ţarului semn în tăcere, şi

acesta desface blând degetele
ţarinei din jurul bastonului
său.

— Mă aştept la ce e mai rău, Alteţă, spune încet doctorul. Ţareviciul sângerează la stomac şi la

genunchi. Am încercat să-i
oprim hemoragia cu
medicamente, comprese,

bandaje. Totul a dat greş. E timpul să chemaţi un preot.

Ţarul strânge mânerul bastonului.

— Pentru ultima împărtăşanie?

— Mă tem că da, murmură doctorul.

Ţarul pare să se facă tot
mai mic. O expresie rătăcită îi
pune stăpânire pe chip. Mâna
lui dreaptă se răsuceşte în aer,

de parcă nu s-ar fi aşteptat la
aşa ceva. Vorbeşte cu o voce
tremurândă:

— Publică un buletin medical. Anunţă că ţareviciul e grav bolnav. Dar sub nici o

formă să nu menţionezi
hemofilia!

Daria îngenunchează
înaintea ţarinei, a cărei faţă a

îmbătrânit peste noapte.
Buzele ei sunt învineţite de
efortul de a respira.

— îmi permiteţi să
vorbesc, înălţimea Voastră?
— Ce mai e de spus,
Daria? Dacă şi tu vrei să-mi

ceri să mă odihnesc când fiul
meu trage să moară, atunci
nu, nu-ţi dau voie să vorbeşti.

— Fiul vostru *nu* va
muri, maiestate, dar înălţimea
Voastră da, dacă nu mâncaţi.

Dacă postiţi mereu, veţi deveni şi mai slăbită.

— Ce altceva aş mai putea face, ca mamă?

— Daţi-mi voie să-l chem pe părintele Grigori să-l vadă pe ţarevici.

Spre furia ei, Daria trebuie să recunoască un lucru: călugărul care a licitat mai mult decât ea pentru

Leacul, cu privirea lui tăioasă
şi felul lui straniu de a vorbi, a
avut până la urmă dreptate.
Ţareviciul are nevoie de el.

Are mare nevoie. Aşa că Daria
îşi va înghiţi mândria şi şi-o va
scuipa în faţă ea singură dacă
Rasputin va

reuşi să-l vindece pe ţarevici.

— Prostii! intervine doctorul Botkin, făcând un gest exagerat cu braţul, care

trimite în aer vapori puternic
mirositori de apă de colonie
pariziană. Cei mai buni doctori
din ţară l-au consultat deja pe

ţarevici. E inutil să chemi un călugăr care nici măcar nu ştie să scrie, darămite să aibă vreo cunoştinţă medicală.

— Aceşti aşa-zişi
doctori, spune furioasă ţarina,
au dat greş lamentabil.

— Vă implor, înălţimea Voastră! O nouă consultaţie inutilă ar putea deplasa cheagul de sânge, i-ar aduce

mai multă suferinţă... ar grăbi inevitabilul.

Ţarina apucă mânerele scaunului cu rotile şi se ridică

în picioare, dominându-l cu
statura sa pe doctor, care pare
să dispară în prezenţa ei.

Vorbeşti de fiul
meu, domnule

doctor! El nu are
voie să moară. E

clar? Daria
Borisovna,

cheamă-l pe părintele Grigori

!CAPITOLUL 21

O sută cincizeci de gărzi
întâmpină procesiunea
imperială de automobile care
pătrunde pe aleea largă şi se

opreşte în faţa palatului
Alexandru.
Grigori Efimovici
Rasputin coboară din prima

maşină. îşi scutură fiecare
cizmă pe piatra cubică de
dedesubt, de parcă ar vrea să
scape de praful lungii sale

călătorii. Ducând mâna pavăză
la ochi, priveşte în jur, observă
cerul de culoarea turcoazului,
aude trilul păsărilor

paradisului printre frunzele
foşnitoare, vede o petală de
trandafir dusă de vânt.

Nemişcată în capul scărilor de la intrare, Daria îl vede venind spre ea cu paşi sprinteni şi cu cizmele

răsunând pe pietre. Cu fiecare
pas care-l apropie de palat,
duhoarea de migdale stricate
se simte şi mai puternic. E

acelaşi miros pe care îl avea şi
în casa de licitaţii, cu
paisprezece luni în urmă.

Păsările paradisului fac zgomot, se ridică în zbor de pe crengile din jur. Soarele se ascunde în spatele unui nor

întunecat. Dinspre est începe
să bată un vânt tăios, care
înlocuieşte briza plăcută.

Daria flutură din mână, de parcă ar vrea să alunge miasma, împreună cu toate nefericirile pe care le-ar putea

prevesti. Face doi paşi în spate
fără să vrea, îndepărtându-se,
apoi se întoarce grăbită la
locul ei ca să-l întâmpine pe

cel care a rămas ultima
speranţă a micului moştenitor.
Nu se cuvine să-l alunge pe
Rasputin, deşi ar vrea, deşi

simte fiecare pas care îl apropie de ea ca pe o lovitură.

— Doamne, te implor, se roagă ea în şoaptă, fă ca acest

călugăr, care îşi zice preot, să-l vindece pe ţareviciul meu!

Rasputin îi ignoră mâna întinsă şi o priveşte cu ochii ca

două gloanţe. Mirosul lui îi
face greaţă, barba lui afumată
e prea aproape, limba lui

obraznică apare dintre buzele ude ca un şarpe.

— Mă bucur să te văd din nou, Daria Borisovna.

Straniu! Atât de straniu! O evreică la curte.

— Ce vrei să spui? bolboroseşte ea. Ţi-am spus că nu sunt evreică!

— Eşti, chiar dacă te-ai născut creştină. Văd un trecut. Da. Tu vii din altă vreme.

Privirea lui iscă o cohortă de imagini care fulgeră pe pânza vieţii ei de până acum şi o orbesc. Daria tresare. îşi

duce o mână la ochi. Ce sunt
aceste imagini? Pete de
culoarea rodiei peste tot.
Sânge menstrual? Evrei

târând-o de păr. îi e frică să
intre într-un templu - sau o
biserică, poate. Se pregăteşte

pentru un soi de pedeapsă. De ce se roagă în ebraică?

Rasputin îi coboară mâna de la ochiul de opal.

— E plin de mister ochiul tău. Bijuteria ta.

Daria îşi smulge mâna. Nu vrea decât să-l ţină pe

acest bărbat cât mai departe
de moştenitor, de curte, de ea
însăşi.

— Părinte Grigori,
Alteţa Sa nu se simte bine şi
nu te poate primi. Te va chema

din nou de îndată ce sănătatea
i-o va permite.

Rasputin se întinde şi îi
înşfacă părul în pumn. Privirea
lui o strânge ca un creşte.

— Nu e adevărat, nu-i aşa? Gândeşte-te la Rusia, la poporul nostru! Ajută-mă să-l vindec pe moştenitor!

Sfidătoare, luptându-se
să-şi stăpânească furia, Daria
îşi eliberează părul. Câteva
fire au rămas între degetele

slinoase ale lui Rasputin, care acum își freacă nasul.

— Unde e tabloul lui Bensheimer? Ai promis că vei

aduce *Leacul* dacă îţi aranjez o întâlnire cu ţarina.

— Un vânzător de tablouri l-a cumpărat acum

treisprezece luni. Dar eu de ce
am fost chemat aici? Să salvez
un copil sau să vorbim de un
tablou neînsemnat?

— Deci ţi-ai încălcat promisiunea făcută faţă de mine, Grigori

Rasputin. Ai face bine să-l salvezi pe ţarevici sau nu vei mai călca niciodată în acest palat!

— Du-mă la el!

Rasputin o urmează în holul grandios. Ia în mâini un bol antic de porţelan de pe o

măsuţă, tulbură urnele din
jasp şi malahit, cizmele lui
murdăresc covoarele de
mătase, podelele de parchet

din abanos şi lemn de
trandafir, scările de marmură
care urcă spre Budoarul
Violet. Rasputin zăboveşte în

spatele uşii, plimbându-şi
degetele prin barba încurcată.
Şi-a aţintit privirea asupra
ochiului ei de opal, citindu-i

gândurile. Daria se simte
pângărită de prezenţa lui. Cât
de tare se înşală!

Când dă cu privirea de
Grigori Efimovici Rasputin,
chipul ţarinei se înseninează,
iar uşurarea o transformă din

nou în femeia regală,
graţioasă, care era odată. în
ultima vreme poartă doar
haine albe, din materiale în

diferite nuanţe de alb -
bumbac, stofă de Damasc,
tafta, satin, mohair şi caşmir
de mătase - şi arată pură,

inocentă, ca un miel gata de tăiere.

E aşezată lângă un pian Becker din lemn deschis la

culoare. în dreapta ei sunt o
glastră antică, plină cu liliac,
şi o oglindă cu ramă de lemn.
Pe rafturi sunt înghesuite

fotografii cu rudele şi prietenii
ţarinei, ornamente de porţelan
şi ouă Faberge încrustate cu
bijuterii.

Ţareviciul a fost înfăşurat
de mama sa şi cele trei surori
mai mari într-o cuvertură tivită
cu mătase şi stă în şezlongul

ţarinei, rezemat pe câteva
perne brodate. E micuţ, palid
şi nemişcat.

Călugărul nu sărută mâna
ţarinei, după cum ar cere
eticheta regală, ci
îngenunchează în faţa ei,

privind-o în ochi de parcă
viitorul ţareviciului s-ar
ascunde în privirea mamei
sale. Se ridică, se apleacă, iar

ţarina îi permite să o sărute de două ori pe frunte.

— Ţi-am auzit chemarea din Siberia. Am venit imediat.

— Mulţumesc. Asta trebuie să rămână între noi.

— Desigur, *matuşka.* Desigur, măicuţă!

Brusc, Rasputin sare în picioare şi începe să urle ca o creatură posedată, făcându-le pe ambele femei să tresară:

— Afară! Toată lumea! Afară!

Ţarina îi face semn Dariei să plece.

— Ea, nu, *matuşka,* spune Rasputin, ridicând un deget plin de bătături. Tu. Fiul tău are nevoie de mine, nu tu.

îl nelinişteşti. îl faci să
sângereze. Du-te, bea nişte
ceai! Citeşte-le fiicelor tale! Şi
ele au nevoie de tine.

Ţarina îşi ridică poalele şi traversează budoarul, bocănind cu tocurile pe parchet. Cu o mână pe clanţă,

se întoarce spre fiul său şi îl
priveşte lung. îşi face cruce,
apoi iese şi închide uşa în
urma ei.

Privirea lui Rasputin trece pe lângă Daria, care stă lângă ţarevici, ţinându-l de mână, pe lângă portretul cu Madona din

Ţarskoe Selo, şi ajunge la
tabloul ţareviciului în braţele
Fcioarei Maria.

încruntat, călugărul se trage de barbă. Umbra chipului întunecat îi pătează haina, îngroşată de

transpiraţie şi plină de pete
uleioase. Din pieptul lui ies o
serie de gemete joase, ca şi
când trupul i-ar fi scuturat de

cutremur pe dinăuntru. Mâna
lui dreaptă se întinde, se
alungeşte, de parcă Dumnezeu

însuşi e pe cale să rupă pânza din rama ei ornată.

— Paulina, târfa cu coapsele albe! urlă el, cu

chipul cuprins de o furie
stăpânită.

— Ce? exclamă Daria. Cine e Paulina cea cu coapsele albe?

— Paulina. N-o cunoşti?
Desigur că nu. Şi nici ţarina.

Rasputin se apleacă în faţă ca să descifreze semnătura. Rămâne

cu gura căscată. Se îndreaptă
de spate.

— Avram Bensheimer!
El a pictat *Leacul,* nu-i aşa?
Portretul pe care îl doreai.

— Da, părinte Grigori. Tot Bensheimer l-a pictat. Are vreo importanţă?

— Da, pentru că asta nu e Fecioara Maria. Nici vorbă! E Paulina cea cu coapsele albe. O târfă nenorocită!

Daria îşi strânge colierul în pumn. Simte perlele şi diamantele intrându-i în carne.

E linişte la palat, nu se aude nici un sunet din spatele uşii închise. Daria se îndreaptă către fereastra de la celălalt

capăt al camerei spaţioase.
Lumina e prea puternică, o dor
ochii. Vântul începe să bată şi

mai tare, crengile flutură ca
nişte braţe disperate.

Ce a făcut Avram? Asta îi
va aduce sfârşitul. De ce?

Acum nici Dumnezeu, nici
sfinţii Lui nu-l vor mai putea
opri pe Rasputin să-i spună

adevărul Alteţei Sale
imperiale.

Rasputin a venit lângă ea,
iar privirea lui o ţintuieşte de
parcă ar vrea s-o strivească.

— îţi place acest Bensheimer.

Daria îi întoarce calmă privirea.

— Da! îmi place. E un pictor strălucit.

Rasputin o priveşte în faţă, ochi în ochi, dominând-o.

Ridică un deget în semn de avertisment.

— Da, dar numele lui te face să roşeşti, să transpiri.

Furia de pe chipul lui se
transformă într-un zâmbet
conspirativ. Hai să fim buni
unul cu celălalt! exclamă el, de

parcă tocmai au ajuns la o
înţelegere. N-am să-i spun
ţarinei cât de groaznic a jignit-

o Avram dacă tu îmi arăţi
misterele ochiului tău de opal.
Spatele Dariei devine
încordat şi rigid ca bastonul

ţarului. De acum înainte se va teme de acest bărbat, va fi vulnerabilă, expusă, cu o treaptă mai jos de el.

Nu-şi dă seama că în mintea lui Rasputin va prinde contur un plan. Nici că privirea lui va străpunge

suprafaţa ochiului ei de opal şi
îi va vedea preţ de o clipă
secretele cele mai ascunse.
Nici că, şase ani mai târziu, ea

însăşi se va supune în cele din
urmă manipulărilor tenace ale
acestui bărbat demn de

dispreţ şi i se va dezvălui cu totul.

Ţareviciul deschide ochii şi scânceşte.

Rasputin trage un scaun lângă el, se apleacă în faţă, dă la o parte cuvertura şi ridică mânuţa copilului. Privirea lui

intensă, mistică, cercetează
chipul palid al lui Alexei.
— Dragul meu fiu,
ascultă-l pe părintele Grigori!

Ascultă-mă bine! îţi voi spune
o poveste specială. O bijuterie
pe care va trebui să o păstrezi
ca pe lucrul cel mai de preţ. A

fost odată ca niciodată, pe o
planetă albă de zăpadă, un mic
băieţel pe nume Alexei. Dar
nu. Nu! Nu Alexei e numele pe

care Dumnezeu a vrut să i-l
dăruiască. Nici pe departe!
Băiatul era menit să-şi aleagă
propriul său nume, propriul

destin. Nu voia să fie încoronat
împărat. Nici să fie prizonier
pe planeta aceea de zăpadă.
Voia să fie arhanghel al tuturor

cerurilor. într-o bună zi, în
zori, optsprezece îngeri cu
gene de argint şi aripi din
filigran au coborât din ceruri,

purtaţi de penele lor
dantelate, şi s-au strâns în
jurul palatului de gheaţă al
micului băiat. Vocile lor dulci

ca mierea s-au ridicat până
într-al şaptelea cer, lăudându-
L pe bunul Dumnezeu. S-au
rugat ca soarele să lumineze

palatul patruzeci de zile şi
patruzeci de nopţi, pentru a
topi coconul de gheaţă. L-au
implorat pe Dumnezeu să aibă

milă de micul băiat şi să-i
încălzească oasele, reci şi
fragile ca domul de gheaţă.
Zburau în jurul palatului,

cântând imnuri, lăudându-i pe
Dumnezeu şi pe toţi sfinţii Lui,
iar aripile lor diafane îl apărau
pe micul băiat de grindină,

zăpadă şi gheaţă. în zorii celei
de-a optsprezecea zi, trupul
băiatului a început să se
încălzească, încheieturile i-au

devenit mai suple, iar ochii
uscaţi au început să
strălucească de bucurie când a
simţit pentru prima oară

căldura. Zâmbind, râzând, a
alergat afară să le
mulţumească îngerilor celor
buni. Dar îngerii, în carele lor

făcute din nori, plecaseră să
îndeplinească o altă
promisiune.

Văzând ierburile, florile colorate şi frunzele ca de smarald care apăruseră ca prin minune în ţinutul atât de

posac până atunci, băiatul a
îngenuncheat plin de bucurie
să simtă parfumul dulce al
noului anotimp. Şi-a ridicat

ambele mâini spre cer şi a
strigat: „Numele meu e Viaţa".
Acesta eşti tu, Alexei

Nikolaevici Romanov. Tu eşti viaţa.

Obrajii moştenitorului încep să se coloreze şi

gemetele lui anemice se
transformă în respiraţie
regulată. Liliacul din glastra
antică vibrează, iar parfumul

lui e îmbătător. Prin ferestrele deschise vine miros de rozmarin şi mentă. Şi, pentru prima oară de la moartea

părinţilor ei, Daria se simte
străbătută de un curent cald,
care îi topeşte gheaţa din
oase.

Rasputin se ridică în picioare, se apleacă deasupra ţareviciului, iar haina lui lungă ascunde trupul copilului. O

clipă se lasă tăcerea, o clipă
lungă, după care trupul
călugărului începe să tremure,
cuprins de spasme slabe la

început, apoi din ce în ce mai
violente. Unghiile i se afundă
în carnea palmelor până la
sânge. Respiră puternic,

strangulat de flegmă. Din
părul lung îi curge sudoare.
Scoate un sunet gutural, de
parcă ceva i-ar bloca traheea.

Daria scoate un strigăt de alarmă. îl înconjoară cu braţele pe Rasputin, îl trage înapoi cu toată puterea,

luptându-se să-l îndepărteze
de copil. îl ajută să se aşeze,
răsturnând o vază. Rasputin se
prăbuşeşte în scaun, cu ochii

daţi peste cap, tremurând
puternic. Daria ia o carafă cu
apă de pe noptieră şi i-o varsă
în cap. Un geamăt, o respiraţie

ascuţită, şi Rasputin se ridică
în picioare clătinându-se,
dezorientat - dar numai o
clipă. îşi scoate o batistă

murdară din mânecă şi-şi
şterge chipul scăldat de
sudoare.

Daria se trage înapoi şi se freacă la ochi. Ar vrea să-l ia pe ţarevici din şezlong şi să fugă departe de acest om

nebun şi de ciudăţeniile sale.
Dar copilul nu mai are chipul
palid, nu mai suferă.

Fără nici un avertisment, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic neobişnuit, Rasputin îi ridică poalele cu o mână, o

prinde între picioare cu
cealaltă şi strânge.

Dezgustată, înjurând în şoaptă, Daria îl plesneşte peste mână.

— Păcat, mare păcat! spune furios Rasputin, mirosindu-şi degetele. Nu eşti fecioară!

CAPITOLUL 22

Plimbându-se prin parc alături de Avram, Daria găseşte o plantă cu un parfum

dulce. O studiază distrată în
lumina cenuşie a zorilor,
striveşte frunzele în pumn.

Luna subţire se ascunde
în spatele unui nor metalic.
Frunzele îngreunate de rouă
flutură în bătaia vântului. E

linişte la palat. Au trecut două luni de când Rasputin l-a vindecat pe ţarevici, iar familia imperială a plecat într-o

croazieră cu iahtul imperial,
Standart. Daria a rămas aici.
Afară se schimbă garda, dar
ea, cu ierburile ei

vindecătoare şi poţiunile ei
miraculoase, le-a devenit
dragă tuturor cazacilor, aşa că
gărzile se fac a nu-i lua în

seamă pe cei doi iubiţi care se plimbă printre arborii seculari.

Daria îl prinde pe Avram de braţ, îl zgârie. E furioasă.

Prinsă între ţareviciul care îşi
revine după ultima hemoragie
şi ţarina care are mereu
nevoie de atenţie, n-a mai avut

timp să-l întâlnească în ultimele două luni. Furia pe care a strâns-o i se revarsă în voce:

— De ce, Avram? De ce ai pictat o târfă drept Fecioara Maria?

Avram e surprins. Nu poate să-i ascundă nimic acestei femei.

Nici măcar identitatea unei
prostituate pe care n-ar
recunoaşte-o nici un aristocrat
din această parte a oraşului.

— Am ales-o fiindcă faţa ei întruchipează perfect seninătatea Fecioarei. Şi nu

mi-am închipuit că ţarina o va recunoaşte.

— Rasputin a recunoscut-o şi ştie că tu ai

pictat tabloul. Se va folosi de asta împotriva ta dacă e nevoie.

— Iarăşi te-am pus într-o poziţie dificilă, nu-i aşa?

— Da, dar te-am rugat să găseşti o cale pentru ca ţarina să te

ierte, şi tu ai găsit. Va trebui să inventezi şi acum ceva.

Daria nu are dreptul să se supere, fiindcă astfel de

probleme sunt de aşteptat într-
o relaţie atât de neobişnuită.
Ei sunt doi oameni veniţi din
culturi şi lumi extrem de

diferite, a căror întâlnire însăşi
a fost un miracol; iubirea lor
va avea nevoie de tot norocul
din lume ca să

supravieţuiască. în ultimul an,
dragostea pe care şi-o poartă a
evoluat, s-a maturizat, strat
după strat, ca o perlă

strălucitoare, iar Daria nu va
lăsa acest incident s-o
mânjească.

Păsările paradisului se
agită în jur, iar trilurile lor
melodioase coboară
neîntrerupte din copaci.

Câteva ciugulesc firimiturile
pe care Daria le-a lăsat pentru
ele. Acesta e momentul ei
preferat, într- un peisaj în care

visele nopţii se sting şi zorii
zilei aduc noi posibilităţi.
Priveşte în jur, căutând
pasărea cu pene roşii. Ca şi

când ar răspunde chemării ei,
pasărea apare țopăind pe una
din crengile joase, cu gușa
umflată, cântând. Daria râde,

dar Avram nu-i împărtăşeşte
veselia. S-a oprit să citească
inscripţiile migăloase de pe

pietrele de mormânt de la
picioarele lui:
Aici odihneşte Zemir, şi
fie ca îngerii, în amărăciunea

lor, să-i presare mormântul cu flori La fel ca Tom, strămoşul ei, şi Lady, mama ei, Zemir a fost mereu loială, iute ca

vântul... Zeii, martori ai
blândeţii ei, s-ar fi cuvenit să-i
răsplătească fidelitatea cu

nemurire, să o lase alături de stăpâna ei pentru totdeauna.

— E un mausoleu pentru câini, spune Daria.

Ecaterina cea Mare l-a
construit.

— Să le fie ruşine Romanovilor! Le pasă de câini mai mult decât de poporul lor.

— Ai spus un lucru îngrozitor, Avram!

Avram îi aruncă o privire neiertătoare.

— Ascultă-mă, regina mea cu ochi de opal, nu eşti singura căreia îi e frig. Tuturor ne e frig, dar mai ales evreilor.

Luptă pentru noi, Daria!
Ţarina te ascultă. Fă ceva!
— Nu ştiu ce să-i spun.
Ea crede că toţi revoluţionarii

care luptă împotriva monarhiei
sunt evrei. îmi interzice să-i
vorbesc de vreun
evreu.

— Dar uite că tu eşti aici cu un evreu. Ce ne facem, Daria? De ce îi tolerezi pe Romanovi? Nu vezi că, sub

domnia lor, Rusia se îndreaptă spre dezastru?

— Ajunge, Avram! Nu vorbi aşa! Sistemul nostru

politic este încă cel mai bun
din lume.

— Autocraţia? Prostii!
N-a funcţionat nici pe vremea

lui Petru cel Mare, nu
funcţionează nici acum. Uită-te
în ce s-a transformat un
protest relativ paşnic în

Petersburg. într-o Duminică
însângerată! Ţara noastră nu
va mai fi niciodată la fel. Toată
lumea are resentimente.

— Ţarul a fost copleşit, Avram. A fost o zi tristă pentru noi toţi. Cei care au dat ordin să se tragă asupra civililor au

fost militarii care s-au panicat,
nu ţarul. Daria se ridică pe
vârfuri şi îşi apropie faţa de a
lui Avram. Hai să nu mai

vorbim de politică, nu astăzi!
Apoi, ştiind prea bine că nu
acesta e adevărul, Daria

adaugă: Relaţia noastră nu are
nimic de-a face cu Romanovii.

Păşeşte printre morminte.
Avram o călăuzeşte, ţinând-o
de braţ.

— Avram, simţi cumva miros de carne putrezită?

El îşi apropie faţa de piatra de mormânt şi se

preface că adulmecă, la fel ca
un câine. îşi afundă mâinile în
părul ei, îi zâmbeşte
nevinovat, strâmb.

— Da. Simt duhoarea corupţiei. Miasmele lui Rasputin. Trădarea. Durnovo, Gherasimov[2]... Avram

urmăreşte cu degetul
inscripţia de pe piatră. Lasă-i,
Daria, şi vino cu mine! Pleacă,
până nu-ţi pierzi inocenţa!

— Să-l părăsesc pe ţarevici?

Daria îl apucă de încheietură ca să-i numere

bătăile pulsului. îşi freacă
obrazul de materialul aspru al
hainei lui. îl iubeşte, îl doreşte
cu fiecare părticică a trupului,

dar vede că îi face rău, deşi nu vrea asta.

— Soarta mea a fost pecetluită aici, Avram. Am

primit o însărcinare pe care nu
o înţeleg întru totul. De parcă
monarhia are nevoie de mine
ca să supravieţuiască.

Avram îi ridică bărbia cu un deget.

— Supravieţuire.
Soartă. Pecetluită. Eşti prea tânără ca să gândeşti aşa.

Daria nu ştie de unde vin toate aceste gânduri, de ce simţul ei olfactiv detectează mirosuri pe care alţii nu le

observă, de ce focul care îi
încălzeşte pe alţii îi dă fiori
reci. Grigori Rasputin a
insinuat că poate să-i provoace

o transă hipnotică şi s-o ajute
să afle răspunsul la toate
aceste întrebări. Dar ideea de
a se lăsa în voia lui Rasputin

cel cu ochi palizi, chiar şi
pentru o vreme, e
inacceptabilă pentru ea. Şi
totuşi, Rasputin nu s-a

transformat doar într-un
oaspete binevenit la curte, ci
chiar într-un membru esenţial
al familiei imperiale. Daria

însăşi îi încurajează vizitele la
palat, îi trimite daruri când îl
vindecă pe Alexei, îi admiră

talentul de a-l linişti pe băiat -
totul de dragul ţareviciului.

Daria se sprijină de Avram. Astăzi e tristă şi nu-şi dă seama de ce.

— Ştii că numele meu înseamnă „mare"?

— Ştiu. E un nume frumos. Persan la origine.

— Dar apa e rece şi
sărată şi îngheaţă tot timpul.
Poate de-asta mi-e frig mereu.
Aşa că nu mai vreau numele

ăsta. Spune-mi cum vrei,
numele pe care ai să mi-l dai
tu mă va încălzi.

— Evreica mea cu Ochi de Opal, îi şopteşte Avram păsării paradisului care a venit aici din Noua Guinee acum o

sută de ani. Ochi de opal, le
spune lebedelor care înoată pe
lac. Regina mea cu Ochi de
Opal, îi murmură grădinii de

trandafiri din spatele său.
Iubesc toate numele tale. Nu
ştiam că nu-ţi place Daria.

— Nu mai vreau să-mi fie frig lângă foc. Nu mai vreau să fiu altfel.

— Dar asta te face să fii cine eşti. Iar mie îmi place să fii altfel.

Brusc, Avram face un semn spre stânga, dându-i de înţeles să facă linişte.

O umbră se furişează dintr-un tufiş într-altul, chicotind în şoaptă, ca un măscărici depravat, un

obsedat care nu mai e în stare
nici să doarmă, nici să
mănânce, ci doar să se
gândească la Daria.

Tremură, excitat, aşteaptă
momentele care îi vor aduce
uşurarea.

— Rămâi aici! şopteşte Avram. Vin repede.

— Nu te duce singur! spune Daria, luându-l de mână.

Dar Avram merge deja
înainte, rapid, ca o felină, fără
pic de teamă. Se ascunde în
spatele unui tufiş ornamental,

apoi al altuia, tăcut, înaintând
încet, cu paşi siguri, fără să se
lase descoperit. Trăieşte într-
un cartier în care abilitatea de

a dispărea, de a trece
neobservat de către cei care-i
persecută pe evrei e o
chestiune de viaţă şi de

moarte. Daria îl prinde din urmă. E sigură că Rasputin e cel care îi urmăreşte, ca să-l pedepsească pe Avram.

înconjoară amândoi
tufişul încet, în linişte. Inima
lui Avram bate cu putere.

Trebla stă pe vine în
spatele tufei. Chipul scăldat în
sudoare îi e contorsionat, ca şi

când ar fi în suferinţă. Se masturbează.

în clipa următoare, contele sare în picioare. îşi

ridică pantalonii, îşi şterge
mâna murdară de haină.

Avram îl prinde de guler,
îl priveşte cu furie, gata să-l
scuture până îşi vine în simţiri.

Daria îl atinge pe braţ, îl opreşte trăgându-l încet de mânecă.

Avram dă drumul
contelui, îl împinge mai
departe.

— Du-te înapoi la cuştile imperiale, acolo unde ţi-e locul! Du-te!

— Cine eşti tu să-mi dai mie ordine? latră Trebla, atacându-l pe Avram cu o

respiraţie amară. Ştiu ce faceţi aici. Vă spun!

Daria păşeşte în faţă şi îi ţinteşte fruntea, între ochi, cu

două degete, ca şi când ar ţine
în mână un pistol. Asta l-a
speriat pe conte şi în alte

ocazii; poate că îl va speria şi acum.

— Şezi! spune ea, de parcă i-ar comanda

dobermanului care a muşcat-o în ziua aceea. Acum!

Bărbatul acesta care e la un pas de nebunie, care nu-şi

mai îngrijeşte câinii, uită să-i
hrănească şi îi plesneşte când
vor să-l lingă, pe care nu-l mai
interesează propria soţie şi

nici jurnalul unde îşi nota
frenetic observaţiile noapte de
noapte, cade în genunchi la
picioarele Dariei. Murmură

ceva, promite să fie cuminte,
să o servească, să-i
îndeplinească toate dorinţele.

— Du-te acum! spune ea. Du-te, ai grijă de câini! Au nevoie de tine.

Contele se ridică în picioare. Se scutură ca un câine ud, face o plecăciune în faţa ei, îi mulţumeşte din inimă

şi jură să-i rămână sclav pe vecie.

Pleacă apoi, mulţumit, chicotind încet.

— Sunt impresionat, îi spune Avram Dariei. Tu, regina mea, poţi ieşi cu bine

din orice situaţie. Păcat că eşti
de partea Romanovilor!

— Sunt şi de partea ta, Avram. Acum am face bine să plecăm. Contele e periculos.

— Şi nebun.

— Poate, dar asta nu-l face mai puţin periculos.

Dincolo de porţi, oraşul începe să se trezească, soarele

răsare, luminează mai
puternic. în aer pluteşte
parfum de irişi.

Avram îşi sărută degetul arătător şi îi atinge Dariei ochiul de opal.

— Orice s-ar întâmpla, regina mea, nu-l uita pe evreul de mine!

Daria se întoarce şi trece
pe lângă glastrele din cutiile
lor mari

aurite, pe podul de marmură,
se îndreaptă înapoi către
palat. Nu se întoarce să-i facă
semn cu mâna de la revedere.

Nu vrea ca el să-i vadă
lacrimile, durerea, lupta
lăuntrică.

Nu vrea ca Avram să afle
că-i poartă copilul în pântec;
nu încă.
- Politicieni ruşi ai momentului (n.red.)

CAPITOLUL 23

Cazacii din garda imperială însoţesc o femeie cu faţa acoperită de voaluri în

parcul Alexandru. Părul ei
brunet, împletit cu şiraguri de
perle false, îi saltă pe umeri la
fiecare pas graţios, ca de

căprioară. Şoldurile goale i se
întrevăd printre voalurile
violacee, gesturile ei teatrale
vrăjesc bărbaţii care

patrulează la intrarea în parc.
Urmată de zgomotul copitelor,
femeia urcă scările către cele
două gărzi nubiene postate de

o parte şi de alta a intrării
palatului. Gărzile deschid uşa,
şi Iasmina, dansatoarea
persană, e primită înăuntru.

Servitori în livrea de ceremonie, cu cravate şi mănuşi albe, în pantaloni strâmţi, şosete lungi şi pantofi

cu tălpi care nu alunecă
aleargă dintr-o parte în alta pe
coridoarele palatului. în aer
plutesc arome de mirodenii -

mărar, pătrunjel, frunze de dafin - care se ridică de pe platourile cu carne de pui şi capră sălbatică. Servitorii o

salută pe Iasmina dând din
cap, iar dansatoarea
traversează holul, trece
printre coloanele de malahit şi

se îndreaptă spre sala în care
se serveşte masa.

Deasupra meselor atârnă
candelabre acoperite cu flori

parfumate. Au fost scoase
cristalele de la Ţarskoe Selo,
cu stema Romanovilor în
email, şi suporturile de aur

pentru meniuri, păstrate de
obicei pentru ocazii speciale.
Pe masă sunt vase din argint şi
porţelan pline cu salate

germane, caviar, stridii şi
ciuperci aromate. Paharele din
cristal de Baccarat sunt pline
vârf cu votcă, iar în aer se

simte miros de mentă, pere şi portocale amare.

Prânzul e servit în onoarea lui Grigori Rasputin.

Ospătarii îi servesc pe oaspeţi discret, în tăcere. Cei câţiva desemnaţi să-l servească doar pe ţar sunt

înalţi, puternici şi chipeşi, îl
urmează pe ţar dintr-un palat
în altul, îmbătrânesc alături de
el şi au urechile ciulite la orice

bârfă intimă. Miniştrii plătesc
bine pentru asemenea
informaţii.

îmbrăcat cu o tunică
simplă, militară, cu epoleţii
moşteniţi de la tatăl său, de
care nu se desparte niciodată,

ţarul nu trece azi de la o masă
la alta ca să guste din toate
felurile de mâncare sau să
poarte conversaţii cu oaspeţii,

onorându-i cu prezenţa lui,
după cum se obişnuieşte. Nici
obiceiul de a servi *zakuskP* în
holul de afară n-a mai fost

respectat. Ţarul rămâne aşezat
la masa oaspetelui de onoare,
Rasputin. Ţarina şi marile
ducese sunt la dreapta lui. La

stânga, într-un scaun de
mahon, sculptat în stil
georgian, cu picioare cu
gheare, stă ţareviciul, care are

acum optsprezece luni. Faţa îi
e mânjită de ciocolată şi sos de
zmeură.

Grigori Rasputin se
întinde să-l ciupească de
obraz, schiţează un sărut prin
aer către marea ducesă

Tatiana şi îi face cu ochiul
Anastasiei, care îi spune o
glumă Măriei. îşi afundă
degetele în vasul de caviar,

prinde icrele între degetul
mare şi arătător şi i le dă
ţareviciului, care le scuipă
afară. Scormoneşte prin supa-

cremă pe care o are în faţă,
scoate o plăcintă cu carne şi o
bagă în gură. Olga ridică o
sprânceană, surprinsă. Maria

şi Tatiana se uită una la alta.
Ţarina îşi întoarce privirea.
Daria e la altă masă,
alături de marele duce Mihail

Alexandrovici, fratele mai mic
al ţarului. El ciocneşte paharul
şi bea în cinstea ei.

Daria încuviinţează.
Soarbe o înghiţitură de vin.
Marele duce încearcă să
facă puţină conversaţie, să-i

povestească despre zilele
interesante petrecute în
compania fratelui său, să-i
spună că a luat cina cu gărzile

călare şi le-a scos la raport a
doua zi dimineaţă, că a luat
micul dejun cu ofiţerii şi soţiile
lor, iar cina cu ofiţerii ieşiţi la

pensie, la club, unde el şi
fratele său au băut pe
săturate. îi povesteşte că era
de faţă când regimentul

Semionovski s-a întors de la Moscova şi l-a informat pe fratele său că revolta fusese înăbuşită. Dar în ţară se

întâmplă atâtea tragedii -
greve peste tot, impozite
neplătite, retrageri bancare
neonorate. Ţăranii iau cu forţa

pământurile moşierilor, pe
care îi ucid, garnizoanele se
răscoală, trenurile sunt
deraiate de muncitorii ieşiţi în

grevă. Pentru a evita un masacru, ţarul a fost de acord să semneze Manifestul din Octombrie, acordând drepturi

civile elementare supuşilor săi
şi permiţând înfiinţarea de
partide politice.

— Şi totuşi, îi spune marele duce Dariei, fratele meu a fost peste măsură de

ruşinat văzându-se nevoit să
trădeze astfel dinastia noastră.
Daria nu-l ascultă. îl
priveşte pe Rasputin, care a

fost aşezat ca de obicei lângă
Alexei, în timp ce ea a fost
alungată la o altă masă. Ochiul
de opal începe să-i ardă, iar

valul de căldură i se
răspândeşte în obraji.

Marele duce Mihail îi
spune ceva de Alexandra

Kossikovskaia, doamna de
onoare a surorii sale. Daria
încearcă să-şi stăpânească
sentimentele. încuviinţează în

semn că a înţeles. Dacă n-ar fi
un efort atât de mare, i-ar
spune cât de bine îl înţelege.
Ducele e îndrăgostit de

Alexandra Kossikovskaia, o
femeie din popor, şi i-a rugat
pe ţar şi pe împărăteasa-
mamă, Maria, să-i dea voie să

se însoare cu iubita sa. Dar mama şi fratele lui nici n-au vrut să audă. Au amenințat să-l dezmoştenească dacă se

căsătoreşte cu o femeie care nu e de viţă regală.

Mihail îşi pune mâna pe braţul ei.

— Te simţi bine, Daria Borisovna? Eşti foarte palidă.

Nu, Daria nu se simte bine. Se teme că va leşina

dintr-o clipă în alta. Se întinde după solniţă şi îşi pune câteva cristale de sare sub limbă ca să-şi revină.

— Mulţumesc, mă simt bine, îl asigură apoi pe marele duce.

Nu vrea să meargă la
infirmerie, nu vrea ca doctorul
Botkin să descopere ce s-a
întâmplat în camera ei noaptea

trecută, după ce s-a trezit
dintr-un coşmar groaznic, în
care s-a văzut dând foc tuturor
lucrurilor şi oamenilor pe care

îi iubea: palatului, ţarului,
ţarinei şi ţareviciului, arzând
toate lucrurile ei dragi,

provocând distrugeri greu de imaginat.

S-a trezit brusc apoi, auzind un sunet metalic. Şi-a

dus repede mâna la oul
Faberge de la gât, pe care l-a
găsit larg deschis. L-a ridicat
la nas ca să-i simtă parfumul

dulce, dar nu era nimic de
mirosit. Ambra dispăruse. A
căutat-o peste tot, sub perne,
sub cuverturi şi saltea, până şi

sub pat şi sub covor, dar n-a
găsit-o. în acel moment,
Arheea a apărut pe pervazul
ferestrei, tremurând de parcă

nu ştia dacă să intre în cameră
sau să plece. Poalele rochiei
fluturau din spatele ferestrei,
ademenind-o.

— Dă-mi ambra înapoi! i-a poruncit Daria, sigură că Arheea i-o luase.

Din direcţia spectrului s-a auzit un oftat încet, o răsuflare dezamăgită, apoi Arheea şi-a fluturat braţele cu mâneci

largi şi s-a îndepărtat plutind,
până a dispărut în zorii
argintii.

întrebându-se cum de reuşise să-i deschidă medalionul şi de ce-i furase ambra, Daria şi-a amintit că e

însărcinată şi şi-a mângâiat
burta rotunjită, încet, cu drag.
Gândindu-se la Avram, n-a
reuşit să mai adoarmă. Oare

când era mai bine să-i spună
că e însărcinată? se întreba.
Avram îşi va dori să se însoare
cu ea, s-o ducă undeva

departe, dar Daria nu vrea
asta. Sarcina începe să se vadă
însă. Cum va reacţiona curtea
imperială? Poate că Tiotia

Daşa se va bucura de oarecare
clemenţă, fiindcă, la fel ca
multe alte doamne de onoare,
şi ea are sânge regesc în vine.

Spre deosebire de situaţia
celorlalte femei însă, tatăl
copilului nu e nici rege, nici
prinţ sau duce al cărui bastard

să fie acceptat de curtea
imperială şi să ia chiar numele
tatălui după o perioadă. Avram
al ei, om din popor şi evreu

dispreţuit, n-ar găsi milă nici
la curtea imperială, nici la
vreun tribunal.

în aceeaşi clipă, fără nici
un avertisment, de parcă s-ar
fi revoltat împotriva gândurilor
ei, uterul Dariei a început să

se vaiete, să se contracte şi să
se răsucească pentru a scăpa
fără nici o durere de
embrionul pe care l-a purtat cu

succes timp de patru luni şi zece zile.

Copilul a ieşit pur şi simplu din ea, în zorii zilei.

De parcă micul spaţiu din uterul ei i-ar fi fost rezervat ţareviciului, şi copilul lui Avram era un intrus. Abia în

acea clipă, Daria a înţeles de
ce i-a luat Arheea ambra. A
fost pedepsită fiindcă şi-a dorit
un alt copil decât Alexei.

Acum, slabă şi sângerândă, se
întreabă dacă va mai naşte
vreodată.
Se întinde după vin.

Marele duce îi dă pocalul.
îşi îndreaptă medalia Crucii
Sfântul Gheorghe pe care o
poartă cu atâta mândrie, cea

mai înaltă distincţie militară rusească, pe care a primit-o după ce a comandat Divizia de cavalerie caucaziană. Pune o

serie de întrebări inutile
pentru a sparge tăcerea.
Daria răspunde cu voce
abia auzită. Da, a văzut baletul

lui Diaghilev. Nu, n-a mai cumpărat nimic la licitaţie în ultima vreme. Salonul nu se ţine lunar, ci o dată la trei luni.

Da, s-a dus să vadă *Trei surori* la Teatrul Mihailovsk, dar nu i-a plăcut compania de actori amatori din Moscova. Nu a

asistat la spectacolul caritabil
organizat de Sonia Orbeliani la
Teatrul de Arte al lui
Stanislavski, dar plănuieşte să

viziteze expoziţia de costume de la palatul Taurida.

Servitorul personal al ţarului, un bătrân care nu mai

vede bine, pe care ţarul l-a
moştenit de la tatăl său,
încearcă să mai toarne vin la
masă. Ţarul îi sprijină braţul

tremurând ca să prevină orice
accident. Onoarea de a-i turna
vin lui Rasputin e rezervată
celui mai bătrân servitor, care

detestă această sarcină, la fel
cum detestă grosolănia
călugărului, ca şi faptul că
Rasputin s-a pus la loc de

cinste şi l-a detronat pe ţar.
Servitorul îl ignoră pe
Rasputin şi le copleşeşte cu
afecţiune pe cele patru mari

ducese, dar mai ales pe Olga şi
Tatiana, care îi sunt
extraordinar de dragi.

Iasmina, dansatoarea
persană, îşi strânge voalurile
şi urcă cele trei scări până la
piedestal, unde i-a fost

pregătită o ţiteră. Face o
plecăciune, în timpul căreia
şoldurile i se întrevăd prin
voalurile transparente. îi

priveşte pe ţar şi ţarină şi
toarce cu o voce fină ca un
abur care înfloreşte într-o
mângâiere:

— Dedic compoziţia mea, *Viziuni şi intimitate,* cuplului vostru regal.

Ţarul Nicolae îşi stăpâneşte un zâmbet. Prea puţini curteni ar îndrăzni să i se adreseze atât de familiar ca

această dansatoare persană
care a emigrat din Azerbaidjan
în Rusia. N-a îmbătrânit deloc
de pe vremea când Nicolae, pe

atunci un ţarevici fără griji, a
invitat-o la prânz într-un
restaurant retras, iar orele au
trecut fără să ştie în timp ce

ea îi povestea cum ţitera cu
şaptezeci şi două de corzi este
străMoaşa pianului, dar are un
suflet mult mai tandru.

Notele ţiterei plutesc în aer, învăluindu-l şi mângâindu-l pe fiecare oaspete, răpindu-i o clipă grijile de zi cu zi.

înainte ca ecourile melodiei să
se stingă şi invitaţii să-şi
revină din vrajă, dansatoarea
îşi desface părul şi coboară de

pe piedestal. Se roteşte ca un
călugăr derviş, cu muzica în
vârful degetelor. Voalurile îi
mângâie picioarele, părul i se

învârtejeşte în jurul şoldurilor.
îşi roteşte frenetic coapsele,
purtându-şi publicul undeva
departe de universul cinic şi

de formalitatea scorţoasă a palatului.

Ţarul o priveşte cu nostalgie, dar şi cu afecţiune.

Logodna sa cu Alix de Hessa, o fată crescută în Darmstadt şi în Anglia, a devastat-o pe Iasmina, care

sperase prosteşte să-i fie nevastă.

A fost o zi tristă. Tatăl său de patruzeci şi nouă de ani,

ţarul Alexandru al III-lea,
trăgea să moară. Abia pe patul
de moarte a binecuvântat
căsătoria lui Nicolae cu Alix.

Alix a fost botezată în grabă în religia ortodoxă. A devenit marea ducesă Alexandra Feodorovna,

împărtăşindu-se din adevărata credinţă. Iar el, un ţarevici de douăzeci şi şase de ani care nu ştia mai nimic despre cum să

domnească şi nu era pregătit
pentru o asemenea
responsabilitate, a devenit ţar.

O săptămână mai târziu, curtenii săi au adus-o pe dansatoarea persană la palat, cu ordin strict de a fi cât mai

discreţi şi de a nu discuta
despre asta cu nimeni. După
standardele curţii, a fost un
eveniment intim, alături de

câţiva prieteni, în cinstea
miresei ţarului, pentru a-i ura
bun venit la curte. Muzica
minunată a

Iasminei a cântat prohodul
unui conducător măreţ, iar
dansul ei a celebrat apoi
ascensiunea tânărului ţar. Preţ

de câteva ore trecătoare,
Iasmina a reuşit să-i ofere lui
Nicolae linişte, chiar dacă
doar temporar, în timp ce

trupul tatălui său era expus în
capitală şi milioane de cetăţeni
îndoliaţi se perindau prin faţa

lui în timp ce preoţii cântau slujbe.

Acum, ţarul o urmăreşte pe Iasmina legănându-se şi

făcând piruete în voalurile ei
diafane. Sânii i se revarsă din
corsetul mult prea strâns. în
noaptea aceea dansatoarea a

făcut un miracol, a reuşit să o
înveselească pe frumoasa lui
soţie, femeia care a fost adusă
în Rusia în spatele unui

coşciug. Aşa - i s-a spus - vorbeşte poporul despre Sunny.

Ţarul îşi mângâie barba, mulţumit că soţia sa a fost de acord să-i permită dansatoarei să se întoarcă. Oare

evenimentul acela nefericit s-a
întâmplat anul trecut sau
poate acum doi ani? A venit
momentul ca soţia lui s-o ierte

pe dansatoare pentru acel
moment nocturn de rătăcire
din pădurea Belaveja. Mâna lui
se odihneşte în poala ţarinei,

care zâmbeşte, iar chipul ei
înfloreşte într-un ecou al
pasiunii de care poate da
dovadă în intimitate.

Energică, veselă şi
zgomotoasă, Iasmina îşi lasă
voalurile colorate să cadă,
scoţând la iveală picioare

musculoase, de călăreaţă, îşi
îndoaie braţele la spate ca
două aripi frânte, încercând să
ajungă la capsele corsetului.

Daria îşi ţine respiraţia. Nu din nou! Dansatoarea nu va îndrăzni să-şi încheie numărul ca data trecută, pe

proprietatea de la Belaveja,
când şi-a dat jos corsetul şi l-a
fluturat deasupra capului ca
pe un lasou. Noaptea celei de-

a şaptesprezecea zile de
naştere a Dariei o va bântui
pentru toată viaţa, noaptea în
care Sabrina şi Boris au pierit

în fălcile bourilor, schimbându-
i viaţa pentru totdeauna.

Acum, uterul Dariei se
zvârcoleşte, plânge, nu

reuşeşte să se împace cu
pierderea suferită. Inima îi
bate în piept ca un pumn
acuzator. Nu are nici un drept,

nici un drept să nu-i spună lui
Avram ce au pierdut. Dar va
păstra adevărul numai pentru
ea. Din bunătate, îl va scuti de

amărăciune. Nimic nu le va mai aduce înapoi copilul. Ea singură va suporta această durere.

Iasmina, care nu şi-a dat
jos corsetul, face o plecăciune,
în timp ce în salon răsună
strigăte de „Bravo!".

Dansatoarea priveşte în jur, încet, la feţele atât de cunoscute: mari duci, miniştri şi prinţi cu care s-a culcat. îşi

trage de o şuviţă brunetă, o
răsuceşte şi le face cu ochiul
tuturor, delectându-se cu
atenţia inevitabilă pe care o

stârneşte cu fiecare mişcare.
Priveşte mâinile sensibile ale
ţarului şi simte cum tânjeşte
după el, iar dorinţa pe care a

strâns-o ca pe un boboc şi a
pus-o deoparte înfloreşte
dintr-odată.

Dansatoarea pluteşte către cuplul imperial şi se aruncă la picioarele Alexandrei Feodorovna.

— Ţarina mea, ţi-a plăcut spectacolul?

Ţarina strânge între degete o copeică de argint, de

parcă nu se poate hotărî dacă
să i-o dea dansatoarei sau s-o
pună înapoi în buzunar. Gâtul
îi e foarte palid, are o privire

rece şi calculată, iar buzele i s-au lipit strâns. Priveşte copeica multă vreme, o aruncă în aer. Studiază chipul soţului

ei de pe monedă, de parcă ar
vrea să şi-l întipărească şi mai
adânc în inimă. Aerul din jurul
lor e umed. Oaspeţii încep să

murmure surprinşi, cu un
zumzet slab. Toate privirile
sunt aţintite asupra ţarinei.
Aceasta îşi priveşte la rândul

său oaspeţii, în semn că se cuvine ca ei să-şi vadă de treabă.

— Ai fost amuzantă ca întotdeauna, draga mea, spune ea, iar vocea îi e mai rece ca

privirea. Aşază-te lângă ceilalţi dansatori!

Urmează un alt fel de mâncare, steluţa de Dvina,

peşte în sos de şampanie.
Rasputin scoate un os din
carnea moale şi îl aşază
deasupra monogramei

imperiale brodată pe
bumbacul scrobit. îşi şterge
barba şi aruncă şervetul pe

farfurie, se ridică în picioare, şi înalţă pocalul de madera.

— Alteţele Voastre imperiale, doamnelor şi

domnilor, vreau să fac un toast.

Ţarina se sprijină de braţele jilţului şi se ridică în

picioare. Ţarul o loveşte uşor
peste mână, iar ţarina se aşază
la loc. Oaspeţii se foiesc în
scaune, uimiţi de o asemenea

încălcare de protocol. Când a
devenit Rasputin atât de
important încât rolul de a

toasta îi revine lui, şi nu
ţarului?
Rasputin roteşte madera
în pocal, şi-l trece pe sub nas,

soarbe din el. Ţine paharul cu
ambele mâini, se întoarce spre
dreapta şi i-l întinde Dariei.
Vocea lui răsună în tot salonul:

— Să bem pentru vrăjitoare!

Uterul Dariei se contractă, lasă să-i scape un

firicel de sânge cald între
picioare. Ea simte surpriza
palpabilă din aer,
nemulţumirea cuplului

imperial, bucuria cu care
Maria şi Anastasia urmăresc
spectacolul şi atingerea
marelui duce Mihail

Alexandrovici, care o priveşte
îngrijorat. Nimeni nu ştie că
Daria s-a apărat până acum de
atacurile insistente ale lui

Rasputin, care caută să-i
dezlege secretele ochiului de
opal, să înţeleagă de unde îşi
trage puterile ei vindecătoare,

să ştie de ce ea simte miasme pe care alţii nu le simt.

— Şi pentru legăturile strânse! continuă Rasputin.

— Pentru moartea ta!
murmură încet Daria.
— în seara asta, strigă
Rasputin, să bem pentru viaţă!

Daria se liniştește şi se ridică încet. înalță şi ea paharul de vin.

— Nu merit un asemenea toast, părinte Grigori. Ar trebui să-l onorezi pe ţareviciul nostru.

în salon e liniște. Ţarul o privește pe Daria. Preferă să ignore momentul dificil.

— Bine spus, Daria Borisovna! Ai cuvântul!

Simţind cum inima îi bate cu putere, Daria îşi strânge paharul la piept.

— Fie ca moştenitorul
la tron, ţareviciul, marele duce
Alexei Nikolaevici Romanov,
viitorul nostru ţar, să aibă

parte de sănătate şi de o viaţă lungă!

Mulţimea se ridică în picioare şi salonul se umple de

strigăte de: „Sănătate şi viaţă lungă!"

Ţarul îi oferă braţul soţiei sale şi o conduce în salonul

alăturat, unde au fost
pregătite mese cu compot,
cireşe îngheţate, jeleuri,
îngheţată, ciocolată şi prăjituri

din cofetăria imperială. Sunt
servite mai multe băuturi, iar
ţarul gustă coniacul lui favorit,
Montleau şi

Hessa din 1875.
Rasputin nu se
îndepărtează niciodată prea
mult de ţarevici. îşi ţine mereu

un pumn la piept, de parcă ar
avea acolo inima copilului.
Ţarina e mulţumită. Călugărul
e lângă ei. Totul e bine.

Ţarul face semn din cap că prânzul s-a terminat. De obicei, el pleacă înaintea oaspeţilor, dar, după cum s-a

stabilit mai devreme, ţarul
rămâne de data asta aşezat, în
timp ce oaspeţii, cu obrajii

înroşiţi de zahăr şi alcool, sunt conduşi afară.

Servitorii duc mâncarea rămasă înapoi la bucătărie,

unde o mulţime de oameni s-a
strâns să cumpere rămăşiţele.
Printre ei se numără şi

aristocraţi. Banii le vor reveni bucătarilor şi bucătăreselor.

Chelnerilor li se cere să plece. Nu se mai aude

clinchetul vaselor. Marile
ducese se strâng în jurul lui
Rasputin, magicianul bucuriei,
singurul în stare să o facă pe

mama lor să zâmbească,
bărbatul ale cărui poveşti le
umplu vieţile de plăcere şi
entuziasm.

Ţareviciul se caţără în
poala Dariei, care îl înconjoară
posesiv cu braţele, de parcă ar

vrea să-şi uite de durerea
pierderii suferite.

— Spune-ne o poveste!
îl imploră Tatiana pe Rasputin.
O poveste despre tine.

— Da, părinte Grigori, spune şi Daria. Spune-ne cine eşti!

— Eu? Ah! Nu e mult de spus. Doar... Rasputin o priveşte şi îşi duce mâna la inimă. Plin de secrete nespuse.

Acum, că a lăsat de
înţeles ce voia să spună şi i-a
amintit Dariei că o are în
continuare la mână, Rasputin

se adresează familiei imperiale:

— Am să vă spun o poveste despre cineva mult

mai interesant ca mine. Veniţi
mai aproape! Ascultaţi! într-un
regat de departe, trăia la un
moment dat o regină.

Preţ de o clipă, Daria e asaltată de o imagine vie: o epocă de mult apusă, o altă viaţă în care *ea* e regină. E

acoperită de bijuterii din opal
şi se plimbă printre palmieri,
îndreptându-se către un loc de
rugăciune. Se străduieşte să-şi

păstreze imaginile acestea în minte, să nu le lase să fugă. Dar ele îi scapă, dispar în ceţurile minţii. Daria îşi ridică

privirea şi vede că Rasputin o
ţine prizonieră cu ochii lui
hipnotici. O cuprinde o dorinţă
năvalnică de a-i spune

secretele ei cele mai ascunse
acestui bărbat care duhneşte a
votcă şi a excremente de
măgar.

Bărbatul acesta care pare să-i ţină viitorul în mâini o sperie. Oare ştie şi de sarcina ei, de faptul că a pierdut

copilul? Rasputin îi face cu ochiul, şi vraja se rupe.

— Această regină trăia într-un ţinut în care bobocii de

floare îngheţau înainte să
înflorească. Nu puteau ţine
piept gerului, ci pocneau şi se
spărgeau ca nişte baloane de

săpun. Dar regina era altfel
decât toată lumea. Sângele ei
era cald. îi fierbea în vine.
Când se lăsa îngheţul, ea nu

suferea de frig, de arsura rece
a gheţii, de acea durere
groaznică din plămâni. Era
singura fiinţă din întreg ţinutul

care putea face orice dorea, îşi
putea îndeplini orice vis, orice
dorinţă. Nimic nu era
imposibil pentru ea!

într-o bună zi, cu pielea ei
de culoarea diamantelor, cu
degetele de la mâini şi de la
picioare radiind de căldură,

regina s-a urcat dezbrăcată pe
cel mai înalt munte de gheaţă
şi L-a strigat pe Dumnezeu.

Iar Dumnezeu, văzându-i curajul, văzând că această femeie îndrăzneşte să-L

cheme, a coborât de pe tronul Lui ca s-o asculte.

Femeia şi-a întors privirea către ceruri şi a strigat:

— Am acceptat să domnesc peste acest ţinut groaznic. Am trăit aici atâţia ani, am reuşit să rămân tânără

şi frumoasă. Ţi-am trimis
milioane de suflete în ţinutul
Tău. îmi eşti dator cu o mare

favoare, Doamne. îmi eşti dator.

Dumnezeu şi-a scos jobenul şi s-a aplecat puţin, iar

vocea lui groasă s-a auzit în tot ţinutul:

— Spune-mi ce doreşti, regină!

— Să nasc un fiu, Doamne. Dar nu orice fiu. Nu vreau să fie ca alţi oameni care îngheaţă în lumea Ta

crudă. Nu. Vreau un băiat
frumos, cu păr de aur şi ochi
vii. Şi vreau să aibă sângele
meu în vine.

Dumnezeu s-a mişcat
puţin pe tronul Său, s-a aşezat
picior peste

picior şi şi-a pus jobenul la loc pe capul chel.

— Eşti sigură, regină? Asta îţi doreşti, într-adevăr?

Gândeşte-te bine înainte să-mi răspunzi. După ce îţi îndeplinesc dorinţa, nu vei mai putea s-o schimbi.

— Da, Doamne. îmi doresc asta mai mult decât orice pe lume, a răspuns regina cu sângele fierbinte.

Astfel, pactul a fost încheiat.

— Şi Dumnezeu i-a dăruit un fiu cu sânge

fierbinte? întreabă marea ducesă Tatiana.

— Un băiat cu pielea albă şi ochi albaştri, care

călărea ponei de culoarea
mierii prin zăpadă şi scotea
cuburi de gheaţă din peşteri

întunecate. Cu sânge fierbinte,
ca mama sa.

Daria îl strânge pe
ţarevici la piept. Nu-şi poate

alunga imaginile din minte: o
femeie cu sânge fierbinte,
poate o regină, un fiu sau un
prinţ - imagini care se evaporă

imediat ca un abur. Singurul
lucru real care rămâne e
sângele curgându-i printre
picioare. Se întreabă dacă a

pierdut un fiu sau o fetiţă cu ochi ca ai ei.

— Dar acest băiat era altfel, continuă Rasputin,

ridicându-şi degetul arătător.
Sângele mamei sale avea
aceeaşi temperatură în tot
corpul, dar al fiului fierbea şi

clocotea sub genunchi, la
coate şi la încheieturi,
provocându-i dureri groaznice,
făcându-l să plângă.

Daria priveşte spre cuplul imperial. Cearcănele de sub ochii ţarului au căpătat o nuanţă albăstrie, iar

sprâncenele i s-au încruntat dezaprobator. Ţarina îşi pune o mână pe braţul lui. Ţarul o mângâie absent pe mână.

— Bietul băiat! exclamă marea ducesă Maria. Ce s-a întâmplat cu el?

— Toate gheţurile din Siberia şi toate rugăciunile poporului n- au fost îndeajuns ca să-l vindece pe fiul reginei.

Apoi, într-o zi, un om al lui Dumnezeu a sosit dintr-un oraş din apropiere. A adus o punguţă plină cu pietre

preţioase, pure şi netede ca
fildeşul, parfumate ca mirul
sfânt. Nu erau pietre preţioase
obişnuite. Nu, nici pe departe.

în inima fiecăreia se ascundea
o binecuvântare, şi el le-a
aruncat într-un lac mare,
îngheţat. Binecuvântările s-au

înmulţit, s-au transformat în
globuri colorate, transparente,
de toate mărimile, care
continuau să crească. în cele

din urmă, lacul s-a golit de apă
cu totul şi s-a umplut de sfere
binecuvântate, iar băiatului i s-
a spus să facă baie acolo. Iar

din acea clipă, zi după zi,
sângele băiatului a început să
se răcească, până când a ajuns

la o temperatură normală
pentru un mic prinţ.

— Bravo! exclamă ţarina, bătând din palme. îmi plac finalurile fericite.
- Gustări (în limba rusă în original) (n.red.

CAPITOLUL 24

1907

Lumina albă a nopţii
scaldă palatele de culoarea

piersicii, cupolele turcoaz,
străzile verzui, bisericile aurite
şi colonadele migălos
sculptate într-o mare de

pasteluri de vis. Bulevardele,
străzile şi aleile au fost
măturate, spălate şi decorate
cu vulturul imperial şi stema

oraşului. Sute de steaguri
flutură în vântul slab care a
alungat iarna posomorâtă, pe
canalele oraşului unduie valuri

micuţe, iar în aer pluteşte un
miros vag de transpiraţie şi
nerăbdare. Festivităţile se
reflectă în apele calme ale

Nevei. E luna iulie, a treia zi
de naştere a ţareviciului Alexei
Nikolaevici Romanov. în

Petrograd, oraşul naşterii sale,
nu se va lăsa întunericul.

Piaţa Teatrului vibrează
de nerăbdare. Spectatorii se

înghesuie pe platformele
presărate cu flori, la balcoane
şi ferestre, pe acoperişuri şi pe
trotuarele care duc spre

Teatrul Mariinski, iluminat festiv. Coloanele şi arcadele de piatră de pe faţada teatrului sunt luminate din spate.

Ferestrele sunt acoperite cu draperii din catifea albastră şi luminate de candelabre strălucitoare.

Familia imperială şi
însoţitorii ei trebuie să
sosească dintr-o clipă în alta.

în această seară va
debuta baletul *Bourul roşu* al
lui Ivan Vasiliev.

în doar doi ani, salonul
imperial de artă a rafinat
gustul artistic al ruşilor şi i-a
făcut mai educaţi, aşa spun

oamenii. Nu mai cred că
familia imperială susţine doar
baletul, şi asta numai fiindcă
multe dansatoare sunt amante

de duci. Ţarul a cerut ca baletul să se deschidă cu o lună mai devreme pentru a sărbători ziua de naştere a

fiului său. Se zvoneşte că
artiştii înşişi vor veni să vadă
spectacolul.

Sunt atât de talentaţi aceşti artişti! Rosa Koristanova e o vrăjitoare a pietrei, iar sculptura ei din

Muzeul Rus e un adevărat
miracol! Dar nudurile lui
Avram Bensheimer? Magice!
încântătoare! Atât de

originale! Oare modelul său e
Tiotia Daşa? Nu! Cuplul
imperial n-ar permite aşa ceva.
Dar seamănă foarte mult, nu-i

aşa? Cât despre *Bourul roşu* al lui Ivan Vasiliev, e ciudat că titlul conţine cuvântul „roşu", nu e deloc înţelept în

vremurile noastre. Dar cu siguranţă că autorul n-a avut intenţii rele.

Treizeci şi unu de focuri de artilerie din fortăreaţa Petru şi Pavel bubuie în tot oraşul.

Trăsura imperială
străbate străzile aglomerate.
Oamenii îşi fac cruce,
plini de evlavie. Salută sosirea

familiei imperiale cu clinchet
de clopoţei şi aplauze
furtunoase. Un pluton de
ofiţeri decoraţi stă drepţi

lângă intrarea Teatrului
Mariinski, pe care cuplul
imperial îl sponsorizează anual

cu o donaţie de două milioane
de ruble de aur.

Trăsura imperială, plină
de cristale, filigrane aurite şi

basoreliefuri, cu roţile bătute
cu plăci de aur, e precedată de
opt cai albi, magnifici, conduşi
de grăjdari în uniforme de

catifea albastră şi cu pene albe
la cască. Caii puternici,
musculoşi şi mândri, bat la
unison cu copitele în strada

pavată, de parcă ar căuta o
comoară îngropată ca s-o ofere
celor care îi privesc.

Marele duce Mihail Alexandrovici e în capul procesiunii, însoţit de cazacii din Garda Supremă şi de un

ofiţer al Regimentului de
cuirase al Gărzii, urmat de
pajii Maiestăţii Sale. Aplauzele
se intensifică. Chipeşul mare

duce e al doilea în succesiunea
la tron, mâna dreaptă a
ţarului, mereu de faţă, mereu
gata să-şi sprijine fratele.

Oamenii îl îndrăgesc şi îi
urmăresc escapadele
romantice cu mare interes,
îmboldindu-l să continue, deşi

familia sa face tot posibilul să
pună capăt relaţiilor sale
ilicite.

Ţarul şi ţarina sunt
îmbrăcaţi splendid. Chipul
ţarinei e umbrit de o pălărie cu
boruri largi, iar în urechi şi în

jurul gâtului îi strălucesc
şiraguri de perle. Ţarul poartă
uniforma lui preferată, o haină
albastru-închis cu două

rânduri de nasturi de aur, cu gulerul brodat cu fir auriu şi toate medaliile de onoare pe piept.

Cerul prinde viaţă în onoarea familiei imperiale: aurora boreală desfăşoară o simfonie de culori, de la

nuanţe de ambră arzândă la
verde-pal, făcând oraşul să
strălucească şi mai tare.

Ţarul şi ţarina fac cu mâna, zâmbesc, îşi unesc mâinile libere pe bancheta de catifea albastră. Fiul lor se

simte bine. Salonul şi-a atins
scopul. Artele înfloresc.
Ţăranii nu mai au nici o
putere. Alianţa dintre ţărani şi

proletariat a fost distrusă.
Revoltele locale au fost strivite
de armata loială. Consilierii lor
spun că principalele facţiuni

revoluţionare - bolşevicii, menşevicii, Partidul Revoluţionar Socialist şi maximaliştii violenţi care au

răsărit de-a lungul şi de-a latul
ţării ca nişte buruieni - sunt în
haos.

Ţarul priveşte seara de
culoarea cafelei. Zâmbeşte
mulţumit. Abia aşteaptă să

savureze câteva ore de muzică şi balet.

— Ce seară frumoasă! îi spune soţiei sale.

— Minunată, răspunde ea, strângându-l de mână.

Daria e în cea de-a doua trăsură, ţinându-l pe ţarevici

în poală. Poartă o rochie de
tafta, vişiniu-închis, brodată cu
stele de diamante. Părul îi
cade liber pe umeri. O singură

şuviţă cârlionţată e prinsă în
spatele urechii drepte cu o
agrafă cu diamante roz din
minele bunicilor ei de la

Corinin. îşi lipeşte obrazul de
al lui Alexei, îi şopteşte la
ureche să ţină minte această
noapte care marchează a treia

sa aniversare, acest moment
magic în care toţi locuitorii
oraşului au ieşit în stradă ca
să-i facă urări de bine. Şi ea îşi

va aminti această noapte drept
noaptea în care a mers pentru
prima oară la balet cu Avram,
care i-a devenit mult mai drag

decât şi-ar fi închipuit
vreodată. El e deja în sala de
teatru de la Mariinski, a ajuns

mai devreme alături de ceilalţi
artişti, miniştri, generali şi
oaspeţi regali.

Olga, Tatiana, Maria şi
Anastasia sunt în cea de-a
treia trăsură, făcând vesele cu

mâna mulţimii care le aruncă
în cale petale de trandafiri.
Se aud strigăte de „Otma!
Otma!" - iniţialele numelor

marilor ducese -, care cresc în
intensitate până se contopesc
într-un singur răcnet de
adoraţie. Dacă ţareviciul

Alexei Nikolaevici e viitorul
Rusiei, marile ducese sunt
inima şi sufletul ei.

Familia imperială, Daria şi marele duce Mihail Alexandrovici sunt conduşi printr-o intrare separată, apoi

pe o scară privată, până la loja
ţarului din stânga scenei, mare
cât un apartament. Deasupra
lojei imperiale, doi heruvimi

sculptaţi se odihnesc pe
arcade poleite, ca nişte
apărători ai familiei imperiale,

pe lângă toate gărzile în uniformă şi în civil.

Ţarul şi fratele său se aşază de o parte şi de alta a

ţarinei. Daria îi pune pe Anastasia şi pe ţarevici în dreapta, pe Olga, Tatiana şi Maria în stânga.

— Staţi bine, îngeraşii mei? le întreabă pe fiecare, apoi o sărută pe Anastasia pe

nas. încearcă să nu adormi,
draga mea!

— N-o las eu, răspunde Maria, ciupindu-şi surioara de braţ.

— Te spun lui tati, plânge Anastasia.

Daria scoate păpușa favorită a Anastasiei din

poşeta plină cu tot felul de
jucării pentru copii.

— Poftim, Anastasia! Micuţa Lariska vrea să vadă şi ea baletul.

Dirijorul îşi ridică bagheta. Orchestra începe să cânte o simfonie

încântătoare, gravă,
introspectivă. Sala se umple
de muzică.

Cortina albastră, de
mătase şi catifea, se ridică.
Publicul oftează la unison.

Toată scena Teatrului
Mariinski e scăldată în roşu.

Lumina reflectoarelor cade pe un singur bour în cuşcă.

Balerinul e deghizat din cap până în picioare într-un costum vişiniu-închis.

Patru balerine, albe şi
diafane, pure ca norii verii la
Petrograd, înconjoară bourul,
îl mângâie, îl împung, îl ating,

flirtează cu mişcări graţioase
din braţe, balansându-se pe
vârfuri, apropiindu-se de
prada lor tot mai mult, făcând

piruete în adagio, încet,
copleşitor, ispititor, apoi
rotindu-se în allegro, uşor,
blând, rotund, la fel de aeriene

şi de graţioase ca lebedele de
pe lacul artificial din parcul
Alexandru.

Marea ducesă Tatiana îi şopteşte Dariei la ureche că bourul pare să înoate într-o baltă de sânge. Daria

încuviinţează în semn că e de acord. E o scenă sinistră. Dar deocamdată ea savurează atenţia lui Avram, care, de la

locul lui de la mezanin,
imediat sub loja regală,
priveşte în sus la fiecare
câteva clipe şi vede binoclul

Dariei îndreptat asupra lui, nu
asupra scenei. în seara asta
arată chiar mai chipeş ca de
obicei, îmbrăcat într-un frac,

cu părul lung dat pe spate şi
fără nelipsitele pete de vopsea.
Daria îşi coboară binoclul,
îşi odihneşte coatele pe

balustradă şi se apleacă uşor
în faţă. Privirile li se întâlnesc.
Ochii lui spun: „Te vreau." Ai
ei răspund: „Şi eu." „Mai

târziu, diseară," spun ochii lui.
„Da," răspund ai ei. Nici unul
nu rosteşte vreun cuvânt.

Notele magice de flaut şi clarinet se ridică, tremură ca nişte îmbrăţişări, melancolice preţ de o clipă, apoi pline de

ritm şi de viaţă. Publicul se ridică în picioare:

— Bravo! Bravo!

Alexei s-a dat jos de pe
scaun şi s-a ridicat pe vârfuri,
cu trupul său mic atârnând pe
jumătate deasupra

balustradei. Daria îl prinde de spatele fracului, îl ridică şi îl ia în poală.

— Alioşa! şopteşte ea,
cu inima bătându-i cu putere.
Era să cazi!

Anastasia, care vede că scaunul fratelui său e liber, se trage mai

aproape de Daria, îşi odihneşte
capul plin de bucle şatene,
cârlionţate, pe umărul ei şi
aţipeşte. Olga îşi priveşte

părinţii. Văzând că amândoi urmăresc baletul cu atenţie, o ia de mână pe Daria. Maria şi Tatiana, care nu mai sunt

interesate de balet, încep să
vorbească în şoaptă,
întrebându-se dacă părinţii lor
o vor invita pe prima balerină

la cină. Bunica lor e cea mai generoasă susţinătoare a teatrului, iar bustul său e expus în holul principal.

Avram se simte jucăuş în seara asta. Aici bate ritmul pe încheietura mâinii, unde Daria adoră să-i numere bătăile

pulsului, aici îşi desface larg
braţele, de parcă ar chema-o
să-i cadă în ele.

Marele duce Mihail se întinde s-o bată pe Daria pe umăr.

— Bensheimer pare mai interesat de tine decât de balet.

Daria îşi simte obrajii arzând. Ridică din sprâncene, de parcă nu înţelege exact ce vrea să spună marele duce. Se

foieşte pe scaun, strângându-l la piept pe Alexei.

Mihail îi face cu ochiul şi spune, pe un ton vesel:

— Vrei să-l invităm pe Bensheimer în loja imperială?

— Dacă Alteţa Sa doreşte, răspunde Daria, făcându-i jucăuşă cu ochiul.

Dirijorul îşi flutură
bagheta, iar orchestra de o
sută cincizeci de instrumente
izbucneşte într-un fortissimo

atât de puternic, încât
ţareviciul o prinde pe Daria de
braţ cu mâna sa micuţă. Aerul
se umple de note furioase de

trombon, tubă şi corn.
Trompetele şi cimbalele
izbucnesc în forţă. Tobele şi
tamburinele bubuie. Un vuiet

agresiv de război transformă
sala într-un adevărat
instrument acustic.

Bourul s-a trezit la viaţă! Piciorul lui drept se îndreaptă către una din dansatoare, ca o armă. Sare, sprinten, plin de

viaţă, dansând prin aer de
parcă ar vrea să taie totul în
bucăţi. Urmează un arabesc,
apoi altul şi altul, sărituri,

piruete şi lovituri furioase,
totul într-o baie de lumină
roşie.

Balerinele albe par să se
unească într-un arabesc, atât
de aproape una de alta că se
contopesc cu totul. Dar apoi,

brusc, violent, se despart, dau
sălbatic din picioare şi pornesc
într-un *en arrière,* se trag
înapoi pe vârfuri, mai departe,

tot mai departe de public,
până se topesc în întuneric ca
nişte spectre albe.

Corzile gem liniştitor.
Viorile, violele şi violoncelele
se roagă, imploră, încearcă să
le cheme înapoi pe dansatoare.

Dar, când cortina cade şi publicul se ridică aplaudând în picioare, bourul roşu e

singurul care a rămas în mijlocul scenei.

Nouă ani mai târziu, Daria îşi va aminti că în

această clipă a simţit pentru
prima oară fiorii unei bănuieli,
ca o sămânţă care va

înflori în cele din
urmă într-o plantă

urât mirositoare,

CAPITOLUL 25.

imposibil de
ignorat

1911

Ţarul îşi conduce fiul de şapte ani în Galeria Portretelor, care miroase a

vopsea, a cerneală şi a praf de
piatră, care s-a aşezat peste
toate. De când a debutat, cu
şase ani în urmă, salonul a

devenit celebru în întreaga
ţară. Despre el se vorbeşte la
Petrograd, Ekaterinburg şi
Moscova, artiştii sunt

renumiţi, iar ţarina e admirată
că sprijină artele. Astăzi,
ţarina suferă de sciatică şi a
rămas la pat, aşa că ţarul

îndeplineşte şi responsabilităţile ei.

Daria îi urmează, la un pas în spate. Se crispează,

apăsându-şi stomacul cu
mâna. A fost o zi dureroasă,
una din acele zile care apar
din senin. De când a pierdut

copilul lui Avram în urmă cu
cinci ani, uterul ei se răsuceşte
şi doare din când în când,
refuză să se liniştească,

amintindu-i iar şi iar ce a
pierdut. Iubirea lor, a ei şi a lui
Avram, a ajuns departe în
ultimii şase ani, s-a adâncit şi

a crescut, a devenit mai
înţeleaptă. Nu se mai întâlnesc
în parc, din cauza contelui
Trebla. într-o seară, înnebunit

de sifilis, contele a ieşit în
parc, oprind pe oricine îi ieşea
în cale, ţinându-l în loc,
povestind iar şi iar cum Daria

şi Avram se întâlnesc în baia imperială, fac sex acolo, o murdăresc.

Trebla a fost trimis la infirmerie, legat de mâini şi de picioare şi injectat cu virusul malariei, ca să facă febră şi să

fie astfel vindecat de sifilis. Tratamentul i-a afectat şi nervii şi l-a lăsat paralizat de la talie în jos. Ofiţerul

responsabil de cuştile câinilor
l-a concediat pe Trebla din
postul de veterinar imperial,
însă contelui i s-a permis să

rămână la curte. Miniaturile
soţiei sale sunt prea valoroase,
în special pentru micul
ţarevici, care abia aşteaptă să

deschidă cutiile din lemn
lăcuit pe care le primeşte de
două ori pe an şi să descopere

încă un miracol pe care să-l adauge la colecţie.

De când soţul ei a rămas la pat, Tamara a devenit din ce

în ce mai retrasă, micşorându-
se parcă. Şi miniaturile ei se
micşorează, atât de tare, că
unele detalii au devenit

invizibile pentru oricine afară de ea.

Acum, Tamara se ridică împreună cu ceilalţi artişti, îşi

abandonează micile
instrumente - lupa, ciocănaşul,
pila, pensetele, foarfeca

ascuţită -, îşi aranjează chipul
şi face o plecăciune adâncă.
Ţarul trece de la un artist
la altul, cu mâinile prinse la

spate, oprindu-se să cerceteze
îndeaproape progresul
fiecăruia, încuviinţând în semn
de aprobare, surpriză sau

indiferenţă. Părul de la tâmple
i-a încărunţit parcă peste
noapte. Cearcănele întunecate
de sub ochi i s-au înmuiat în

semn de resemnare. Pieptul
său lat e dovada tuturor zilelor
în care a fost nevoit să-şi ducă
fiul de şase ani în braţe.

Daria e atentă, cercetează cu privirea fiecare spaţiu de lucru înainte ca ţarul să ajungă acolo. în ton cu

tendinţele către extrema
stângă din ultimii ani, şi
atmosfera politică din salon a
început să se schimbe. Unii

artişti, încurajaţi de tulburările
din întreaga ţară, nu- şi mai
ascund mesajele
antimonarhiste din caricaturi

şi balete la fel de subtil ca
înainte. Şi-au dat jos măştile,
iar acum încep să-şi permită
mai multe libertăţi. Trebuie

făcut ceva, înainte să devină prea radicali.

Dar ţarina nici nu vrea să audă de aşa ceva. Nu vrea să

recunoască schimbarea. Alege
să-i spună ţarului că în Galeria
Portretelor se produc lucrări
de artă extraordinare: picturi,

sculpturi, miniaturi, balete, caricaturi.

În Germania, Ivan a fost ridicat la rangul de cavaler şi a

primit titlul onorific de Ritter[5] pentru baletul său despre ţar şi kaizer. Nobilimea, uimită de picturile morbide ale lui

Belkin, e dispusă să plătească
sume exorbitante pentru
operele sale. Caricaturile lui

Dmitri Markovici expun
incompetenţa primei şi celei
de-a doua Dume şi se vând
scump pe piaţa neagră. Cea

mai populară caricatură a sa,
Duma furiei publice, după
numele sub care a rămas
cunoscută prima şedinţă a

instituţiei, îi înfăţişează pe
socialiştii moderaţi, social-
democraţi şi revoluţionarii
sociali spânzurându-se unii pe

alţii cu propriile cravate, în
timp ce ţarul şi ţarina fac plajă
pe iahtul imperial. Caricatura
a fost cumpărată de nimeni

altul decât ministrul de
Finanţe, într-un gest evident,
sfidător.

Daria i-a atras atenţia
ţarului, dar acesta şi-a ridicat
bastonul şi l-a îndreptat spre
ea, de parcă ar fi vrut să-i dea

de înţeles că e mult prea naivă să înţeleagă.

— Admir caricatura lui Markovici, a declarat apoi

ţarul. îi arată pe membrii
Dumei exact aşa cum sunt. O
adunătură de idioţi!

Acum, deşi Daria i-a avertizat din timp pe artişti că ţarul îi va vizita personal, nu e încă sigură cum va decurge

după-amiaza. Rosa coboară în grabă de pe schelă, ca să-i poată răspunde ţarului la întrebări. Deschide gura ca să-

l salute, dar praful de
marmură din plămâni i-a
afectat sănătatea atât de mult,
că izbucneşte într-o criză de

tuse. Ţarul îşi îndrumă repede
fiul departe de pericol, către
Ivan.

Ivan îşi încheie nasturii de
la cămaşă şi se trage înapoi,
cu capul plecat.

Daria îi aruncă o privire furioasă. Schiţele sale, care înfăţişează dansatori în diferite poziţii, sunt atât de

evidente, încât orice
observator atent va recunoaşte
despre ce e vorba: războiul
ruso- japonez din 1904, care s-

a sfârşit cu o înfrângere usturătoare pentru Rusia.

— Impresionant, spune monarhul. Aşa se face? întâi

schiţezi mişcările baletului pe
hârtie? Ritmul, sentimentele,
felul în care vor prinde viaţă
pe scenă?

— Fiecare artist îşi are stilul său propriu, înălţimea Voastră, răspunde Ivan. Eu prefer să schiţez întregul dans

pe hârtie, apoi să-l transpun
pe scenă. Cât despre cea de-a
doua întrebare a înălţimii
Voastre, ritmul şi sentimentele

sunt adăugate în timpul
repetiţiilor.

Adevărul e că aceste schiţe au fost create doar pentru ţarină, iar

Ivan le scoate din servietă şi le expune doar când ea vine în vizită. Altfel, coregrafiile lui Ivan - concept, spaţiu,

vizualizare şi aşa mai departe -
iau naştere strict în mintea sa.
Astăzi a fost avertizat din timp
de venirea ţarului, aşa că l-a

îndepărtat pe balerinul care îl
interpretează pe împăratul
Meiji al Japoniei, apoi a expus
schiţele, cu câteva modificări,

drept dovadă a progresului
făcut.

Ţarul încuviinţează, bate uşor într-una din schiţe cu vârful degetelor.

— Bravo! Aşteptăm cu interes succesele dumitale.

Cu ochii plecaţi, Ivan Vasiliev stă drepţi, iar postura

lui respectuoasă e în
contradicţie flagrantă cu
dispreţul pe care îl poartă
familiei Romanov. Datorită

salonului, publicul nu mai
crede că familiei imperiale nu-i
pasă de arte. Şi totuşi, spre
iritarea lui Ivan, aceasta e abia

a treia vizită a ţarului în ultimii
şase ani, iar expresia lui
plictisită e o jignire.

Acum, că ţarul a venit aici
în persoană, Iosif, fotograful,
nu vrea decât să-şi ia aparatul
şi să-i surprindă firele albe din

barbă, bărbia puternică, dinţii
neregulaţi, pe care ţarul îi
neglijează, urechile puţin prea
mari, dovada inteligenţei sale,

ochii visători, gri- albăstrui, şi,
mai mult decât orice, forma
capului, care îi e necesară
pentru proiectul la care

lucrează acum. Deşi
întreprinde cercetări
migăloase de ani de zile,
fotograful încă nu a reuşit să

dovedească faptul că nebunia
nu se poate prezice după
forma capului, aşa cum susţin
anumiţi doctori care nu au nici

ei pic de minte. Ţarul se uită
perplex la fotografiile
răspândite pe masă, iar Iosif
încearcă să-i explice proiectul

său, să-i spună câte aziluri a
vizitat, câţi nebuni şi câte
nebune a fotografiat, câte
comparaţii a întreprins între

forma capului lor şi a capului
celor aşa-zis normali. Dar ţarul
şi-a pierdut interesul şi se
îndreaptă acum către Belkin.

Aici dă cu ochii de un tablou morbid - un sicriu închis cu o mulţime de cuie din bronz şi şuruburi grele, ca şi

când ar ţine înăuntru o bestie
vie, periculoasă, şi nu un
cadavru cu barbă şi păr lung.

în apropiere, fulgerul
luminează un mormânt imens
din care

iese o mână scheletică, ţinând în mână un decret.

— Alteţa-Voastră, poate e mai bine să treceţi mai

departe, sugerează Daria, apropiindu-se. Ţareviciul e prea tânăr ca să vadă un tablou atât de morbid.

Daria a recunoscut deja cadavrul din tablou - e Rasputin. Când numele lui a apărut în presă pentru prima

oară acum câteva luni,
criticându-i influenţa asupra
Romanovilor, prima reacţie a
ţarului a fost să-i pedepsească

pe cei care se atingeau de
familia imperială pentru că
admiră un ţăran simplu despre
care se ştie că aduce tot felul

de femei în dormitorul său,
căruia îi spune „Sfânta
Sfintelor". Ţarul şi ţarina îi
dăruiesc în continuare haine

elegante şi daruri scumpe, îl primesc la palat, îi permit să-şi petreacă vremea alături de marile ducese chiar şi târziu în

noapte, după ce ele s-au
schimbat de culcare.
Guvernanta celor patru surori
a sugerat ca Rasputin să nu

mai aibă voie să intre în
camerele lor, dar, furioasă,
ţarina a concediat-o. în ultima
vreme însă, din cauza

presiunilor tot mai mari, ţarul s-a văzut nevoit să-l alunge pe Rasputin de la curte, pentru o vreme. Iar decretul din tablou

e cel semnat de ţar sub
influenţa lui Rasputin, prin
care controversatul Vladimir

Karlovici Sabler a fost numit
ministru al Bisericii.
Ţarul se loveşte cu
bastonul pe cizma de piele.

— Da, haide să mergem, fiule! Tabloul domnului Bensheimer pare mai vesel.

Ţarul se opreşte în faţa portretului lui Avram, care o înfăţişează pe Daria. Chipul ei acoperă întreaga pânză.

E o adevărată minune a creaţiei, se gândeşte ţarul. E uimitor cum artistul a reuşit să surprindă fiecare

excentricitate a modelului său,
privirea plină de emoţie,
curiozitatea care se ascunde în
spatele genelor ei lungi. Deşi

are talent şi pictează portrete
superbe, care ar putea fi
adăugiri de valoare la colecţia
imperială, Bensheimer e, din

păcate, evreu, iar prezenţa lui
e o pată pe onoarea curţii. Dar
soţia sa nici nu vrea să audă
dacă i se spune că Bensheimer

ar trebui alungat. Asta ar
aduce ghinion, crede ea. A
devenit dependentă de
portretul ţareviciului în braţele

Fecioarei. îi e peste măsură de
drag,
ca un talisman de care
depinde sănătatea fiului lor.

Avram rămâne lângă
şevalet în tăcere. Portretul său
vorbeşte de la sine. Chipul
desenat e de o senzualitate

debordantă, cu buzele mari,
obrajii purpurii şi privirea
visătoare. Pictorul o priveşte
pe Daria, cercetându-i chipul

cu o privire plină de iubire.
Expresia ei e vag îngrijorată.
Ţarul se întoarce cu
spatele la Bensheimer:

— Haide, fiule, hai să o vizităm pe artista noastră preferată! Să vedem ce daruri are pentru noi de data asta. Ce

mici secrete. Ce mai faci,
Tamara Şeremetieva? o
întreabă ţarul pe miniaturistă.
La ce lucrezi astăzi?

Tamara zâmbeşte şi acoperă ceva cu mâna. Deşi se află la curte de ani de zile, nu s-a obişnuit niciodată cu

admiraţia imperială. Răspunde pe un ton blând:

— Daţi-mi palma, vă rog, Alteţă!

Ţarul îşi ridică ambele
palme, iar miniaturista îi pune
într-una o lupă, iar în cealaltă
un sâmbure de piersică. Ţarul

ridică lupa la ochi şi o apropie
de sâmbure. Suspinul lui
puternic se aude în toată
galeria.

Tamara a sculptat
întregul palat Alexandru în
sâmburele de piersică, toate
cele două sute de camere.

Saloanele muzicale, sălile de clasă, camerele de joacă, tunelul care duce de la palat la bucătărie, Budoarul Violet al

ţarinei, biroul ţarului, Galeria Portretelor, sala de audienţe şi cinematograful privat al ţareviciului. De parcă toate

acestea n-ar fi fost de ajuns
pentru un biet sâmbure de
piersică, a adăugat şi parcul
cu toate plantele şi păsările

sale, şi insula al cărei pod
poate fi ridicat. Toate au fost
sculptate cu cea mai mare
precizie. Ţarul e captivat. Ce

instrumente precise, ce mâini
dibace, ce privire ascuţită, ce
răbdare nesfârşită! Va avea
nevoie de zile întregi pentru a

distinge toate colţurile
palatului său, reprezentat aici
cu atâta măiestrie.

—Puteţi ţine întreaga curte în palme, înălţimea Voastră, murmură miniaturista.

— Câtă măiestrie!
exclamă ţarul. Impresionant!
— Iar pentru
dumneavoastră, Alteţă, o

maşină la fel cu a tatălui dumneavoastră.

Tamara lasă în palmele făcute căuş ale ţareviciului o

miniatură a maşinii ţarului, un Delaunay-Belleville Landau. Copilul scoate un strigăt de bucurie. Se ridică pe vârfuri şi

o sărută pe obraz. Ridică
jucăria în miniatură, cioplită
dintr-o bucată de rubin
preţios, într- un milion de

nuanţe de roşu, care
străluceşte sub lumina
candelabrului. Răsuceşte
volanul cu un deget, vede că

toate patru roţi se învârt pe
beţigaşe de aur, studiază
mecanismele infime, dă la o
parte acoperişul rabatabil şi îşi

vede părinţii aşezaţi în spate.
Şoferul stă la locul lui, şi toate
detaliile au fost sculptate cu
cea mai mare precizie, inclusiv

barba tunsă atent a ţarului şi
cerceii cu perle ai ţarinei.
Toate au nuanţe diferite de
roşu, au fost sculptate din

inima pietrei. Ţareviciul râde,
o sărută încă o dată pe
Tamara:

— Mulţumesc, Tamara, mulţumesc foarte mult.

Ţarul îl ia de mână pe fiul său, şi se îndreaptă împreună spre ieşire.

Duce în mână un cadou
pe care soţia sa îl va aprecia
mai mult decât oul Faberge
din ceramică neagră şi sidef în

nuanţa opalului pe care el i l-a
dăruit de ziua ei.
în palmele sale
împreunate, ţareviciul duce o

jucărie prețioasă de care se va bucura ani întregi, până când valurile istoriei îl vor obliga să se despartă de ea.

- Cavaler, rang nobiliar suprem (n.red.)

CAPITOLUL 26

1911

Daria ia o pietricică şi o aruncă în adâncurile Mării Negre, care nu e neagră, ci albastră ca raiul. Iubeşte

Crimeea, cu pinii şi arborii ei
de sequoia, cu viile care dau
cel mai dulce muscat şi cea
mai puternică şampanie, cu

arbuştii căţărători de trandafir
şi lavandă, cu livezile de
piersici, cireşi şi migdali şi
dealurile care opresc vânturile

reci din nord şi apără
populaţia chipeşilor tătari.
Familia imperială a venit
aici cu alaiul său pentru

inaugurarea noului palat Livadia. Spre nespusa ei mulţumire, Daria a reuşit să convingă cuplul imperial să-l

aducă pe ţarevici, şi, în grija
ei, Alexei arată mai sănătos ca
niciodată. Şi ţarina pare mai
puternică şi mai fericită. Iar

Avram, care a fost invitat
alături de ceilalţi artişti, se
bucură de succesul colecţiei
sale de portrete, o serie de

nuduri primitive ale unui
singur model. Daria!
Singurul nor de pe cerul
senin din sufletul ei e Grigori

Rasputin, a cărui umbră se
apropie de ea atunci când se
plimbă pe malul mării,
târându-se pe pământ plată şi

sinistră. Rasputin a fost
rechemat la curte de ţarină şi
e în toane bune.

într-una din călătoriile
recente alături de părinţii săi,
ţareviciul s-a lovit de cadă şi
şi-a făcut o vânătaie.

Sângerarea a fost groaznică.
Ţarina nu s-a mişcat de lângă
fiul său timp de zece zile.
Doctorii s-au recunoscut

învinşi. A fost pregătit chiar un
anunţ care să spună că
moştenitorul la tron a murit.

Disperată, ţarina i-a trimis o telegramă lui Rasputin.

„Dumnezeu ţi-a văzut lacrimile," i-a răspuns

Rasputin, tot printr-o telegramă. „Micuţul nu va muri." în câteva ore, sângerarea s-a oprit. încă o

dată, Rasputin i-a salvat viaţa
micului ţarevici. Nici un
ministru, oricât de influent,
nici o guvernantă a marilor

ducese, nici un membru al
familiei imperiale nu mai
îndrăzneşte să-l critice.

Brusc, Daria vede ceva plutind pe valuri în sus şi în jos, ca un dop gigantic. îşi pune mâna pavăză la ochi,

apărându-se de razele
soarelui, şi-i mijeşte ca să vadă
mai bine. E un animal, îşi
spune ea, mergând înainte.

Nisipul cald i se scurge printre
degetele de la picioare, dar
privirea îi e fixată asupra
creaturii din apele mării, care

şuieră înspumată ca bluzele
din dantelă de Chantilly ale
ţarinei.

Daria încetineşte, se
apropie de marginea apei.
Trupul cocoşat al lui Rasputin
e atât de aproape, că fusta ei

va mirosi a măgar de- acum
înainte. Marea a adus pe plajă
un obiect argintiu, oval, de
mărimea valizei de călătorie a

ţarului. Obiectul străluceşte în
lumina soarelui de parcă ar
avea o viaţă proprie. în pielea
fosilizată sunt înfipte scoici şi

ciocuri întărite de caracatiţă. Materialul seamănă cu o piatră ponce sau cu un soi de burete, iar parfumul pe care îl

emană are un iz de mare,
tutun şi piele, o mireasmă
seducătoare care se ridică şi o
îmbrăţişează ca o matcă.

„Ai mare grijă de ea!" spune Arheea. „A făcut o călătorie lungă şi grea. A trecut prin mări şi oceane, a

îndurat decenii întregi în
adâncul apelor şi sub lumina
fierbinte a soarelui ca să
ajungă la tine. E o ambră

cenuşie valoroasă, Daria Borisovna. Şi e a ta!"

Daria uită de valurile cadenţate şi de nisipul cald şi

cade în genunchi. îşi lipeşte
fruntea de suprafaţa untoasă
într-un gest impulsiv, ca un

călător prin deşert care cere apă.

E purtată într-un alt loc - o regină care îşi învaţă

discipolii cum să ardă ambra
cenuşie ca să purifice aerul şi
să vindece gândurile malefice,
cum să fiarbă vinul pentru a se

bucura de viaţă lungă, cum să
frece rănile ca să oprească
sângerarea, cum să folosească
haşişul pentru a stăvili

durerea, cum să facă ceaiuri
pentru vigoare sexuală sau să
ia parte la ritualuri de
fertilitate pentru a ajuta

femeile sterpe să devină rodnice.

— Ambra cenușie e un excelent conducător, se aude

vocea lui Rasputin de deasupra.

De data asta, Daria e uşurată că Rasputin e atât de

aproape, de parcă ar fi pe cale
să pornească într-o călătorie
împreună.

— Am fost într-un loc ciudat, spune ea, frecându-şi tâmplele.

Rasputin o priveşte cald, de parcă ar vrea să o încurajeze, să-i

spună că e în siguranţă alături de el.

— Nu ştiu unde. Eram altcineva, cred.

— Vino cu mine. Vrei?
Vom merge împreună.

— Ambra cenuşie e a mea, repetă Daria cuvintele Arheei. N-o las aici.

încet, cu grijă, Daria
întinde o mână tremurândă şi
rupe o mică bucată.

La şase ani de la noaptea
în care şi-a pierdut copilul,
Daria îşi deschide colierul şi
umple din nou oul-bijuterie.

Rasputin studiază cu grijă bucata de ambră cenuşie, o ridică puţin din toate părţile. E grea, dar şi el e un bărbat

puternic. îşi strecoară braţele
sub ea şi o saltă de parcă ar
purta în braţe o femeie. O
urmează pe Daria către palatul

Livadia, cu turnurile sale în
stil florentin şi cele 116
camere, pe lângă poarta aurită
din marmură strălucitoare de

Cararra, veranda italiană cu
coloanele de calcar şi
balcoanele închise în care
ţarina îşi bea ceaiul de după-

amiază, pe lângă camerele
interioare decorate cu stuf şi
sculpturi din lemn, până în
apartamentele Dariei, în

dormitorul ei, unde îi lasă
ambra cenușie pe pat.
Apoi, fără să-i treacă prin
cap că face un lucru straniu,

Daria respiră adânc şi se
întinde lângă ambra cenuşie, îi
inspiră parfumul de mosc,
pământ dulce şi muşchi de

pădure. E în siguranţă, mai în
siguranţă decât s-a simţit de
multă vreme, uterul ei s-a
liniştit de parcă s-a iertat, în

sfârşit, ea pe sine însăşi, de
parcă Avram şi fiul ei au iertat-
o, de parcă până şi bourii au
iertat-o.

De afară se aud zumzet
de albine, clinchet de foarfecă,
voci de grădinari care se
ceartă. Arborii sunt încărcaţi

de fructe, cireşe şi piersici
coapte care umplu aerul de
mirosuri dulci.

Vocea lui Rasputin
pătrunde în mintea Dariei, îi
îngreunează pleoapele şi o
adânceşte într-un somn

inconştient care o duce
departe, într-un ţinut cu nisip
de culoarea caramelului şi
ceruri limpezi, unde soarele şi

stelele strălucesc în armonie.
Aerul e încărcat de parfumuri
de melasă şi curmale, iar

frunzele late ale palmierilor
flutură în bătaia vântului.
Rasputin o priveşte pe
Daria cu o intensitate pe care

ea nu i-ar permite-o dacă ar fi
trează. îi cercetează conturile
delicate ale chipului, vena care
îi pulsează la tâmple, buzele

întredeschise, de parcă i-ar
accepta sărutul. Bărbatul
acesta care nu ştie ce e frica e
îngrozit văzând-o pe femeia în

stare să-l vlăguiască de
dorinţă. Se apropie de pat şi
întinde o mână rece ca să-i
mângâie sânii. îşi trage mâna

înapoi, o priveşte plin de
curiozitate pe Daria, apoi
coboară ca s-o sărute, s-o
frământe cu buzele.

Daria oftează lung.

Rasputin se trage înapoi de parcă Daria s-a transformat brusc într-o zeiţă care îl poate

ucide pe loc. îşi trage un
scaun. Se dă îndărăt, departe
de patul pe care e întinsă
Daria. Femeia aceasta

misterioasă va trăi să vadă
lumea schimbându-se cu totul,
va auzi clopotele bătând la
înmormântările a milioane de

suflete, va vedea cum fratele
se întoarce împotriva fratelui
şi oceanele se umplu de
lacrimi.

Rasputin îşi şterge sudoarea de pe frunte cu dosul palmei.

— Daria Borisovna Spiridova, cine eşti?

— Eu sunt Atalia, trădătoarea, răspunde ea, cu o

voce pe care Rasputin nu i-o
mai recunoaște.
CAPITOLUL 27
842-830 î.e.n.

Eu sunt Atalia Omrida,
fiica lui Omri, regina din
Iudeea. Sunt îmbrăcată în
haine de mătase şi brocart,

port o cunună de argint şi o
diademă de opal pe frunte.
Conduc o procesiune pe
coridoarele palatului meu.

Sclavii mei îmi flutură evantaie
din pene de păun deasupra
capului, bărbaţi şi femei îmi
fac plecăciuni la fiecare colţ.

„O gură de apă de trandafiri, regina mea."

„Puţină ambră cenuşie, poate."

Sunt cea mai iubită dintre cele patruzeci de soţii ale regelui Ioram şi mi se mai spune şi Regina de Opal.

Negustorii scotocesc toate
cele patru continente ca să-mi
aducă pietre transparente de
opal, cel mai rar soi de opal.

Atât de pur că îmi arată
viitorul în adâncurile lui. Cei
care nu ştiu despre ce vorbesc
spun că opalul aduce ghinion.

Prostii! Opalul simbolizează şi
binele, şi răul, e la fel ca viaţa,
la fel ca naşterea şi moartea.

Măscăriciul meu cu păr
roşcat ţopăie ici şi colo, în
jurul picioarelor mele încălţate
în sandale, printre coloanele

de piatră. Ochii lui ca de
broască i se rotesc pe chipul
osos, flutură din braţele lui
scurte ca nişte aripi şi

picioarele lui ca nişte copite se
caţără pe şoldurile grase ale
lui Sari propulsate parcă de o
forţă magică, apoi pe pieptul

lui fără păr, pe umeri, şi, în
sfârşit, măscăriciul ajunge pe
capul bietului eunuc.

Râd din toată inima. Şi ceilalţi râd cu mine. Servitorii mei încearcă să-mi aline tristeţea. Soţul meu, Ioram din

Iudeea, ginerele casei Omri, a plecat la război. Au trecut mai multe anotimpuri, iar acum a venit primăvara. Vasele de pe

acoperişuri sunt pline de apă
de ploaie. Drumurile şi
şanţurile sunt uscate, nu mai
poartă boli mortale. Văile şi

crevasele sunt încărcate de
flori sălbatice, palmierii de
deşert au rodit curmale, dar

eu încă nu ştiu nimic de dragul
meu rege, *melekh Israel*.
— Regina mea, te rog,
odihneşte-te, e prea cald

astăzi! Povesteşte-ne de ambra
cenuşie! E timpul să ne spui
secretele ei.

Sari, eunucul şi confidentul meu, gâfâie din greu, nu e în stare să ţină pasul cu mine.

îi privesc capul pistruiat
şi chel şi mi-e milă de el. La un
moment dat a visat, probabil,
că va avea o soţie, copii.

— O să ne odihnim, Sari. Poftim, mestecă nişte ambră cenuşie ca să-ţi întăreşti inima!

Au trecut mulţi ani, dar
eu mi-am păstrat cuvântul dat
negustorului de mirodenii că
voi păstra secretul ambrei

cenuşii doar pentru mine. însă
nu mai pot suporta
singurătatea, aşa că deschid
gura şi spun ce n-ar trebui:

— Un negustor bătrân
de mirodenii cu patru degete
la o mână şi un sac în spate a
străbătut mări şi ţări pe jos, pe

cal, cu barca şi pe cămilă ca să
mă găsească pe mine, Atalia
Omrida, stăpâna alchimiei. Era
înalt. Avea o faţă chipeşă,

bronzată, cu riduri pline de
înţelepciune. Părul lui argintiu
era împletit cu multe panglici.
M-a întrebat dacă ştiu cum să

extrag secretul tinereţii din
ambra cenuşie, apoi şi-a
deschis sacul şi mi-a arătat o
felie de rai inflamabilă şi

moale ca ceara. Mirosea a
iubire şi a viaţă. A moarte şi
reînnoire. Trebuia să o am.

Am negociat. „Uită-te la colierul meu de opal", i-am spus negustorului de mirodenii. „E din soiul cel mai

rar. Are o culoare vie, aurie,
dar e limpede şi pur ca aerul şi
apa. Ţi-l voi dărui pentru
jumătate din ambra ta cenuşie.

Şi te voi învăţa cum să-ţi păstrezi tinereţea. Nu cu ajutorul ambrei cenuşii. Nu ştiu să o folosesc încă. Dar te

voi învăţa să cauţi în inima
acestui opal pur şi să cunoşti
misterele universului."

Negustorul şi-a pus mâna cu cele patru degete pe umărul meu. „Accept. Iar în schimb, tu trebuie să-mi

promiţi că-ţi va fi dragă ambra
cenuşie. Nu-i vei împărtăşi
secretele. Puterea ei trece
dincolo de orice ţi-ai putea

închipui. Foloseşte-o
inteligent! Dar să n-o foloseşti
niciodată, niciodată, pentru
a..."

De afară izbucnesc
vâjâiala unei furtuni stârnite
din senin, apoi plânsete
groaznice.

Un fulger dă la iveală
două siluete pe fundalul
portalului în formă de dom.
Luminaţi slab de două torţe,

mesagerii regelui ies încet din
umbră, cu arcurile şi săgeţile
ostenite, cu ochii înroşiţi de

nesomn, cu picioarele pline de
vânătăi după o călătorie lungă.

— Regele nostru e mort, regina mea! A fost ucis de Iehu, generalul său.

— O revoltă!

— O răscoală sângeroasă împotriva casei lui David.

— Regele Ioram din Iudeea e mort!

Fac un semn cu palma deschisă şi poruncesc alaiului

meu să rămână deoparte. Cu
cealaltă mână îmi apăs pieptul
ca să-mi închid tristeţea în el.

— Unde e fiul meu? îi întreb pe mesageri. S-a întors de la război?

Ascult, ţinându-mi
pieptul, ţinându-mi bucăţile
inimii la un loc. Fiul meu,
Ohozia, a murit şi el. Generalul

Iehu a provocat o revoltă. Mi-a ucis soţul. Mi-a ucis fiul. Patruzeci şi doi de prinţi omrizi au fost ucişi, de

asemenea. Doar cinci au fost
cruţaţi. Şi eu sunt în pericol,
mi se spune, Iehu vrea să-i
distrugă pe toţi omrizii.

— Unde sunt nepotul meu şi cumnata mea? întreb. Ei sunt bine?

— Da, ei au fost cruţaţi. Dar trebuie să faci ceva, regina mea. Prinţii care au rămas în viaţă nu merită

tronul. Nepotul tău e doar un copil. Supraviețuirea monarhiei depinde de tine.

Sari îmi duce un vas cu ambră cenuşie la nas. îl împing deoparte.

— Vreau să fiu singură cu Dumnezeul meu, îi spun. Nu mă urma!

Sari îmi bagă vasul în buzunar.

Merg singură pe coridoarele de piatră şi

marmură, unde camerele se
deschid în alte camere, în lumi
interioare de ambiţie şi
dezamăgire. Ies din palat,

cobor treptele de piatră.
Rafalele de vânt îmi suflă nisip
în ochi. Simt în plămâni
duhoarea acră de trupuri şi

urină. Deasupra mea se aprind
stelele în doliu. Tarantulele ies
din pământ, iar vulturii ţipă în
vânt. Trec printre măslini şi

palmieri, intru în deşert, mă
îndrept spre muntele Efraim,
spre templul dintre Rama şi
Betel. Mă adăpostesc sub Eţ

Rimon, pomul milei de lângă
intrarea în templu. îmi ascund
faţa în mâini şi plâng: „De ce,
Adonai? Ce-ai făcut?"

Vântul poartă mirosul
acru de curmale putrede şi
sunetul conversaţiilor din
sanctuar. înaltul Preot,

Iehoiada, a venit probabil cu
soţia sa ca să pregătească
templul pentru o zi de doliu.
Mă ridic în picioare, îmi

îndrept spatele, răsucesc
clanţa şi deschid uşa dindărăt.
în aer pluteşte parfum de
ofrande şi de Ner Tamid, torţa

luminii eterne. Traversez
coridorul îngust, despărţit de
sanctuarul principal printr-o
pânză brodată, şi trag pânza la

o parte. în lumina difuză care
se strecoară prin domul de
deasupra văd mai mulţi
bărbaţi aşezaţi în cerc. Poartă

robe de culoarea deşertului şi
le văd chipurile hâde - o bărbie
pătrăţoasă, un zâmbet de
imbecil, un nas rupt, o gură

schimonosită, debitând
obscenităţi.

De ce au venit aici ultimii
cinci prinţi din casa lui David,

fiii regelui Ioram cu alte soţii,
fraţi vitregi ai fiului meu ucis?
S-au strâns în jurul
altarului *bimah,* unde sunt

răspândite obiecte sacre - cutii
cu mirodenii *havdalah,* vase cu
miere Roş Haşana, brâul
înaltului Preot, sfeşnicele

poleite. Capetele li se apropie,
pe degete au inele din aur şi
de argint, iar murmurele lor

obraznice se aud în tot sanctuarul.

Se apropie şi desfac cufărul sfânt. Scot un

exemplar din Tora, care a fost
apărat de vitregiile naturii
preţ de decenii, aici, unde

nimeni din afară nu are voie să
intre.

Cum îndrăznesc să scoată
Tora? Aceasta e datoria sacră
a înaltului Preot!

De ce sărută pânza
brodată care acoperă cartea
sfântă, de ce sărută armura
încrustată cu bijuterii care

atârnă deasupra ei, de ce
descuie copertele ca să ajungă
la pergamentul sfânt
dinăuntru? De ce scot panglica

cu care e legat pergamentul,
apoi se roagă cu ochii închişi
şi cu frunţile lipite de
pergament? Aud un cuvânt

aici, unul dincolo, o propoziţie
frântă, şi, în cele din urmă, în
mintea mea se cristalizează o
serie de replici. „Primeşte-ne,

Adonai... Gloria lui Israel... în
mâinile noastre... Regele
Ioram al Iudeii e mort. Celălalt
fiu al său... Suntem servitorii

Tăi... dă-ne voie să slujim
ţinutul Tău."

Gura mea se umple de un gust amar de cenuşă. Trădare!

Prinţii plănuiesc să-i fure nepotului meu titlul de rege al Iudeii care i se cuvine de drept.

Mă îndepărtez de pânză şi
pornesc pe coridorul îngust,
înapoi spre treptele care
conduc la o terasă deschisă

din spatele luminii eterne.
Păşesc pe terasă şi mă întind
spre torţa eternă.

O iau în mâini şi o arunc spre trădători. O arunc cu toată puterea furiei mele.

Ei privesc în jur. Li se pare că a fost un accident, calcă flacăra anemică în picioare, încearcă s-o stingă.

Scot vasul cu ambră cenuşie din buzunar şi îl privesc neliniştită. Are textura untului, e uleios şi plin de

posibilităţi. îmi amintesc de
negustorul de mirodenii, de
promisiunea pe care m-a pus
să i-o fac. închid ochii şi-l

arunc înspre ei. Vasul se
sparge. Bucăţile de sticlă se
înfig în carnea oamenilor.
Ambra cenuşie înfloreşte ca un

trandafir uimitor, se deschide
în sute de petale arzătoare
care prind viaţă în explozii
capricioase, ce se înalţă să

lingă tavanul, pereţii, uşile şi ferestrele.

Uimiţi, bărbaţii caută frenetic o cale de ieşire, dar

flăcările se răspândesc şi îi
înconjoară ca lava topită,
arzând păr şi pânză, topind
piele, carne şi oase.

Traversez coridorul şi ies pe drumul prăfuit. Nu-mi pasă de insectele otrăvitoare de pe jos, de zvâcnetul pe care îl

simt în tâmple, de ţipetele
vulturilor de deasupra. Focul
izbucneşte în spatele meu, îmi
luminează calea. în faţă e o

insulă de palmieri. Mai jos se
deschide drumul cailor către
grajduri. Mă opresc o clipă,
mă uit în urmă: scândurile de

lemn se prăbuşesc. Deasupra
mea plutesc pânze aprinse şi
pergamente fumegânde.

Acoperişul templului se prăbuşeşte cu un zgomot infernal.

Inima mea e cuprinsă de remuşcări. Luna mi-a întors spatele. Mi-e frig. Cad în genunchi, îmi iau capul în

mâini şi îl chem pe Dumnezeu:
„Adonai! Ce-am făcut? Ţi-am
ars cartea sfântă, cuvintele
Tale sfinte. Iartă-mi păcatele!"

Privesc înainte, privesc şi nu-mi vine să cred. Mă străduiesc să înţeleg de ce

peisajul dinaintea mea s-a schimbat.

Crengile copacului milei sunt goale de frunze. Sunt

cuprinse de flăcări. Nu! Nu e un foc care să ardă, ci o strălucire frumoasă care nu pare să-l mistuie. Apoi... ce

văd? Litere sfinte care se
desprind din fragmentele de
pergament. Litere care flutură
deasupra mea ca nişte fluturi

luminoşi, ca nişte mici
binecuvântări. Coboară.
Aterizează pe frunze şi pe
crengi, pe rădăcini şi vlăstare,

se mişcă încontinuu, îmbracă
întregul copac în litere sfinte.
Deasupra mea, pe pânza
cerului nopţii, apare un

curcubeu din care curg lacrimi
mari, stingând focul. Iar în
mijlocul ruinelor fumegânde,
pline de cenuşă şi de regret,

copacul milei, paznicul Torei,
străluceşte ca o bijuterie.
îmi iau colierul în mâini şi
privesc în inima transparentă

a opalului, căutând imaginea
miracolului care tocmai s-a
petrecut, îmi văd în schimb
propriul chip. Chipul unei

trădătoare. Am ars casa
Domnului. I-am ucis pe fiii
regelui. Am stârnit evenimente
care vor păta Iudeea pentru

totdeauna. îmi ridic chipul
spre ceruri şi jur că voi face
tot posibilul ca linia lui David
să nu se stingă. Vocea mea

răguşită frânge inimile
îngerilor, cheamă un torent de
stele.

Mă întorc înapoi la palat. E timpul să fac o baie. Să mă schimb în hainele regale. Să anunţ moartea regelui nostru.

Să-mi anunţ domnia. Să mă
arăt în faţa poporului meu.
Sari mă ajută să intru în
cada de pe acoperiş. O lună

palidă, ca un spectru, plutește
în spatele fumului care o
învăluie ca un giulgiu.
Duhoarea de lemn ars,

pergamente şi trădare dăinuie
deasupra regatului. El îmi
scoate hainele pătate cu suc
de rodie, găurite de scânteile

aprinse, din care emană
mirosul acru al păcatului.
Ţinem *shiva* şapte zile şi
şapte nopţi în casa lui Ioram.

Nepotul meu de un an, Ioaş, şi
cumnata mea Ţibia sunt
alături de mine. Poporul meu
se bate cu pumnul în piept şi

se clatină pe călcâie, recitând *kadish-u*| de doliu.

în cea de-a opta zi, Ţibia şi Ioaş îşi iau rămas-bun de la

mine, cu ochii în lacrimi. îi
ciufulesc nepotului părul
cârlionţat.

— Vei deveni rege într-o bună zi, Ioaş al meu. Şi va fi datoria ta sfântă să păzeşti sămânţa regală.

în săptămâna următoare
trimit un mesager care să-i
invite pe nepotul şi cumnata
mea să vină la palat şi să

locuiască împreună cu mine. îl
vom creşte pe Ioaş aşa cum i
se cuvine unui rege al

Israelului. îl vom creşte cu o mână fermă şi o inimă blândă.

Casa lor e liniştită, toate lucrurile sunt la locul lor, îmi

spune mesagerul când se
întoarce. Nu se vede nici un
semn de luptă.

Dar cei doi au dispărut.

Aşa se face că, graţie
ajutorului unui rodiu al milei,
al eunucului meu loial şi al
unei armate credincioase

regelui ucis, domnesc şase ani
peste un ţinut care şi-a pierdut
moştenitorul.

Prima iarnă vine cu ploi torenţiale, iar primăvara care îi urmează e cenuşie. Soarele se iveşte din spatele norilor de

culoarea fumului, străduindu-
se să cureţe pământul de
duhoarea focurilor, să ofere
vieţilor noastre un fel de

normalitate. Chem pietrari din toate colţurile Israelului ca să reconstruiască templul pe ruinele celui ars.

Cu crengile plecate sub
greutatea celor 304 805 de
litere din cartea sfântă,
arborele milei urmăreşte

construcţia acestui edificiu
magnific.
în cea de a treia
primăvară, două vlăstare răsar

de o parte şi de alta a
copacului, împodobind
intrarea principală a templului

reconstruit cu trei *rimonim* ai
milei în loc de unul singur.
în ajunul sărbătorii Roş
Haşana, cu torţe parfumate

aprinse peste tot şi aerul
încărcat de miros de ambră şi
mir, o suită mă urmează la
templu pentru a sărbători

începutul celui de-al şaptelea
an al domniei mele.
Un mesager suflă în
cornul de berbec sub rodii.

Sunetul lui se aude peste
întreg deşertul, în toate casele
din regatul meu, vestind un
nou an de pace şi prosperitate.

Cornurile călăreţilor îmi anunţă sosirea. Soldaţii mei, miniştrii şi sfetnicii mă urmează în sanctuar. Aerul e

întunecos, tăcut, nu se vede
nici un semn de ceremonie.
Flăcările lumânărilor ard fără
să tremure. Sub picioarele

noastre sunt ghemotoace de
praf, iar crengile uscate lovesc
pereţii. Lumina eternă e
singura care descrie o potecă

solitară prin beznă. Se
stârneşte o pală de vânt care
pătrunde printr-o fereastră

deschisă, suflându-mi nisip în ochi.

De ce? De ce templul e atât de dezolant într-o zi de

sărbătoare? De ce e
amenințat? De ce Sari tremură
ca o coroană de palmier și

aleargă din loc în loc ca un
cocoş sacrificat?
Brusc, în sanctuar prind
viaţă sute de umbre

mişcătoare. O procesiune de
chipuri fără trupuri - bărbaţi,
femei şi copii - îşi face apariţia
la fiecare uşă.

Dintr-un colţ întunecat
iese marele preot, Iehoiada,
urmat de locţiitori şi de
călăreţii din armată. Revoltă!

Soldaţii mei, comandaţi de
preot, iau poziţie de luptă în
jurul meu, regina lor.

Văd în sfârşit scheletul conspiraţiei care mi-a scăpat timp de şase ani de zile. Mi-am pus oamenii să caute peste tot

în speranţa că-l vor captura pe
generalul Iehu, dar în tot acest
timp marele preot uneltea

împotriva mea împreună cu
propria-mi armată.

Ochii lor se îndreaptă
către portalul de vest, unde se

produce agitaţie. Mă întorc şi
eu. Dragostea vieţii mele,
nepotul meu de şapte ani,
Ioaş, cu pielea de culoarea

migdalelor, cu buclele lucioase
şi ochii căprui şi inocenţi, stă
în prag.

îmi deschid larg braţele şi strig:

— Nepotul meu!

Vocea marelui preot răsună din pereţi de piatră:

— Atalia, ai păcătuit! Ai ars Casa lui Dumnezeu. I-ai

ucis pe prinţii noştri israeliţi.
Istoria te va cunoaşte ca fiică a
Izabelei. Te va numi
„Cealaltă". Dar încercarea ta

de a distruge casa regală a dat
greş. L-am salvat pe Ioaş din
ghearele tale şi l-am crescut în
secret.

Soţia marelui preot cea cu nasul turtit apare din umbră şi înconjoară cu braţul umerii nepotului meu. Uşurarea din

ochii lui mă condamnă mai
mult decât cuvintele marelui
preot.

Locţiitorii şi infanteriştii
se apropie grăbiţi, ridică
armele. Un batalion de soldaţi
înconjoară sanctuarul. Nepotul

meu urcă treptele până la altar
cu o precizie exersată, care
prevesteşte că regele drept va
fi încoronat în sfârşit. Se aşază

pe un tron cioplit dintr-o
singură bucată de cedru
galben, cu spătarul înalt

decorat cu o menoră şi cu o cunună şi stemă.

Marele preot deschide uşile dulăpiorului de lângă

portalul de est şi scoate două
obiecte.

— Fiţi martori la acest miracol. Suliţa şi săgeţile regelui David nu au ars!

Dar nu îi oferă suliţa şi
săgeţile nepotului meu şi nici
nu aşază coroana pe creştetul
copilului, ci îşi ridică vocea în

templu şi se autointitulează regent.

—Duceţi-o pe această femeie malefică afară, la

coloane! comandă el. Nu are
voie să moară în templul lui
Iahve. Dacă cineva încearcă s-
o salveze, ucideţi-l cu sabia!

Sunt târâtă prin intrarea
pentru cai. Ornamentele de
opal îmi sunt scoase cu forţa.
Sunt apoi legată de un stâlp

care poartă mirosul de fum şi
cenuşă vechi de atâţia ani.
La fel ca în noaptea
incendiului de acum şase ani,

picături mari de ploaie îmi cad
pe creştet, şi pe cerul înstelat
al nopţii apare un curcubeu.

închid ochii şi recit *Shema Israel,* mă rog cu ultima mea suflare să fiu iertată.

Vârful unei săgeţi îmi străpunge ochiul stâng.

Sufletul meu se ridică pe aripile strălucitoare ale

focului, porneşte într-o
călătorie spre un alt loc.
Grigori Rasputin dă
târcoale patului pe care Daria

şi ambra cenuşie sunt întinse
ca doi iubiţi. Se mişcă în
tăcere, o pândeşte ca o bestie
în călduri. A venit timpul s-o

trezească din transa ei.
Dinspre bucătărie se simte
miros de mentă şi castraveţi
cruzi, de miel fript şi gâscă, de

fazan în smântână proaspătă şi
ciuperci prăjite în unt. în
bucătăriile imperiale se
prepară cina.

Rasputin scoate o batistă murdară din buzunarul hainei şi-şi şterge faţa. Până la urmă tot a avut dreptate. Această

femeie ascunde mai multe
secrete decât şi-ar fi închipuit.
Când a văzut-o pentru prima
oară în casa de licitaţii acum

şase ani, pornită să cumpere
Leacul, ţinuta ei regală, ochiul
de opal şi chipul biblic i-au
spus imediat că are de-a face

cu o femeie exotică. Dar nu s-a
aşteptat să călătorească atât
de departe în timp, cu mai
mult de opt sute de ani

înaintea anului Domnului,
înapoi în Iudeea, ca să
descopere magia ambrei şi a
opalelor.

Se apropie, se opreşte deasupra Dariei, îşi linişteşte respiraţia, şi pieptul nu i se mai zbate. Adormită, mirosind

a frunze proaspete, Daria pare
accesibilă. Rasputin îşi scoate
un briceag cu lamă extensibilă
din buzunarul hainei. îl

deschide, îl trece printre
degetul mare şi arătător, şi-l
freacă de buze, îl studiază în
lumina candelabrului, unde

metalul străluceşte
ademenitor. Se apleacă, se
întinde şi împunge ambra
cenuşie cu lama. în mod

neaşteptat, nu întâlneşte
aproape nici o rezistenţă.
Răsuceşte cuţitul în toate
direcţiile, scrâşneşte din dinţi,

iar bicepsul i se încordează
încercând să taie o bucată.
însă lama a fost prinsă în
fălcile invizibile dinăuntru, iar

mânerul de os iese în afară ca
o insultă. Rasputin se apleacă
asupra mânerului, îl
manevrează cu toată puterea,

răsucind şi trăgând. Sudoarea
îi picură de pe faţă. Se aude
un clic ascuţit, metalic, şi

Rasputin cade pe spate, cu mânerul rupt în mână.

Daria deschide ochii. Văzându-l pe Rasputin lângă

ea, sare imediat în capul oaselor.

— Ah! Ce am făcut? Am ucis prinţii! Am dat foc

templului! Am ars cartea sfântă!

Rasputin lasă mânerul cuţitului să-i cadă în buzunar,

îşi pocneşte încheieturile
umflate, îşi dă la o parte părul
transpirat de

pe frunte. Tuşeşte ca să-i revină vocea.

— Daria Borisovna! Fii vigilentă! Trebuie să îndrepţi

greşelile din viaţa ta
anterioară. Să ştii că nu-ţi va fi
uşor de-acum înainte. Vei trece
prin mulţi ani de haos, aşa

cum n-ai mai cunoscut
niciodată. Vei suferi tragedii
care te vor face să-ți dorești să
mori. Vei trăi peste o sută de

ani. Abia atunci ţi se vor
deschide drumuri. Ai grijă!
Ţine ochii deschişi! Alege-l pe
cel care se cuvine! Altfel vei fi

condamnată să te reîncarnezi
iar şi iar, până când...

Daria sare din pat, îl prinde pe Rasputin de rever şi îl scutură violent.

— Ascultă-mă, Grigori, ascultă-mă bine! Aceasta va fi ultima mea viaţă. Sunt o altă femeie acum. îmi cunosc

păcatele. Voi îndrepta greşelile
pe care le-am comis în cealaltă
viaţă. Voi rămâne alături de
Alexei Nicolaevici Romanov, îl

voi apăra ca pe propriul meu
fiu. Mă voi lupta până la
ultima suflare să-l văd aşezat
pe tron. Voi lupta pentru

supravieţuirea monarhiei. Jur
pe mormântul dragilor mei
părinţi!

- Titlu purtat de regii din Antichitate ai regatului Israel (n.red.
)**CAPITOLUL 28**
1911

Procesiunea traversează
precaut păduricea ţepoasă de
pini care duce la biserica
înălţarea Sfintei Cruci,

construită în stil bizantin. Aici
va avea loc ceremonia
religioasă dinaintea galei
formale de inaugurare a

palatului Livadia. în cadrul ei,
Nikolai Krasnov, arhitectul, va
primi titlul de academician.

Cazacii imperiali din
garda călare patrulează prin
tot parcul. Poartă tunici vişinii,
cizme şi săbii care strălucesc

în lumina lunii, îşi saltă
căciulile de blană ca să-i salute
pe Daria şi pe ţareviciul de
şase ani.

Grădinarii aranjează
nuferi în lacurile luminate de
lună, scot frunzele rătăcite şi
bobocii aduşi de vânt, precum

şi alte obiecte care nu-şi au
locul aici - un evantai de
mătase, un pocal de vin pe
jumătate gol, o agrafă de păr

cu nestemate, un şal care
flutură în bătaia vântului.
Alexei se opreşte în faţa
garajului imperial, le face

semn din cap şoferilor şi îşi ia
aparatul de fotografiat Kodak.
Fotografiază maşinile tatălui
său, care au fost spălate până

lucesc - un Delaunay- Belleville
Triplu Phaeton, trei Delaunay-
Belleville, o limuzină, două
maşini mai mici şi un

Mercedes Landau. în celelalte
palate sunt şi mai multe
maşini, iar ministrul care
administrează bugetul

imperial se plânge de
cheltuielile lor. Dar, când vine
vorba de colecţia lui de maşini,
mândria şi bucuria lui, ţarul

nici nu vrea să audă de economii.

Imitându-l pe tatăl său, ţareviciul îşi prinde mâinile la

spate şi trece prin faţa fiecărui
şofer imperial, se întinde să
îndrepte o haină kaki care nu
are nevoie să fie îndreptată,

scutură stema cusută pe o
uniformă şi atinge o cască cu
pene care a fost scoasă în
prezenţa sa. îi instruieşte pe

şoferi să pozeze alături de
maşini. Mulţumit de coregrafia
obţinută, mai face câteva
fotografii.

— Mulţumesc, spune el apoi, schiţând un salut milităresc cu mâna. La revedere!

O briză caldă îi ciufulește părul, care arată ca o lână de aur în lumina lunii. Deasupra lor zboară pescăruşii. Dinspre

est vine miros puternic de
fructe coapte, iar dinspre palat
se aud notele muzicale ale
orchestrei care îşi acordează

instrumentele. Prin ferestre se
zăresc candelabre
strălucitoare şi umbrele

servitorilor care se ocupă de ultimele detalii.

Poate că mai târziu, se gândeşte Daria, după

festivităţi, îl va invita pe Avram
în apartamentele ei. Relaţia lor
a avut parte de destule
meandre până să-şi găsească

un curs firesc în viaţa ei. însă
ea ştie că Avram a făcut
compromisuri mult mai mari.
Ce bărbat i- ar rămâne loial

unei femei care ţine mai mult
decât orice la un băieţel
bolnav? Daria a înţeles abia
acum de ce îi e atât de

devotată lui Alexei. Oare
Avram va înţelege? Da, îşi
spune ea, va înţelege. îi va
povesti ce s-a întâmplat ieri, îi

va povesti despre Atalia,
despre pierderea pe care a
suferit-o, despre păcatele ei şi
despre încercarea de a se

mântui. Asta îi va confirma lui ideea pe care a avut-o de la început: că în Daria trăiesc de fapt două femei, tânăra aprigă

de care s-a îndrăgostit şi un suflet antic pe care îl admiră.

Ţareviciul o strânge de mână pe Daria şi spune:

— Mâine plec cu tata. Mergem de la Ialta la Sevastopol.

— Şoseaua din Crimeea e foarte frumoasă, dragul meu.

— O să-ţi aduc multe, multe fotografii.

— Adu-mi fotografii cu Ciufut Kale, e un oraş într-o peşteră de pe unul din platourile din Crimeea. I-am

studiat istoria antică, până în
secolul al VUI-lea, când
kaganatul hazar a trecut la

iudaism. E numită „Fortăreaţa evreilor".

— Ce sunt evreii, Daria?

— Nu ce, dragul meu, cine. Evreii sunt oameni la fel ca noi, doar că ei cred în

Moise şi nu în Iisus Hristos,
Mântuitorul nostru.

— Atunci sunt altfel.

— Nu ştiu, poate, dar
nu chiar, şi ei par să fie oameni
cu frica lui Dumnezeu la fel ca

tine şi ca mine, doar că noi suntem creştini.

Ceea ce nu e întru totul adevărat pentru o fanatică

israelită care a comis cea mai mare atrocitate în viaţa ei anterioară. Daria oftează, gândindu-se că e mai bine ca

unele lucruri să rămână
neştiute. îi e dor de inocenţa ei
din trecut.

— De ce Ciufut Kale se numeşte „Fortăreaţa evreilor", Daria?

— Fiindcă acolo trăiau mulţi evrei.

— Şi unde sunt acum?

Daria îl ia pe după umeri cu un braţ.

— O să-ţi spun când creşti mai mare şi lumea se

mai linişteşte. Ai timp, dragul
meu, ai destul timp să înveţi ce
înseamnă ura.

Privirea Dariei cade
asupra amuletei pe care
ţareviciul o poartă la reverul

hainei. îl trage înapoi, îi prinde
cotul cu mâna.

— Haide, lasă-mă să-ţi îndrept amuleta! spune ea. Uite, aşa e mai bine.

— Vino, Daria! Nu vreau să pierd distracţia.

Daria loveşte amuleta cu un deget.

— N-o vei pierde atâta timp cât ai la tine talismanul tău aducător de noroc. Nimeni nu va începe fără Alexei

Nicolaevici, moştenitorul la
tron şi ţarevici, marele duce al
Rusiei.

Alexei îşi trage mâna dintr-a ei şi îşi continuă drumul spre biserica de la palat.

Daria îl urmează
îndeaproape, încearcă să nu-l
atingă, să-i dea măcar o
impresie cât de vagă a

independenţei de care are
atâta nevoie.

Un sunet puternic, o
bubuitură asurzitoare,
izbucneşte din mare.

Ţareviciul sare înapoi, o ia pe Daria de mână. Daria îl strânge la piept, simţindu-şi inima cum i se zbate în lăcaşul

ei. O aşteaptă să se
liniştească. Priveşte orizontul
până departe, unde marea şi
cerul se contopesc şi noaptea

din Crimeea se reflectă în apele Mării Negre.

— Uită-te acolo, dragul meu, dincolo de nava aceea

care arată ca un pom de
Crăciun. Vezi dealul acela
cenuşiu, micuţ? Bine. Promite-

mi să nu râzi şi o să-ţi spun
ceva.

— Promit, şopteşte el,
iar obrajii îi tremură încercând
să-şi reţină lacrimile.

— Acolo, dragul meu, e cocoaşa unei balene. Iar sunetul pe care l-ai auzit e scos de stomacul lui. Balenele

suferă de dureri groaznice de
stomac. Deci ai auzit râgâitul
bietului animal.

Ţareviciul o priveşte cu neîncredere. Daria îl sărută pe fiecare ochi.

— Am învăţat asta de la tatăl meu, în drum spre palatul de aici, pe vremea când mama ta era însărcinată cu tine.

Ţareviciul face câţiva paşi înainte, ezită, apoi se împiedică, de parcă nu e sigur în care parte s-o ia. O

pietricică i se rostogoleşte sub
călcâiul pantofului. El alunecă,
se zbate, dă din braţe de parcă
ar vrea să zboare. Deschide

gura, dar nu scoate nici un
sunet. Aparatul de fotografiat
îi cade de pe umăr.

Daria ţipă, întinde braţele ca să-l ajute, să-l prindă, se aruncă înainte ca să-i oprească prăbuşirea.

Alexei cade pe spate.

Daria se lasă în genunchi lângă el.

— Te-ai lovit, dragul meu? Vorbeşte-mi! Alioşa!

Ţareviciul a rămas nemişcat, cu ochi mari, privind

cerul. Un zmeu alb trece pe
deasupra. O şopârlă se
ascunde sub o piatră. Undeva
în parc, un grădinar fluieră.

Un stol gălăgios de ciori
aterizează pe crucea
grecească de pe acoperişul
capelei.

Daria simte un fior pe şira spinării, ca un spectru rău prevestitor. Ia capul lui Alexei în poală şi spune:

— Dumnezeule! Te-ai lovit, dragul meu. Vorbeşte-mi! Te rog!

Alexei respiră, îşi linge
buzele uscate, înghite. Are
ochii mari,
plini de spaimă.

— Nu-i spune mamei, Daria! Te rog!

— Vai, dragul meu! Nu-ţi face griji pentru asta.

Alexei încearcă să se ridice în coate, apoi în capul oaselor.

— Aşteaptă! Nu te mişca! Dă-mi voie să te examinez!

Copilul o împinge
deoparte. îşi curăţă praful de
pe haină, pantaloni şi mâneci.

— Te rog, Daria, nu vreau să fiu bolnav. Hai să mergem! Mama şi tata ne aşteaptă.

— Ştiu, dragul meu, răspunde Daria, nereuşind să rămână calmă. Spune-mi unde te doare!

Apoi îi desface nasturii de la haină şi de la cămaşă, îl cercetează din toate părţile, îi desface cureaua de la

pantaloni şi îi pipăie
picioarele.

— Mă doare aici, Daria, spune Alexei, arătându-i cotul. Dar nu tare. N-am nimic.

însă Daria ştie că nu e
adevărat. Nimic nu va mai
putea opri acum sângerarea.
N-are cum şti cât de grav va fi

de data asta. încearcă să-i
încheie nasturii de la haină,
dar degetele ei reci tremură
prea rău.

— Vino, dragul meu,
avem treabă!

— Dar nu vreau să pierd ceremonia, protestează Alexei.

— Ori vii cu mine, ori ai să stai în pat o lună, poate chiar mai mult. Da, ştiu că nu-i corect. Daria îngenunchează, îi

şterge o lacrimă de pe obraz
cu degetul mare. Hai, caţără-
te în spatele meu! Te duc eu.

N-ai voie să mergi. Sus acum, sus!

Daria coboară dealul. Alexei o cuprinde cu mâinile

pe după gât şi cu coapsele pe
după talie. Se uită cu atenţie
la fiecare pietricică pe care ar
putea să alunece, la fiecare

rădăcină. E scăldată în
sudoare din cauza greutăţii pe
care o poartă în spate, a
durerii din piept.

Gemetele dureroase ale
balenei se aud de departe, iar
deasupra lor ţipă pescăruşii.
Dedesubt, valurile se sparg

unul câte unul. Inima îi bate
Dariei sălbatic în piept.
„Va fi bine", îşi repetă iar
şi iar. Ajunge în apartamentele

ei şi îl aşază pe Alexei pe
canapeaua din sufragerie.

— Nu te mişca! Sunt aici, în bucătărie. Uită-te pe cartea asta cu poze!

Alege ingredientele necesare din borcanele de toate mărimile înghesuite în dulăpioarele bucătăriei. Un

borcan cu untdelemn extras
din migdale dulci, zdrobite,
lăsate în apă călduţă şi
cernute picătură cu picătură.

Toarnă puţin din el într-o cupă
gradată, adaugă o lingură de
nectar de miere neagră, o
alifie foarte eficientă recoltată

în luna iulie din stupii
albinelor negre care se
hrănesc cu polenul unui soi rar
de trandafiri violacei din

Siberia. Apoi desface o sticlă
de vin roşu din struguri de
Livadia, fermentat de vechii
imigranţii greci în butoaie de

steiar, pe care Daria a
cumpărat-o de la un fierar
înţelept, moştenitor al acestei
ultime sticle de la stră-

străbunicul său. Adaugă o
gură de vin, câteva picături de
şofran topit şi o mână de pastă
de năut, cunoscut pentru

proprietăţile sale coagulante.
A mai făcut asta şi înainte, cu
alte ierburi, rădăcini şi
scoarţe, pentru alte boli.

Pentru a vindeca insomnia
ţarinei, pentru a linişti nervii
lui Avram când se îndură să se
despartă de vreun tablou.

însă Daria speră să poată
crea un alt elixir de data asta,
ceva mai puternic, ceva care

să vindece boala incurabilă a
lui Alexei.

„Arheea", strigă în
sufletul ei, „ajută-mă! Ajută-
mă să iau decizia corectă!"

Arheea apare, iar la gâtul
ei alb, tremurător, poartă o
picătură strălucitoare de opal.
Nu s-a mai apropiat niciodată

atât de mult de Daria până
acum, n-a mai fost niciodată
atât de clară şi de compactă.
Răsuflarea ei parfumează

întreaga bucătărie. „Daria
Borisovna! Am venit să-mi iau
la revedere de la tine. Mi-am
îndeplinit misiunea. Eşti o

femeie mai bună astăzi. Ai
înţelepciunea a două femei, o
înţelegere mai profundă.
Profită de darul care ţi-a fost

oferit de curând! îţi va fi de
mare folos." Arheea se
întoarce să plece, iar trena ei

diafană străluceşte în nuanţe opalescente pe podea.

— Nu pleca încă! strigă Daria. Un dar? Spune-mi ce e!

însă Arheea a dispărut,
iar parfumul ei a devenit şi
mai intens. Trece o clipă, apoi

Daria recunoaşte aroma care i-
a rămas în urmă;
e un parfum pe care l-a
cunoscut recent.

Aleargă în dormitor, unde ambra cenuşie a rămas ca un iubit pe care nu se îndură să-l alunge din pat. Respiră încet,

nu vrea să se lase influenţată
de mirosul animalic care a
invadat totul. Rupe o bucată
minusculă din ambra untoasă,

deja mai fragilă decât ieri,
când Daria şi-a umplut din nou
colierul.

Se întoarce în bucătărie,
striveşte ambra cenuşie,
măsoară o linguriţă, apoi puţin
mai mult. Nu ştie care ar fi

doza potrivită şi nici dacă
ambra cenuşie din poţiunea pe
care o face va reuşi să

oprească sângerarea
ţareviciului. însă speră.
În timp ce Daria e ocupată
la bucătărie, ţareviciul se dă

jos de pe canapea şi începe să exploreze apartamentul.

Şi în palatul Livadia, şi în celelalte palate imperiale,

apartamentele Dariei îl fascinează. Fiecare dulăpior şi bufet e un ţinut de poveste, cu mici obiecte stranii pe care îi

place să le fotografieze: o cutie
de aur, brăţări de opal, lanţuri
de aur şi cercei lungi, şaluri
atât de diafane că flutură în

aer ca nişte baloane colorate,
cărţi cu poze din locuri
străine, bărbaţi care au capul
acoperit şi poartă robe lungi,

femei cu sandale şi ochii daţi
cu kohl. în seara aceasta însă,
aparatul lui de fotografiat s-a
spart şi a rămas undeva pe

vârful dealului din parc. Alexei
scoate dopurile sticluţelor de
parfum care miros a Daria,
scoate câteva şuviţe de păr

brunet dintre dinţii unui pieptene de lemn. Se furişează înapoi în hol şi intră în dormitor.

Când dă cu privirea de
ceva întins pe pat, sare înapoi
şi se ascunde în spatele uşii.
Deschide ochii, se uită

înăuntru. Lumina slabă care
vine dinspre fereastră face
carapacea uleioasă să semene
cu o broască ţestoasă uriaşă.

Tăcută, nemişcată, ca o piatră.
Alexei aşteaptă cu gura
căscată, ţinându-se de tocul
uşii, să vadă vreo mişcare, să

audă vreun sunet. Dar fie că a
adormit, fie că e moartă,
creatura rămâne nemişcată.
Alexei face câţiva paşi înainte,

ezită, se apropie de pat şi se
caţără pe el ca să se uite mai
de aproape. Orice ar fi,
carapacea miroase ca tutunul

din pipa tatălui său şi mănuşile
de piele pe care mama sa le
comandă din Paris. Alexei
priveşte în jur, caută un obiect

ascuţit. îşi scoate amuleta de
la reverul hainei şi împunge
carapacea cu acul din spate.

Alexei răsuceşte acul într-
o parte şi în alta, devine mai
îndrăzneţ cu fiecare mişcare,
afundă vârful mai adânc din

loc în loc şi rupe bucăţele
dintr-o secţiune mai fragilă. îi
plac zonele mai moi, cele pe
care le poate apăsa cu degetul.

Chicoteşte slab. Aici! Uite o
secţiune care îi place, moale
ca un burete. înfige amuleta şi
mai adânc. Geme, îşi acoperă

gura cu mâna. Amuleta îi
alunecă dintre degete ca
prinsă de nişte fălci invizibile.
Alexei se zbate să n-o scape, s-

o tragă înapoi, îşi afundă
degetele şi mai adânc,
încearcă s-o ţină. Nu vrea să-şi
piardă talismanul, nu-i poate

da drumul. Daria va fi foarte,
foarte supărată. Dar amuleta a
dispărut. A fost înghiţită cu

totul de monstrul care până la urmă nu e mort cu totul.

Alexei sare jos din pat. îşi şterge lacrimile cu mâna şi

aleargă înapoi în cealaltă
cameră, apoi sare pe canapea.

— Ţi-am făcut o băutură delicioasă, spune Daria, întinzându-i elixirul.

îi verifică braţul. încă nu
se vede vreun început de
vânătaie. Poate că de data asta
lucrurile vor evolua altfel,

îndrăzneşte ea să spere. Poate
că sângele nu i se va aduna
undeva la încheietură, sub
piele, în organe.

— Bea, băiatul meu curajos! Haide! Nu e prea fierbinte, nu-i aşa?

Alexei îşi afundă limba în băutura caldă şi se strâmbă.

— Ah! Nu-mi place. Nu! Nu vreau să beau.

— Trebuie, dragul meu!
O singură înghiţitură şi gata.
Ţine-te de nas şi bea!

Alexei îşi ridică faţa către ea, iar Daria îi strânge nasul între degetul mare şi arătător, îi duce paharul la buze şi îl

ţine acolo până când Alexei îl
goleşte.

— Gata. Bravo, dragul meu! Acum relaxează-te, încearcă să te odihneşti!

Vocea Dariei umple
întreaga cameră, promite
sănătate şi o seară cu
îngheţată dulce şi bomboane

de ciocolată amară, cuvinte
liniştitoare din care ţese un
hamac, legănându-l uşor pe
ţarevici.

— îmi place, spune el. Mai dă-mi, te rog!

— Poate mai târziu, dragul meu.

Daria îl urmăreşte
îndeaproape, caută semnele
obişnuite de nelinişte,
anxietate, frică. I se pare că

fiecare nou accident îl face pe
ţarevici să pară mai bătrân,
mai înţelept, mai liniştit. îi
acoperă faţa cu mici sărutări.

— Creşti, dragul meu, aşa de repede că nici nu pot ţine pasul cu tine.

— Mai vreau, murmură Alexei, cu pleoapele grele.

— Nu dormi, dragul meu! Ţine ochii deschişi! Nu

pot să-mi dau seama cum te
simţi dacă adormi. Ridică-te,
Alioşa, încearcă! Daria îl ridică
în picioare şi îl ţine strâns de

subsuori până când Alexei se
ţine bine pe picioare. Haide,
băiatul meu, apleacă-ţi
fruntea, roagă- te cu mine!

îşi lipeşte mâinile de
tâmplele lui, se concentrează
asupra puterii ei interioare, îşi
doreşte arzător ca vasele lui

de sânge să se îngusteze, ca
sângele să i se îngroaşe şi să
se coaguleze.

— Vei creşte mare şi vei duce o viaţă lungă şi sănătoasă. într-o bună zi vei

deveni ţarul nostru şi vei
domni până la o sută de ani.
— O să fiu cel mai bun
ţar din lume. O să împart mulţi

bani. Şi n-am să mă
îmbolnăvesc niciodată.

— Haide să te sărut, ca să fii apărat de două ori mai bine.

Daria îi mângâie fruntea,
îi sărută vârful nasului cu
buzele, îl ia

de subsuori şi îl ridică în
picioare, îi îndreaptă haina, îi
potriveşte cravata şi îi
piaptănă părul.

— Hai, dragul meu, ridică-te! Trebuie să mergi la cină. Vrei să te duc eu?

Alexei îşi trece ambele mâini prin păr şi se trage de guler, obiceiuri pe care le-a moştenit de la tatăl său. Apoi

îşi asumă rolul de ţarevici al
întregii Rusii, pocneşte din
degete şi îi face semne Dariei,

care zâmbeşte, să-l urmeze afară.

CAPITOLUL 29

Alexei păşeşte către
părinţii săi pe covorul roşu,
apoi pe podeaua de marmură
şi sidef. Trece pe lângă sobe

imense de porţelan şi glastre
cu orhidee şi liliac.
înaintea lui merg servitori
care flutură candele aromate.

Salonul se umple de aplauze furtunoase şi strigăte de „Dumnezeu să-l apere pe ţarevici!"

Ţarina e îmbrăcată într-o rochie argintie cu dantele vechi brodate cu diamante, iar pe cap poartă o diademă de

perle şi safire. Se ridică în picioare. Ţarul, care arată maiestuos în uniforma sa de curte, încărcată de medalii şi

trese de aur, se scoală şi el, şi
împreună îşi întâmpină fiul.
Orchestra de o sută de

instrumente începe furtunos imnul naţional.

Ţarul îşi mângâie fiul pe cap.

— N-ai venit la ceremonia de după-amiază, Alexei Nikolaevici,

moştenitorul meu. Mi-am trimis pajul să te caute.

— Am adormit în apartamentele Dariei, papa.

Orchestra începe să cânte un vals. Ţarul îşi ia soţia şi fiul de mână şi îi conduce pe

ringul de dans, unde îi ia în braţe.

Marele salon e ticsit de miniştri, diplomaţi şi demnitari

străini care au venit din toate
colţurile lumii pentru a
sărbători inaugurarea
palatului de vară. Pentru

prima oară în istorie, artiştii
salonului, bărbaţi şi femei fără
titluri nobiliare, dar care şi-au
căpătat renumele prin

propriile forţe, vor lua cina cu Alteţele Lor imperiale.

Râsetul marilor ducese se aude peste tot. S-au strâns în

jurul miniaturistei, care le
arată ultima ei operă: palatul
Livadia sculptat într-un dinte
de morsă.

Contele Frederiks,
ministrul curţii imperiale,
căruia îi revine sarcina
delicată de a rezolva disputele

dintre ţar şi membrii apropiaţi
ai familiei, se alătură grupului
de fete pentru a vedea ce le
încântă atât. Olga, minunându-

se la vederea detaliilor
minuscule, examinează
miniatura. Tatiana se întinde
după dintele de morsă şi îl

lipeşte de lanţul de aur pe care
îl poartă la gât.

— Colier? chicoteşte Anastasia. Poate te muşcă de deget.

Maria scoate un oftat plictisit şi porneşte în căutarea părinţilor săi.

— Fascinant! exclamă contele Frederiks, trăgându-se de mustaţa mare. Excelent! Se caută în buzunare şi scoate un

teanc gros de ruble. Oare o pot convinge pe artistă să se despartă de nepreţuita sa comoară?

Tamara se înroşeşte.
întinde o mână tremurândă ca
să-şi recupereze comoara şi o

strânge în pumn, apoi o bagă
în buzunar, spunând:

— îmi cer scuze, Excelenţa Voastră, dar e pentru ţareviciul nostru.

— Eu sunt cel care trebuie să-şi ceară scuze, madame, răspunde contele

Frederiks. Fie ca ţareviciul să
se bucure sănătos de ea!
Contele loveşte călcâiele,
se întoarce spre Olga, care are

şaisprezece ani, şi o invită la dans.

Daria se plimbă prin jur, urmărindu-i pe artişti. E

mândră de reuşitele lor, însă
temperamentul lor volatil o
îngrijorează.

— Nu mai pălăvrăgiţi ca nişte coţofene! le reproşează ea lui Belkin şi Dmitri, care se

contrazic cu înverşunare.
Vorbiţi şi cu ceilalţi!
Daria îi simte lipsa Rosei Koristanova, care a devenit un

membru important al
salonului. Ea îi liniştea pe
artişti, le cerea să facă linişte,
cioplea din piatră lucrări

cumpărate apoi de cele mai
renumite muzee. Dar nimic n-a
putut s-o salveze pe
sculptoriţă de propriile-i

sentimente furtunoase, care
au aruncat-o în ghearele
nebuniei.

Rosa s-a îndrăgostit de fiecare bloc de piatră pe care l-a lucrat, de fiecare sculptură creată, însă mai mult decât

orice s-a îndrăgostit de Iosif şi de fotografiile sale.

într-o după-amiază, după ce Iosif i-a spus să-şi vadă de

treabă, Rosa a fugit din
Galeria Portretelor, a ajuns în
bucătărie şi a fost cât pe ce să-
şi bage capul într-o oală cu

ulei încins. Bucătarul a prins-o
de la spate. A fost nevoie de
doi bărbaţi ca s-o imobilizeze
şi s-o ducă la infirmerie. După

ce i-a făcut tot soiul de analize
medicale, doctorul Botkin i-a
pus diagnosticul de nebunie
ciclică, o boală cronică, gravă

şi debilitantă a minţii, deosebit
de periculoasă. Rosa a trebuit
internată într-un sanatoriu.

Acum, Iosif îi povesteşte
lui Avram de vizita sa în azilul
din Livadia, unde a fotografiat-
o pe Rosa. în sfârşit, a adunat

suficiente dovezi că forma
capului n-are nimic de-a face
cu nebunia.

— Femeia e nebună.
Nebună ca un câine turbat!
Dar forma capului ei e la fel cu

a mea sau a dumitale. Mă asculţi, Bensheimer?

Avram o zăreşte pe Daria şi spune:

— Da, prietene, îţi înţeleg ideea prea bine. în regulă atunci, eu trebuie să plec. Ne vedem mai târziu.

Se îndreaptă apoi spre Daria, o trage deoparte şi îi spune:

— Arăţi nespus de
frumoasă în seara asta,
evreica mea cu ochi de opal.
De ce n-ai venit la ceremonie?

— Alexei a avut un mic accident. Sunt groaznic de îngrijorată.

— Ah, nu din nou! Ce s-a mai întâmplat de data asta?

— A căzut. Am multe lucruri să-ţi spun, Avram.

Roagă-te Domnului ca Alexei să fie sănătos!

— O fac mereu, evreica mea cu ochi de opal.

Daria îl atinge uşor pe
braţ, apoi îşi ascunde repede
mâna sub şalul cu mărgele.
Numele pe care i l-a dat Avram

are un alt sens în seara asta.
în seara asta, silabele se
rostogolesc în gura lui ca
bomboanele dulci, se topesc ca

siropul pe limba lui. „Primeşte
acest nume!" a sfătuit-o
Arheea acum şase ani. Iar
Daria l-a acceptat în sfârşit.

— Te aştept în zori în spatele capelei, spune Avram, întrebându- se dacă va veni vreodată o zi în care să nu mai

fie nevoiţi să se întâlnească
sub pavăza cenuşie a
crepusculului, ca hoţii.

— îmi doresc asta,
Avram, din toată inima.

— Ne vom plimba pe plajă. Vom face dragoste pe nisip. Ne vom scălda în mare.

— Am să vin, oftează Daria, uitându-se la Alexei.

Nobilii ruşi, îmbrăcaţi în haine din fir de aur, cu brâuri

vişinii şi medalii bătute cu
nestemate pe piept, urmează
familia imperială afară din
salon, până pe verandă, în

mijlocul căreia au fost
instalate mesele încărcate cu
cina. O legiune de servitori cu

mănuşi albe mişună prin jur în
pantofi cu tălpi moi.
Din vazele chinezeşti de
lângă balustrade se revarsă

crini şi violete. Discul perfect
al lunii proiectează un halo de
lumină pe faţada de marmură
a Palatului Alb. Conturul

spectaculos al munţilor se
ridică deasupra Mării Negre la
orizont.

Ţarul îşi conduce soţia şi fiul la masa de onoare, apoi trece de la o masă la alta ca să converseze cu oaspeţii săi. Se

întoarce apoi la soţia sa, care
radiază, şi la fiul său vesel.

— Alexei Nikolaevici, te simţi bine? Ai obrajii roşii, fiule.

— E cald, papa. Pot să-mi dau jos haina?

Ţarul îşi ajută fiul să-şi scoată haina şi o atârnă pe spătarul scaunului.

— Ce seară frumoasă! spune el, strângându-şi fiul de braţ.

Ţareviciul se crispează şi îşi retrage braţul.

Ţarul scoate discret butonul care îi ţine manşeta şi

îi ridică mâneca, apoi îi
cercetează braţul. Vede cotul
umflat, pielea întinsă, neagră.

— Ce s-a întâmplat? întreabă el, iar ţarina se întoarce spre ei, atrasă de teroarea din vocea lui.

Ţareviciul îşi ridică braţul
în sus şi în jos, îşi roteşte
încheietura.

— Uite, papa, nu mă doare. Te rog, nu mă trimite în pat!

Văzând cotul umflat al fiului său, ţarina îşi duce o mână la piept.

Buzele ei îngheaţă într-un
zâmbet, chipul i se transformă
într-o

mască a groazei. îşi priveşte
soţul. Unde e Daria? Cum de a
lăsat să se întâmple aşa ceva?
Cum de nu i-a anunţat?

Daria stă singură,
aproape de masa imperială,
atentă, urmărind fiecare
mişcare a lui Alexei. Ţarina îi

face semn cu arătătorul, o
cheamă, şi ea se apropie
atunci de masa imperială.

Ţarina arată spre cotul fiului său.

Daria nu mai aude nici orchestra, nici flautele de

cristal, nici laudele pe care şi
le aduce singur Rasputin de la
o altă masă, nici râsul ascuţit,

ca de hienă, al ministrului Agriculturii.

— Daţi-mi voie să vă explic, înălţimea Voastră!

Veneam spre capelă, şi Alexei
a căzut. Ar fi trebuit să vă
anunţ, dar n-am vrut să vă
neliniştesc. Speram că am

găsit leacul într-o bucată de
ambră cenuşie pe care am
găsit-o ieri. L-am încercat pe
mine mai întâi. Mi- a vindecat

stomacul, care mă durea de o
săptămână. L-am folosit pe
unul din grădinari ca antidot la
venin. Studiez... cercetez

proprietăţile ambrei cenuşii şi
cred, sper că ar putea modifica
structura chimică a sângelui
ţareviciului. Vă rog,

Maiestăţile Voastre, aveţi răbdare!

— Mi-e foame, mamă, declară ţareviciul.

— Cum foloseşti ambra cenuşie? întreabă ţarul.

— Am adăugat-o într-o poţiune pe care i-am dat-o ţareviciului s- o bea.

Ţarina suspină, strânge
mânerele scaunului, încearcă
să-şi controleze expresia feţei.

Chipul ţarului se face cărămiziu.

— Ce-ai făcut?

— Ambra e comestibilă, înălţimea Voastră. în Antichitate se folosea ca medicament.

— în Antichitate! Ai înnebunit? Când a băut poţiunea?

— Acum două ore.

— Cheamă-l pe părintele Grigori la masa noastră! spune ţarina cu voce joasă, imperativă.

Râsul beat al lui Rasputin se aude din cealaltă parte a verandei, unde călugărul stă alături de artişti. Şi-a înlocuit

bluza pătată de bumbac, haina
grosolană, ţărănească, şi
cizmele murdare, de proletar,
cu o cămaşă din mătase roşie

cu flori brodate de ţarină, o
pereche de pantaloni din
catifea fină şi cizme din piele
de ied. în jurul gâtului poartă o

cruce grea de aur, cadou de la ţarină.

Petrecerea e în plină desfăşurare. Orchestra cântă

Petruşka lui Stravinski, pe
ringul de dans se învârtejesc
rochii sclipitoare şi picioare
împleticite de alcool.

Privirea Dariei cade pe reverul hainei ţareviciului.

— Alexei Nikolaevici, ce s-a întâmplat cu amuleta ta

norocoasă? Ţi-am prins-o de
haină azi-dimineaţă. încă o
aveai în drum spre capelă.

— Nu ştiu, Daria. Sincer.

Mâinile Dariei se răcesc mai rău ca două pietre. Oare

amuleta a căzut pe deal? Dar a
verificat-o înainte.
închizătoarea era solidă. Nu,
nu se poate să fi căzut.

Trebuie să fie un complot la mijloc. Planul vreunui ministru de a-l jefui pe ţarevici de puţinul noroc pe care îl are.

Mihail Rodzianko, preşedintele
Dumei, trebuie să i-o fi furat,
ca s-o supere pe ţarină. îl
dispreţuieşte pe Rasputin şi

influenţa pe care o are asupra
ţarinei. Sau poate e mâna lui
Alexandr Feodorovici Trepov
la mijloc, trădătorul din Dumă

care face tot posibilul să
limiteze suveranitatea
incontestabilă a ţarului.

Ţareviciul afundă o lingură într-un vas plin cu caviar şi ia o înghiţitură. Apoi trece la borş, gustă din supa

cu piper şi cere fazan în sos de
smântână. Ţarul îşi ridică
furculiţa şi cuţitul, priveşte
ciupercile, gâscă prăjită şi

chiftelele în smântână. Se
preface că ia o înghiţitură,
apoi lasă jos cuţitul.

Servitorii aduc un scaun pentru Rasputin şi îl aşază lângă ţarevici. Privirea lui tulbure trece pe lângă Daria şi

se opreşte asupra copilului şi a cuplului imperial. Spune îngălat:

— Sunt la dispoziţia voastră. Pe cine trebuie să ajut? Pe micuţ?

Ţarul arată către cotul fiului său.

— Uită-te, prietene, e rău!

— Am venit, îi spune Rasputin lui Alexei. Relaxează-te! E bine. Voi fi blând.

Ţareviciul îşi ridică braţul
ca pe un trofeu. îl mişcă în
toate părţile, îl atinge ca să

demonstreze că nu simte nici o durere.

Rasputin ridică braţul, se holbează la el, îşi trece palma

pe deasupra vânătăii. Soarta dinastiei Romanov, veche de trei sute de ani, se află în mâinile sale. Aşa se schimbă

istoria. Aşa se schimbă lumea.
Cu o poveste, o privire
hipnotică, o rugăciune. Ochii
albaştri care îl studiază pe

ţarevici sunt mari, mai mari ca
de obicei. Buzele i se mişcă
încet.

îşi trece degetul mare
peste broderiile fine de pe
bluză. Aude clipocitul vinului
în minte. Simte mirosul de

caviar. Simte greutatea aurului
la gât. Viaţa e frumoasă.
La orizont, amurgul
violaceu a înlocuit spectrul

soarelui care apune, iar Marea
Neagră, violacee şi ea, pare că
a luat foc. Mirosul puternic de
şampanie şi vin pluteşte în aer,

se aud râsete, mătăsurile
foşnesc pe ringul de dans.
Ţarul ridică braţul fiului
său, i-l arată ţarinei, schimbă o

privire discretă. Pun braţul lui
Alexei în faţa lor, se ţin de
mână sub masă, aşteaptă.

Nu le vine să creadă, însă
vânătaia de pe cotul fiului lor
se micşorează sub ochii lor.
Pielea purpurie îşi schimbă

culoarea, inflamaţia dispare,
cotul revine la normal.

Daria îşi şterge obrazul stâng, îşi priveşte degetele ude.

Ochiul ei de opal a lăsat
să-i cadă o singură lacrimă, ca
o perlă. Un dar al ochiului
acestuia încăpăţânat, care n-a

mai plâns de opt ani de zile, de când au murit părinţii ei.

Cerul se aprinde într-o explozie de culoare şi artificii.

Mii de stele arzând luminează
cerul şi marea. Orchestra
cântă *Zborul cărăbuşului* de
Nikolai Rimski-Korsakov.

Ţarul ia o sticlă de şampanie de la un ospătar şi umple paharul Dariei.

CAPITOLUL 30

1916
După cinci ani de revolte

Daria stă lângă Avram,
inspiră mirosul de vopsea şi

pânză ce face parte din însăşi
esenţa acestui bărbat, pe care
îl admiră şi îl iubeşte cu o
pasiune neschimbată de

unsprezece ani, de când l-a cunoscut.

Artiştii şi-au strâns lucrurile, şi-au curăţat spaţiile

de lucru şi au plecat acasă.
într-o jumătate de oră,
servitorii vor veni să spele, să
şteargă praful şi să lustruiască

totul, îndepărtând toate
urmele muncii desfăşurate
peste zi în Galeria Portretelor.

— De ce eşti tristă,
evreica mea cu ochi de opal?

— Din cauza salonului, Avram. Sunt foarte dezamăgită.

— Dezamăgită? Ar trebui să fii mândră. A avut un succes absolut, până şi verii ţarului au deschis saloane ca

al nostru. I-au invitat pe cei
mai buni artişti din ţara
noastră în Anglia şi Germania.

Auzind de verii ţarului, regele Angliei şi kaizerul german, Daria simte gust de cenuşă în gură. Nu-i plac nici

unul, nici celălalt, îi crede
nehotărâţi şi slabi. Ceea ce nu
ştie e că, în mai puţin de un
an, loialitatea celor doi faţă de

vărul lor va fi pusă la
încercare, şi amândoi vor da
greş lamentabil.

Daria se şterge la gură cu dosul palmei.

— Vreau să-ţi spun ceva, Avram, şi nu vreau să te superi pe mine.

Avram îi ridică bărbia, o privește în ochi.

— Când m-am supărat eu pe tine?

— Când discutăm politică.

— Dar supărarea mea nu ţine mult. Ce planuri mai ai de data asta?

— Nici un plan. Am veşti proaste. Sunt distrusă.

— Nimic nu poate fi chiar aşa de rău! spune

Avram, mângâind-o pe obraz şi privind-o încurajator.

Daria îşi coboară privirea, se întinde să-l atingă, îşi trage

mâna înapoi. Arde pe
dinăuntru, o dor toţi muşchii
corpului, până şi creierul o
doare.

E o după-amiază
întunecată, iar umbra norilor
joşi, cenuşii, intră pe furiş în
cameră. Lumina care se

strecoară prin draperiile
diafane e de culoarea alamei
ruginite.

— Asta a fost ultima sesiune a salonului, Avram.

— Nu se poate! Dar de ce? Te-ai zbătut atât de mult

să aibă succes! Nu-mi vine să
cred.

— Lucrurile s-au schimbat, Avram. Salonul s-a schimbat.

Avram îi aruncă o privire scrutătoare, care o pătrunde până în inimă.

— Şi de ce, brusc,
schimbarea e un lucru rău?
Salonul e singurul sanctuar
care ne-a rămas. Nu-l închide,

Daria! Nu face un gest aşa nesăbuit!

— Avram, te rog, nu ţine doar de mine. Dar aşa

trebuie să fie. Nu putem avea
pretenţia ca familia imperială
să tolereze un forum de
dezbateri politice în propria

casă. Salonul a devenit un cuib
de sentimente antimonarhiste.
Dmitri, căruia caricaturile
promonarhiste îi câştigaseră

un loc în salonul nostru, a
înnebunit. I- ai văzut-o pe
ultima? Ţarul şi ţarina în poala
lui Rasputin! Nu mai are pic

de ruşine, Avram, deloc. Şi mi
se spune că ultimul balet al lui
Vasiliev a fost cumpărat de
bolşevici, ceva cu un spion

german care devine ţarina
Rusiei şi se îndrăgosteşte de
un nebun cu barbă.

De ce Dumnezeu nu şi-a dat seama de mesajul subliminal al baletului lui Ivan, *Bourul roşu*? Mesajul era

acolo, chiar în faţa ochilor,
culoarea roşie a bolşevicilor,
violenţa, războiul dintre
facţiunile albă şi roşie. Chiar a

avut nevoie de nouă ani de zile
ca să recunoască sămânţa de
bănuială din acea noapte de la
Teatrul de balet Mariinski?

Avram îi îndreaptă cutele de la guler şi spune:

— Ai ales artişti renumiţi şi i-ai încurajat să se

exprime liber. Acum vrei să-i faci să tacă.

— Am fost naivă, n-am crezut că se vor întoarce

împotriva monarhiei. Oare nu
înţelegi, Avram? Am trecut
prin cinci ani groaznici.

Daria se gândeşte că n-au mai rămas decât doisprezece membri în proaspăt formatul guvern provizoriu, care

conduce practic ţara.
Parlamentul continuă să
adopte noi legi, îngrădind tot
mai mult puterea şi libertatea

ţarului. Revoltele interne
sfâşie Rusia. Armata a fost
nevoită să recruteze
cincisprezece milioane de

ţărani pe front. Războiul a
început cu douăzeci de mii de
locomotive. Au rămas mai
puţin de zece mii. E una din

cele mai crunte ierni pe care
Rusia le-a suferit vreodată.
Douăsprezece milioane de
bărbaţi au fost mobilizaţi. Au

pierit un milion, poate două.
Răniţii sunt aşa de mulţi, că
nici nu li se mai ştie numărul.

— Ultimul lucru care ne mai trebuie, Avram, e încă un grup de insurgenţi la palat.

— E tragic, Daria, tragic! Dar, dacă nici arta nu ne va mai aminti de umanitatea noastră, ce ne mai

rămâne? Scapă de Dmitri şi Ivan, dacă trebuie! Ei sunt radicali, incită la isterie. Nu pedepsi pe toată lumea!

Alexandra voia să creăm artă
în slujba ţării. Noi ne-am ţinut
de cuvânt. Ţine-ţi şi tu
promisiunea!

— Sunt de partea ta, Avram. Te rog, te rog nu fi supărat pe mine!

— Atunci fii demnă!
Luptă pentru adevăr, nu
pentru ţar şi acoliţii lui!

— Dar şi eu fac parte din societatea ţarului. Nu-l pot abandona, îmi pare rău, Avram.

Avram se apropie, silueta sa de felină e amenințătoare.

— Lasă-i, Daria! Haide să fugim împreună! Nu vreau

să mă ascund la nesfârşit, să
te întâlnesc pe ascuns, ca un
hoţ în noapte.

— îmi frângi inima,
Avram. Ştii că nu pot face asta.
Un muşchi se zbate
spasmodic pe obrazul lui

stâng. Privirea îi e ca o palmă
rece. Pare să se retragă
departe de ea, în întuneric, iar
Daria nu poate face nimic.

Avram scoate o cutie din buzunar, rupe hârtia în care e învelită şi deschide capacul cu un gest brutal. I-o aruncă la

picioare. O apucă pe Daria de după umeri, şi-o întipăreşte în minte, apoi se răsuceşte pe călcâie şi iese cu paşi furioşi.

La picioarele ei, ascuns în cutie, e un inel magnific de aur cu douăzeci şi patru de opale transparente. Promisiunea

unei vieţi alături de Avram Bensheimer. Daria şi-l pune pe degetul inelar de la mâna stângă. întinde mâna ca să

arate că inelul se potriveşte
perfect, de parcă Avram ar fi
acolo, aşteptând-o să spună:
„Da, bineînţeles că da".

Uşa se deschide în
balamalele grele de alamă şi
ţareviciul intră în fugă, cu

obrajii tremurând, străduindu-
se din răsputeri să nu plângă.

— Ce s-a întâmplat, dragul meu? strigă Daria, alergând spre el.

— Unde-ai fost, Daria? Te-am căutat peste tot. Mama e supărată. Foarte supărată.

Trebuie să-i spui lui papa să
vină înapoi.

— Cu toţii suntem supăraţi, dragul meu, foarte supăraţi.

Cum ar putea Daria să-i explice unui băiat de doar doisprezece ani că războiul de trei ani împotriva Germaniei şi

Austriei a secătuit rezervele de
mâncare, combustibil, muniţie
şi a blocat căile ferate, care nu
mai au cum să transporte

toate proviziile de care e
nevoie? Cum să-i explice
băiatului că tatăl său, vrând să
ridice moralul soldaţilor, şi-a

abandonat capitala şi s-a dus
pe front, lăsându-şi oamenii să
se descurce singuri? Cum să-i

explice că ţarul e învinuit
acum de fiecare nou dezastru?
De când a fost creată
Duma, acum şase ani, ca

parlament ales - lucru pe care
ţarul l-a acceptat călcându-şi
pe inimă -, Rusia n-a mai avut
parte de pace. Dreapta nu

vede cu ochi buni slăbirea
autocraţiei, stânga se teme că
revoluţia îşi va pierde avântul,
liberalii nu au încredere în

Dumă, poporul e înfometat şi debusolat, iar poliţia, care nu mai are nici o putere, incită la violenţă.

în absenţa ţarului, frâiele
politice ale ţării sunt în
mâinile ţarinei şi ale mujicului
ei rătăcitor, Grigori Efimovici

Rasputin, care- i evaluează pe miniştri şi oferă sfaturi politice şi militare inutile şi fără nici o bază.

Iar ţara, care nu ştie că
ţareviciul suferă de hemofilie
şi ţarina îl consideră pe
Rasputin salvatorul fiului său,

nu vede în el decât un
impostor beat şi curvar care se
destrăbălează la palat.

— Promite-mi că o să ai mare grijă de tine, dragul meu! spune Daria, strângându-l pe ţarevici în braţe. într-o

bună zi, tu vei conduce
această ţară. îmi promiţi?
Bine! Vino, am nevoie de
ajutorul tău. Mama ta te va

asculta. Trebuie să o convingi
să-l alunge pe Rasputin.
Provoacă prea multe necazuri.
După ce a făcut asta, trebuie

să-i trimită o telegramă tatălui
tău şi să-l roage să vină acasă.
Poţi face asta?

Ţareviciul îşi aranjează haina, îşi încheie nasturii de la haină.

— Sunt gata, Daria. Să mergem!

În Budoarul Violet e întuneric. Draperiile sunt

trase. Duhoarea de flori
putrede şi lemn ars e
copleşitoare. O singură lampă
de pe podea învăluie în umbră

mobila, canapeaua şi biroul
ţarinei, neobişnuit de curat.
Nu se văd nici o singură
scrisoare pe jumătate

compusă, nici un toc, nici o călimară.

Daria şi ţareviciul ies în fugă pe uşă şi coboară scara,

urmând mirosul acru până în
Sufrageria Roşie. Şi această
cameră e cufundată în
penumbră, tăcută, iar

candelabrul stins se clatină ca
o fantomă bătută cu
nestemate. Focul din şemineu
arde viu, linge pereţii înnegriţi

ai grătarului enorm. Umbre
morbide se întind pe tavan şi
dansează în jurul
candelabrului.

Ţarina stă ghemuită într-
un jilţ lângă şemineu, poartă
un halat de casă albastru şi un
şal greu în jurul umerilor.

Daria se apropie în fugă.

— înălţimea Voastră, ce arde?

Alexandra Feodorovna se lasă pe spate în scaun. Se freacă la ochii roşii cu o batistă brodată, arată către un

teanc de scrisori pe care soţul
ei i le-a trimis de-a lungul
anilor.

— Dau foc amintirilor, spune ea. Le-am citit şi le-am recitit de o mie de ori, apoi... Ţarina aruncă încă o scrisoare

în flăcări, o vede înnegrindu-
se, vede colţurile izbucnind în
mici focuri de artificii,

făcându-se scrum. Uite! încă o amintire. S-a dus!

— Amintirile sunt în mintea şi inima voastră,

Maiestate. Dar de ce ardeţi scrisorile?

— Am primit veşti de la prietenul nostru. Nu e bine.

Daria se simte cuprinsă
de un fior îngheţat. Se trage
înapoi, îşi încrucişează braţele.
Acum cinci ani i s-a spus cine a

fost într-o viaţă anterioară.
Dar nici asta nu i-a adus
uşurare şi nici nu a pus-o la
adăpost de focul justiţiei. Oare

n-a fost îndeajuns că a fost
orbită pentru păcatul de care
se făcuse vinovată, că a fost
arsă pe rug? Trebuie să sufere

din nou de fiecare dată când
vede focul, să se simtă
cuprinsă de acest fior al
durerii? Iar acum, parcă

pentru a-i spori chinul, însăşi
supravieţuirea monarhiei e
ameninţată.

— Păstraţi câteva scrisori, înălţimea Voastră, în caz că...

— Voi fi judecată? Da. E trist, nu-i aşa, că suntem nevoiţi să ne demonstrăm patriotismul cu aşa ceva.

Ţarina aşază cu grijă mai
multe scrisori de la bunica sa
şi de la ţar una peste alta, apoi

le închide într-un dosar cu coperte de piele.

Alexei îi pune o mână pe umăr.

— Mama, spune-i lui papa să vină acasă! Avem nevoie de el aici. El va rezolva toate problemele.

— E un sfat bun, înălţimea Voastră, o încurajează Daria. Capitala are nevoie de ţar.

Ţarina îi zâmbeşte fiului său, îi mângâie părul.

— Tot încerc să iau legătura cu papa. Voi mai

trimite o telegramă şi sper că
ne va răspunde. Ţarina întinde
o mână tremurândă după un
plic de pe o măsuţă şi i-l

întinde Dariei. Citeşte-o, draga
mea, e o scrisoare care tocmai
a sosit. Lumea noastră piere.

Daria scoate o foaie
îngălbenită din plic.
Recunoaşte titlul lăudăros,
literele înghesuite:

Spiritul lui Grigori Efimovici
Rasputin-Novîh din satul
Pokrovskoe

Scriu şi las această
scrisoare la Sankt-Petersburg.
Mă tem că voi muri înainte de
1 ianuarie. Vreau ca poporul

rus, papa, matuşka *şi copiii*
lor, şi întreaga Rusie să ştie
cele ce urmează. Dacă sunt
ucis de asasini de rând, şi mai

ales de fraţii mei, ţăranii ruşi,
tu, ţarul Rusiei, nu vei avea
nimic de care să te temi, vei
rămâne pe tron şi vei domni

mai departe, şi tu, ţarul
Rusiei, nu vei avea de ce să te
temi pentru copiii tăi, care vor
domni în Rusia timp de sute

de ani. Dar, dacă sunt ucis de boieri, de nobili, şi dacă ei sunt cei care îmi varsă sângele, mâinile lor vor

rămâne pătate, şi în douăzeci
şi cinci de ani nu vor mai
exista nobili în această ţară.
Ţar al Rusiei, dacă auzi

clopotul care vestește că
Grigori a fost ucis, iată ce
trebuie să știi: dacă apropiații
tăi au fost cei care m-au ucis,

atunci nimeni din familia ta,
adică nici unul din copiii tăi,
nici una din rudele tale, nu va
supravieţui mai mult de doi

ani. Vor fi uciși de poporul
rus... Eu voi fi ucis. Nu mai fac
parte dintre cei vii. Roagă-te,
roagă-te, fii puternic,

gândeşte-te la familia ta
binecuvântată!
Grigori

Ţarina împăturește scrisoarea şi o aşază la loc în plic.

— Sunt peste măsură de îngrijorată. Am trimis-o pe draga mea Anna să-i ducă o icoană prietenului nostru.

Anna mi-a spus că Rasputin a fost invitat la cină de prinţul Iusupov, ca s-o cunoască pe soţia acestuia. Dar trebuie să

fie o greşeală la mijloc. Soţia
lui e în Crimeea, sunt sigură.
Poftim, Daria, asta e pentru

tine! Trimisă de părintele
Grigori.

Ţarina arată către un pacheţel legat cu sfoară de pe masă.

Daria se gândeşte să-l
lase nedeschis, să-l arunce
când nimeni nu e de faţă, dar
ţarina o priveşte şi ţareviciul

se uită şi el din spatele ei. Aşa
că desface nodul şi rupe hârtia
maronie; dă de un săculeţ

cusut grosolan, prins cu un ac
de siguranţă. Daria desface
acul, lărgeşte gura săculeţului.

înăuntru sunt un fel de
seminţe.

„Ce mai plănuieşte
Rasputin?" se întreabă Daria.
„La ce-i folosesc seminţele?"

— Sunt seminţe de flori, sugerează ţareviciul.

— Crini, spune şi ţarina.

Daria vâră un deget
înăuntru, scormonește. La
fundul săculețului găsește un
bileţel mic, împăturit strâns.

— Citeşte-l cu voce tare! insistă ţareviciul.

Daria Borisovna Spiridova!

Vreau să ai aceste
seminţe magice pentru
grădina ta. Pentru mintea ta.
Şi pentru sufletul tău. Nu le da

nimănui! Păstrează-le până
când vei avea nevoie de ele!
Vei şti tu când.
Grigori

— Haide să le plantăm! spune ţareviciul.

— Alioşa, nu! îl mustră ţarina. N-ai înţeles mesajul?

Trebuie să fie plantate la momentul potrivit.

Daria scoate câteva seminţe din săculeţ, le pipăie

între două degete, le duce la
nas, inhalează mirosul
puternic, de mirodenie, după

care le pune înapoi în săculeţ
şi bagă săculeţul în buzunar.

Nu ştie că, peste
doi ani, îi va

mulţumi nespus lui
Rasputin că a fost

prevăzător şi i-a

trimis aceste
seminţe
.CAPITOLUL 31

31 decembrie 1916
Rasputin se lasă pe spate
în maşina cu şofer a prinţului

Iusupov, care străbate străzile înzăpezite din Petrograd.

Poartă bluza brodată pe care i-a dăruit-o ţarina. Are

cizme lustruite şi pantaloni noi
de catifea neagră.

Oftează mulţumit, bagă
mâna în buzunarul hainei şi

mângâie icoana pe care ţarina
i-a trimis-o chiar în după-
amiaza aceasta. E prea târziu
ca să se salveze, se gândeşte

el. Moartea îl aşteaptă curând,
dar ucigaşul nu va fi prietenul
său, prinţul Felix Iusupov. Şi
cu siguranţă nu va muri în

această seară, când Irina,
frumoasa soţie a prinţului, s-a
întors în oraş special ca să-l
întâlnească pe el, Grigori

Rasputin. Şi de ce nu? Acest
prinţ homosexual, care
cutreieră străzile noaptea în
rochiile soţiei tale, nu e deloc

un iubit potrivit pentru
superba Irina.

Rasputin priveşte afară,
prin geamul cenuşiu al

maşinii, şi vede luna
reflectându-se pe cupolele
acoperite cu zăpadă ale

bisericilor şi pe suprafaţa
îngheţată a râului Moika.

Prietenii săi l-au avertizat
că nu e bine să iasă aşa de

târziu pe străzi. Nu e în siguranţă. Duma l-a condamnat, l-a acuzat că influenţează deciziile politice

ale ţarinei în lipsa soţului ei. Poate că aşa a şi fost. Rasputin crede că autocraţia trebuie să continue, crede în monarhie.

Membrilor Dumei nu le plac
profeţiile sale precise, nici
relaţia sa apropiată cu familia
imperială, relaţie pe care o

consideră o ameninţare
directă la adresa autorităţii
lor. I s-au plâns ţarului. Ei
bine! Drept răspuns, ţarina,

sub îndrumarea călugărului,
desigur, i-a concediat pe
miniştrii aceia ignoranţi şi a
introdus o nouă lege care a

slăbit şi mai mult influenţa
celor rămaşi în Dumă.
Acum, el, Grigori
Rasputin, ţine audienţe, dă

sfaturi în chestiuni de stat şi
trimite problemele mai
departe către miniştrii
responsabili de ele. Verifică

planurile campaniilor militare,
sugerează timpul potrivit
pentru anumite mişcări şi se
roagă pentru reuşita ţarului.

Acum îşi face semnul crucii.
Războiul e monstruos. Se
varsă prea mult sânge.
Cadavrele sunt fără număr.

Rasputin coboară geamul mașinii. Gerul de care se plânge toată lumea îi alungă temerile.

Pe cer se conturează
silueta galbenă a palatului
Iusupov, ca o navă-fantomă
ancorată pe malurile Moikăi.

Rasputin chicoteşte, plin de bucurie şi-şi trosneşte degetele cu încheieturi umflate. E impresionat.

Porţile, portiera maşinii, uşile
mari şi grele ale palatului,
toate se vor deschide ca să-l
lase să treacă, atinse parcă de

o mână invizibilă, care îi urează bun venit.

Rasputin urmează un servitor cu chip angelic prin

holurile decorate cu sculpturi
şi antichităţi slab luminate,
coboară o scară, traversează
încă un hol de piatră şi ajunge

într-un subsol cu tavane joase
şi pereţi de piatră cenuşie. Pe
podeaua de granit e întinsă o
blană lată de urs. Pe masa

acoperită cu broderii se află
un samovar de argint, prăjituri
pe farfurii ornamentate şi vin
de Madera. Un dulăpior din

abanos, cu uşile acoperite de
oglinzi, îi multiplică imaginea
jovială. Văzând un cristal de
piatră şi un crucifix de argint

deasupra oglinzilor, Rasputin
se îndreaptă de spate şi îşi
face semnul crucii.

Un gramofon cântă
Yankee Doodle undeva la etaj.
Călugărul rămâne în
picioare, ezită, cu pupilele

îngustate şi nările mărite,
încercând să-şi dea seama de
unde vine mirosul necunoscut.

Prinţul Iusupov iese din umbră. E slab şi frumos, uşor feminin, cu gene lungi date cu rimei. îşi îmbrăţişează

oaspetele, îl sărută pe amândoi obrajii.

— Bine ai venit, prietene! Simte-te ca acasă!

Haide, aşază-te, te rog!
Bucătarul meu a pregătit
prăjiturile tale preferate.

— Unde e frumoasa ta soţie? chicoteşte Rasputin, care nu-şi mai încape în piele de bucurie.

— E sus, la o petrecere. Va coborî curând, îl asigură prinţul, făcându-i exagerat cu

ochiul ca să-şi scoată în
evidenţă genele lungi.

— Şi servitorii tăi? întreabă Rasputin. Nu ne serveşte nimeni?

— Irina i-a trimis acasă. Nu ştiu de ce tocmai în seara asta.

Bineînţeles, se gândeşte Rasputin, nu se poate ca Irina să nu-şi fi

luat toate măsurile de
precauţie ca să se asigure că
întâlnirea lor va fi intimă,
confidenţială. E nepoata

ţarului, până la urmă, şi
nimeni nu trebuie să afle de
întrevederea lor. Se aşază într-
un scaun de lemn cioplit, în

faţa dulăpiorului, apoi se lasă
pe spate şi îşi freacă palmele,
plin de nerăbdare.

— Ia, te rog, nişte prăjituri! îi sugerează prinţul.

Rasputin se întinde după tava cu prăjituri, ezită, apoi

lasă mâna să-i cadă înapoi în
poală.

— Nu, nu trebuie să-mi stric pofta de mâncare. Bine... poate una sau două.

Devorează două prăjituri
şi bea două pahare de Madera.
Apoi mai cere unul. De sus se
aude şi mai tare *Yankee*

Doodle. Călugărul tuşeşte şi
ochii îi devin palizi,
fantomatici. Respiră greu.

— Ar trebui să nu mai vii în beci, Felix. Umezeala asta nu e sănătoasă. Poţi să-mi dai puţin ceai ca să-mi

limpezesc mintea? Mulţumesc.
Nu vrei să cânţi ceva pentru
mine?

Prinţul îşi ia chitara sprijinită de un perete. De obicei îi place să se laude cu vocea sa frumoasă, dar în

seara asta vrea ca totul să se
termine cât mai repede. Ia
chitara în braţe, degetele i se
mişcă frenetic, vocea sa

feminină umple subsolul.
Cântă cântec după cântec,
melodie după melodie.

Rasputin simte că ochii stau să-i cadă din orbite, iar capul îi e greu ca plumbul. Respiră greu. Poate a băut

prea mult vin, se gândeşte el.
îşi mai toarnă o ceaşcă de
ceai, bea lichidul fierbinte de

parcă ar fi imun la căldură. Şi
încă una. Se simte mai bine.
Zâmbeşte, pocneşte din
degete, bate din picioare, se

clatină în ritmul muzicii lui Iusupov.

Vocea prinţului a obosit, degetele îl dor deja. îl priveşte pe călugăr.

— încă un pahar de vin?

— Ceai, poate. Nu te opri, Felix! îmi plac cântecele tale.

Felix îşi lasă jos chitara şi spune:

— Scuză-mă o clipă, vin imediat.

Apoi iese din subsol, urcă scările câte două odată şi îşi găseşte complicii, care nu se mai prefac că ţin o petrecere,

ci s-au strâns pe veranda de sus.

— Ce Dumnezeu se întâmplă? De ce cânţi?

— N-a murit încă, şopteşte grăbit prinţul. Ce ne facem?

Lazovert, care a leşinat deja de două ori de frică, se prăbuşeşte din nou.

— Mai bine lăsăm naibii planul şi mergem acasă.

Marele duce Dmitri Purişkevici, cel mai în vârstă şi

mai calm din tot grupul, le
reaminteşte că nu-şi pot
permite să-l lase aici pe

Rasputin, mai mult mort decât viu.

— Nu înțelegeți? Nu e nici pe jumătate mort, spune

Iusupov, frângându-şi mâinile cu disperare.

— A mâncat prăjiturile... a băut vinul?

— Da, da, multe,
răspunde grăbit Felix.

— Dar n-are nici o noimă. Am pus în ele cianură cât pentru un grajd de cai!

— E imun la otravă. Trebuie să facem altceva. Repede, gândiţi- vă, gândiţi-vă...

Complicii schimbă priviri, înjură încet.

Prinţul îşi îndreaptă cravata şi umerii.

— în regulă, atunci. Termin eu ce am început.

— Unde ai fost, Felix? se plânge Rasputin când

Iusupov se întoarce în subsol.
Mai toarnă-mi nişte vin!
Călugărul nu se mai gândeşte
la Irina, ci are alte planuri

pentru restul nopţii. Ce zici, mergem la ţigani?

Felix se aşază în faţa lui Rasputin. Cu mâinile la spate,

îi observă chipul, încearcă să-i
citească emoţiile. Teamă?
Confuzie cumva? Dar nu vede
decât un om beat. Ba nu! Nici

măcar atât. Rasputin nu e
decât niţeluş ameţit. Dă din
cap că mai vrea vin.

— Uită-te la crucifixul de pe dulăpior, Grigori!

Rasputin se apleacă
înainte, îşi odihneşte bărbia pe
încheieturile păroase.

— îmi place mai mult dulăpiorul, anunţă el.

Se priveşte în oglindă, îşi aranjează o şuviţă de păr

cărunt, o dă pe spate, ridică o
sprânceană de parcă s-ar mira
de propria reflecţie. Ceva se

sparge sus. Se aude zgomot de
picioare pe piatră. Liniște!

— Grigori Efimovici, ai face bine să priveşti crucifixul şi să spui o rugăciune.

Rasputin se uită o clipă la crucifix, apoi la Iusupov.

Prinţul îl ţinteşte cu un revolver Browning.

în subsol răsună două focuri de armă.

Rasputin scoate un ţipăt sălbatic. Se ridică de pe scaun

ca un arc care se destinde.
Ezită o clipă, de parcă nu ştie
încotro s-o apuce, unde să

meargă. Se prăbuşeşte pe spate pe blana albă de urs.

Iusupov se holbează la revolverul fumegând pe care îl

ţine în mână şi se opreşte
deasupra trupului chircit la
picioarele sale. Rasputin are
ochii deschişi, privirea sa

arzătoare îl ţintuieşte pe ucigaş. Ce fel de om, se întreabă prinţul, ar fi imun la atâta alcool şi atâta otravă?

Preţ de un moment îngrozitor,
Iusupov se gândeşte dacă
Rasputin nu e cumva imun şi
la gloanţe. în clipa următoare

însă, complicii săi dau buzna în subsol.

— A murit! strigă Iusupov. E mort, în sfârşit!

Aruncă revolverul pe masă. Revolverul loveşte sticla de vin de Madera şi o sparge. Cioburile se împrăştie. A

reuşit, a reuşit în sfârşit să
scape de călugărul nebun care
voia să distrugă Rusia şi

monarhia ei veche de trei sute
de ani!

Prinţul îngenunchează,
priveşte trupul lui Rasputin,

care pare făcut din fier şi oţel.
Cum altfel să fi putut îndura
atâta cianură? Se apropie şi
mai mult de cadavru. Scoate

un ciob de cristal din obrazul
lui drept. O picătură de sânge
ţâşneşte din cicatrice. Iusupov
zâmbeşte, mulţumit de sine.

Se întoarce spre ceilalţi conspiratori:

— Uitaţi-vă, călugărul nebun e făcut tot din carne şi

sânge până la urmă. Bun,
acum gândiţi-vă, ce facem?
Trebuie să scăpăm de el
înainte să vină poliţia. Mergeţi

sus şi găsiţi ceva în care să-l învelim.

Prinţul ia un şervеţel de pe masă şi înfăşoară în el

bucata de cristal, o pune într-
unui din sertarele dulăpiorului
ca pe un memento al curajului
de care a dat dovadă în faţa

răului. Duma îl va aplauda. Miniştrii îl vor răsplăti. Iar ţara îl va slăvi pentru curajul său.

Rămâne în faţa
dulăpiorului, îşi admiră
reflecţia în cioburile de oglinzi,
îşi aranjează părul dat cu

pomadă, îşi udă două degete
cu salivă şi îşi înmoaie cu ea
genele. Se trage înapoi şi

şoptește felicitări imaginii din oglindă:

— Bravo, Felix! Felicitări, băiete!

Două mâini îl prind de la spate. îl iau de gât şi încep să-l strângă.

— Ai fost un băiat rău, îi şopteşte Rasputin la ureche, iar ochii lui otrăviţi îl privesc acuzator din oglinzi.

Prinţul se trage înapoi. Se zbate din toate puterile. Nu e un bărbat puternic. Nu poate respira. Plămânii stau să-i

plesnească. Va muri. Va fi ucis
de acest nebun!
îndoaie un genunchi şi-l
loveşte pe Rasputin între

picioare. Se eliberează,
tuşeşte, fuge afară din subsol,
urcă scările.

— Călugărul trăieşte! Ne scapă!

Rasputin urcă scările în patru labe, îl fugăreşte pe

Iusupov care, îngrozit, se refugiază în apartamentele părinţilor săi. Rasputin se târăşte înainte către uşa de la

intrare, în curtea înzăpezită, până la poartă. Se ridică în picioare, se prinde de încuietoarea porţii şi urlă:

— Felix! Felix! îi spun ţarinei!

O împuşcătură sparge liniştea nopţii. Apoi încă una.

Purişkevici stă în celălalt capăt al curţii, cu un revolver în mâna dreaptă. îşi bagă pumnul stâng în gură.

A ratat.

Își mușcă apăsat mâna ca să-și oprească tremuratul. Încă trei pași, și Rasputin va scăpa.

Iar asta va însemna cu
siguranţă sfârşitul tuturor.

Al treilea glonţ îl loveşte pe călugăr în umăr. Al patrulea îl nimereşte în cap.

Rasputin se învârte ca un câine care vrea să-şi muşte coada. Sângele-i ţâşneşte peste tot, pătează cărămizile,

poarta, curtea înzăpezită.
Cade pe spate în zăpadă, iar în
jurul trupului său prosternat

se întinde un giulgiu
însângerat.

Purişkevici se apropie de
trupul care încă se mai zbate.

îl loveşte din toate puterile cu
piciorul în tâmplă. îi striveşte
faţa cu talpa cizmei. îl loveşte

din nou între picioare, cât
poate de tare, iar şi iar.
Prinţul Iusupov, isteric,
aleargă în curte. Are faţa

mânjită de rimei. începe să
izbească trupul inert, îl loveşte
în cap, în stomac, între
picioare, până când din

bărbatul care aproape că a
domnit asupra Rusiei în ultimii
ani atât de tumultuoşi nu mai
rămâne aproape nimic.

Nobilii înfăşoară trupul
într-o draperie albastră, apoi îl
leagă cu frânghii. Verifică pe
rând nodurile, trag, le strâng,

înfăşoară şi mai multe
frânghii. Se dau înapoi ca să-şi
observe opera. E suficient,

cred ei. Călugărul nu se va mai ridica niciodată.

Ducând torţe în mâini, se furişează pe aleile întunecate.

Deasupra lor, cerul se întinde
ca o folie de metal, iar zăpada
le alunecă sub picioare. în
depărtare se aud sunete

neliniştitoare de sănii şi roţi de
trăsură. Se opresc din când în
când ca să-şi tragă răsuflarea
şi să blesteme încărcătura

grea pe care o duc pe umeri ca
pe un covor făcut sul.
În cele din urmă ajung la
o porţiune izolată a Nevei.

Lasă trupul să cadă în zăpada
de pe malul râului, se trag
înapoi, se privesc.

în jurul lor, lămpi înalte
luminează posac totul. în acest
anotimp, râul e acoperit de o
pătură groasă de gheaţă,

oamenii patinează pe
suprafaţa lui, troicile îl
traversează în toate părţile.

Cum vor reuşi să spargă
gheaţa? Disperat, Iusupov îşi
înfige torţa în zăpadă şi cade
în genunchi, epuizat, iar

gemetele sale disperate scot
vălătuci de aburi. în depărtare
se aud clopote de biserică. N-a
mai rămas prea mult timp

până la crăpatul zorilor. Unul
din ceilalţi bărbaţi îşi scutură
cizmele de zăpadă, îşi freacă

mâinile şi suflă o gură de aer rece.

— Hai să spargem gheaţa! spune el.

— Cu mâinile goale?

Prinţul îşi întoarce torţa cu capul în jos. Flacăra se

stinge în clipa în care atinge gheaţa.

Purişkevici reaprinde torţa lui Iusupov cu a lui, le

adună pe celelalte şi le strânge
într-un mănunchi, ca un foc de
tabără. Păstrează una pentru
orice eventualitate.

îngenunchează şi apropie cu
grijă flăcările de gheaţă, le
trage înapoi înainte să se
stingă, face acelaşi lucru iar şi

iar şi le reaprinde atunci când
e nevoie. La picioarele sale
apare o baltă de apă rece ca
gheaţa. Ceilalţi îl înconjoară,

formând cu trupurile lor o
pavăză împotriva vântului.
Purişkevici loveşte gheaţa cu
picioarele, fiindcă se poate ca

flăcările s-o fi topit puţin.
Ceilalţi se strâng mai aproape,
lovind cu cizmele, cu pantofii
din piele moale de ied, cu

botinele italiene. Gheaţa le
geme sub picioare şi se crapă.
O atacă toţi cu forţe sporite.
Soarele se ridică la orizont.

Lumina zilei aduce cu sine pericolul.

Purişkevici îşi strecoară mâinile în deschizătura

îngustă dintre două bucăţi de
gheaţă, zgâriindu-şi pielea.
Gheaţa se înroşeşte de sânge.
Coboară toţi să-l ajute, îşi

răn esc mâinile de marginile
gheţii şi împing din toate
puterile, lărgind gaura. Refuză
să dea drumul gheţii, cu toate

că ştiu prea bine că sunt în
pericol să rămână fără degete.
Privesc fisura pe care au
spart-o în gheaţa groasă.

Trag cadavrul până la marginea ei şi îl împing în apă.

Va fi descoperit după trei zile.

O autopsie va da la iveală faptul că plămânii sunt plini de apă.

Până la urmă,
Grigori Efimovici

Rasputin n-a murit

nici de otravă, nici
de gloanţe
.S-a înecat.

CAPITOLUL 32
Martie 1917

în Petrograd sunt revolte.
Pe acoperişuri şi în balcoane

flutură steaguri roşii. Bubuitul
motoarelor de camion şi al
focurilor de artilerie se aude
constant. Oraşul e plin până la

refuz de mulţimi cuprinse de
frenezie, cărora nu le pasă de
afişele gigantice în care li se
cere să stea în case. Cu pumnii

ridicaţi şi cârpe roşii la încheieturi, strigă:

— Jos cu nemţoaica! Jos războiul!

Ţarul se grăbeşte să trimită întăriri în capitală. însă armata sa, care a suferit pierderi însemnate în război, e

demoralizată, inutilă. Nici garnizoana din Petrograd nu e suficientă ca să se lupte cu marea de protestatari. Şaizeci

de mii din cei mai loiali soldaţi
ai ţarului s-au alăturat
revoluţiei. Regimentul de elită
Volsk şi legendarul Regiment

al Gărzii, înfiinţat de Petru cel Mare, refuză să se supună ordinelor. întreaga ţară pare să fi fost cuprinsă de flăcări:

Ministerul Afacerilor Interne,
sediul poliţiei, clădirile
militare, până şi fortăreaţa

Sfinţii Petru şi Pavel, cu
arsenalul său de artilerie grea.
întâmplările din Duminica
însângerată de acum

doisprezece ani au dat naştere
unei serii de revoluţii care au
explodat într-o singură forţă
de nestăvilit, asemenea

fluxului mării. întreaga ţară
fierbe. Duma şi reprezentanţii
Partidului Sovietic din
Petrograd al Muncitorilor şi

Soldaţilor au înfiinţat un
guvern temporar, i-au cerut
ţarului să abdice voluntar în
favoarea fiului său şi să-l

proclame pe marele duce
Mihail Alexandrovici regent.
Guvernul provizoriu a
hotărât să-l sacrifice pe

Nicolae al II-lea pentru a salva dinastia Romanov.

Ţarul a semnat documentele prin care tronul îi

revine fiului său de
doisprezece ani.

După ce şi-a luat rămas-
bun de la trupele sale la

Moghiliov, ţarul a urcat într-un
tren care l-a adus la Ţarskoe
Selo, unde soţia şi copiii săi
sunt la mila guvernului

provizoriu, arestaţi la
domiciliu în palatul Alexandru.

Acum, ţarul îşi îngroapă
faţa în poala soţiei sale.

Suspinele sale răsună în
lungul coridoarelor palatului,
se aud în camerele valeţilor, în
cocioabele servitorilor, în parc,

unde gărzile revoluţionare
stau de strajă sub ferestre.
— Ai auzit, draga mea?
Ai auzit ce s-a întâmplat?

Ţarina îi strânge mâna
îngheţată, i-o lipeşte de obraz.
— Ai făcut ceea ce a
trebuit să faci, Nicky. Ai făcut

un lucru bun. Bietul meu soţ,
rămas de unul singur cine ştie
pe unde! Ai fost atât de

curajos! într-o bună zi vei fi
tatăl mândru al unui ţar.

Nicolae îşi ridică fruntea
din poala Alexandrei şi o
priveşte cu ochi înroşiţi.

— Draga mea, nu cred că ai aflat totul.

Ţarina îi şterge lacrimile cu poalele rochiei.

— Sunt atâtea zvonuri, Nicky! Nu ştiu ce să cred.

Cu chipul palid, ţarul se chinuie să-şi amintească ce s-a

întâmplat, să se justifice în faţa soţiei sale.

— Ascultă-mă, draga mea, asta nu e tot. După ce am

semnat documentele şi am
abdicat în favoarea lui Alexei,
am avut şase ore lungi în care
am reflectat. L-am chemat pe

doctorul Feodorov. Am purtat
o discuţie. El mi-a amintit că
nu există leac pentru
hemofilie. Că Alexei va purta

întotdeauna riscul unei
sângerări interne. Nu va putea
călări, nu va putea călători
prea departe şi nu va putea

face nimic care să-i solicite
încheieturile. Nu va fi
niciodată un conducător
puternic, sănătos.

— Vai, Nicky! Ce să ştie doctorii? Cineva va găsi un leac. Fiul nostru va deveni puternic. Va conduce ţara.

— Aşa credeam şi eu, draga mea. însă doctorul Feodorov m-a convins că

suntem în pericol să fim exilaţi, şi nu în Crimeea.

— Nu, Nicky! Nu se va ajunge niciodată la asta.

Poporul ne iubeşte. Va lupta pentru noi. Revoltele sunt temporare. îţi promit. Nu ne vom părăsi ţara!

— Dar, dacă asta se întâmplă, Alioşa, aşa bolnav cum e, va fi crescut de străini. Nu va supravieţui. Am fost

nevoit să gândesc ca un tată.
Eram sigur că vei fi de acord.
Aşa că, la câteva ore după ce
mi-am semnat abdicarea, am

scris un alt manifest. L-am
numit pe Mihail Alexandrovici
ţarul nostru. E în floarea

vârstei şi a fost pregătit pentru o posibilă succesiune.

Alexandra se ridică în picioare, merge la fereastră.

Stă cu spatele drept, nu se
uită la soţul său, se străduieşte
să-şi stăpânească
sentimentele. în cele din urmă

se întoarce spre el, cu chipul îndurerat, şi spune încet:

— Dar trebuie să fie temporar, Nicky. Mihail va

abdica atunci când Alexei ajunge la majorat.

Nicolae îşi ia capul în mâini.

— Asta nu e tot, draga mea. I-am trimis o telegramă lui Mihail în Gatcina. I-am explicat de ce am făcut asta. L-

am felicitat. Mihail a plecat imediat spre capitală. Dar, în loc să fie primit cu braţele deschise, toată lumea i s-a

opus. I-am sugerat să se vadă cu miniştrii guvernului provincial pentru a găsi o soluţie. Dar i s-a spus că viaţa

îi e în pericol. Poporul nu ne vrea, draga mea. Nu-i vor pe Romanovi. Vor o republică. Şi Mihail a abdicat.

— Nu! exclamă Alexandra, cu gâtul frânt ca un semn de întrebare. Misa n-ar face aşa ceva!

— A făcut-o deja, draga mea.

Ţarina dă la o parte hârtiile şi instrumentele de

scris de pe birou, ia în mână
coşul imperial cu bijuterii.
Aur! Diamante! Perle! Gunoaie
fără nici o valoare! îl lasă să

cadă pe masă. O perlă se
dezlipeşte de coş şi se
rostogoleşte pe covor. Să-i ia şi
bijuteriile atunci aceşti

netrebnici fără inimă, care i-au
răpit tot ce are mai drag pe
lume!

Nicolae îşi strânge tâmplele în mâini.

— îmi pare rău, draga mea. N-am vrut să ne despărţim de fiul nostru.

— Sigur că nu, Nicky! Şi vreau să ştii că, orice s-ar întâmpla, orice ne rezervă viitorul, îmi eşti mult mai drag

ca soţ şi ca tată al copiilor mei
decât ca ţar.

Uşile se deschid cu
zgomot şi în încăpere intră o

gardă revoluţionară, ale cărei
cizme lasă urme de noroi pe
covorul de mătase.

Marele duce Mihail Alexandrovici apare în prag. Haina militară îi e deschisă la guler. Medalia Crucea

Sfântului Gheorghe, pe care a purtat-o mereu cu mândrie, lipseşte. Ducele se apropie de fratele său, îl îmbrăţişează. Cei

doi se privesc în ochi, toate
sentimentele li se citesc din
priviri.

Soldatul de la uşă are o ţigară aprinsă în colţul gurii. îi priveşte pe cei doi fraţi.

Alexandra se preface că
se uită pe fereastră. Inima îi e
plină de teamă şi deznădejde.
Cel mai mult o sperie lipsa

certitudinilor. Unde vor fi
mâine? Dar poimâine? Cum e
posibil ca lumea lor să se fi
prăbuşit atât de repede?

Câteva picături mari de
ploaie aterizează pe pervaz. O
pasăre a paradisului se
ghemuieşte printre frunzele de

afară. De undeva de lângă
poartă se aud râsete
grosolane.

Nicolae îşi împinge fratele mai mic de lângă el, nu-i mai poate îndura privirea deznădăjduită, durerea

înscrisă pe chipul tânăr,
tăcerea care spune mai mult
decât orice cuvinte.

Mihail îl atinge pe braţ de parcă ar vrea să-l mai ţină puţin, doar puţin. Trage de un

nasture de pe haina fratelui
său.

— Tu unde te vei duce?

— Soarta noastră se află în mâinile Domnului.

Ţarina îl strânge pe Mihail la piept, îşi odihneşte

obrazul umed pe umărul lui.
Numără secundele după
bătăile frenetice ale inimii
cumnatului său.

Mihail îi şterge lacrimile cu batista. Zâmbetul lui forţat e plin de tristeţe.

— Acum vei avea timp să călătoreşti, să te bucuri de copii. Poate Nicky se va ocupa chiar de dinţii lui.

Alexei intră în fugă, iar câinele lui îi latră la picioare.

Daria îl urmează îndeaproape.

— îmi cer scuze,
Alteţele Voastre, spune ea.
Alioşa a vrut să-l salute pe

marele duce Mihail
Alexandrovici.

— Vino şi sărută-ţi
unchiul, băiete! spune ducele

şi îl îmbrăţişează pe băiat, îl
sărută pe frunte.

— De ce plângi, unchiule? Pentru că papa a abdicat şi eu voi fi ţar?

— Nu, deloc, dragul meu. Sunt sigur că vei fi un ţar pe cinste, răspunde Mihail. Nu

ştiu ce să spun. Totul s-a întâmplat prea repede.

În decursul unei singure zile îngrozitoare, fratele său i-

a cedat tronul fiului, după cum
dictează legea, şi, preţ de
câteva ore, Alexei cel de
doisprezece ani a devenit

autocratul întregii Rusii. Apoi
şi el i- a cedat tronul lui Mihail
Alexandrovici, care a fost ţar
timp de o oră, iar pe urmă a

fost silit să renunţe la tronul
deja atât de nesigur, întreaga
ţară a rămas la mila unui

guvern provizoriu care e şi el peste măsură de dezorganizat.

— Suntem cu toţii consternaţi, dragul meu. Va

trece mult timp până să devii
ţar. Vom vedea ce se întâmplă.
Ce ne va aduce viitorul.

în cameră se lasă o tăcere
grea, încărcată de gustul amar
al cuvintelor nerostite. Dinspre
ferestre vine un miros greu de

praf de puşcă. Marele duce Mihail ia mâinile lui Alexei într-ale lui şi îi sărută dosul palmelor.

— Rămâi sănătos,
înălţimea Ta, ai grijă de tine!
Apoi se răsuceşte pe
călcâie şi iese aproape în fugă.

CAPITOLUL 33

Palatul Alexandru e plin de miros medicinal de camfor şi alcool. Camerele copiilor

sunt îmbibate de parfumul
dulce, copleşitor al
cataplasmei pe care Daria a
pregătit-o din lămâi uscate,

trifoi pisat, miere, pastă de
curcumă, esenţă de muşeţel şi
portocale.

Olga, Tatiana şi Alexei s-au îmbolnăvit de pojar. Maria delireză. Pe lângă pojar, ea a făcut şi pneumonie, iar Daria îi

freacă pieptul cu amestecul de ierburi şi ingrediente.

Afară, în locul cazacilor imperiali, santinelele se

plimbă înainte şi înapoi la
porţile palatului, iar strigătele
lor antimonarhice au înlocuit

ţipetele lebedelor şi trilurile
păsărilor paradisului.
Pe coridoarele palatului
se aud râsete de oameni beţi şi

focuri de armă; revoluţionarii
bântuie cu cizmele lor roşii,
murdare de noroi, intră
neanunţaţi în dormitoare şi-i

înjură pe cei câţiva servitori rămaşi la palat.

Toate liniile telefonice au fost tăiate, în afară de cea care

face legătura cu camera de
gardă. Comandantul permite
rareori familiei imperiale să-l
folosească, şi atunci au voie să

comunice în rusă, nu în
franceză sau în engleză, şi
întotdeauna trebuie să fie de
faţă şi garda. Scrisorile care

vin şi pleacă de la palat nu pot
fi sigilate. Mâncarea adusă e
inspectată de oameni cu
mâinile murdare, gustată, iar

ce e mai bun e confiscat
pentru revoluţionari.
în palat au mai rămas
doar câţiva susţinători ai

familiei imperiale - doi dintre
prietenii ţarinei, contele
Benkendorf şi soţia sa, două
doamne de onoare, cei doi

tutori ai copiilor şi doctorul
Botkin -, care au refuzat oferta
de imunitate şi au preferat să
rămână alături de fostul ţar.

Daria vine cu o cană de ceai de floarea pasiunii şi cu tinctură de păducel. închide

uşa în urma ei şi se îndreaptă spre camera lui Alexei.

— Unde ai fost, Daria? o întreabă el. De ce nu putem

ieşi pe ponei? Când pleacă
gărzile? în ce trag cei de
afară?

Daria se aşază pe marginea patului şi-i ia mâna într-a ei.

— Nu ştiu cât timp vor fi aici, dragul meu. Sper că nu prea mult. Lucrurile se vor aranja din nou, o să vezi.

Cum să-i spună acestui
băiat de treisprezece ani că
membrii Noului Consiliu
Revoluţionar al satului

Ţarskoe Selo vânează familia
de căprioare pe care marile
ducese le-au îmblânzit şi le-au
hrănit ani de zile? Sau că

Derevenko, marinarul care l-a
însoţit pe băiat de zece ani
încoace ca să se asigure că nu

suferă nici un accident, a fugit
la primul semn de primejdie?

îi dă lui Alexei cana plină
cu elixir.

— Poftim, dragul meu! Asta te va ajuta să adormi.

Merge la fereastră şi priveşte afară. Pierdută în

gânduri, îşi răsuceşte inelul în
jurul degetului, şi-l scoate,
pipăie pietrele de opal,
înconjurând fiecare sferă

netedă cu degetul arătător. S-a
obişnuit să se uite mereu la uşi
şi ferestre, aşteptându-se să-l
vadă pe Avram cum intră pe

poartă cu pasul lui de felină şi
zâmbetul strâmb, să apară la
fel de neaşteptat cum a
dispărut acum opt luni. Oare

plecarea lui a fost într-adevăr
atât de neaşteptată? Poate că
nu. A iubit-o mult mai mult
decât ar fi răbdat s-o iubească

vreun alt bărbat. Iar ea îi
simte încă pulsul pe care l-a
simţit atunci când i-a luat

încheietura, ascultându-i ritmul vieţii.

— Te aştept, murmură ea, dar cuvintele abia se aud.

Daria suspină, se prinde de pervaz, se apleacă să se uite mai bine.

O gaşcă de rebeli în uniforme improvizate se caţără pe turnurile de oţel care înconjoară curtea.

— Opriţi-i! le strigă ea gărzilor palatului. N-au ce să caute aici!

Revoluţionarii, murdari şi
dezorganizaţi, îşi ridică
privirea şi-i
zâmbesc indiferent.

„De ce s-au întors cazacii imperiali împotriva ţarului?" vrea să strige Daria. „Unde le-a fost devotamentul?

Jurămintele de a-şi servi monarhul?"

Rebelii sar în parc, se apropie pe aleea circulară.

Ţopăie de colo colo ca nişte
maimuţe posedate, ridică
pumnii, ţipă slogane
antimonarhiste.

— Să vă fie ruşine! le strigă Daria. Plecaţi de-aici!

— Dă-te jos de pe tron, femeie! strigă ei. Hai jos să te distrezi cu
noi!

Bărbaţii se prind de ce au
între picioare, râd până se
îndoaie de mijloc.

Tânărul conducător al intruşilor îşi dă mereu la o parte părul cârlionţat care îi cade pe faţă. Ochii lui mari şi

căprui o caută pe Daria, o privesc cu un amestec de curiozitate şi reverenţă. Cu mâinile căuş la gură strigă:

— Avem ordin să-i ducem pe Romanovi în fortăreaţa Sfinţii Petru şi Pavel!

Daria se trage înapoi şi închide ferestrele.

Alexei a adormit; pe pat e împrăştiată colecţia lui de miniaturi.

Daria aleargă afară şi
coboară până la apartamentele
contelui Benkendorf,

însărcinat cu securitatea ţarului.

— Domnule, în curte sunt cel puţin cincizeci de

oameni care spun că au venit
să-l ia pe ţar. Fă ceva, te rog!
— încerc, draga mea.
încerc din răsputeri, răspunde

contele, şi ochiul din spatele
monoclului e înlăcrimat. Mă
tem că avem de înfruntat

anarhia. Du-te la copii! Nu le spune nimic ţarului şi ţarinei!

Contele Benkendorf îşi îndreaptă reverele hainei, se

trage de mustaţă şi-şi trece o
palmă peste capul chel. în
fiecare zi, un nou grup de
revoluţionari autoproclamaţi ia

cu asalt palatul Alexandru.
Bărbaţi care nu răspund nici
unei autorităţi şi sunt liberi să
facă abuz de nou căpătata lor

putere, bărbaţi care refuză să
plece dacă cererile lor
nerezonabile nu sunt
îndeplinite.

Contele iese din palat şi se îndreaptă către tânărul lider.

—Domnilor, e inacceptabil şi inutil să deranjaţi familia imperială. Vă rog să plecaţi imediat!

— Bună ziua! Liderul ridică mâna într-un soi de salut. Unde e ţarul... adică... Romanov?

—în palat. Guvernul provizoriu a dispus arestarea sa la domiciliu. Vă dau cuvântul meu de onoare că nu

pleacă nicăieri. Zona îngrădită
de acolo e singurul loc deschis
unde are voie să se plimbe. Nu

reprezintă nici o ameninţare.
Vă rog să plecaţi!

Liderul îşi şterge
sudoarea de pe frunte cu dosul
palmei.

— S-a luat hotărârea de a face o inspecţie. Chiar acum!

— O inspecţie? întreabă contele, şi un muşchi i se

zbate în obrazul stâng. Ce inspecţie?

— O inspecţie a Romanovilor.

— De ce?
— Asta e treaba noastră.

în ciuda frigului tăios,
chipul lui Benkendorf începe
să transpire. Se întoarce pe
călcâie şi intră în palat, unde

până nu demult se simţea
parfum de liliac, însă acum nu
mai miroase decât a cenuşa
scrisorilor şi jurnalelor legate

în piele pe care ţarina le-a distrus.

Contele intră în birou. Nicolae stă pe scaun, cu capul

cărunt în mâini. Masa e
acoperită de o peliculă subţire
de praf. Benkendorf respiră
dureros şi închide încet uşa în

urma sa. îşi lipeşte călcâiele şi
salută formal.

Ţarul îşi ridică privirea. E răvăşit. Sub ochi are cearcăne întunecate.

— Nu e nevoie de asemenea formalităţi, spune el, zâmbind trist.

Contele îşi păstrează postura respectuoasă.

— înălţimea Voastră, un nou grup de rebeli a intrat în

palat. Nu vor să plece până nu
fac inspecţie. Aştept ordinele
voastre.

— O inspecţie? Nicolae priveşte în jur. De ce?

—Vor să vă inspecteze pe înălţimea Voastră. Din pură

curiozitate, bănuiesc. îmi cer scuze.

— Un ţar detronat, expus ca o curiozitate la circ.

E întrucâtva amuzant, nu
crezi? Dar nu e vina ta, omule.
Eu am decis să abdic. Am să

mă supun. Spune-le că vin într-
un sfert de oră.

Cu ochii arzând,
Benkendorf părăseşte biroul şi

le comandă celor câţiva ofiţeri
care au mai rămas în jurul
ţarului să se posteze de-a

lungul coridorului, pentru a-l apăra de alte insulte.

Trec cincisprezece minute, apoi Nicolae

Alexandrovici Romanov apare în capul scărilor.

Cu mâinile prinse la spate, coboară scările cu

precizia calculată a unui
general de armată. Holul tăcut
e luminat strălucitor, miroase
a teamă şi a transpiraţie. Ţarul

defilează prin faţa tânărului
revoluţionar şi a oamenilor săi,
înainte şi înapoi, înainte şi
înapoi, încetinindu-şi paşii cu

grijă. Gândul că suferă pentru a-şi proteja familia îi dă putere.

Se opreşte brusc în faţa liderului, îşi ridică privirea şi-l priveşte în ochi.

— De ce, prietene? Ce am făcut?

Tânărul lider tuşeşte de două ori, îşi drege glasul. E un

om din popor fără nici un fel
de aspiraţii politice, supus
doar stomacului său gol. Acum
însă, faţă în faţă cu Nicolae cel

demn, nu vrea decât să se
roage pentru sănătatea
ţarului, să cadă în genunchi şi
să-i ceară iertare

conducătorului cândva
atotputernic, a cărui autoritate
venea direct de la Dumnezeu.

Se trage înapoi şi îşi lipeşte călcâiele. E gata să-l salute pe ţar, dar se răzgândeşte. Se întoarce către

oamenii săi şi spune cu o voce puternică, dar care se frânge:

— Cetăţeanul Romanov nu merge nicăieri!

CAPITOLUL 34

Comandantul Vasiliev, un alt revoluţionar însărcinat de guvernul provizoriu să

păzească palatul, nu poate să
doarmă. Vrea să urineze, dar
nu-i vine să se ridice de sub
pătura groasă, unde e atât de

cald. îşi vede plutonul de cinci
oameni dormind sub alte
pături în jurul său. Sunt
voluntari - ceceni, tătari şi

daghestanezi - greu de
disciplinat, dar luptători
puternici, eficienţi, obişnuiţi
cu frigul brutal.

Comandantul priveşte
cerul de culoarea cenuşii,
conturul sinistru al palatului
Alexandru din apropiere, lacul

artificial - o pată îngheţată,
întunecată, vizibilă în
depărtare.

O mişcare venită din spatele tufişurilor din apropiere îi atrage atenţia. Aruncă pătura deoparte, se

ridică în picioare şi ţinteşte cu
puşca spre tufişurile acoperite
cu zăpadă. Trage o rafală de
gloanţe.

O familie de iepuri iese de
sub tufiş şi dispare în noapte.
Soldaţii săi, treziţi de
zgomot, izbucnesc în râsete

care răsună în tot parcul şi
ajung până în piaţa cea mare,
unde Ecaterina a Il-a obişnuia

să privească regimentele
scoase la paradă.
— Alinierea! strigă
Vasiliev. După mine! Luaţi-vă

rucsacurile! Ce mai staţi?
Haideţi să luăm înapoi ce ne-
au furat ticăloşii de Romanovi!

Vasiliev e un bărbat
scund, osos, cu un trup
scheletic. îşi răsuceşte
mustaţa, o înnoadă neliniştit,

imaginându-şi ce comori ar
putea ascunde vastele grădini
imperiale - o mulţime de
obiecte uitate care se vor

vinde bine pe piaţă ca suvenire
ţariste.

Plutonul mărşăluieşte
prin parc. Zăpada scârţâie sub
picioare.

Trec pe lângă lagune şi canale
îngheţate. Din când în când,
Vasiliev caută în rucsac, scoate

o sticlă de votcă şi dă pe gât o duşcă.

îşi conduce oamenii pe Podul de Marmură, cu

balustradele sale albastre şi
albe. îşi atinge vârful nasului
ascuţit, şi-l apleacă spre
bărbie. Pe unde s-o ia? Dă cu

banul şi se hotărăşte pentru
poteca îngustă din stânga,
care duce la un umbrar cu o
mică piramidă de granit cu

patru laturi. Ridică o mână. Le
face semn oamenilor săi să se
oprească în spatele piramidei,
pe malul unui pârâu îngheţat.

Se apleacă să dea la o
parte zăpada de pe o placă de
marmură şi citeşte o
inscripţie. Cade în patru labe

şi începe să dea cu pumnii în marmură:

— Câini! Morminte de câini! Ce mai staţi? Haideţi!

Distrugeţi-le! Nenorociţii de câini ai Romanovilor!

Bărbaţii atacă mormintele cu bricege, paturi de puşcă şi

blesteme. Leagă frânghii în
jurul colţurilor sparte şi încep
să tragă şi să se opintească
până când plăcile se desprind

din fundaţie. Pământul de
dedesubt e ud şi plin de
viermi. Vasiliev dă la o parte
un strat de murdărie cu vârful

cizmei, convins că va găsi ceva
valoros, o bijuterie sau o
monedă de aur lăsată drept
obol luntraşului din lumea de

dincolo. Loveşte cu cizma ceva
tare. Mişcă vârful piciorului
până când agaţă obiectul, apoi
ridică piciorul cu grijă. Vârful

cizmei i s-a agăţat în orbita
unui craniu de câine. Loveşte
cu piciorul în pământ, şi
craniul se sparge.

Fragmentele de os se
împrăştie. Un ciob ascuţit se
înfige în dosul palmei păroase
a lui Vasiliev, care îl trage

afară şi şi-l prinde la rever, ca pe o medalie de onoare.

Revoluţionarii ajung la insula secretă, cu podul ei

retractabil, atacă balamalele
de fier, cablurile şi ancora şi
zdrobesc motorul, astfel încât
podul să nu se mai poată

mişca. îşi continuă căutările,
se afundă mai adânc în parc,
lăsând în urmă mormane de

metal strivit, marmură, noroi
şi oase albe de câine.
Ochii întunecaţi ai lui
Vasiliev se îngustează, plini de

lăcomie. A văzut ceva roşu şi
strălucitor ieşind din zăpadă.
Iute şi tăcut, ca o pisică

furişându-se, îşi afundă mâna
în zăpadă.
în palma sa deschisă se
odihneşte o maşină în

miniatură, cu volan, roţi, osii şi
un mic şofer. Nicolae şi
Alexandra sunt pe bancheta
din spate. Totul e intact, mai

puţin unul din cerceii cu perlă
ai Alexandrei, care s-a
desprins de pe firul său de aur

şi e undeva în zăpadă, sub
cizma lui Vasiliev.
— O jucărie din rubin,
la naiba! murmură el încet,

ascunzând-o în buzunarul de la haină.

Revoluţionarii îşi continuă căutarea, rătăcesc prin parc,

intră şi ies din galerii, ocolesc
arborii şi tufişurile fără frunze,
caută prin fiecare colţişor şi
cotlon, răstoarnă sculpturile

mici, fac un morman de leşuri
de căprioare vânate şi fură
liliac din serele ţarinei ca să-l
ducă acasă soţiilor.

Odată ajunşi în mijlocul parcului, Vasiliev le face semn celorlalţi să se oprească din nou.

Au ajuns la o capelă micuţă.

Comandantul ţinteşte înainte, studiază îndelung

împrejurimile. Nu-i place
atmosfera sinistră care
plutește asupra acestui loc,
aburii care ies pe ferestrele

capelei, insistenţa cu care tot
felul de insecte chitinoase, cu
picioare ţepoase, se lovesc de
cele câteva ferestre intacte.

— Ce mai aşteptaţi? strigă el către oamenii săi. Intrăm!

înăuntrul capelei umede,
revoluţionarii sunt întâmpinaţi
de

priviri triste, pline de reproş.
Icoane pe rafturi, pe pereţi,
pictate pe tavan. Ochi trişti
peste tot. O rază fantomatică

de lună îşi croieşte drum prin
sticla spartă a unei ferestre şi
cade pe un bloc de marmură,

la picioarele lor, aşezat direct
în pământ, în centrul capelei.
Revoluţionarii rămân
tăcuţi, paralizaţi, temându-se

să respire, îşi ridică gulerele
de la haină să-şi apere
urechile de vântul care
pătrunde înăuntru. Nu se tem

nici de Dumnezeu, nici de
sfinţii Săi, a căror prezenţă se
face simţită în această capelă.
Sunt îngroziţi însă de bărbatul

misterios a cărui privire
acuzatoare trece prin
straturile de pământ şi piatră,
le sfredeleşte piepturile.

Mormântul din faţa lor e al lui Grigori Rasputin.

Vasiliev se trage de mustaţă.

— Ce mai staţi? La treabă!

Nemulţumiţi, revoluţionarii se foiesc în loc.

Care e ordinul? Ce vrea liderul de la ei?

Cu toţii au auzit de moartea lui Rasputin. Ştiu că

vărul ţarului l-a ucis pe
călugăr, au auzit de scrisoarea
profetică a acestuia din urmă.
I-au văzut şi ei, ca întreaga

Rusie, profeţiile adeverindu-
se. Le e frică să-i profaneze
mormântul, se tem de
răzbunarea lui.

Vasiliev ţinteşte cu puşca marmura întunecată de la picioarele sale şi trage salvă după salvă.

Bărbaţii se trag la o parte
din calea gloanţelor care
ricoşează de pe piatra de
mormânt. Se lipesc de perete

şi continuă să tragă. Gloanţele
lovesc marmura unul după
altul.

încet, lejer, ca un fenomen
geologic care are nevoie de
secole întregi ca să transforme
o formă a naturii, pe suprafaţa

marmurei apar fisuri ca nişte
vene, care se lărgesc, devin
artere. Un geamăt colosal
cutremură capela, şi arterele

se deschid, dând la iveală un
sicriu de stejar îngropat în
pământ.

— Scoateţi-i cadavrul, la naiba! strigă Vasiliev. Ce mai staţi?

Revoluţionarii sar în mormânt. Se chinuie să ridice sicriul, care

e neaşteptat de greu. înjură
după fiecare încercare
nereuşită.

— E un cadavru putrezit, ce dracu', nu plumb! ţipă Vasiliev.

în groapă coboară mai mulţi oameni, ca să-i ajute pe primii. Dar sicriul refuză să se mişte.

Vasiliev sare şi el înăuntru.

De parcă Rasputin l-ar fi aşteptat pe comandantul

însuşi, vântul de afară se
linişteşte deodată, sicriul
tremură şi oftează şi se lasă
convins, în sfârşit, să fie scos

şi rostogolit afară din mormânt.

Plin de sudoare şi de murdărie, epuizat,

comandantul se aşază pe
coşciug ca să-şi revină. Scoate
o unghieră din buzunar şi îşi
taie unghiile. E în toane rele,

dar nu ştie prea bine de ce.
Poate din cauza frigului. Poate
din cauză că Romanovii există,
pur şi simplu. îşi linge buzele

crăpate şi îşi taie unghiile în continuare. Bagă unghiera înapoi în buzunar, ia osul de câine şi îşi scoate resturile de

mâncare dintre dinţi.
Scândurile de lemn de sub el
se mişcă, scot o serie de
pocnituri uscate. Sicriul se

sfărâmă. Vasiliev cade pe
rămăşiţele putrezite ale lui
Grigori Rasputin.

Revoluţionarii se trag
înapoi simţind duhoarea
oaselor, dintre care unele mai
poartă încă urme de carne.

Văd părul lung, încâlcit, dinţii dezveliţi din craniu. Din sicriu se scurge un lichid de o culoare indescriptibilă.

Vasiliev se chirceşte şi vomită pe el, are toată haina îmbibată de vomă. Duhoarea e groaznică.

Apoi se îndreaptă, respiră adânc şi se şterge la gură cu mâneca. Se întinde şi scoate o icoană şi un bilet dintre

coapsele cadavrului. Studiază icoana, o întoarce. E semnată de ţarină, un ultim dar pentru călugăr:

Dragul meu martir, dă-mi binecuvântarea ta să mă însoţească pe drumul trist şi greu care mă aşteaptă de-

acum înainte. Şi aminteşte-ţi
de noi de acolo din rai în
rugăciunile tale sfinte.
Alexandra

Vasiliev mototolește
biletul și îl aruncă înapoi în
mormânt, împreună cu icoana.

— Ieşiţi afară! Acum! Găsiţi-mi buşteni să facem un foc!

Revoluţionarii ies grăbiţi din capelă. Frigul e binevenit după

aerul putred dinăuntru. Se
grăbesc să improvizeze un soi
de targă din crengi, strâng
câteva din rămăşiţele

dezintegrate din capelă şi le
aşază pe o bucată intactă de
marmură de lângă Rasputin.
Duc targa cu încărcătura ei

afară şi o aruncă peste
buştenii de pin pe care i-au
strâns din numeroasele
grămezi din parc, de unde se

alimentează şi sobele
imperiale. Vasiliev îşi varsă
votca peste crengi. Aruncă un
chibrit în focul slab, apoi încă

unul. Revoluţionarii aşteaptă.
Fac vânt flăcărilor cu hainele.
Focul ar trebui să se
înteţească.

Dar văpaia se stinge în clipa în care atinge lemnul sicriului.

Vasiliev îşi dă jos
pantalonii şi urinează cu jet
puternic peste el.

— Ce mai aşteptaţi? strigă el către camarazii săi. Hrăniţi-l pe Rasputin! Daţi-i benzină crudă!

Bărbaţii ezită, se privesc
unii pe ceilalţi, privesc în jur.
N-au de ales, trebuie să se
supună ordinelor. îşi îndreaptă

penisurile către foc, încearcă
să încurajeze flăcările cu jeturi
de urină pe care vântul le
abate spre ei.

De undeva de sub pământ
izbucneşte un şuierat furios.
Limbile de flăcări explodează.
Vârfurile de un albastru palid

izbucnesc în milioane de
săgeţi furioase care se
transformă în focuri măreţe de
artificii.

Brusc, trupul lui Rasputin se frânge din talie. Rămâne aşezat în flăcări. Picioarele i se îndreaptă, şi ce a mai rămas

din braţul lui coboară, de
parcă ar vrea să-i împingă
trupul în sus.

îngroziţi, revoluţionarii o iau la fugă, se ascund după copaci.

— Veniţi înapoi! ordonă Vasiliev. Rasputin e mort! Sunt doar tendoanele lui care se

chircesc în flăcări, îi fac trupul
să se mişte.
Unul câte unul, bărbaţii
apar din spatele copacilor,

holbându-se la trupul
călugărului, care pare să se
micşoreze şi să se topească.
Uşuraţi, îşi ridică pantalonii,

se iau de mâini şi dansează în
jurul focului care devorează ce
a mai rămas din cadavru - păr,

carne şi oase -, până nu mai rămâne nimic.

Comandantul scuipă în flăcări şi-şi şterge chipul pătat

de cenuşă. E mulţumit. în
sfârşit, călugărul nebun a fost
redus la tăcere.

— Bravo! îşi încurajează el oamenii. Luaţi furtunurile şi stingeţi focul!

Revoluţionarii aleargă
prin parc, strâng furtunurile
lăsate de grădinari şi le leagă

de robinete. Atacă flăcările cu jeturi puternice de apă.

Dar, în loc să stingă focul, apa îl hrăneşte parcă. Oamenii

încearcă să-l înăbuşe cu
zăpadă şi noroi, apoi cu
hainele lor. Dar flăcările devin
şi mai puternice, se ridică

dincolo de vârfurile copacilor,
îi orbesc cu fum şi cenuşă.
După o oră, preotul dintr-
o capelă din apropiere se

trezeşte cu vuiet de flăcări şi
duhoare. De teamă că
Romanovii au suferit cine ştie

ce accident nefericit, se dă jos
din pat.

Nepieptănat, cu hainele
de noapte mirosind a naftalină,

ducând într-o mână o cană cu
apă sfinţită şi în cealaltă
Biblia, preotul ajunge în parc.

— Cum pot să vă ajut? întreabă el, bâlbâindu-se de parcă ar ciripi. Familia imperială e în siguranţă?

Comandantul îl caută prin buzunare ca să se asigure că nu are nici o armă la el.

— Nu vor fi, spune el, dacă nu te rogi să oprești cumva pălălaia asta. Fă ceva!

Preotul scoate cana din punga de hârtie în care e învelită, îşi afundă mâna în apa sfinţită şi stropeşte

flăcările, recitând prohodul o
dată, apoi din nou şi din nou,
cu gesturi repetitive de om
disperat.

— Nu vezi că nu merge? strigă Vasiliev. Fă altceva!

— Iar dacă mâna ta te face să cazi în păcat, taie-o; e

mai bine să intri ciung în viaţă,
decât să ai două mâini şi să
mergi în gheenă, în focul care
nu se stinge, spune preotul,

apoi aruncă întreaga cană cu
apă sfinţită în flăcări, se
întoarce şi fuge către palat.

De sub vipie începe să
iasă un lichid uleios, care
curge printre tufişuri şi printre
copacii încărcaţi de zăpadă, pe

sub crengile joase şi straturile
adormite cu flori, spre palatul
Alexandru.

Vasiliev se simte brusc cuprins de groază, o emoţie care îi era până nu demult străină. Se grăbeşte să-şi

strângă oamenii şi să-i ducă
de-acolo într-un loc sigur.
Daria e asaltată de
duhoarea de carne arzândă.

De la toate ferestrele se vede o coloană de fum înecăcios, care pare să fi şters orice linie dintre pământ şi cer.

Coboară scările în fugă, apoi aleargă până la dormitorul contelui Benkendorf şi bate la uşă:

— Trezeşte-te, domnule! Trebuie să chemi ajutoare!

La miezul nopţii, un contingent de pompieri soseşte la faţa locului. Se chinuie ore în şir să stingă

focul cu apă, sare, pământ şi
tot felul de chimicale. încearcă
să-l separe în incendii mai
mici, mai uşor de stins,

folosindu-se de prăjini lungi de
patru metri. Dar flăcările se
reunesc ca nişte perdele
magnetice. în zori, învinşi şi

scăldaţi în sudoare şi cenuşă,
pompierii îşi strâng furtunurile
şi
uneltele.

— Palatul e în pericol, spune încet unul dintre ei. Evacuaţi familia!

în spatele pădurii se
materializează o siluetă
fantomatică, transparentă,
într-o cămaşă de noapte de

aceeaşi culoare cu faţa palidă.
Ochii îi strălucesc în întuneric.
Se îndreaptă către un pompier
care a rămas înlemnit de

spaimă, îi ia furtunul cu o
mână şi cu cealaltă îi face
semn să plece. Are părul mai
negru ca noaptea. Se sprijină

cu spatele de trunchiul unui
copac, iar conturul fluid al
şoldurilor i se vede prin
cămaşa diafană. Strânge

furtunul între picioare şi
trimite un jet puternic de apă
înspre flăcări. Furtunul se
răsuceşte ca o fiinţă torturată,

iar forţa lui o face să se clatine
dintr- o parte într-alta. Cămaşa
udă se învârtejeşte în jurul
trupului slab, iar părul îi

flutură în jurul umerilor ca
nişte aripi de corb.
Flăcările se răsucesc,
dansează, se îmbrăţişează ca

amanţii prinşi în focul pasiunii,
îşi schimbă culoarea de la
albastru la rubiniu şi aur topit.
Brusc, fără nici un avertisment

şi fără să dea vreun semn că
şi-ar pierde din tărie, focul
scoate un zgomot puternic.

Speriaţi, soldaţii fug în parc, îşi abandonează rucsacurile, cuţitele, votca şi relicvele pe care le-au furat.

Iepurii şi veveriţele ies din vizuinile şi tufişurile lor cu blana zbârlită, fug, lăsând urme în zăpadă.

Pasărea paradisului cea
roşie ţâşneşte pe deasupra,
tentată să zboare la adăpostul
fumului sinistru, dar, după ce

descrie un cerc, se aşază pe o creangă îngheţată.

Profeţia lui Rasputin că trupul său va fi deshumat şi

torturat după moarte s-a adeverit.

CAPITOLUL 35

La puţin timp după
Marele Incendiu, cum i se
spune acum deshumării lui
Rasputin, speranţa soseşte sub

forma lui Alexandr Feodorovici
Kerenski, ministrul Justiţiei din
guvernul provizoriu.

Acest bărbat simplu,
proaspăt bărbierit, care a jurat
că familia Romanov va fi în
siguranţă, coboară dintr-unul

din automobilele ţarului, ales
la întâmplare din garajul
imperial. Şoferul ţarului, care
conduce maşina, se grăbeşte

să-i deschidă uşa. îl salută ca
pe ţarul însuşi, apoi îl conduce
înăuntru pe uşa de la
bucătărie.

Kerenski poartă o cămaşă albastră, cu toţi nasturii încheiaţi şi fără butoni. Mâna dreaptă şi-o ţine în buzunarul

hainei. Arată stânjenit ca un
ţăran în haine de duminică. E
încordat, grosolan, iar

scârţâitul cizmelor la fiecare pas îi anunţă sosirea.

Se opreşte să privească în jur, bătând neliniştit din

picioare. Vorbeşte tare,
enervant, adresându-se
contelui Benkendorf:

— Adună soldaţii Gărzii, servitorii şi pe toţi cei care lucrează aici!

Contele îşi scoate
monoclul şi îl studiază, de
parcă suprafaţa lentilei ar
putea să-i ofere soluţia la

aceste umilinţe care par să nu
se mai termine. Nu are de
ales, aşa că se grăbeşte să
adune pe toată lumea în hol.

Dar nu le cheamă pe ţarină, pe
Alexei şi pe marile ducese. Le
va scuti de această umilinţă.
Doctorul Botkin, bucătarul,

câţiva servitori, până şi
Vasiliev şi oamenii săi, cu toţii
se strâng în jurul noului
ministru al Justiţiei.

Vocea lui Kerenski răsună
în întreg palatul, în saloane, în
Galeria Portretelor, în Salonul

Roşu şi în sufragerie, unde
familia
imperială ia prânzul.

— Nu mai sunteţi în serviciul vechilor voştri stăpâni. Sunteţi servitori ai poporului. Poporul vă plăteşte

salariul, şi tot poporul vă cere
să fiţi atenţi şi să raportaţi
orice vi se pare suspect. De
acum încolo vă aflaţi în

subordinea comandantului şi a ofiţerilor Gărzii.

După ce şi-a încheiat discursul revoluţionar,

Kerenski i se adresează lui Benkendorf:

— Am venit să văd cum locuiţi, să inspectez palatul şi

să vorbesc cu Nicolae Alexandrovici.

— îi voi transmite Maiestăţii Sale, răspunde

scurt contele, care n-are de
gând să deranjeze prânzul
familiei.

— Vom face turul palatului întâi, spune Kerenski, alergând înainte ca o veveriţă cu coada arzând.

Deschide uşi la
întâmplare, intră în camere,
apoi iese în fugă, de parcă nu
se poate hotărî de ce a intrat

acolo şi ce caută. Intră în apartamentele private ale ţarului, se opreşte în mijlocul camerelor ca să se uite în jur.

Deschide fiecare sertar,
inspectează fiecare colţ, plin
de curiozitate, caută sub
mobilă, sub birou, cercetează

biblioteca, mişcă tomurile cu
coperte de piele ca să se uite
în spatele lor.

Apoi, fără nici un avertisment, se întoarce spre Benkendorf şi i se adresează pe un ton neobişnuit de jos:

— Femeia cu ochiul de opal.

— Tiotia Daşa?

— Da, da. Vreau s-o văd!

— Permiteţi-mi s-o informez, răspunde Benkendorf.

Dar Kerenski a pornit deja către hol, aşa că Benkendorf e nevoit să alerge înaintea lui şi

să-l conducă la apartamentele Dariei.

— Scuză-ne! spune Benkendorf, arătând spre

Kerenski care intră în cameră
în urma lui. Ministrul Justiţiei,
Alexandr Feodorovici
Kerenski.

Kerenski duce o mână la
borul unei pălării invizibile.

Daria îi ignoră salutul. Se uită la el cu privirea ei de neclintit, ca de opal.

Ţareviciul e în celălalt
capăt al camerei, urmărind un
film pe care compania Pathe i
l-a dăruit în vremuri mai bune.

Daria a instalat aici un proiector pe care l-a adus în secret din cinematograf, iar ecranul e de fapt un perete. Pe

el se proiectează acum o scenă
în care curtenii au ieşit la
vânătoare de bouri.

Kerenski tuşeşte, bagă
mâna în haină, bate nervos din
picioare şi se întoarce către

ţarevici de parcă ar vrea să-l
liniştească, apoi spune:

— Totul merge bine.

— Ţareviciul poate fi scuzat, domnule? întreabă Daria.

— *Fostul* ţarevici, o corectează Kerenski, încruntându-se. Poate să plece. Am nevoie de

răspunsuri la câteva întrebări ale partidului.

— Ce-aş putea eu să adaug, domnule? Partidul ştie

deja totul, răspunde Daria
după ce închide uşa în urma
lui Alexei.

— Poţi să adaugi foarte multe lucruri, desigur. Ai trăit alături de familia imperială mai mult de doisprezece ani.

Le eşti foarte apropiată. Dar
familia e o altă chestiune.
Acum vreau să discutăm
despre salonul artiştilor. De ce

a fost desfiinţat? Care erau preferinţele politice ale participanţilor?

Daria îşi înfige unghiile în palmă şi se străduieşte să rămână calmă.

— Artiştii sunt cercetaţi şi ei, domnule?

— Da, da.

— Dar de ce, domnule?

— Din varii motive,
printre care contacte suspecte
cu Romanovii şi apropiaţii lor.
Mai e şi chestiunea unui

tablou cu ţareviciul în braţele
Fecioarei Maria. Autorităţile îl
caută. Unde e?

— Nu ştiu nimic de un asemenea tablou, domnule, spune Daria, care nu are nici o intenţie să-l conducă în

Budoarul Violet. De ce,
domnule, e suspect să ai o
relaţie cu familia imperială?

— Te rog să te abţii să mai pui întrebări! Din câte am înţeles, salonul a fost un pretext pentru a vă folosi de

artişti ca să induceţi poporul
în eroare cu opere de artă
burgheză şi religioasă.
Ministrul aproape că scuipă

cele două cuvinte, de parcă şi-
ar fi descoperit un gândac în
gură. Şi mi s-a spus că pictura

cu Fecioara Maria ascunde
mesaje politice.
Daria zâmbeşte amar.

— Aţi primit informaţii greşite, domnule. Libertatea şi încurajările de care s-au bucurat artiştii salonului

nostru au fost de nepreţuit.
Ştiţi că *Zeii ucigaşi şi victimele lor* e cea mai preţuită achiziţie a Muzeului

Rusesc de Stat? Acea
sculptură e opera Rosei
Koristanova şi a fost creată
chiar aici, în Galeria

Portretelor. Iar *Bourul roşu* din Teatrul Mariinski a fost baletul cu cel mai mare număr de reprezentaţii din istorie. Şi

acest balet a fost creat de Ivan Vasiliev în salonul nostru. Nu mai trebuie să vă spun, domnule, că portretele lui

Avram Bensheimer se bucură
de faimă peste hotare. Deci,
dacă e un păcat să dai naştere
unor opere de artă

contemporană atât de
importante, atunci vina e a
mea, nu a cuplului imperial. în
ceea ce priveşte preferinţele

lor politice, artiştii de aici s-au dovedit nişte avangardişti care au găsit un mod de a-şi exprima ideile revoluţionare.

Presupun că asta ar trebui să
vă fie pe plac.

Kerenski îi aruncă o
privire bănuitoare.

—îţi sunt simpatici aceşti artişti, chiar mai mult decât Romanovilor, se pare...

— Desigur că nu, domnule, îl întrerupe Daria. Dar îmi place arta şi ce a făcut ea pentru ţara noastră.

Kerenski se uită la ceas.
— înainte să continui,
îţi cer ca ceea ce vom spune

de-acum înainte să rămână
secret. Ai înţeles?
în cameră se lasă tăcerea.
De afară se aude o maşină

blindată care trece prin faţa
porţilor palatului. Cineva
încearcă să coboare podul
către insula secretă, iar

scrâşnetul metalic al
încuietorilor e semn că
mecanismul a suferit avarii.
Daria îşi duce o mână la inimă.

Vechile ei cicatrici refuză să se vindece; zvâcnesc şi dor de fiecare dată când ceva îi aduce aminte de Avram. Avram era în

stare să coboare podul cu
atâta repeziciune, fără nici un
sunet, atât de încet, că nu se
trezeau nici oamenii, nici

lebedele, nici căprioarele şi
păsările paradisului. Oare
podul va mai funcţiona
vreodată? E prea obosită ca să

mai spună ceva, aşa că îl
asigură pe Kerenski că îi
înţelege îngrijorarea.

— Consiliul miniştrilor a adoptat o hotărâre importantă. Nimeni în afara familiei nu trebuie să mai ştie de ea.

Familia trebuie să părăsească Ţarskoe Selo.

— De ce, domnule? De ce? Le place aici.

— Da, înţeleg, dar nu se mai poate face nimic. Va trebui să plece.

— Atunci poate că li se va permite să se stabilească în palatul Livadia.

— Nu! Crimeea e prea aproape de capitală. Va fi primejdios. Eu răspund de siguranţa lor şi voi face tot

posibilul să-i trimit cât mai departe de pericol. Nu vreau să devin un Marat al Rusiei, spune el, referindu-se la Jean-

Paul Marat, revoluţionarul
francez radical din cauza
căruia s-a vărsat atât de mult
sânge. Autocraţia trebuie

eliminată, fără îndoială, dar fără vărsare de sânge.

Daria încearcă să înghită un nod.

— Atunci trimiteţi-i în Anglia, la vărul ţarului, dacă nu există altă soluţie. Anglia e suficient de departe.

Kerenski îşi trece o mână prin păr.

Vom vedea. Şi asta
e o posibilitate, cu

siguranţă. Spune-le
să înceapă să-şi

strângă bagajele,
dar să nu facă

nimic care ar putea
trezi bănuieli
.CAPITOLUL 36

13 august 1917

— Ia-ţi la revedere de la palatul tău, *gospodin polkovnikl* îi strigă Vasiliev, cu

faţa uleioasă şi nebărbierită,
ţarului.

Nicolae al Il-lea nu se uită
la banderola roşie pe care

Vasiliev o poartă la braţ. în ultimele luni a auzit insulte mai grave decât *gospodin polkovnik* - „domnule colonel" -

şi nu are de gând să se lase
provocat acum, în faţa familiei
sale adunate în hol, în timp ce
aşteaptă un tren care, după

cum spune Kerenski, îi va duce
într-un loc sigur, oriunde ar fi
acela.

între familia imperială şi Kerenski s-a înfiripat o prietenie stranie; ministrul a făcut tot posibilul să-i asigure

pe membrii guvernului
provizoriu că Alexandra e
loială Rusiei şi a cerut ziarelor
- *Russkoe slovo, Russkaia*

volia, Reci, Novoe vremia şi
Petrogradski listok-să înceteze
campania dusă împotriva ei.

„Kerenski nu e om rău",
se gândește Nicolae, „chiar
deloc". Vasiliev își ridică pușca

şi îl loveşte cu patul ei în coaste.

Surprins, ţarul geme şi se trage înapoi câţiva paşi,

folosindu-se de baston ca să nu cadă.

Daria îşi duce o mână la ochiul stâng. Pe suprafaţa

ochiului ei de opal a apărut o
crăpătură, o mică fisură în
centrul sferei. în următoarele
decenii, de fiecare dată când

îşi va vedea ochiul de opal
crăpat în oglindă, Daria îşi va
aminti de acest moment

ruşinos: momentul în care
Rusia şi-a pierdut sufletul.
Vasiliev mârâie, dându-şi
la iveală dinţii stricaţi.

— Tu, cetăţean Daria Spiridova, spre deosebire de domnul colonel, eşti liberă să pleci.

— Unde îmi duceţi familia? întreabă Daria.

— Nu-i treaba ta! Zi bogdaproste că ai noroc şi şterge-o!

— Cărui fapt îi datorez această onoare?

Vasiliev ridică trei degete.

— Unu, fiindcă ai stins Marele Incendiu. Doi, fiindcă îi sperii pe tovarăşii mei şi vrem s-o ştergi naibii de-aici. Şi trei,

pentru că umblă vorba că eşti
o vrăjitoare. Deci pleacă! Du-
te naibii de-aici!

Daria îşi îndreaptă umerii şi îşi încrucişează braţele pe piept.

— îi voi însoţi pe Alteţele Lor până la capătul lumii.

Vasiliev râde aşa de tare
că se îndoaie de şale. Apoi, se
îndreaptă de spate şi îşi trage

răsuflarea. în loc de râsete,
începe să sughiţe puternic.
— Bine, bine, tovarăşa
Spiridova! Să nu te miri dacă

într-adevăr ajungi la capătul lumii.

— Nimic nu mă mai miră în zilele noastre. Nici

chiar viitorul îngrozitor care îţi
stă scris în frunte, răspunde
calmă Daria.

Vasiliev nu mai sughiţă.

— Ce viitor?
— Văd spectrul lui
Rasputin pândind deasupra ta,
bântuindu-te pentru tot restul

vieţii. Te văd pe tine şi pe
familia ta arzând pe veşnicie în
flăcări de mii de ori mai
puternice decât Marele

Incendiu din noaptea aceea. îţi văd întreaga familie...

— Bine! încetează cu prostiile astea! Rămâi, dacă

eşti aşa proastă! strigă
Vasiliev. Mişcă-te! Strânge-ţi
lucrurile! Cu tine vorbesc,
Spiridova! Ce mai stai?

Daria se întoarce grăbită
în apartamentele sale, iar
principala ei preocupare e
legată de cum să transporte

ambra cenuşie fără să atragă
atenţia. Kerenski a promis că
familia va avea voie să-şi ia
lucrurile valoroase. Dar cum

să-i explice oare importanţa
ambrei cenuşii fără să se
expună hoţilor? Se hotărăşte s-
o rupă în două şi să coasă

strâns jumătăţile în feţe de
pernă. Le pune pe fundul a
două valize mari şi înghesuie
haine deasupra. Târăşte un

cufăr şi îl aşază lângă valize.
Cu o hotărâre încăpăţânată,
copilărească, înghesuie haine
colorate de toate formele în

cufăr, catifea şi hermină, rochii
brodate cu pietre preţioase şi
trene din voaluri, fuste din
damasc cu broderii fine şi

mănuşi din piele de ied
comandate de ţarină la Paris.
Chiar dacă va fi exilată în
inima Siberiei, îşi jură Daria,

într- un loc atât de rece că
saliva îi va îngheța în gură şi
gerul îi va crăpa în două ochiul
de opal, va face tot posibilul să

le facă în ciudă
revoluţionarilor cu opulenţa ei
imperială.

Trenul care va duce
familia imperială şi însoţitorii
săi către destinaţia
necunoscută întârzie să apară.

Noaptea albă se întinde până
în zori. Lângă intrarea
principală a palatului s-au

strâns cutii, cufere şi valize,
puse unele pe altele.
Alexandra e aşezată pe un
scaun în hol, cu ochii uscaţi şi

părul strâns la spate. în poală
ţine capul ţareviciului, care
are abia doisprezece ani. îi
apucă o şuviţă de păr de pe

frunte, o trage şi şi-o înfăşoară
în jurul degetului. Din când în
când, încearcă să le
zâmbească trist fiicelor sale,

care aţipesc în jurul ei. Sunt
domnişoare atât de frumoase!
Le aşteaptă o lume plină de
oportunităţi. Olga are douăzeci

şi doi de ani; Tatiana,
douăzeci; Maria, optsprezece;
iar Anastasia are deja
şaisprezece ani. Cu voia lui

Dumnezeu li se va permite să
se refugieze în Anglia, cu verii
lor englezi, să ducă o viaţă

liniştită, să se mărite şi să-şi
crească propriii copii.
Daria stă pe cufărul ei,
lângă cele două valize. Suferă

în tăcere luându-şi la revedere
de la Ţarskoe Selo, de la cei
doisprezece ani minunaţi pe
care i-a petrecut aici, de la

pasărea paradisului cea roşie
care a refuzat să fugă în
noaptea Marelui Incendiu. Dar
încă nu e pregătită să-şi ia la

revedere de la Avram. Nodul
care îi leagă se strânge cu
fiecare zi mai tare. Ce se va

întâmpla cu el acum? Ce se va întâmpla cu ei, cu toţii?

Kerenski e prins într-una din certurile lui interminabile

la telefon, care a fost
reconectat în hol pentru ca
ministrul să-l poată folosi.

— Domnule, unde ne trimite guvernul provizoriu? îl întreabă

Daria după ce apelul se încheie.

— La Tobolsk, răspunde absent ministrul, cu ochii roşii

de nesomn. Cetăţenii din
Tobolsk sunt de acord ca
familia să se mute acolo. îi

sunt încă loiali lui Nicolae Alexandrovici.

— Dar pentru cât timp, domnule?

— Până când Adunarea Constituţională se va reuni în noiembrie. Apoi vă puteţi

întoarce aici cu toţii. Sau
puteţi merge oriunde vreţi.
— Când vine trenul?

Kerenski îşi freacă
mâinile de parcă şi le vede
pentru prima oară. Bagă una
în buzunarul de la pantaloni,

pe cealaltă în buzunarul
hainei.

— Nu ne trimit trenul, domnule, nu-i aşa? întreabă Daria.

— Personalul de la căile ferate ne e ostil, răspunde ministrul, răsucindu-se pe

călcâie şi pornind în căutarea
ţarului cu paşi zgomotoşi.

Ţarul se plimbă prin faţa uşii de la intrare, cu mâinile prinse la spate.

— îmi cer scuze pentru întârziere, îi spune Kerenski, dar vă asigur că guvernul

provizoriu vă garantează siguranţa.

— îţi mulţumesc, prietene, spune Nicolae, ieşind

afară, în gerul aprig. Vreau să
ştii că ai făcut tot posibilul
pentru noi. Orice se va

întâmpla mai departe va fi din
voia lui Dumnezeu.

în depărtare se aude
şuieratul unui tren care se
apropie.

Nicolae îi întinde mâna lui Kerenski.

— în ultima vreme m-am simţit obosit, bătrân. Abia

aştept să-mi petrec restul
zilelor anonim şi paşnic,
alături de familia mea. Mă voi
ruga pentru reuşita dumitale.

— Trenul a ajuns în gară! anunţă Kerenski grupul din palat.

Servitorilor li se ordonă să transporte cuierele şi valizele la gară.

Soarele de dimineaţă se
luptă să pătrundă prin pătura
de fum care continuă să
arunce o umbră dezolantă

asupra satului. Copacii fără
frunze stau drepţi ca nişte
santinele fără medalii şi
ornamente.

în depărtare zboară şoimi cu
ochi de rubin.
înăuntru, Olga şi Maria le
trezesc pe Tatiana şi

Anastasia, le aranjează părul şi
le spun că a venit timpul să
plece. Olga strânge la piept o
batistă umedă, se întoarce cu

spatele la surorile ei mai mici
şi încearcă să-şi înăbuşe
lacrimile.

Alexei a adormit în poala mamei sale, iar câinele lui sforăie lângă el.

Daria, nerăbdătoare ca lunga lor aşteptare să ia sfârşit, îl scutură blând, îl trezeşte.

— Plecăm, ţareviciul meu. Ia-ţi la revedere de la casa ta! Ai timp. Nu te speria de gărzi!

— Vii şi tu, Daria?
— Bineînţeles că vin.
Voi rămâne alături de tine
oriunde vei merge.

Familia şi însoţitorii săi urcă în automobilele care îi vor duce la gară. Kerenski se aşază în maşina imperială din

frunte. Cazacii călare îşi iau
locurile pe marginea alaiului,
iar motoarele se trezesc la
viaţă. Automobilele pornesc în

viteză, aruncând norişori de
zăpadă în spate, către palatul
Alexandru, casa familiei

imperiale preţ de douăzeci şi trei de ani.

Contele Benkendorf stă la uşa palatului, cu o mână

ridicată într- un salut formal,
iar cu cealaltă ţinând o
medalie a Sfântului Nicolae
din Bari, pe care ţarina i-a

oferit-o în semn de recunoştinţă.

El va rămâne aici să se ocupe de treburile personale

ale ţarului până la întoarcerea familiei: va păstra ordinea la palat, îi va plăti pe cei câţiva servitori care au rămas în

urmă şi se va asigura că
obiectele de valoare şi
tablourile rămase nu vor fi
jefuite.

CAPITOLUL 37
1918

E miezul nopţii. Plouă încontinuu; ude până la piele,

Olga, Tatiana, Anastasia şi
Alexei se îngrămădesc în jurul
Dariei, căutând să-şi
încălzească trupurile laolaltă.

Nici nu-şi mai pot ţine ochii
deschişi de nesomn, mai ales
după lunga şi obositoarea
călătorie de la Tobolsk la

Ekaterinburg. Fetele sunt speriate, picioarele le dor şi tremură. O scrisoare de la mama lor le-a instruit să

„arunce medicamentele după
cum li s-a spus," un cod
hotărât dinainte, care
înseamnă să aducă la Tobolsk

bijuteriile pe care le-au luat
din Ţarskoe Selo. Cuplul
imperial a primit dispoziţii să
plece într-o oră, aşa încât au

fost nevoiţi să-şi lase bijuteriile în urmă. Fetele au avut nevoie de câteva zile ca să-şi îndeplinească sarcina. Acum,

cu hainele îngreunate de
diamante, safire, perle şi
rubine cusute în tivuri, abia

sunt în stare să se ţină pe picioare.

Vântul le suflă picături de ploaie în ochi. Daria îi

îmbrăţişează pe toţi. Se
gândeşte că se poate ca
nenorocitul de Vasiliev să fi
avut dreptate, până la urmă.

După treisprezece luni de
detenţie - cinci în palatul
Alexandru din Ţarskoe Selo şi

opt în Tobolsk -, se pare că au ajuns la capătul lumii.

Nicolae, Alexandra şi Maria au fost duşi la

Ekaterinburg acum o lună.
Alexei, prea bolnav ca să
călătorească, a rămas cu Daria
şi cu celelalte trei surori ale

sale. Nagornîi, marinarul
însărcinat să-l ducă pe Alexei,
doctorul Botkin, Haritonov
bucătarul, Trup servitorul şi

Leonid Sedniov, băiatul de la
bucătărie, formează
acum un zid tăcut în jurul
Dariei şi al copiilor.

Casa în faţa căreia au ajuns emană o duhoare putredă. Pietrele albe ale faţadei, roase de violenţele

care au izbucnit şi mâncate de
trecerea timpului, arată
sinistru în întuneric.

— Bine aţi venit în Casa cu destinaţie specială! latră un comandant revoluţionar - unul

dintre nenumăraţii pe care i-
au întâlnit în ultimele luni.

Cu toţii sunt uimiţi. Ce vrea să spună? Ce e Casa cu destinaţie specială?

Daria face un pas înainte.

— Ştiam că aici e casa lui Ipatiev. Ce e Casa cu destinaţie specială?

Comandantul îşi bagă un deget în urechea păroasă şi se scarpină.

— Ipatiev e kaput! S-a dus! A fost dat afară de Biroul Sovietic din Ural! Omul schiţează un salut în bătaie de

joc. Aici stau acum lipitoarea
de Nicolae şi nemţoaica lui.
Casa arată altfel, se
gândeşte Daria. Are gratii la

ferestre, panouri pictate şi un
gard înalt de jur împrejur.
Seamănă cu o închisoare, nu
cu locuinţa drăguţă care era

pe vremuri. Ferestrele de la primul etaj dau spre bulevardul Voznesenski. Al doilea etaj se deschide către

un deal uriaş în depărtare, pe
care a fost clădit Palatul
Plăcerilor.

Daria nu ştie că soarta o va lua de gât în curând şi o va târî înapoi la Palatul Plăcerilor, unde, an după an, sute de

fluturi îi vor vesti venirea
fiecărei zile şi aroma cafelei
pregătite de Micul Servitor o
va face să se dea jos din pat.

Nu ştie că e mult mai
puternică decât şi-ar putea
închipui, iar amintirile de-o
viaţă şi încăpăţânarea de a

merge înainte o vor duce până
la adânci bătrâneţi.

Revoluţionarul zâmbeşte,
dând la iveală un şir de dinţi
de argint.

— Băiete! Vino aici la inspecţie!

Daria le simte pe fete apropiindu-se şi mai mult de

ea, aude sângele lor pulsând în
vene, bătăile inimii lui Alexei,
îl aude pe Joy, câinele
băiatului, sărind şi schelălăind.

Pe tot parcursul călătoriei, Daria nu s-a dezlipit o clipă de Alexei: nici când au coborât pe râu în vaporul *Rus,*

nici la gara din Tiumen, când
comisarul a încercat s-o
despartă de el, nici când
Nagornîi era prezent lângă el,

dornic şi gata să-l ajute. L-a purtat în braţe pe băiatul de doisprezece ani în cabina vaporului, în vagonul de la

clasa a patra, până în capătul trenului. N-are de gând să se despartă de el nici acum. Se încruntă la comandant.

Comandantul se încruntă şi el.
Vocea ei e ascuţită ca un cuţit:

— Percheziţionează-mă, dacă îndrăzneşti! Sau dă-te la o parte şi lasă-ne să intrăm!

Comandantul scoate o pietricică moale din buzunar şi o răsuceşte în mâini de parcă decizia lui ar fi săpată în

piatră. O aruncă dintr-o mână
în alta, apoi o bagă înapoi în
buzunar; o va folosi mai târziu.

— Cred că eşti obosit, îi spune lui Alexei. A fost o noapte lungă. Bine, intră! Mă ocup de surorile tale întâi. îşi

freacă mâinile reci. Faceţi un pas înainte, fetelor!

Olga şi Tatiana par să se facă tot mai mici, de parcă

bijuteriile grele le strâng şi le
apasă din toate părţile. Plouă
şi mai tare, hainele le sunt

ude, amenință să dea la iveală
conturul pietrelor prețioase.
Daria păşeşte în faţa
marilor ducese. îşi ridică

braţele spre cerul ud, ţinteşte
cu ochiul ei de opal crăpat
către comandant, îşi suge
obrajii, îşi deschide gura şi

scuipă un jet de scântei spre
faţa bărbatului.

— Foc! Foc! ţipă
comandantul, trăgându-se

înapoi, plesnindu-se pe faţă, pe cap, pe urechi.

Apoi aleargă spre o baltă noroioasă şi îşi afundă capul

adânc în apa murdară de parcă părul i-a luat foc.

— Oprește-te, Daria! o imploră Alexei, speriat. Nu ne

va lăsa să ne întâlnim cu papa şi maman.

— Nu-ţi fă griji! spune Daria. Trebuia să-i dau o

lecţie, altfel ne- ar fi făcut
zilele amare aici. Daria se
apropie şi culege nişte seminţe
roşii de pe pământ. Seminţe de

rodie, pe care le ţin în buzunar
pentru asemenea ocazii. Le-am
băgat în gură pe furiş. Un

bărbat nevinovat s-ar fi
comportat altfel.

îi ia pe copii de mână şi îi conduce în Casa cu destinaţie specială.

Lunile de vară devin tot mai greu de suportat. Scrisorile sosite din când în când de la rudele şi prietenii

plecaţi în exil nu mai ajung la familie. Ziarele locale, pe care Nicolae le aştepta cu nerăbdare de fiecare dată, deşi

veneau rar, nu le mai sunt permise.

Singura lor sursă de ştiri sunt ziarele vechi înfăşurate în

jurul pâinii şi ouălor trimise de
călugăriţele din apropiere,
foile de reviste din toaletă, un
bilet de la vreun prieten

ascuns în câte un vas cu
fructe, dar majoritatea
informaţiilor sunt fie vechi, fie

zvonuri pe care gărzile le
discută între ei.

Află că vărul lui Nicolae,
kaizerul german, i-a facilitat

lui Vladimir Lenin întoarcerea
din exil în Rusia şi că Lenin
provoacă haos, incită revolte,
cheamă toţi muncitorii la

arme. Ţara e sfâşiată de un
război civil, Armata Roşie
împotriva Armatei Albe.
Nimeni nu ştie cine ucide pe

cine şi cine va câştiga
războiul.
În depărtare, bubuituri de
artilerie se aud zi şi noapte.

Revoluţionarii se tem că vreun membru al familiei ar putea să ceară ajutor soldaţilor albi sau

monarhiştilor care circulă pe
bulevardul Voznesenski, aşa că
nu le permit să deschidă vreo
uşă sau fereastră şi au

acoperit geamurile,
transformând camerele în
cuptoare infernale.

Alexei a slăbit şi îşi petrece cea mai mare parte a timpului în pat, cu câinele ghemuit la picioare.

Miniaturile i-au fost confiscate
de Vasiliev la Ţarskoe Selo,
aşa că se joacă acum cu bucăţi
de sârmă, rămăşiţe de metal şi

o machetă stricată a unei nave.

Elixirul de ambră cenuşie cu care Daria îi freacă

picioarele atrofiate nu mai e la
fel de eficient în absenţa
vinului livonian, a uleiului
dulce de migdale, a celui de

vetiver, a haşişului şi
rădăcinilor de ghimbir.
Căutând cu disperare un leac,
Daria petrece ore întregi

amestecând ingredientele
învechite pe care le găseşte în
bucătărie - frunze uscate de
eucalipt, scorţişoară, coajă de

lămâie, chiar şi sare - şi le
adaugă la ambra cenuşie
topită până când oalele şi
tigăile se înnegresc şi mirosul

îi atrage atenţia vreunui
revoluţionar, care intră şi o dă
afară din bucătărie.

Alexandra şi Nicolae ţin
lecţii pentru copiii lor.
Studiază operele clasice,
exersează limba franceză,

discută politică. Fetele
tricotează, croşetează,
brodează sau cos haine.

Se roagă împreună -
familia, servitorii, doctorul,
bucătarul şi Daria.

Se roagă pentru alte feluri de mâncare, nu doar pâine neagră şi ceai. Se roagă pentru o pereche nouă de

cizme pentru Alexei. Se roagă
pentru privilegiul de a folosi
toaleta fără să fie hărţuiţi şi
asaltaţi de obscenităţi, fără să

fie atacaţi de caricaturi crude
pe pereţi cu Rasputin şi ţarina
în poziţii indecente. Dar, mai
mult decât orice, se roagă

pentru salvare, pentru
succesul Armatei Albe care
luptă împotriva comuniştilor,
se roagă ca, dacă le-au mai

rămas rude şi prieteni în viaţă,
ei să le audă rugăciunile şi să-i
salveze de la o soartă atât de
crudă.

Ţin doliu împreună. îl
plâng pe Nagornîi, paznicul
credincios al lui Alexei, care a
fost arestat fiindcă nu l-a lăsat

pe unul din revoluţionari să
fure lanţul de aur al
ţareviciului, iar mai târziu
executat.

Ţin doliu când
revoluţionarii sărbătoresc
prăbuşirea guvernului
provizoriu format de liberalii

din ultima Dumă. Plâng
căderea lui Kerenski şi
ascensiunea lui Lenin, care le

distruge sistematic ultima
speranţă la libertate.
Sărbătoresc tot împreună.
Nu zilele de naştere, care trec

fără prea mare ceremonie.
Ţarina împlineşte patruzeci şi
şase de ani, ţarul cincizeci.
Alexei are treisprezece ani.

Sărbătoresc micile libertăţi de
zi cu zi. Plimbările de după-
amiază prin grădină, deşi sunt
supravegheaţi mereu de gărzi.

Chiar dacă Alexei, care a
rămas aproape olog, stă în
scaun cu câinele dormindu-i la
picioare. Sărbătoresc mersul

care le mai destinde
încheieturile amorţite. Nicolae
îşi poartă haina de ofiţer, dar
epoleţii i-au fost luaţi.

Alexandra foloseşte un baston,
iar părul strâns la spate
aproape i-a încărunţit. în jurul
gurii are riduri adânci.

Sărbătoresc
binecuvântarea de

a fi împreună

.CAPITOLUL 38

16 iulie 1918

Iakov Iurovski urcă
scările către al doilea etaj al
Casei cu destinaţie specială.
Are mâinile afundate în

buzunarele hainei militare,
închisă până sub bărbie, şi
buzele strâns lipite. Părul
brunet şi cârlionţat din

creştetul capului, sprâncenele
groase şi mustaţa şi barba
tunse atent îi umbresc faţa
slabă.

Se opreşte în faţa camerei
lui Nicolae şi Alexandra,
dormitorul pe care cei doi îl
împart cu fiul lor de când au

sosit aici acum cinci luni. Se holbează la uşă. E nemulţumit. E membru al poliţiei secrete bolşevice, respectă ordinea, se

aşteaptă să fie ascultat, însă,
deşi a dat ordine stricte ca
toate uşile să rămână
deschise, aceasta e închisă.

Deşi a preluat comanda acum
douăsprezece zile, după ce l-a
concediat pe comandantul
dinainte împreună cu

subalternii lui dezorganizaţi,
încă n-a reuşit să stabilească
ordinea.

îşi scoate mâna stângă
din buzunar şi bate în uşă cu
pumnul. Se trage înapoi, îşi
vâră mâna la loc şi mângâie

revolverul Colt, a cărui
prezenţă rece şi dură îi dă
curaj. Aşteaptă. Se trage de

mânecile hainei. Fluieră în falset un marş de război.

Uşa se deschide pe jumătate. Nicolae îl priveşte

cu ochi speriaţi. Nu vrea să-şi
trezească soţia şi fiul, aşa că
întreabă în şoaptă:

— Da? Ce s-a întâmplat?

— îmi cer scuze pentru deranj, răspunde Iurovski cu

un respect exagerat. Din cauza revoltelor din oraş, trebuie să vă ducem pe toţi la parter. E periculos să staţi la etaj,

fiindcă se trage pe străzi. Vă rog
să vă îmbrăcaţi cât mai repede.

— S-a întâmplat ceva? întreabă Nicolae.

— Armata Albă a intrat în Siberia. Au cucerit noi teritorii de la Roşii.

— Siberia e foarte mare, prietene. Le va lua mult timp Albilor să ajungă aici.

— Sunt deja în oraş, răspunde Iurovski încet, discret, plin de regret.

Nicolae face tot posibilul să-şi ascundă bucuria. Se pare că focurile de artilerie care i-

au ţinut treji noapte de noapte
sunt ale Armatei Albe.
În urmă cu două zile, un
bileţel primit într-un coş cu

ouă de la călugăriţe le-a spus
că Armata Albă avansează.
Dar Albii erau atunci într-o
poziţie dificilă din cauza

faptului că Ekaterinburg e
situat departe de graniţa
europeană, iar oraşul e plin de

Roşii bolşevici. Ţarul nu se aştepta la victorie.

Şi totuşi, politeţea exagerată a comandantului din

seara asta îl face să spere. Se
răsucește pe călcâie, intră
înapoi în cameră, se așază pe
marginea patului, își mângâie

soţia adormită şi o strânge de umeri.

— Draga mea! Draga mea! Am veşti bune.

Alexandra se trezeşte dintr-un coşmar, tresărind. Se freacă la ochi şi se ridică într-un cot.

— Repede, trebuie să ne pregătim! Albii au invadat oraşul. Vezi, nu ţi-am spus? N-am spus eu că generalii noştri

ne vor salva? Sunt pe drum.
Grăbeşte-te! îmbracă-te!
— Oare e posibil?
întreabă Alexandra, lăsându-l

s-o sprijine. Prietenul nostru
ne veghează din ceruri. Fie-i
sufletul binecuvântat!

Iurovski bate la toate cele
cinci uşi ale dormitoarelor,
toate întredeschise, trezind
restul familiei şi pe servitori,

ordonându-le să se îmbrace şi să se adune în hol.

După ce şi-a făcut treaba, tuşeşte de două ori, îşi linge

buzele slabe, se sprijină de
balustrada de pe hol şi
aşteaptă. Din când în când se
trage de mustaţă şi bate în

balustradă cu unghiile lungi de
la degete, o darabană
nerăbdătoare care se aude în

dormitorul marilor ducese,
speriindu-le şi mai rău.
Daria îşi alege o rochie
din damasc fin, de parcă s-ar

pregăti să ia parte la o serată,
un şal brodat din ghipură şi o
pălărie cu bor larg şi pene.
încet, leneş, îşi trage rochia pe

cap, simte damascul bogat
alunecându-i pe piele, şalul
mângâindu-i umerii goi,
pălăria îmbrăţişând-o ca un

vechi amant. Avram al ei! Una
câte una, își scoate pălăria,
șalul, rochia. Ce a purtat acum
cincisprezece ani, când s-au

scăldat pentru prima oară în
baia rusească? Scotoceşte prin
cuierele cu materiale bogate,
colorate, printre rochiile cu

mărgele, pelerinele brodate,
şalurile din crepdeşin, pantofii
moi de piele, până când
găseşte ce căuta. îşi îngroapă

faţa într-un şal din voal, simte
parfumul de eucalipt şi
dorinţă, îşi încheie toţi nasturii
rochiei de mătase care o

îmbrăţişează la fel de blând
precum Avram, încalţă pantofii
brodaţi cu perle, îşi trece
degetele prin păr şi îşi

eliberează buclele în care
Avram şi-a îngropat chipul.
Evită să se privească în
oglindă. Nu vrea să vadă cât

de mult au schimbat-o ultimele
luni, deşi nu are decât treizeci
şi unu de ani.

Strânge în braţe una din
feţele de pernă cu ambră
cenuşie pe care le-a purtat din
loc în loc, ca pe un scut, apoi

iese din cameră. Nu are
încredere în Iakov Iurovski, nu
crede nici un cuvânt din ceea
ce le spune comandantul, nu

ştie unde vor fi duşi. După
şaisprezece luni de exil, ştie
cât de important e să rămână
precaută, gata de acţiune.

Nicolae şi fiul său,
îmbrăcaţi în haine militare
simple, în pantaloni, cizme şi
pelerine, aşteaptă în hol.

Alexei e în braţele tatălui şi
strânge la piept perna pe care
mama i-a spus să o aibă mereu
cu el.

— Unde e Joy? o întreabă el pe Daria. O cauţi tu?

— Nu acum, dragul meu. Mai târziu.

— Dar nu-i place să doarmă afară.

— Doar câteva ore, dragul meu, îţi promit.
Doctorul Botkin, Demidova, Karitonov bucătarul

şi Trup servitorul se alătură şi ei grupului.

Doctorul stă lângă Nicolae şi-i şopteşte:

— înălţimea Voastră, ce se întâmplă?

Nicolae îl bate pe braţ, calm, încurajator.

— Nimic grav, spune el.

— Vă rog să mă urmaţi, îi îndeamnă Iurovski pe un ton măsurat, politicos. Vom coborî.

Exuberanţa plină de
speranţă a procesiunii o face
pe Daria să se înfioare.
Privirea ţarului şi-a recăpătat

ceva din aerul ei tineresc.
Zâmbeşte văzându-şi fiul cum
încearcă să scape de ultimele
pânze de păianjen ale

somnului. Ţarina, înaltă şi
slabă, are un aer distins, regal,
şi, deşi trebuie să se sprijine în
baston, nu şi-a pierdut din

graţie. Marile ducese - Olga,
de douăzeci şi trei de ani,
Tatiana, de douăzeci şi unu,
Maria, de nouăsprezece, şi

Anastasia, de şaptesprezece - poartă rochii albe, şifonate, şi seamănă cu un stol de îngeri adormiţi.

Cu toţii sunt tăcuţi.
Nimeni nu se plânge. Nimeni
nu pune întrebări. îşi trag
puterea din calmul lui Nicolae

şi al Alexandrei, care le aduce aminte de zilele de la curte.

Daria merge în spatele lui Iurovski cel rigid, îi studiază

paşii detaşaţi, spatele drept,
mâinile din buzunare. Numără
cele douăzeci şi trei de scări
care coboară spre subsol, le

numără cu fanatismul unui
iubit, al unui zelot, al unei
femei nebune care se agaţă de
ultimele urme de sănătate.

Sunt conduşi la o altă scară,
coboară în măruntaiele casei.
Daria încetineşte, se
apropie de Nicolae.

— Maiestate, am un presentiment. Nu e bine ce se întâmplă. Suntem unsprezece.

îl putem ataca, putem fugi în stradă.

— Urmează ordinele!
răspunde sever Nicolae.
Ajutoarele sunt pe drum.

— Vă implor, Maiestate, daţi-ne voie să încercăm! Nu e bine deloc! Simt gust de cenuşă în gură. Acest bărbat e

periculos. Vă rog, înălţimea
Voastră, vă rog să mă
ascultaţi!

— Aveţi nevoie de ceva? întreabă Iurovski, întorcându-se spre ei.

Daria îl priveşte în ochi şi-i răspunde:

— M-am oferit să-l duc eu pe ţarevici. Nu se simte bine.

— Pot să vă ajut?

— Mulţumesc, mă descurc, îl asigură Nicolae pe comandant.

Grupul traversează un coridor lung care duce către o cameră
din subsol.

Iurovski se opreşte în spatele uşii. Ochii săi fără fund studiază procesiunea, îi numără pe un ton măsurat.

Deschide uşa, se trage înapoi,
le face semn să intre.
— Toată lumea, vă rog!
Mulţumesc, da, foarte bine! Şi

tu, tovarăşa Spiridova. Grăbiţi-
vă, vă rog! Nu-i faceţi pe
ceilalţi să aştepte!

Cu toţii intră în şir într-o cameră goală, cu pereţii acoperiţi de tapet. Pe un perete sunt scrijelite caricaturi

indecente: ţarina şi Rasputin,
marile ducese în braţele
străinilor. Printr-o singură
fereastră cu zăbrele se vede

un cer fără lună. Un stol de
ţânţari se izbeşte de sticla
pătată de ploaie. Printre

crăpături se aude şuieratul
unui vânt de vară.
— Ce? Nu avem
scaune? întreabă ţarina, dând

primele semne de neliniște.
Nu avem voie să stăm jos?
Iurovski scoate capul pe
ușă și cere două scaune. Ia

scaunele prin uşa pe jumătate
deschisă şi le pune în mijlocul
camerei. Ţarina stă pe un

scaun, iar ţarul îşi aşază blând fiul în celălalt.

— Cetăţenii din Moscova se tem că aţi evadat,

spune Iurovski. Să facem o
fotografie ca să le demonstrăm
că nu e cazul. Tovarăşa
Spiridova, dă-ţi, te rog, părul

la o parte de pe faţă!
Mulţumesc. Aşa e mai bine. Tu
stai acolo, tu acolo, aici, lipite
de peretele din spate,

mulţumesc. Puţin mai la dreapta, vă rog!

Daria e trimisă în spatele scaunului lui Alexei.

încruntându-se la Iurovski, ea se aşază ferm în faţa băiatului.

— înălţimii Sale nu-i place să fie fotografiat, mârâie ea. Ce rost are să-i faceţi o

fotografie? Nu va evada fără
părinţii săi.

— Daria! îi porunceşte ţarul. Treci în spatele lui Alexei! Acum!

Daria trage de medalionul pe care îl poartă la gât. îl mai are încă, în ciuda hoţilor şi a pungaşilor cu care s-au întâlnit

pe drumul până aici, şi trage
tare de el, simţind cum lanţul
îi pătrunde în carne şi ceafa
începe să-i sângereze. Merge

încet în spatele lui Alexei.
Nicolae stă lângă ea, îndărătul
scaunului pe care s-a aşezat
ţarina.

Grupul de unsprezece
persoane e aranjat în două
şiruri ordonate, distanţa dintre
ei e măsurată cu grijă, cele

două scaune sunt trase mai
aproape şi puţin spre mijloc.

Iurovski se trage înapoi,
îşi înclină capul într-o parte,
studiază aranjamentul.

— Va fi o fotografie foarte bună. Foarte bună, într-adevăr. Poporul va vedea că

sunteţi în siguranţă. Nimeni n-a evadat. Da, sunteţi pregătiţi.

îşi scoate capul pe uşă şi strigă după fotograf.

Daria îşi aşază mâinile pe umerii slabi ai lui Alexei.

— Ascultă-mă, Alexei Nikolaevici Romanov! Să nu-ţi

fie teamă nici o clipă! Sunt
aici, sunt chiar în spatele tău.
Când vom pleca de- aici te voi
duce la Petrograd ca să vezi

Teatrul Ermitaj. Vom lua cina
la *Podval brodiachei sobaki*.
Vei întâlni artişti renumiţi,
poeţi, vom...

Uşa se deschide.
Unsprezece bărbaţi înarmaţi
dau buzna înăuntru.

Daria scoate un mic geamăt de durere. Se ia cu mâinile de cap de parcă cineva o trage de păr, de parcă ochiul

ei a luat foc şi carnea i se
topeşte de pe oase. Arheea s-a
întors, după şapte ani, nu ca
un spectru înfăşurat în voaluri,

ci ca un basorelief pe perete.
„De ce m-ai abandonat?" ţipă
Daria în minte. „Cum ai putut
să-mi spui la revedere şi să mă

părăseşti pur şi simplu după
ce mi-ai arătat faptele Ataliei?
Mi-ai promis că mă vei
îndruma, că vei avea grijă de

mine. Mi-ai promis că mă vei avertiza ce tragedii mă aşteaptă. N-ai văzut nenorocirea asta?"

Arheea o priveşte trist. O singură lacrimă îi străluceşte în colţul ochiului stâng, ca un bob de cristal. Buzele ei palide

abia se mişcă, însă Daria o
aude clar şi tare, o vede
arătând spre faţa de pernă cu

ambră cenuşie pe care Tiotia
Daşa o ţine în braţe.

Daria ia perna din spatele lui Alexei şi i-o pune în loc pe a ei.

— Ţine-o ca pe un scut, dragul meu, ţine-o apăsată pe piept! Ambra cenuşie te va proteja.

Iurovski păşeşte în
centrul camerei aglomerate,
care duhneşte a sudoare,
teamă şi ură. Ţine un bilet în

mâna stângă şi mâna dreaptă
în buzunar. Se opreşte în faţa
lui Nicolae al Il-lea.

— Având în vedere că rudele voastre continuă să atace Rusia sovietică,

Comitetul Executiv din Ural a dispus să fiţi executaţi.

— Doamne Dumnezeule! Dumnezeule

mare! Ce se întâmplă? Nu
înţeleg! strigă Nicolae,
întorcându-se spre familia sa,
apoi înapoi spre comandant.

Venele de la gât i se umflă şi faţa îi e albă ca faţa de pernă pe care fiul său o ţine în braţe.

Iurovski îşi scoate mâna dreaptă din buzunar şi ţinteşte cu revolverul Colt asupra ţarului.

Un singur glonţ tras de
aproape îi smuceşte capul în
spate şi-i zdrobeşte craniul.
Trupul se clatină, apoi cade

lateral, peste Daria. Daria îl strânge în braţe, îl reazemă, refuză să-i dea drumul, ţipă alături de ceilalţi.

întreg plutonul începe să tragă. Camera se umple de miros de fum şi praf de puşcă. Alexandra şi Olga încearcă să-

şi facă semnul crucii. Daria e orbită de un şuvoi violent de sânge. Dă drumul cadavrului lui Nicolae.

Baionetele strivesc cranii
şi oase. Cadavrele se
prăbuşesc unele pe altele.
Intestinele se revarsă, craniile

crapă, creierii se risipesc
peste tot. Gâturile şi
încheieturile se îndoaie, se
răsucesc în unghiuri nefireşti.

Gloanţele ricoşează din perna pe care Daria o strânge la piept şi o aruncă pe spate. Ea cade pe o parte. E îngropată,

îngropată sub un morman de
cadavre, cu faţa lipită de
podeaua de lemn, cu gust de

sânge şi de cenuşă în gură şi fum în ochi.

Se aud paşi în toate părţile. Uşa se trânteşte cu

zgomot. Tăcere. Daria se zbate
să-şi dea la o parte o mână
moartă de pe faţă. Vede
unghiile îngrijite ale

Alexandrei. Lasă mâna să
cadă, ţipând în tăcere. Se
chinuie să respire, să se mişte
sub cadavre, să caute un

pistol, o baionetă, ceva cu care
să-şi pună capăt suferinţelor.
Bucăţi de oase o înţeapă în
obraz. Un picior o apasă la

subsuoară. Timpul trece. Ţine
perna lipită de faţă. Safire,
rubine şi diamante strălucesc
prin găurile lăsate de gloanţe.

Dumnezeule! Ce-a făcut? Ce-a făcut! N-ar fi trebuit să-şi schimbe perna cu a ţareviciului.

Bijuteriile din perna ei au apărat-o de gloanţe.

Dacă ambra cenuşie nu l-a salvat pe Alioşa?

Aude cum uşa se crapă,
aude scârţâitul de cizme care
se apropie. Cineva mişcă
trupurile. Deschide gura ca să

ceară să i se curme suferinţele
cu un glonţ, dar nu reuşeşte să
scoată decât un bolborosit
inuman.

Simte o duhoare de aer stătut. Cineva o prinde de umeri. îi ia perna de pe faţă.

Un şirag de perle atârnă dintr-o gaură.

Daria ia perna şi îşi ascunde iarăşi faţa, nu e în

stare să privească fumul, să
îndure mirosul, să suporte
lumea blestemată în care a
ajuns.

Cineva o ridică dintr-o baltă lipicioasă de sânge, o lipește de o haină aspră, o strânge la piept. Nasturii lui îi

apasă sânii, o barbă aspră îi
zgârie obrazul, urechea, o
mână i se rătăceşte prin păr.

— Pune-mă jos! îi strigă Daria bărbatului cu barba blondă, părul răvăşit şi ochii

sălbatici. Alexei! Răspunde-mi! Dragul meu! Unde eşti, Alioşa?

Daria se întoarce spre bărbat cu toată furia, îl

plesneşte, îl loveşte cu
picioarele.

Se eliberează şi se repede către o baionetă rezemată de perete.

Bărbatul o apucă de talie şi o trage înapoi. O striveşte de trupul lui, mâinile lui puternice o ţin prizonieră, îi

simte respiraţia pe gât. Daria se răsuceşte şi îl loveşte în piept cu pumnii, în cap, îl muşcă de gât.

— Iubirea mea, iubirea mea! strigă bărbatul în părul ei, cu lacrimile şiroindu-i pe gât. Sunt eu, Avram. Ce ţi-au

făcut? Am venit să te salvez.
Haide! Am să te iau de-aici.
CAPITOLUL 39

Noaptea e întunecată,
fără lună. Focurile de artilerie
răsună undeva în apropiere.
Din când în când, cerul negru

de deasupra e luminat de
focuri de tun. Zgomotele
cizmelor care mărşăluiesc, ale
vehiculelor şi focurilor de

armă, vocile de soldaţi, toate
se apropie. Mirosul putred de
gunoaie devine mai puternic.

Avram Bensheimer o
poartă pe Daria pe un umăr,
pe aleile întunecate ale
oraşului, evitând barierele,

vehiculele şi intersecţiile
periculoase. Calcă pe ceva
alunecos şi îşi pierde

echilibrul, se loveşte de o clădire din apropiere.

Daria scoate un strigăt de durere.

Avram îşi recapătă
echilibrul şi merge înainte cu
pas sprinten, respiră greu,

simte bufnetul fiecărui pas în
piept.

Daria geme, încearcă să
se agaţe de aer, de ea însăşi,
de lumea întreagă.

— Unde e Alexei, Avram? Unde e?

— Nu ştiu, Daria. Chiar nu ştiu, murmură el în

întuneric. Te duc într-un loc
sigur. Ştiam că vei fi în
Ekaterinburg, cu Romanovii.
Aşa că m-am înrolat în

regimentul din Armata Albă
care a venit aici.

— Alexei! strigă Daria, cu vocea plină de durere. Alioşa!

— Sst! o avertizează Avram, auzind cizme care se apropie. Ţine bijuteriile în pernă!

Se furişează după un colţ, ajunge într-o alee, se adăposteşte în umbra unei porţi.

Un batalion de soldaţi
mărşăluieşte pe lângă ei,
condus de un bărbat bine făcut
care flutură un steag roşu ce

atârnă greu în căldura stătută.
O explozie de artilerie venită
de undeva din apropiere
luminează straniu feţele

bărbaţilor, ochii lor înroşiţi,
buzele crăpate şi părul
transpirat. Un câine
însângerat şchiopătează în

urma lor, încearcă să ţină
pasul cu un cal fără călăreţ.
Dealurile din jur sunt
luminate de zori cenuşii când

Avram o lasă în sfârşit pe
Daria din braţe, ca să-şi tragă
răsuflarea.

Daria recunoaşte copacii - mesteceni, tei şi cedri - din jurul locului acestuia de o frumuseţe nepământeană, care

arată însă sinistru în lumina
zorilor, ca o corabie-fantomă
pe apele mării.

— Aici vei fi în siguranţă, spune el. Cel puţin o vreme. Haide, nu sta! E periculos.

Daria e slăbită, nu poate
să meargă, aşa că Avram o
sprijină şi o îndrumă către
Palatul Plăcerilor, deschide uşa

grea cu piciorul şi o ajută să intre.

Un miros de mucegai îi întâmpină în prag. E un

coridor lung, aproape gol
acum. Ouăle Faberge din
vitrina de sticlă au dispărut, la
fel şi covoarele persane de pe

podea. Câteva picturi, o tapiserie şi portretele familiei imperiale au rămas deocamdată la locul lor. La fel

şi întreaga colecţie de cărţi a fostului ţar: biografia lui Petru cel Mare, volumele din Cehov, *Fabulele* lui La Fontaine, un

volum din *Povestirile după Shakespeare* şi povestea preferată a copiilor, *Pasărea de foc.* Nu va trece mult şi

până şi aceste relicve vor fi
jefuite sub ochii Dariei, care e
încă tânără şi neexperimentată
şi nu ştie să se folosească de

ochiul ei de opal şi de blestem
pentru a-şi speria inamicii.
Avram arată spre perna
pe care Daria o ţine la piept.

— Lasă bijuteriile! îi spune.

Aprinde lumina. Se apropie, o ia de după umeri.

Suspină văzându-i ochiul crăpat.

— Cine ţi-a făcut asta? Cine? Spune-mi!

Daria îşi acoperă ochiul cu o mână şi răspunde:

— Nu contează, Avram. Nu acum!

— Bolşevicii, nu-i aşa? îi omor! îi împuşc pe toţi, nemernicii!

— Nu te obosi, Avram!
Ţi-am spus că nu mai contează
acum.

Avram îşi sărută vârful degetului şi-i apasă ochiul.

— Mă duc, Daria. Nu vreau să te las singură, însă

aici vei fi în siguranţă. Toată
lumea crede că eşti o
vrăjitoare. Te vor lăsa în pace.
Ascultă-mă! Mă întorc în Casa

cu destinaţie specială. O să-l caut pe Alexei.

Daria nu se întoarce când Avram o ia în braţe. Se simte

fragilă, ca şi când şi cea mai
mică apăsare ar putea s-o
spargă în bucăţi.

— Vin şi eu cu tine,
spune ea.
— Nu! E prea periculos.
Va trebui să merg singur.

Daria rămâne cu privirea
la uşa care se închide în urma
lui. Nu se gândeşte s-o încuie,
a rămas singură într-un palat

pe care îl ştie bine. Cunoaşte
fiecare colţ, fiecare cameră,
grădina enormă unde ea şi
Alexei obişnuiau să se joace,

descoperind miracole la
fiecare colţ, ierburile frumos
mirositoare pe care le striveau
în palme, veveriţa lacomă pe

care au îmblânzit-o cu pumni
întregi de alune, baia cu aburi
pe care au transformat-o într-o
piscină străbătută de nave de

jucărie, migdalul dulce unde s-
au cățărat urmărind-o pe
pisica răutăcioasă care avea

obiceiul să sară şi să-l sperie pe Alexei.

Daria vrea cu disperare să se spele de sânge, de amintiri,

de duhoarea de praf de puşcă.
îşi sileşte picioarele să
pornească la drum cu paşi
mici, şovăitori. Gleznele i se

încurcă în poalele rochiei, îşi
pierde echilibrul, se împiedică
precum o beţivă. Intră în baia
pentru oaspeţi care dă spre

grădină, o scurtătură către
baia rusească. Chiuveta de
alabastru e pătată cu
rămăşiţele unei lumânări

topite, cremă de bărbierit, păr.
Sfeşnicul de deasupra
chiuvetei nu mai are cristale,

iar becurile goale se reflectă
trist în oglinda de dedesubt.
Daria îşi priveşte
imaginea din oglindă, pe care

a evitat-o de când au plecat în exil de la Ţarskoe Selo. îşi vede ochiul înnebunit, plin de teroare. Priveşte lung la opalul

crăpat, frânt ca şi inima ei,
înconjurat de o pată de sânge
uscat.
Sângele lor.

CAPITOLUL 40

Trec două zile, apoi Avram reapare la uşă, ducând doi saci pe care îi aşază la

picioarele Dariei. Dintr-unul
scoate amulete, icoane
zdrobite, o cruce spartă din
smarald, bucăţi dintr-o

încuietoare, obiecte de
îmbrăcăminte, monede de
alamă, cuie, folii şi o Biblie.

— Le-am găsit în Casa Ipatiev şi m-am gândit că poate le vrei.

— Alexei? întreabă Daria, iar gustul de cenuşă îi dispare, înlocuit de durerea provocată de absenţa lui.

— Nu l-am găsit, minte Avram, care vrea s-o protejeze, ştiind prea bine că Daria nu se va odihni până când nu-l va

vedea cu ochii ei. Dar nu
renunţ. îţi promit. în oraş se
zvoneşte că Nicolae a fost ucis
din ordinul sovietelor din

provincie, iar restul familiei a fost ascunsă într-un alt loc.

Daria se prăbuşeşte ca un evantai frânt.

— I-au împuşcat pe ţar şi pe ţarină în faţa mea. Şi pe Olga. N-ai văzut?

— Nu. Cred că au ascuns cadavrele înainte să ajung eu acolo. Avram încearcă să îmbrăţişeze ce a

mai rămas din Daria. Sst,
draga mea! Haide, mănâncă
ceva! Ai slăbit prea mult.

Ea îşi simte stomacul
zvâcnind doar la gândul
mâncării. Cade în genunchi şi
începe să răsfoiască Biblia

ţarinei. Unele pagini sunt
rupte, altele sunt însemnate,
între ele sunt frunze şi flori
uscate.

— Am găsit şi asta, spune el, apoi scoate un săculeţ din buzunar.

Daria recunoaşte pachetul de seminţe pe care i le-a trimis Rasputin. Degeaba, se gândeşte ea o clipă, copleşită

de amărăciune şi de un
sentiment de vinovăţie. De ce
le-a plimbat după ea peste tot?
N-are de gând să mai planteze

ceva, să mai nască ceva, nici
acum, nici în viitor, niciodată.

— Şi asta, spune el, apoi scoate perna lui Alexei din sac.

Daria i-o smulge din mână, o întoarce pe toate părţile, o cercetează multă vreme. Faţa de pernă e plină

de găuri de gloanţe. Ce-a
făcut? De ce? De ce a ascultat-
o pe Arheea? N-ar fi trebuit să-

şi schimbe perna cu a lui Alexei.

îşi acoperă ochii cu mâinile. îi vine un gând. Ia

perna, îşi bagă degetul prin
fiecare gaură, trage de pânză
şi o rupe ca să ajungă la
ambra cenuşie dinăuntru.

Ridică ambra în lumină, o întoarce, o cercetează pe toate părţile.

— Dumnezeule mare! ţipă ea. Uite, Avram, vino să vezi! Alexei Nicolaevici trăieşte! E un miracol! Nu e

nici o gaură în ambra cenuşie.
L-a salvat! Ţine minte această
zi, Avram! Jur pe spiritele
părinţilor mei că nu mă voi

opri până când nu-l voi găsi pe
Alexei Nicolaevici şi îl voi
vedea aşezat pe tronul care i

se cuvine, ca domnitor peste
întreaga Rusie!
Brusc, Daria se trage
înapoi ţipând. Unul din saci,

uitat pe podea, începe să se târască spre ea.

Avram ia sacul şi desface frânghia cu o mişcare rapidă.

Câinele ţareviciului sare afară.

— Ah, Joy, draga, draga mea! exclamă Daria. De ce eşti

aşa tăcută? De ce nu latri, de
ce nu dai din coadă? Ai văzut
totul, nu-i aşa? Ai muţit, Joy,
da, ai muţit?

Daria se întoarce spre Avram, care a rămas în braţe cu cei doi saci goi ca două cadavre.

— Mulţumesc, spune ea.

Apoi face un semn cu mâna stângă de parcă ar vrea

să-l gonească. Inelul de opal
pe care Avram i l-a dăruit îi
străluceşte pe deget.

— Acum du-te şi găseşte-l pe Alexei!

Ochii lui Avram strălucesc.

— încă mai porţi inelul meu?

— Nu vreau să aud de inele, răspunde Daria, ascunzându-şi mâna în buzunar.

Avram arată cu bărbia spre obiectele împrăştiate în jurul lor.

— Atunci lasă-mă să scap de obiectele astea.

— Nu! Lasă-mă pe mine!

— Te ajut şi eu, răspunde Avram.

O urmează până în dormitorul lui Alexei, unde

Daria s-a ascuns în ultimele
două zile, evitând tot restul
palatului, în care fiecare

ungher îi aduce aminte de pierderea suferită.

Dormitorul e spaţios, cu ferestre înalte care se deschid

spre grădină. Soarele
străluceşte prin sticlă, poleind
totul într-o lumină aurie.
Pamfletele şi ziarele aduse de

revoluţionari flutură în bătaia
vântului. O pagină ruptă
nimereşte pe o creangă joasă.
Un corb se aşază pe ziar şi

începe să croncăne până când
o pisică vagaboandă apare din
senin şi îl alungă.

Pe şinele în miniatură a
rămas un trenuleţ de jucărie,
cu un motoraş roşu lângă el.
Bastonul ţarului atârnă de

vulturul cu două capete, într-
un cârlig. Pe o masă rotundă
sunt fotografii ale familiei
imperiale: Nicolae al Il-lea cu

ofiţerii săi; Alexandra la pian,
în Budoarul Violet; întreaga
familie într-o excursie pe
coasta Finlandei cu iahtul

imperial; Nicolae şi George al V-lea, care în cele din urmă a refuzat să-i adăpostească pe verişorii săi Romanovi.

Daria îşi lasă încărcătura pe pat. Unul câte unul, ridică pantalonii lui Alexei - pe cei albaştri de marinar, cu pipa

brodată, pe cei din flanelă
cenuşie -, şi-i lipeşte de obraji,
îi miroase, îi împătureşte cu
cea mai mare grijă. Sărută

uniforma de ceremonie, cele
două găurele din mâneca
dreaptă, fracul de la care
lipsesc pantalonii şi al cărui

guler şi-a pierdut din luciu,
inspiră mirosul inocent de
copil, priveşte cele două
perechi de şosete pe care

ţarina a fost nevoită să le
peticească de câteva ori. Le
face ghem, le mângâie cu
vârful degetelor.

— Nu te-am părăsit, spune Avram, în timp ce Daria poartă hainele lui Alexei în braţe, ca pe un copil, ducându-

le spre dulap. Bolşevicii m-au
arestat. A fost o greşeală să
pun la îndoială monarhia. Nu
ştiam că avea să urmeze ceva

şi mai îngrozitor. Am căzut
pradă artiştilor, am crezut că
ei ne vor reforma obiceiurile
stătute. N-am ştiut că vântul

va bate din altă parte şi că
aceiaşi artişti vor începe să
spună prostii, cum că
suprarealismul lui Dali cultivă

nebunia şi încurajează
decadenţa, impresionismul e
antisocial şi distrage atenţia
cetăţenilor cu fantezii... tot

felul de lucruri, până când şi
eu am început să văd lucrurile
altfel. Avram se plesneşte pe
frunte de parcă ar vrea să se

trezească la realitate. Ce- am
avut în minte? Căpătasem
impresia că baleturile lui Ivan,
tablourile lui Belkin, până şi

caricaturile lui Dmitri arătau
realitatea noastră politică aşa
cum era.

Daria aşază hainele lui Alexei una câte una la locul lor pe rafturi, în ordine. în dulap a rămas o garderobă întreagă de

rochii de bal care au fost odată
ale Alexandrei - una din catifea
crem, brodată cu perle, alta
din mătase de culoarea

piersicii cu tot felul de
broderii, mantouri din brocart
cu pietre semipreţioase, tot

felul de taftale, mătăsuri şi
catifele reiate.

— N-a trecut nici un an,
poate nici măcar câteva luni, şi

tablourile mele au început să
fie atacate fiindcă trădau
poporul. Mi s-a cerut să pictez
tablouri antimonarhiste. N-am

ştiut dacă să râd sau să-i scuip
în faţă. Am făcut şi una, şi alta.
Dmitri Markovici m-a denunţat
autorităţilor. Am fost închis

nouă luni de zile la un loc cu
mii de prizonieri de război.
Apoi, într-o noapte, am fost
eliberaţi. Era nevoie de noi

într-unui din numeroasele
regimente ale Armatei Albe
antibolşevice. Se zvonea că
familia Romanov a fost adusă

la Casa Ipatiev. Ştiam că te-aş
fi găsit acolo. Aşa că m-am
înscris în regimentul care a
intrat în Ekaterinburg.

Daria îl priveşte. E zdrenţăros, reticent, diferit mult de omul de care s-a îndrăgostit cu atâţia ani în

urmă. Şi ea s-a schimbat, e
incapabilă să ierte, e o femeie
muribundă, care
supravieţuieşte doar

mulţumită resentimentelor. îşi
dă la o parte buclele de pe
faţă, se apropie de el, se ridică
pe vârfuri şi îl ia cu braţele de

după gât. îşi lipeşte buzele de
ale lui cu o forţă sălbatică, ce-i
ia prin surprindere pe
amândoi.

CAPITOLUL 41

Castelul geme şi scârţâie
timp de două luni şi zece zile,
apoi începe să se aşeze în jurul

Dariei. Şobolanii mişună prin
toate cotloanele, dorm în
vizuinile lor, rod tot ce apucă.
La fel ca ea, supravieţuiesc cu

mâncarea stricată pe care
Armata Albă a lăsat-o în
bucătărie. După ce ling până şi
ultima firimitură, încep să o

urmărească peste tot, privind-o cu ochi lacomi.

Daria va trebui să se aventureze pe străzile ostile,

altfel riscă să fie mâncată de
vie.
îşi ia ambra cenuşie,
coboară scările şi se îndreaptă

spre salon. Priveşte capul de
bour prins deasupra uşii, îşi
vede toate nefericirile
reflectate în privirea lui de

sticlă. Dă la o parte cioburile
sticlei de votcă pe care a găsit-
o ieri în salon - sau poate
alaltăieri -, a destupat-o, a

băut-o şi a spart-o de şemineu.
Se întoarce cu spatele la
oglinda cu ramă de aur de pe
poliţa şemineului, unde se

reflectă chipul unei femei de
treizeci şi unu de ani care şi-a
pierdut voinţa de a trăi.

Daria îngenunchează să privească în sus, pe horn. în ciuda şobolanilor, în ciuda faptului că nu a fost curăţat de

ani de zile, şemineul e încă
solid. Daria înfăşoară totuşi o
cârpă în jurul unei măturişi
şterge rămăşiţele de cenuşă

rămase de când focul a fost
aprins ultima oară pentru a
sărbători aniversarea cuplului
imperial, acum trei ani.

Ce seară minunată a fost atunci! Ţarul, ţarina şi cei 150 de invitaţi erau îmbrăcaţi cu toţii în haine de pe timpul

Ecaterinei cea Mare - cu
peruci uşor pudrate, femeile în
rochii tivite cu hermină,
brodate cu pietre

semipreţioase, sau în rochii
din pânză argintie pictate cu
vulturi şi copii ale ordinului
Sfântul Andrei sclipindu-le pe

sânii mari; bărbaţii purtând
caschete cu pene bogate,
uniforme cu fireturi de aur, cu
piepturile pline de medalii, cu

epoleţi de rang înalt.
Ekaterinburg a fost
cutremurat atunci de treizeci
şi una de bubuituri de tun din

fortăreaţa Vladivostok.
Mulţimile în extaz s-au adunat
în jurul palatului, sperând să-i
vadă pe oaspeţii care soseau în

trăsuri deschise, trase de cai, purtând şi ei costume din aceeaşi epocă. A avut loc un concert, apoi un spectacol de

balet sub îndrumarea lui Iosif
Kşesinski, conducătorul
Baletului Imperial.

Acum n-au mai rămas
decât un candelabru singuratic
deasupra scenei, maşina care
scoate sunete de vânt, tunet şi

ploaie şi mecanismul care
ridică platforma orchestrei
pentru ca salonul să poată fi
folosit şi ca sală de bal.

Canapelele în stil Ludovic al
XVI-lea, căptuşite cu tapiţerii
lucrate cu acul în Aubusson,
au rămas şi ele, plus

goblenurile franţuzeşti şi
covorul de mătase, un dar din
partea sultanului Abdul Hamid
al Il-lea al Imperiului Otoman.

Daria înveleşte cele două blocuri de ambră cenuşie în straturi de pânză, se ghemuieşte în şemineu şi le

ascunde într-o nişă dinăuntru.
Priveşte în jur de parcă s-ar
aştepta să vadă vreun intrus,

vreun spirit din umbră, poate,
apoi încuie uşa în urma ei.
Coboară scările înapoi
înspre bucătăria de jos,

stârnind stratul de praf de pe
balustradă. Deschide un
dulăpior, apoi altul, mută un
pachet de fasole uscată,

borcane goale de marmeladă,
un altul cu ciuperci murate
care au putrezit, trece cu
palma pe deasupra rafturilor.

Ce caută? De ce a venit în bucătărie? Da! Acum şi-a adus aminte. Deschide un sertar şi scotoceşte prin colecţia de

cuţite de toate mărimile. îl
alege pe cel mai mare, un cuţit
de vânătoare pe care l-a văzut

în mâinile bucătarului, pentru
jupuit vânatul.
în beciul unde se ţineau
înainte proviziile de orez,

cartofi, ceapă, ciuperci uscate
şi conserve de import ale
familiei n-au mai rămas decât
cutii goale. Daria scormoneşte

printre ele, căutând ceva
ascuns de ea cu zile sau chiar
luni înainte, nu mai ştie când,
fiindcă timpul nu mai are nici

un sens, nici zilele, nici nopţile
nu mai trec, nu mai contează,
în timp ce ea rătăceşte prin
camere. Uite- o! Perna plină de

bijuterii pe care o căuta. O
scoate din spatele unui cufăr.
Un gândac de bucătărie se

îndepărtează grăbit. Daria îl
striveşte cu talpa pantofului.
Se aşază cu picioarele
încrucişate, forţează vârful

cuţitului sub scândurile din
podea, le scoate una câte una.
Pământul umed de dedesubt
duhneşte a viermi, mucegai şi

putreziciune. Aruncă deoparte
cuţitul, care aterizează pe un
cufăr. Sapă cu mâinile goale,

scoate cocoloaşe de pământ
care îi rămân sub unghii.
Rupe capătul feţei de
pernă, scoate o bijuterie după

alta, le îngroapă de parcă ar
oficia o slujbă religioasă, nu o
înmormântare, nu, fiindcă e
sigură că într-o bună zi i le va

înapoia proprietarului lor de drept.

îngroapă colierul de perle pe care ţarina l-a avut la gât în

ziua nunţii, o brăţară de aur pe
care a purtat-o când ţarul s-a
întors de pe frontul de est,
inelul cu rubin purtător de

noroc, o centură bătută cu
perle din mările Sudului,
colierul cu diamante roz pe
care Olga l-a purtat când au

călătorit pe vasul *Standart,*
când familia a mers de la
Peterhof de-a lungul Coastei
Baltice, brăţara de opale pe

care i-a dăruit-o marii ducese
Maria când a împlinit
doisprezece ani şi o cruce de
smarald care îi era deosebit de

dragă ţarinei şi pe care o purta
la slujbe. îşi îngroapă
amintirile una câte una, ştie că
vor fi în siguranţă în micuţele

lor morminte, apasă pământul
cu palma şi rămâne aşa, de
parcă ar face o promisiune,
apoi pune scândurile de lemn

la locul lor şi trage cuierele deasupra.

Scotoceşte prin dulapul din camera de deasupra,

mângâie rochiile solemne pe
care ţarina le păstra aici
pentru ocazii speciale. Alege o
rochie brodată din voal, cu

mâneci în cute, cureaua cu
mărgele pe care i-a cumpărat-
o ţarinei dintr-un anticariat şi
o pălărie cu pene violete.

înarmată cu bastonul
ţarului, cu pălăria trasă pe
ochi, iese pe străzile acoperite

cu cenuşă ale oraşului Ekaterinburg.

Când vede clădirile cu zidurile ciuruite de gloanţe,

Daria se trage înapoi. Pe strada Malîşeva sunt parcate camioane ale armatei.

Peste tot flutură steaguri roşii.
Lumea poartă banderole roşii.
Postere cu pumni ridicaţi, ca
nişte blesteme. Postere cu

Sfântul Gheorghe cel Roşu,
Leon Troţki, decimând
dragonul alb al
contrarevoluţionarilor. Saluturi

care îi rănesc auzul: „Salut,
tovarăşa!" „Bună dimineaţa,
comandante!" Oare doar ea a
mai rămas să ţină doliu la

moartea imperiului? Şi ceilalţi
ruşi se vor trezi în cele din
urmă, prea târziu, orfani, fără
să ştie ce i-a distrus şi de ce.

Daria strânge buzele
văzând Casa Ipatiev în vârful
unui deal, împrejmuită încă de
un gard înalt, ca o fortăreaţă.

— Nenorociri şi blesteme! strigă ea, fără să se adreseze cuiva anume, lăsând să-i scape un nor de fum din

gură, care se ridică în spirale
şi pluteşte deasupra ei ca un
halo, apoi coboară şi i se

aşterne pe pălărie, pe umeri,
pe buze.

Daria intră în aprozarul
din cartier.

— Dă-mi o bucată de pâine, băiete! Unt de oaie şi o cană de iaurt acru, comandă ea, de parcă ar fi încă Tiotia

Daşa a ţareviciului, iar
vânzătorul, un tânăr cu buze
groase şi bărbia acoperită de o

umbră de păr, ar fi servitorul ei.

— Imediat, eminenţă, se bâlbâie el, grăbindu-se să

învelească lucrurile cerute,
fără să-şi poată lua ochii de la
ea.

N-a mai văzut niciodată o femeie atât de frumoasă, cu un ochi auriu atât de straniu şi de transparent. Buzele ei

voluptuoase sunt pătate de
cenușă argintie, dar e atât de
slabă, că pare să se topească
sub privirea lui uimită. Simte

un impuls inexplicabil de a se
arunca în genunchi, de a-şi lipi
faţa de cutele bogate ale
rochiei ei. în schimb, întinde

mâna după bani, călcându-şi
pe inimă.

Daria lasă să-i cadă în palmă un ciob de smarald din crucea ţarinei.

— Ţine asta în contul meu! spune ea. E smarald, nu sticlă, foloseşte-l înţelept, altfel îţi va purta ghinion.

Daria e sigură că, odată
ce va ieşi din aprozar,
vânzătorul îşi va deschide gura
cea mare şi va povesti cuiva

despre o vrăjitoare tânără cu
ochi de opal care se plimbă
prin oraş, îi va exagera
puterile supranaturale, ceea

ce se va dovedi o
binecuvântare, fiindcă oamenii
se vor teme de ea şi nu se vor
apropia de Palatul Plăcerilor,

unde până nu demult
mulţimile obişnuiau să se
adune ca să asculte muzica

venind dinspre ferestrele deschise.

Daria iese din aprozar, uitându-se fix înainte,

nerăbdătoare să scape de
străzile şi aleile pătate cu
sânge, de steagurile şi
banderolele care îi amintesc

de alte şi alte pete de sânge,
de clădirile care au devenit
spectre ruşinoase a ceea ce
erau odată.

— Incantaţii, madam, poţiuni de dragoste, seminţe magice, îi strigă la ureche un vânzător zdrenţuit, cu părul

lung, urmând-o mult prea
aproape.

Daria îşi ridică bastonul şi îl plesneşte pe adolescent pe umăr:

— Lasă-mă-n pace, băiete! Du-te altundeva!

îşi vede de drum, dar nu poate scăpa de un gând. Unde

a mai auzit cuvintele „seminţe
magice" sau ceva asemănător?
Gândul îi sapă în creier ca un
vierme persistent, în timp ce

ea înaintează pe străzile
posomorâte până la palat,
unde se duce direct în
bucătărie.

Răstoarnă mâncarea
cumpărată pe bufet. Se duce
la chiuvetă, rupe un colţ de
pâine şi îl mestecă, fără să-i

simtă gustul. Umple un pahar
cu apă şi ia o înghiţitură.

— Seminţe magice, repetă ea cu glas tare. Seminţe magice.

Apoi îşi aduce aminte de săculeţul de seminţe pe care Rasputin i

1-a dăruit cu un bileţel: *Vreau să ai aceste seminţe magice pentru grădina ta. Pentru mintea ta. Şi pentru sufletul*

tău. Nu le da nimănui! Păstrează-le până când vei avea nevoie de ele! Vei şti tu când.

Unde a lăsat Avram pachetul acela? Daria caută prin palat, cameră după cameră, se întoarce la

bucătărie, scotoceşte prin
sertare, pe rafturi, în
cuptoare, în spatele jaluzelelor
şi al draperiilor, pe pervazul

ferestrelor. Avram n-a adus
cumva seminţele împreună cu
celelalte obiecte ale familiei pe
care le-a găsit în Casa cu

destinaţie specială? Daria
intră în camera lui Alexei.
Pacheţelul de seminţe a rămas
pe masă, alături de fotografiile

cu familia imperială. îl ia şi
iese afară, în grădină.

Soarele luminează brutal,
strălucitor, topind ultimele

petice de zăpadă. Sunetele
oraşului se aud din depărtare.
O pasăre cântă, bate din aripi,
lasă un găinaţ pe scoarţa unui

copac. „Ce se va întâmpla cu
păsările paradisului?" se
întreabă Daria.

Se aşază pe vine pe
pământul umed, sapă găuri
care nu trebuie să fie adânci,
nu se grăbeşte, aduce găleţi

de apă din altă parte, deşi are
un furtun lângă ea. Atâta timp
cât continuă să se mişte,

disperarea îi e înlocuită de furie.

Plantează darul lui Rasputin, câte o sămânţă

odată, toată ziua, gândindu-se
cu groază că noaptea se va
lăsa până la urmă, întunecată

şi adâncă, la fel ca tristeţea din inima ei.

Când soarele apune şi zgomotele oraşului sunt

înlocuite de bâzâitul
insectelor, Daria se întinde în
pat. Are chipul umflat de
înţepăturile insectelor, înroşit

de soare, pielea feţei a început
chiar să i se cojească. Se
îneacă într-un somn agitat,
care repetă sunetele şi

imaginile, pocnetul gloanţelor,
trosnetul oaselor, craniile
sparte, oftaturile plămânilor
care se predau.

Se trezeşte îngrozită şi se ridică cu gesturile agitate ale unei femei care a avut un coşmar. îşi apără ochii de

lumina soarelui care se
strecoară prin fereastră. O
pisică grasă, cu ochi
răutăcioşi, s-a postat pe

pervazul ferestrei şi miaună.
Coada i-e ridicată în sus ca o
antenă. Blana i s-a acoperit de
fluturi mici.

„Ce creatură stranie!" se gândeşte ea, fără să ştie că acest oaspete neinvitat a speriat-o pe Joy aşa de tare că

a făcut-o să fugă afară, în
stradă. Daria îşi aruncă un
cearceaf pe umeri şi merge la

fereastră. Scoate un sunet de surpriză.

Grădina în care a plantat seminţele cu o zi înainte a fost

invadată de un roi de fluturi.
Aripile lor ca de opal flutură
deasupra unui covor de fructe
de pădure; fluturii sar veseli,

se feresc, se înalţă, descriu
zigzaguri, se întorc cu burta în
sus, picioarele lor ca nişte

firicele se agită într-un balet îmbătător.

Semințele lui Rasputin au rodit peste noapte fructe de

pădure mari şi suculente, care
ies din pământ ca nişte
baloane mici şi albe.

Daria iese afară şi îşi croieşte drum prin norul sclipitor de fluturi, stârnind un miros slab de putreziciune. îi

place această invazie care a
dat peste cap echilibrul fals al
naturii. Rupe un fruct, aruncă
vrejul deoparte şi îl striveşte

între degetul mare şi arătător.
O sevă lăptoasă îi pătează
degetele. Linge lichidul
lipicios şi mirositor, îl gustă,

simte cum cerul gurii i se strânge.

Rasputin i-a prezis că într-o bună zi ea va căpăta un

dar capabil să pună capăt
coşmarurilor, disperării. Daria
n-ar fi putut cere un cadou mai

potrivit decât aceste fructe de pădure otrăvitoare.

Se lasă pe vine printre ele, înconjurată de sute de

fluturi care îi fac vânt cu
aripile lor tandre, i se aşază pe
gene, i se afundă în bucle, îi
oftează la urechi. Cu o

nepăsare veselă, bucuroasă
chiar, ia fruct după fruct şi le
înghite.

Oftează, închide ochii şi se întinde, cu gura plină de gustul dulce de pământ şi uitare. Nu mai aude pocnetul

gloanţelor, nu mai vede craniul
ţarului explodând, mâna
ţarinei ridicată în semnul

crucii, pe Alexei ascunzându-şi chipul în faţa de pernă.

Cu ochii înălţaţi spre cer, strigă:

— Mulţumesc, părinte Grigori!

Soarele se înalţă pe cer. în aer miroase a putreziciune

şi benzină. Spatele ei e
alunecos din cauza rămăşiţelor
strivite de fructe. Totul o
doare, faţa, oasele, dar mai

ales pieptul, de parcă l-ar fi
uitat deschis şi expus
intemperiilor o noapte
întreagă. E întinsă pe covorul

de fructe de pădure care îi
liniştesc durerea pentru o
vreme, iar pisica stranie cu

ochii verzi şi răutăcioşi sforăie
lângă ea.

Daria se ridică în
picioare, îşi curăţă hainele
umede şi intră în palat.

Totul e atât de schimbat!
Abajururile cu ciucuri de
mătase, poliţa şemineului,
scaunul Berger, toate sunt

acoperite de fluturi. Daria
încearcă fără tragere de inimă
să-i gonească, să-i îndrume
către o fereastră deschisă,

fluturând un prosop. îşi aruncă braţele în sus.

— Ah, ce mai contează? Rămâneţi şi voi! Invitaţi toate

insectele şi tot regnul animal
dacă vreţi!

La uşă se aud trei bătăi.
Inima Dariei începe să bată cu

putere. A auzit oare paşi grei,
de cizme, pocnet de pistoale?
Ticăloşii au găsit-o în sfârşit!
Au venit. Daria merge la uşă şi

o deschide larg, ca de bun venit.

Avram stă în cadrul uşii, îi zâmbeşte în semn de scuze.

Uniforma lui militară e de
culoarea nămolului, gulerul
zdrenţuit e ridicat ca să-i
ascundă chipul, iar şapca îi

umbreşte ochii. Daria se
gândeşte că, în ciuda a tot ce-a
îndurat, ochii lui verzi şi-au

păstrat totuşi ceva din vechea
lor strălucire.

— Vreau să fiu cu tine, spune el. Să mă ascund cu tine în palat.

— Bineînţeles, spune Daria, dar nu vei mai putea lupta pentru lucrurile în care crezi.

— Mi-ar fi mult prea dor de tine altfel, răspunde el.

Daria ridică din umeri şi se trage înapoi, lăsându-l să intre.

Avram îşi lasă cutia cu unelte şi instrumentele de pictat lângă

uşă. O deschide şi scoate din
ea tot felul de încuietori,
lanţuri şi zăvoare. Le fixează
de-a lungul uşii, o încearcă pe

fiecare cu grijă, chiar dacă ştie
că va fi nevoie de mult mai
mult decât nişte încuietori şi

şuruburi ca să-i apere de nebunia de pe străzi.

După ce a terminat, o urmează în tăcere în sus, pe

scări, până în holul de la etaj,
ai cărui pereţi sunt acoperiţi
cu stuc. Până nu de mult, aici
atârnau cele mai valoroase

tablouri ale epocii. Daria îl conduce în teatrul oval, cu tavanul susţinut de coloane în stil corintic, unde familia

imperială a asistat odată la
piese rafinate de teatru.
Pereţii încă mai poartă ecoul

muzicii, al râsetelor şi
aplauzelor.

Daria se aşază într-un scaun şi îşi strânge genunchii la piept.

— Pictează-mă, Avram!
Pictează-mi tristeţea!
— Pozează pentru mine
ca înainte, evreica mea cu ochi

de opal! îi spune Avram, de parcă sunt încă amanţi în Ţarskoe Selo şi el e cel mai renumit artist din salon.

— Lucrurile sunt altfel acum, murmură Daria. Nimic nu mai e la fel.

Avram se grăbeşte să-şi pregătească şevaletul, să-şi amestece culorile, să măsoare o pânză. O priveşte cu o

intensitate chinuitoare, îşi ia
pensula şi începe să-i picteze
portretul, cu pasiunea unui

muribund ale cărui zile sunt numărate.

Zi după zi, iese din dormitor şi îşi petrece ore în

şir în faţa şevaletului; alte ore
şi le petrece studiindu-şi
tablourile în care ea stă între
ruinele unei sinagogi, printre

cadavre cu cranii însângerate
şi copii scheletici, cu gurile
înfometate, larg deschise.
Rupe pânză după pânză, o ia

de la capăt de parcă ar căuta
să-şi pună în ordine haosul din
gânduri. A devenit o umbră a
celui care a fost odată; nu

poate crea decât făcând un
efort suprem şi cu ajutorul
fructelor de pădure

halucinogene pe care i le aduce Daria.

Când ea pare pierdută în trecut şi nu mai e în stare să

mănânce sau să bea, Avram îi
desface buzele şi îi dă un fruct,
o hrăneşte cu o linguriţă de
iaurt îndulcit cu miere, cu orez

fiert moale, cu ciuperci
marinate sau cu o felie de
somon afumat cumpărată de la
tânărul vânzător al cărui

aprozar e deschis până
noaptea târziu. Zi după zi, o
hrăneşte ca pe un copil, până
când stomacul ei începe să se

aşeze şi în ochi îi reapare o scânteie de viaţă.

El îşi curăţă pensulele, îşi îndreaptă pânza şi aşteaptă,

așa cum face de câteva
săptămâni, speră că Daria îl va
privi în ochi ca înainte, se va
lăsa pe spate, pe canapea, sau

poate se va ghemui pe covor,
sau îşi va aduce genunchii la
piept şi îşi va odihni bărbia pe
ei. Ceva, orice care să-i arate

că e prezentă, lângă el, chiar
dacă nu-i mai pasă.
— E imposibil să lucrez
aşa, se plânge el în sfârşit,

după ce rupe încă un portret
de care e nemulţumit. într-o
bună zi vei avea din nou
încredere în mine, mă vei iubi,

poate. Deocamdată încearcă
să mă priveşti, dacă eşti în
stare. încă mai porţi inelul de
la mine.

Daria se gândeşte să-i spună că încă mai poartă greutatea inelului în semn de căinţă pentru copilul pe care l-

a pierdut, pe care l-a extirpat
ca pe o tumoare de care nu
avea nevoie. însă ar fi nevoie
de un efort mult prea mare ca

să-i explice, aşa că ridică din
umeri, se ascunde şi mai
adânc înăuntrul ei şi, cu ochii

uscaţi, nemişcată, îşi întoarce
faţa de la el.
Trece încă o săptămână,
apoi o lună, un deceniu, poate,

iar viaţa de afară continuă de
parcă lumea ar fi aceeaşi şi
chiar ar conta cine proclamă
legile. Ceea ce contează,

pentru ea, e speranţa că, într-o
bună zi, cineva îi va aduce
veşti despre soarta
ţareviciului.

E duminică după-amiază,
şi cerul e acoperit de nori
întunecaţi în depărtare.
Picăturile grele de ploaie se

lovesc ca nişte mărgele de
sticlă de geamurile salonului
de la etaj. Aerul dinăuntru
miroase greu a ambră cenuşie

arsă, cu care Daria i-a masat
lui Avram dinţii dureroşi, căci
în ultima vreme are obiceiul să
şi-i scrâşnească.

Adam e absorbit de
culorile de pe paleta lui -
nuanţe deschise: vanilie
perlată, lămâie şi puţin roşu

transparent. Alege o pensulă
mică din cana cu pensule de
toate mărimile, îi schițează
portretul din câteva mișcări, îl

centrează pe şevalet, apoi se
trage înapoi şi mijeşte ochii ca
să-l cerceteze pentru ultima
oară. Starea de calm de după

ce a terminat o operă e acum
de domeniul trecutului, al
zilelor pe care şi le ordona în
jurul încuviinţărilor ei, al

buzelor ei întredeschise, al zâmbetului din ochii ei ademenitori. Acum nu i-au mai rămas decât tristeţe şi o

nevoie inexplicabilă de a se
lăsa inspirat sau de a o inspira
pe ea, nevoia de a face un
lucru care să conteze.

îi scoate portretul de pe
şevalet şi îl sprijină de oglinda
cu ramă de aur, pe poliţa de
deasupra şemineului. Ochii ei

din pictură observă lumea din
fiecare unghi, uneori uimiţi,
alteori trişti, dar admirându-l
mereu pe cel care i-a pictat. N-

a zugrăvit-o aşa cum arată
astăzi, ghemuită pe canapea
sub o pătură, ci aşa cum şi-o
aminteşte din vremurile bune,

nudă, glorioasă, îndrăgostită şi fără nici o inhibiţie.

— îţi place? o întreabă el.

— Foarte mult, răspunde ea.

Avram îi ia faţa în mâinile
lui mari şi o priveşte mai lung
decât poate ea să suporte.

— Iartă-mă, iubirea mea! Trebuie să plec. Trebuie să mă lupt cu bolşevicii, altfel nu voi fi în stare să mă mai

suport. îmi ucid poporul, îi ucid pe toţi.

Daria nu-l întreabă dacă-i mai e credincios. Nu-i spune

că geniul lui compromis îi
umple orele goale. Nu-i spune
că ea crede că

Avram vrea să plece fiindcă nu
mai are stare şi, la fel ca şi ea,
ştie că iubirea nu poate să

crească în ruinele care îi înconjoară.

Avram îi dă o şuviţă după ureche.

— Orice s-ar întâmpla, regina mea, să nu-l uiți niciodată pe evreul tău!

îi ridică mâna şi îşi lipeşte degetele de artera care-i pulsează la încheietură, se

trage înapoi şi salută ca un
cazac din garda imperială.

încuie uşa după
mine! spune el,

apoi dispare în
ceaţa groasă
.CAPITOLUL 42

1991

— Asta e povestea mea, îi spune Daria marii ducese Sofia Şeremetieva.

Marea ducesă stinge
ţigara în scrumieră şi suflă un
inel perfect de fum.

Prin ferestrele înalte se vede un apus cenuşiu, care a luat locul soarelui strălucitor de Crimeea. Sfârşitul zilei

aduce cu sine o răcoare
neașteptată ce se strecoară în
oasele bătrânei Daria. își
încrucișează brațele și

aşteaptă. Simte gustul greu al
trecutului pe limbă, iar
amintirile plutesc în jurul ei ca
fumul de ţigară al marii

ducese. Acum, că şi-a ţinut
cuvântul dat, se aşteaptă să fie
dusă imediat la ţarevici. Altfel

îşi va deschide pur şi simplu
gura şi va da glas nerăbdării.
—îţi mulţumesc, Daria
Borisovna. Ştiu că ţi-e greu să-

ţi aminteşti de toate aceste
tragedii, dar acum, că ştiu ce
proprietăţi magice are ambra
cenuşie, înţeleg de ce crezi că

ţareviciul se poate să fi supravieţuit.

Daria îşi ia poşeta la subsuoară şi se ridică.

— Nu doar cred că se poate să fi supravieţuit, *ştiu* asta. Şi vreau să-l văd chiar acum!

Daria aşteaptă ca ochii să
i se deprindă cu lumina slabă
din librăria cu lambriuri de
mahon din Şeremetievo. Inima

îi bate cu putere în piept, ca
un ciocan. Se teme că, după
104 ani, inima îi va ceda în
acest moment cu totul

nepotrivit. Privirea ei
cercetează întreaga cameră -
volumele de enciclopedii de pe
rafturi, care arată ca nişte

tomuri antice, cu cotoarele
aurite, un samovar care
clipoceşte într-un colţ, un set
de ceasuri poleite cu aur pe o

pereche de dulăpioare.
Aşteaptă un moment ca să se
liniştească, inspiră parfumul
cărţilor cu coperte de piele

care o fac să se simtă ca şi
când s-a întors în timp şi se
află în cabinetul ţarului, unde
ţareviciul se ascundea sub

biroul tatălui său, jucându-se
cu miniaturile Tamarei
Şeremetieva.

Un scaun se freacă de parchet şi cineva se ridică de la birou. Daria clipeşte; nu-şi crede ochilor, nu vrea să

accepte această farsă crudă a
sorţii. Era sigură că îl va
întâlni pe ţarevici însuşi, dar
acest bărbat înalt şi slab, într-

un costum şifonat de bumbac,
purtând o cravată albastră
larg înnodată în jurul
gulerului, e mult prea tânăr ca

să fie bărbatul în jurul căruia
s-a desfăşurat întreaga ei
viaţă.

Bărbatul întinde o mână şi i se prezintă pe un ton ferm:

— Pavel Nikolaevici Romanov, madam.

Daria îi împinge la o parte
mâna cu vârful bastonului.

— Nu e bine să te prezinţi ca un Romanov, tinere, spune ea.

— Dar sunt un Romanov. Iar dumneata, madam, deşi nu eşti o Romanovă din naştere, ţi-ai

câştigat acest titlu cu
prisosinţă. Ştiu totul despre
dumneata, despre trecutul
dumitale. Ai fost o apropiată a

familiei, ai făcut parte din
viaţa lor, iar asta mă
interesează.

— Nu ai nimic mai bun de făcut decât să urmăreşti o femeie bătrână? Daria se stăpâneşte, nu-i suflă cenuşă

în faţă acestui tânăr obraznic, deşi ar vrea. Dacă eşti într-adevăr un Romanov, atunci de ce nu ai venit la mine mai

devreme, din moment ce se
ştie prea bine că îl caut pe
ţarevici? Spune-mi adevărul,

căci altfel te blestem, şi faţa ta
va lua culoarea ruşinii.
— A trebuit să fiu
discret, spune el, trăgându-se

înapoi. Fiindcă mi-a fost
imposibil să-mi identific
strămoşii din partea tatălui.
Dar acum, că rămăşiţele

ţarului au fost descoperite şi
ADN-ul meu se potriveşte cu al
lui, rezultatele nu lasă nici o
urmă de îndoială asupra

strămoşilor mei. Aşa că am
venit.

— Şi de ce a fost păstrată în secret o ştire atât de importantă?

— Ştii mai bine decât oricine, madam, că guvernul nu are nici un interes să facă publică existenţa unui

moştenitor al dinastiei Romanov.

O vrabie zboară în bibliotecă, rătăcită şi

dezorientată. Dă târcoale
camerei, trece pe lângă ei, se
loveşte speriată de geam.

Pavel o goneşte afară pe
fereastră.

— Vino înapoi, tinere! îi ordonă Daria. Ai nişte explicaţii de dat!

Pavel se întoarce, rămâne sub candelabru. La picioarele sale

străluceşte o lumină de
chihlimbar. Bagă mâna
dreaptă în buzunarul de la
piept, rămâne aşa o clipă, apoi

scoate un portofel din piele
maronie cu stema Romanovilor
pe el. Mângâie cu vârful
degetelor un mic lacăt de

argint, îl întoarce, se uită dacă
are vreo stricăciune. După ce
s-a asigurat că încuietoarea e
întreagă, se caută în buzunare

şi se trage de mâneci de parcă
e pe cale să facă cine ştie ce
număr de magie. în cele din
urmă, scoate dintr-un buzunar

o punguţă cu fermoar, şi din ea
o cheiţă cu care desface
lacătul. în portofel se află o
hârtie albastru-deschis,

împăturită într-un pătrat
perfect. O despătureşte cu
mare grijă şi i-o înmânează.

— Poftim, madam. Rezultatele testului ADN!

Daria cercetează scurt hârtia, titlul, semnătura de la

sfârşit care confirmă
autenticitatea documentului.
Se gândeşte o clipă la ceea ce
a aflat, apoi îşi concentrează

atenţia în altă parte.
Calculatorul său mental începe
să lucreze, adăugând şi
scăzând anii din viaţa lui

Alexei, calculând date posibile
de căsătorie, naşteri de fii,
fiice şi nepoţi. Brusc, îşi
desface braţele şi-l

îmbrăţişează strâns pe Pavel. A avut dreptate, în toţi aceşti ani. Ambra cenuşie l-a apărat pe Alexei Nikolaevici de

gloanţe! Alexei a supravieţuit,
şi-a găsit o soţie şi împreună
au avut un fiu, care, la rândul
său, e tatăl acestui tânăr.

—Dragul meu băiat, trebuie să fii nepotul lui Alexei şi strănepotul lui Nicolae al II-lea. E o mare onoare, într-

adevăr. Acum, că mă uit mai
bine, văd că le semeni, da, da,
într-adevăr. Ai ochii
străbunicului şi zâmbetul

bunicului tău. Să ştii că nu i-
am fost doar Tiotia Daşa; i-am
fost prietenă şi profesoară. Am
avut grijă de el ca de propriul

meu fiu. Aveam şaptesprezece
ani când s-a născut.
Acum ar avea optzeci şi şapte.
Deci încă tânăr - dacă ştii cum

să ai grijă de tine, iar eu l-am
învăţat multe lucruri, da, chiar
aşa. L-am învăţat să creadă în
speranţă şi în miracole.

Speranţa e elixirul tinereţii, să
ştii. Vino mai aproape, Pavel!
Spune-mi cu cine s-a căsătorit

Alioşa. Unde e acum? Ce a făcut în toţi aceşti ani?

Daria se lasă condusă la o canapea, primeşte un pahar de

ceai fierbinte, e răsfăţată încă
o dată de un Romanov. Sprijină
bastonul ţarului în faţa ei şi îşi
odihneşte bărbia pe mânerul

cu două capete de vultur,
învăluindu-l pe Pavel în
privirea ei afectuoasă.

Privirea lui e intensă,
nemişcată, de parcă nimic din
afara acestei camere nu
contează, de parcă această

femeie bătrână, cu tinereţea veşnică din ochii ei aurii, a devenit nucleul vieţii sale. Se înclină spre ea, iar scaunul cu

tapiţerie de satin scârţâie sub greutatea lui.

— Sunt sigur că ai auzit de relicvele sacre, madam. S-a

vorbit şi la ştiri. O cutie de
relicve cu bucăţi şi bucăţele
dintr-un incendiu: pământ
îmbibat cu sânge, câteva

gloanţe, bucăţi de oase şi o
sticluţă cu grăsime închegată.
Cutia s-a plimbat din Siberia în
Europa, de la un mare duce la

altul, dar nimeni n-a vrut să ia
asupra sa un asemenea
ghinion. în cele din urmă,
Biserica Ortodoxă Rusă a

acceptat să păstreze cutia
undeva în siguranţă. Ultimele
teste au confirmat că în ea se
află rămăşiţele lui Alexei

Nikolaevici după ce trupul său
a fost ars. Ţareviciul a pierit în
Ekaterinburg, împreună cu
familia.

— Am fost de faţă.
Alioşa n-a murit! strigă Daria,
căutând în poşetă o bucată de
ambră cenuşie sau orice

altceva care ar putea să- i
liniştească amintirile violente.

— Madam! o strigă Pavel, de undeva de foarte departe. Te simţi bine?

— Nu, nu mă simt bine! Daria scoate o batistă cu iniţialele ţarinei şi îşi şterge chipul. Şi să nu-mi vorbeşti de

parcă nu ştiu nimic de relicve!
Şi eu ascult ştirile şi ştiu că
rămăşiţele ţareviciului n-au
fost găsite împreună cu

celelalte. Ceea ce vreau să ştiu
e cine eşti tu!

Pavel se ridică din scaun şi începe să se plimbe prin cameră.

— Adevărul e, madam, că nu sunt descendentul nici unuia dintre copiii pe care Nicolae al Il-lea i-a avut cu

Alexandra Feodorovna de Hessa. M-am născut dintr-un moment de singurătate şi teamă al ţarului Nicolae al Il-

lea. Bunica mea, Iasmina, a
rămas însărcinată în noaptea
în care ţarul a pierdut bătălia

din Galiţia şi a născut o fată.
Eu sunt fiul ei.

Pe frontul din Moghiliov,
ţarul îşi cheamă generalii. îi

privește în ochi pe fiecare şi le
cere să-i spună adevărul. Iar
generalii îi zic următoarele:
campania sa întâmpină

probleme mari de comunicare.
Rusia traversează una din cele
mai crunte ierni din istorie,
soldaţii sunt trimişi neechipaţi

pe front şi suferă de ger, sunt
lipsiţi de apărare în faţa
armatelor germane net
superioare. Germania se

concentrează acum asupra
frontului de est, alungă armata
rusă din Galiţia şi din Polonia
rusească. Pierderile sunt

teribile. Ţarul e înfrânt în bătălia cu nemţii.

Generalii îşi salută conducătorul, pocnesc din

călcâie şi îi urează o seară
bună, apoi îl lasă singur cu
gândurile sale. Peste barăci
coboară noaptea, venită după

o serie de înfrângeri cumplite.
Frigul necruţător al iernii a
prins tabăra în gheare, şi nici
un suflet nu rătăceşte pe

afară. Nu se aud nici scârţâit
de cizme pe zăpadă, nici urlete
de lupi, nici oftat de crengi.
Dar cortul comun, unde se

serveşte masa şi se hotărăsc
strategiile, e luminat de lămpi
cu petrol şi umezit de

respiraţia a sute de bărbaţi excitaţi.

Iasmina, dansatoarea persană, a fost trimisă pe front

pentru a-i distra pe soldaţi şi a
le ridica moralul. Se
balansează şi face piruete ca
un spirit binevoitor care le

suflă viaţă în inimile îngheţate
şi le umple de speranţă
sufletele ofilite. Dansează de la
un soldat la altul, sărută o

frunte, un obraz, un creştet,
toarce un compliment la o
ureche, lângă o ceafă. E caldă
şi splendidă şi îşi stăpâneşte

nerăbdarea. Vrea să plece. Are alte planuri.

La miezul nopţii, pluteşte afară, salutată cu râsete bete

şi aplauze furtunoase. Are o
expresie tristă, devastată, de
parcă tot ce- şi dorea în viaţă

se află în cortul pe care tocmai
l-a părăsit şi regretă
că e nevoită să-şi ia rămas-bun
de la soldaţii obosiţi.

Aproape goală, învelită
doar în straturile de voaluri
transparente cu care se
învăluie, păşeşte cu agilitatea

unei pantere, fără să simtă
frigul care o înţeapă în piele şi
oase şi îi transformă în gheaţă
până şi măduva spinării.

Soarta i-a dat cărţi bune de data asta. Nici războiul, nici frigul iernii nu-i vor răpi norocul.

E tăcută, o ustură ochii,
nu-şi mai simte degetele de la
picioare, pe care le pune unul
în faţa celuilalt, atentă să nu

se împiedice de crengile
îngheţate, de pietrele şi
pietricelele de pe jos. Se
furişează pe lângă santinelele

adormite până în dormitorul ţarului.

Merge pe vârfuri şi se opreşte deasupra lui. îl iubeşte

pe acest bărbat. îl iubeşte din
toată inima. Fiecare fibră a
trupului îi spune că şi el a
iubit-o, o iubeşte încă. îşi lasă

voalurile să-i cadă la picioare,
ca niște petale groase de
trandafir.

în dimineaţa următoare,
ţarul îşi aminteşte vag
evenimentele nopţii dinainte.
O femeie exotică i-a intrat în

cameră, împungându-l cu
sânii. Energică, vioaie şi
surâzătoare, şi-a dezbrăcat
costumul diafan, dând la iveală

două picioare musculoase, de
călăreaţă, şi şi-a desfăcut
corsetul care-i lăsase semne
roşii pe pielea ciocolatie, iar el

a luat-o în braţe, cuprinzându-i şoldurile primitoare.

Daria îşi apasă batista peste ochiul de opal, a cărui

durere e imposibil de suportat;
se teme că va mai suferi o
crăpătură. Se foieşte în scaun,
se trage de tivul zdrenţuit al

fustei. E imposibil să fi ajuns la
deznodământul celor două
vieţi ale sale: un trecut în care
a pierdut totul, un prezent în

care lucrurile se repetă. Un
bastard al Romanovilor pe
tron. Căutările ei de zeci de

ani încoace nu se pot sfârşi aici.

— Iasmina a fost o femeie bună, Pavel Nikolaevici, dar a

avut mulţi amanţi din familia Romanov. Iar tu, tinere, ai putea fi nepotul oricăruia dintre ei.

Daria îl priveşte tăios, în semn că nu e nevoie să protesteze, îi face semn să lase deoparte rezultatul testului

ADN pe care Pavel l-a scos din
nou din buzunar drept dovadă.
Ştie că bărbatul acesta spune
adevărul, ştie că el e nepotul

ţarului. Scrisul imperial pe
care l-a citit pe un petec de
hârtie găsit în valiza ei umedă
e o dovadă suficientă. Acea

singură noapte cu Iasmina l-a
urmărit pe ţar tot restul vieţii;
era secretul pe care Nicolae al
Il-lea voia să-l ducă în

mormânt, însă care acum a
ieşit la iveală ca o pată pe
onoarea numelui de Romanov.

Daria merge la fereastră
să respire aer curat, să-şi
limpezească durerea de cap.

Se întoarce, se opreşte în faţa lui Pavel şi spune hotărâtă:

— Urăsc că trebuie să-ţi frâng visele, tinere, cu atât

mai mult cu cât eu cred în
importanţa lor. Dar adevărul e
că legea noastră slavă
interzice ca un copil născut în

afara căsătoriei să acceadă la
tron. Eşti produsul unei uniuni
inegale şi bastard pe
deasupra. Aşa că abandonează

gândul de a deveni ţar şi
găseşte-ţi altceva de făcut în
viaţă!

Pavel îşi dă la o parte părul de pe frunte. Ochii lui cenuşii strălucesc, plini de hotărâre.

— I-am promis bunicii mele să fac tot posibilul ca să se afle cine sunt odată ce climatul politic se schimbă, şi

exact asta am de gând să fac.
Vremurile s-au schimbat,
madam. Legile succesiunii
sunt altele acum.

îi toarnă ceai din nou,
topeşte înăuntru două cuburi
de zahăr. Se înfrânează să o ia
de mână - mâna aceasta care îi

aminteşte de degetele fragile
ale Iasminei spre sfârşitul
vieţii, cu pielea subţire ca

hârtia de orez şi venele
pulsându-i sub degete.

— Mă întreb ce şi-ar vrea bunica mea să fac acum, spune el.

— Să fii cinstit, Pavel Nikolaevici, şi să respecţi moştenirea familiei Romanov. Asta ar fi vrut Iasmina să faci.

Aşa că poartă-te cinstit! Ai înţeles?

— Chiar dacă mă doare?

— Da, tinere. O viaţă cinstită nu are de ce să te doară, dar o minciună, da.

Samovarul începe să şuiere într-un colţ. Pavel îl ia şi-i mai aduce Dariei o ceaşcă de ceai.

— Nu vreau ceai, Pavel Nikolaevici, spune Daria, împingând

cana la o parte. Stai jos şi spune-mi ce-mi ascunzi!

Pavel îşi freacă tâmplele o clipă. Pe chip i s-a întipărit o

expresie de durere. Ridică ceaşca de ceai pe care Daria a refuzat-o şi soarbe distrat.

— La puţin timp după revoluţie, bunica mea, Dumnezeu s-o odihnească, a început să cerceteze toate

zvonurile despre soarta familiei imperiale. Şi ea credea că Alexei a supravieţuit în noaptea aceea. Din moment ce

ştia că dumneata cauţi în
oraşele mari, s-a concentrat
asupra orăşelelor, călătorind
din sat în sat, de multe ori pe

jos. Realitatea relaţiei dintre ea şi ţar s-a schimbat pe măsură ce şi-a repovestit-o în minte iar şi iar, până când a

ajuns să creadă că şi ea însăşi
avea sânge imperial în vene.
Obişnuia să-mi apese degetul
pe o venă albastră de pe braţul

ei, să-mi spună că sângele
nobil caută aceeaşi arteră, să
mă asigure că Alexei o va găsi

el pe ea, chiar dacă ea nu va
da de el. Şi chiar l-a găsit.

— Ce vrei să spui, Pavel? Vrei să spui că Iasmina l-a găsit pe ţarevici?

— Da, madam. V-am minţit din bunătate. Alexei Romanov trăieşte.

Gura Dariei se umple de întrebări şi blesteme.

— Ai minţit! Ticălosule, nenorocitule! Vreau să-l văd

pe ţarevici. Acum! Chiar acum!

— Dar el nu vrea să fie găsit, madam.

— El vrea ca eu să-l găsesc! Ascultă-mă, tinere, sunt bătrână, obosită şi nu mai am prea mult timp. într-un fel

sau altul, tot îl voi găsi. Noi doi avem nevoie unul de celălalt.

— Eu nu sunt sigur că are nevoie de dumneata,

madam. Duce o viaţă liniştită.
Ar fi crud să-i zdrobeşti
temelia pe care şi-a clădit
traiul de acum. Am făcut o

greşeală. N-ar fi trebuit să-ţi destăinui...

— Dă-mi voie să-ţi spun ceva, tinere, nu tu decizi cine

are nevoie de cine. Deci nu mă
insulta! Deşi nu vreau să te
rănesc, dacă se va ajunge la
asta, te voi întoarce pe dos ca

pe o mănuşă ca să scot
adevărul din tine. Hai să
facem un pact! Ia hârtia şi
pixul de pe biroul de acolo şi

scrie-mi unde-l găsesc pe
Alexei, iar eu îţi voi

arăta o cale secretă de ieşire
de aici. Haide! Nu mă face să
aştept!

— Dar pot ieşi de aici oricând doresc. Nu sunt prizonier.

Daria izbucneşte în râs, plesnindu-se peste şolduri.

— Poate că nu eşti neapărat prizonier, dar cu

siguranţă eşti supravegheat. E
plin de gărzi în civil angajate
de Asociaţia Nobilimii Ruse
care pândesc cine intră şi cine

iese de aici. în plus, marea
ducesă Sofia şi Rostislav, care
e un antropolog criminalist
periculos pe care nu cred că ar

trebui să-l superi, se aşteaptă
ca eu să ies din această
cameră şi să-ţi anunţ
candidatura la tron. Şi, lucrul

cel mai important, deja se
plănuieşte o lovitură de stat.
Sunt prea multe lucruri la
mijloc ca să fii lăsat să pleci

pur şi simplu fără nici o
explicaţie. Iar eu îţi interzic
asta.

— Dar nu intenţionez să plec, madam. Tronul îmi aparţine de drept.

Daria zâmbeşte amuzată.

— Nu, Pavel, tronul îi aparţine lui Alexei Nikolaevici Romanov!

— însă eu sunt mult mai tânăr, madam. Mult mai capabil să domnesc.

Daria simte că i se înfiripă
în inimă o afecţiune iraţională
pentru acest tânăr

încăpăţânat. încearcă să scape de ea.

— Dragul meu Pavel, nu vei putea avea niciodată

tronul. Mai trebuie să ştii un
lucru despre bunica ta. Poftim,
bea nişte ceai ca să te
linişteşti! Ţi-aş da una din

afinele mele, dar nu mai am
nici una. Ei bine! Eşti pregătit?
Bunica ta, dragul meu Pavel
Nikolaevici, era evreică. Da,

Iasmina era evreică. Văd cât
eşti de şocat. Şi-a păstrat
secretul până pe patul de
moarte. Nu trebuie să-ţi spun

că poporul rus nu va accepta
niciodată, niciodată, un
conducător evreu. Şi, dacă e

nevoie, eu nu mă voi da în lături să dezvălui adevărul.

— Nu, madam, nu te cred. Nu se poate ca bunica

mea să fi fost evreică. Mi-ar fi spus.

— Sunt sigură că ţi-a spus-o, în felul ei. Sunt sigură

că eşti circumcis, Pavel Nikolaevici, fiindcă toţi copiii evrei de sex bărbătesc sunt circumcişi la naştere. Nu-i

aşa? Bineînţeles. Acesta a fost felul ei de a-ţi spune adevărul.

Chipul lui Pavel păleşte. O picătură de sudoare îi curge

pe frunte. Se trage de cravată,
o îndoaie, o răsuceşte, o
mototoleşte în pumn. O lasă
din mână, iar pânza cade pe

jos, şifonată, ca şi costumul lui de bumbac.

— în regulă, fiule, cred că am ajuns la o înţelegere

acum. Ai un creion şi hârtii pe
birou. Scrie-mi unde îl pot găsi
pe ţarevici.

— Sper că fac lucrul care se cuvine, madam, şi că vei fi bună cu el.

Daria îşi apasă hârtia
împăturită între palme. Aerul
din jurul ei se mişcă de parcă
Alexei ar fi urmat-o în cameră,

aşa cum o făcea cu zeci de ani
în urmă, când îi simţea
prezenţa fără să trebuiască să-
l vadă. Nu mai vrea decât să-şi

liniştească emoţiile încâlcite şi
să ajungă la Alexei. Pune
biletul în poşetă, deschide
uşile franţuzeşti şi iese afară,

pe terasă, făcându-i semn lui
Pavel s-o urmeze. în faţa lor,
un deal acoperit cu lavandă
coboară până pe malul mării,

către celelalte case de mai jos.
Discul enorm al lunii atârnă
deasupra orizontului, pe cerul
ca de catifea. O bufniţă se

aşază pe balustradă şi începe
să cânte melancolic.

Daria îl strânge de umăr
pe tânărul de lângă ea.

— Nu-ţi face griji, fiule, într-o bună zi îţi vei aminti de această noapte şi te vei gândi cu drag la mine. Ai un viitor

strălucit înainte. Vei fi trist
uneori, poate, dar nu vei fi
niciodată singur. Daria scoate
săculeţul din poşetă şi i-l aşază

în mână. Poftim, asta te va ajuta. Ai aici pietre preţioase cât să te poţi întreţine multă vreme. Mituieşte gărzile cu

una sau două bijuterii dacă
eşti prins. Te vor lăsa să pleci.

— Nu, madam. Nu pot primi ceva ce-i aparţine lui Alexei Nikolaevici.

— Ia-le! Am destule şi pentru el. Ascultă-mă bine, fiule! Coboară dealul şi ieşi dincolo de gard. Când ajungi

la ţărm, ţine-o spre dreapta.
Vei trece pe lângă un doc
abandonat, apoi pe lângă
epava unei nave. Acolo, iarăşi

spre dreapta, vei găsi o scară
îngustă săpată în deal, care te
va conduce la o intersecţie
unde vei găsi o staţie de

taxiuri. Dispari câteva luni,
până vei fi uitat! Du-te acum,
înainte să înceapă cineva să te
caute!

Pavel coboară
treptele cu paşi tot

mai grăbiţi, cu
părul blond

fluturând în bătaia
vântului. Ezită o

clipă, deschide
săculeţul şi scoate

câteva obiecte mici
cu care îşi va

cumpăra libertatea,
apoi se întoarce şi

îi aruncă Dariei
săculeţul şi

porneşte în fugă în
jos, pe deal,

pierzându-se în
întunericul dens
.CAPITOLUL 43

Daria îşi flutură bastonul
în semn de salut către
imaginea multiplicată a marii
ducese Sofia şi a lui Rostislav,

reflectate în oglinzile din jur.
Pe măsuţele poleite sunt
delicatese şi pahare de votcă
divers aromată, iar de

deasupra lor îi priveşte un
portret al ducesei, care cere
adevărul.

Salonul Şeremetievilor e plin de aşteptări nerostite, îngreunat de necunoscut. Cât timp Daria Borisovna şi Pavel

Nikolaevici au stat închişi în birou, după-amiaza s-a transformat în seară. Rostislav şi ducesa au luat cina în

această aripă a palatului,
aşteptând veşti de la Daria.

— Veşti bune? întreabă ducesa imediat ce o vede apropiindu-se.

îşi întinde suportul pentru ţigări, iar servitorul ei se grăbeşte să

i-l umple. Inhalează adânc,
suflă un nor de fum care îi
ascunde chipul gânditor preţ
de o clipă.

Daria se aşază într-un scaun adus de servitor, simţind cum o dor oasele.

— Din păcate, nu, spune ea. Pavel Nikolaevici nu e persoana drept care se dă. I-am cerut să plece.

Rostislav sare din scaun. Chipul lui ars se schimonoseşte de furie.

— De ce? De ce Dumnezeu l-ai gonit?

— Fiindcă dispreţuiesc impostorii, Rostislav! Trebuia

să plece, altfel l-aş fi strâns de gât cu mâinile mele.

—Trimiteţi de veste santinelor! strigă Rostislav.

Imediat! înainte să dispară de
pe proprietate.

Marea ducesă îndreaptă ţigareta spre Daria într-un gest acuzator.

— Te-am chemat ca să-i confirmi autenticitatea. N-aveai nici un drept să iei vreo decizie.

— E un şarlatan, Eminenţa Voastră, care nu are nici o legătură cu familia imperială.

Rostislav îşi toarnă un pahar de votcă, îl deşartă din două sorbituri şi îl pune cu gura în jos pe masă.

— Draga mea, testele ADN i-au demonstrat deja legăturile paterne. Trebuie să-l fi insultat. De-asta a plecat.

De undeva de departe izbucneşte o bubuitură joasă, adâncă, de parcă s-ar trage cu artileria.

— Cutremur! ţipă Rostislav.

— Suntem atacaţi! urlă servitorul.

Daria se lasă pe spate, îşi încrucişează braţele şi lasă teama de natură să-şi facă treaba. într-o jumătate de oră,

Pavel nu va mai putea fi ajuns
de santinele. Deschide capacul
poşetei, găseşte o afină uscată
pe fund şi îi aruncă un fluture

pietrificat de pe codiţă, al
cărui puf uscat se
dezintegrează în aer. Bagă
fructul în gură şi savurează

miracolul de a fi fost condusă
la ţarevici de către nepotul
Iasminei.

— Ce Dumnezeu e zgomotul ăsta oribil? întreabă marea ducesă.

Daria se ridică şi iese pe terasă, încuviinţează, gesticulează şi

face plecăciuni, de parcă ar
purta o conversaţie privată cu
o forţă divină, mulţumindu-i
balenei care nu se simte bine

undeva în mare, dincolo de
orizontul înflăcărat.
Bate cu bastonul în
marmura de dedesubt,

traversează terasa şi intră în
salon, înfruntându-şi publicul
uimit. Pentru prima oară după
noaptea aceea din subsolul

Casei cu destinaţie specială,
încearcă să-şi facă semnul
crucii, dar mâna nu vrea să o
asculte, aşa că o lasă să cadă.

— Ce auziţi afară e vocea lui Dumnezeu, care îmi spune că ţareviciul e în viaţă.

Râsul batjocoritor al lui
Rostislav acoperă exploziile
furtunoase
ale balenei.

Ţigareta ducesei se mişcă de parcă ar vrea să alunge acest vuiet nepoftit de pe pământurile ei.

— Chemaţi santinelele! latră Rostislav. Daria Borisovna încearcă să câştige timp.

— Dragul meu Rostislav, am fost chemată aici să decid dacă Pavel e sau nu

un Romanov. Ei bine, nu e. E nevoie să repet?

— încetează cu prostiile! Ţi-am suportat

închipuirile de femeie bătrână
pentru că eram sigură că
adevăratul moştenitor la tron
va ajunge cumva la tine. Iar

acum, că l-ai găsit, te porţi ca o bolşevică!

Daria îşi flutură bastonul şi, fără să clipească, ţinteşte

cu vârful lui artera de pe gâtul
lui Rostislav.

— Te omor ca pe un şobolan! ţipă ea. Apoi mai vedem noi cine e bolşevic!

Rostislav îngheaţă. A
văzut-o pe această femeie
folosindu-şi bastonul cu forţa
şi viteza unui maestru duelist.

E sigur că nu va ezita să-i
înfigă vârful de argint în venă.
Marea ducesă îşi stinge
ţigareta printre celelalte

mucuri pătate de ruj, se ridică
în picioare şi-i face semn
servitorului să i se dea la o
parte din cale. O apucă pe

Daria de braţ, se întinde şi îi ia
bastonul, spunând:

— Ce-ţi veni, Rostislav? Las-o pe Daria să termine ce are de spus!

— Nu mai sări în sus ca o maimuţă, Rostislav! se răsteşte Daria. Ai prefera să vezi pe tron un impostor sau

pe Alexei Nikolaevici
Romanov? Convoacă Asociaţia
Nobilimii Ruse şi spune-le că l-
am găsit pe ţarevici!

Rostislav îşi trece o mână pe faţă de parcă ar vrea să-şi îndrepte cutele.

— Visezi iar, Daria? Nici un bolnav de hemofilie n-ar putea să trăiască atâta timp. Nu te mai minţi singură!

Marea ducesă îşi dă la o parte un firicel de tutun de pe buza de
jos.

— Are dreptate, Daria Borisovna. Chiar dacă ţareviciul a supravieţuit masacrului din noaptea aceea,

e prea puţin probabil să fi trăit până la vârsta de...

— Optzeci şi şapte de ani, spune Daria. Alţi hemofili

nu ajung la asemenea vârste
fiindcă nu au de unde să facă
rost de ambră cenuşie ca să-şi

oprească sângerările interne şi
să se menţină tineri.

Sofia îşi mângâie ridurile dintre sprâncene. Alungă fumul de ţigară cu o mână.

— Spuneai ceva de o faţă de pernă cu ambră cenuşie care ar fi oprit

gloanţele. Foarte interesant. Ai
ambră cenuşie la tine?

— Foarte puţină, minte Daria. Dar tu, Rostislav? Ţi-am dat o bucată mare.

Buzele lui capătă culoarea laptelui stricat.

— Nu ţin minte să-mi fi dat vreo bucată de ambră

cenuşie! îşi pipăie haina, îşi
bagă mâinile în buzunarele din
spate, se ridică în picioare şi
îşi verifică ostentativ

buzunarele de la pantaloni.
Amândoi ştim că nu mi-ai dat
nici o ambră cenuşie, Daria.

Dar acum, că ai adus vorba, aş
vrea şi eu o bucată!

Caută în valiză, îi
sugerează Daria,

lăsându-se pe
spate şi gândindu-

se că Pavel trebuie
să fi ieşit de pe

proprietate şi să fi

ajuns deja la staţia
de taxiuri

.CAPITOLUL 44

Daria coboară din taxiul care a adus-o treizeci de kilometri de la calea ferată Varşovia-Moscova până la

Biaroza, pe malul râului Iaselda.

îşi lasă valijoara din mână, se sprijină în baston şi

cercetează împrejurimile. Oare
chiar e posibil ca iubitul ei
ţarevici să locuiască în acest
orăşel? Alexei Nicolaevici

Romanov, care a rămas totul
pentru ea, care continuă să-i
aline durerea suferită la
moartea părinţilor ei, care i-a

înlocuit fiul pierdut, care
umple vidul absenţei lui Avram
- deşi aceasta nu e o pierdere,
fiindcă el e mereu alături de

ea. Oare e posibil ca băieţelul
care a trăit într-o opulenţă
greu de imaginat să fi ajuns
să-şi ducă zilele în aceste case

dărăpănate, într- un oraş de ţărani?

Biaroza face parte din Republica independentă

Belarus şi a avut parte de
destule revolte. Orăşelul a fost
aruncat dintr-o parte într- alta
de-a lungul istoriei, ca un

pepene putred, între Rusia şi
Armata Roşie şi armata
Poloniei. în Primul Război
Mondial, soldaţii germani au

ucis aproape toată populaţia
oraşului, din care şaptezeci la
sută erau evrei.

Daria trece pe lângă primărie şi pe lângă ruinele mănăstirii Biaroza, de mult jefuită şi demolată. Cărămizile

i-au fost folosite pentru
construirea închisorii din oraş.
Ruinele ei au devenit
monument istoric al

Belarusului şi vor fi restaurate
şi renovate, însă deocamdată
lucrările n-au progresat prea
mult. Pietonii se plimbă pe

lângă o fântână din centrul pieţei.

Un măgar slăbănog e legat de un copac. în ferestrele

magazinelor se văd suluri de
pânzeturi, borcane de
mirodenii, jucării de plastic.
Dinspre o brutărie din

apropiere se simte miros de
pâine proaspătă. Combinaţia
de vechi şi modern o surprinde
pe Daria. Câţiva mesteceni

singuratici se aliniază de o
parte şi de alta a străzii, alţii
înconjoară fântâna.

Oare Alioşa îşi mai aminteşte de ea? Oare îşi mai aminteşte de ambra cenuşie şi de miracolele sale? Gândindu-

se că s-ar putea să dea peste
un bătrân senil care să nici n-o
recunoască, Daria se aşază pe
marginea fântânii, îşi şterge

fruntea de sudoare şi simte
dintr- odată greutatea lungului
drum din Crimeea până aici.

O centrală hidroelectrică
se trezeşte la viaţă în dreapta
ei, şi Daria îşi aude inima
bătând dintr-odată ca o

ciocănitoare înnebunită. După cum i-a spus Pavel, casa în care locuieşte ţareviciul e de partea cealaltă a centralei.

îşi ia valiza şi porneşte
înainte cu încrederea unei
domnişoare, savurând fiecare
pas cu care traversează strada

îngustă şi înconjoară gardul de lemn văruit în alb. Oare asta e casa lui? O clădire cu două etaje din cărămidă roşie, cu

două balcoane înlănţuite de
flori căţărătoare. Deşi e o casă
modestă, spre deosebire de
cele din jur, se vede că a fost

bine întreţinută. Daria scoate biletul, îl desface, mai citeşte o dată adresa.

în aer plutește miros de iarbă şi buşteni. Cerul e de un albastru pur. O ţărăncuţă trece pe lângă ea, cu o batistă pe

cap şi o boccea în mâna plină
de bătături, şi îi zâmbeşte. Un
măgar slăbănog rage, trecând
pe lângă ele.

Daria trage adânc aer în piept, îşi îndreaptă umerii şi urcă cele trei scări până la uşa

de la intrare, care miroase a
vopsea proaspătă.
Se gândeşte că ar fi
trebuit să se îmbrace mai bine

pentru ocazie, să-şi cumpere o bluză nouă, o pereche de pantofi. Poartă vechea pălărie a ţarinei şi o fustă maronie din

catifea. Probabil că arată
bătrână şi obosită.

— Nu mai pot face nimic
acum, murmură ea, ridicând

mânerul în formă de cap de
leu şi bătând de două ori la
uşă.

Vântul bate dinspre colţ,
şi câteva pietricele îi lovesc
piciorul

drept. Daria şi-l freacă şi se
îndreaptă. O doare spatele.
Aşteaptă, bate din nou.
Printre perdelele de la

fereastra alăturată apare un
chip. Se aude un fâsâit de
papuci de casă care se
apropie, apoi pocnetul

încuietorilor, al zăvoarelor şi lanţurilor care sunt trase la o parte. Da, se gândeşte Daria, astfel de precauţii sunt

necesare într-un oraş care a
suferit atâtea revolte, şi mai
ales în casa unde locuieşte
ţareviciul.

Uşa se deschide larg, luând-o prin surprindere. Un cuplu apare în prag. Un bărbat cu o şapcă brodată şi vălătuci

de păr la tâmple. O femeie
care poartă ciorapi groşi, cu o
basma înflorată legată sub
bărbie. Bărbatul ia valiza

Dariei, femeia o apucă de
mână şi aproape o trage
înăuntru. Mişcările lor stranii,
la unison, o neliniştesc.

— Pavel Nikolaevici mi-a spus cum să ajung aici, rosteşte ea.

— Da. Te aşteptam.
Bărbatul îşi dă la o parte o şuviţă blondă de pe fruntea palidă, străbătută de o reţea

de vinişoare. Eu sunt Viktor.
Ea e sora mea geamănă,
Greta. Intră, te rog, Pavel ne-a

spus că vii. Trebuie să fii foarte obosită.

Daria se lasă condusă într-o sufragerie bine

luminată, cu grinde joase şi
mobilă în stil ţărănesc.
Draperiile transparente
încadrează două ferestre care

dau spre stradă. Afară, un
câine vagabond miroase ceva
în mijlocul drumului. Un
tomberon de gunoi se clatină

în bătaia vântului. Frunze
uscate şi bucăţi de hârtie
plutesc prin aer, duse de
curent. Daria îşi aminteşte de

primele săptămâni, primele
luni, chiar primii ani după ce s-
a stabilit în Palatul Plăcerilor,
purtată de soartă, ca şi

frunzele acestea, aşteptând şi
sperând ca jalea ei să o ducă
departe. Dar, în sfârşit, a ajuns
acum aici, şi doar un singur

perete o mai desparte de ţarevici.

Greta îi aranjează două perne pe canapea.

— Stai jos, te rog! Cred că ai avut parte de o călătorie lungă.

—Nu, mulţumesc. Sunt nerăbdătoare să-l văd pe Alexei Nikolaevici. Cum a reacţionat când i-aţi spus că

vin? Sunt sigură că e foarte bucuros! Bineînţeles. Nu vreau să-l mai fac să aştepte nici o secundă.

— Dar trebuie să te odihneşti mai întâi. îţi aduc ceva de mâncare, insistă Greta, ieşind afară.

— Povesteşte-mi despre Alexei! îi cere Daria lui Viktor când rămân singuri. Cum aţi ajuns să aveţi grijă de el?

înainte ca Viktor să-i
poată răspunde la întrebare,
Greta s-a întors cu o tavă cu

ceai fierbinte, prăjituri cu
miere şi două lumânări.

— Vom aprinde
lumânările de sabat, spune ea.

Vrei să te rogi cu noi? Suntem evrei hasidici.

Daria se străduieşte să-şi stăpânească grijile. Cum se

poate ca Alexei Nikolaevici
Romanov, născut într-o familie
creştin-ortodoxă şi crescut să
domnească peste întreaga

Rusie, să fi adoptat o credinţă
atât de diferită de a lui? Se
uită de la soră la frate. Să se
roage? Ar trebui să ştie cum să

se roage alături de aceşti
oameni. Oare nu a fost ea
regină a evreilor în cealaltă

viaţă? Atunci de ce nu e în
stare să se roage?

— Te rog! spune Greta. Roagă-te în inima ta, dacă vrei, în limba ta!

Daria vine lângă ei în faţa lumânărilor aprinse de pe şemineu, îşi pleacă fruntea şi încearcă să se roage să aibă o

inimă mai puternică şi mai
răbdătoare, ca să poată
suporta această aşteptare
lungă de şaptezeci şi trei de

ani. Simte însă că nu mai poate suporta nici măcar un minut.

— Ţi-am pregătit o cameră, spune Greta. Te rog, stai la noi o noapte! îl poţi vedea pe Alexei mâine. A

trecut deja de ora lui de culcare.

— E abia ora şapte, spune alarmată Daria. De ce

se culcă aşa devreme? Treziţi-l dacă trebuie!

Viktor îşi pune o mână pe umărul Dariei.

— Lui Alexei îi place fotografia. Se trezeşte în zori ca să profite de lumină şi

lucrează din greu toată ziua.
De obicei e obosit la ora asta.
— Dar nu ştie că am
venit aici să-l văd?

— A adormit şi nu mă lasă inima să-l trezesc.

Daria se lasă să cadă înapoi în scaun, cu mintea

străbătută de un milion de
gânduri îngrijorate. Alexei nu
o mai ţine minte. Ea nu
înseamnă nimic pentru el,

înseamnă mai puţin decât
somnul de o noapte. Cum altfel
şi-ar putea explica lipsa lui de

entuziasm? O priveşte fix în ochi pe Greta şi spune:

— Voi aştepta chiar aici, în această cameră, încă

optzeci de ani dacă trebuie,
până când am să-l văd.
Greta îşi pleacă ochii, îşi
ajustează basmaua.

— Atunci am să-l trezesc. Dar fii gata să vezi un om care, la fel ca noi, a fost schimbat de nenumăratele

atrocităţi pe care le-a avut de suferit.

Apoi Greta iese şi închide uşa în urma ei.

— Cum a ajuns ţareviciul în Biaroza? îl întreabă Daria pe Viktor.

— Din câte am înţeles, unchiul meu l-a găsit mai mult mort decât viu într-o casă, în timpul revoluţiei, ascuns în

spatele unor cutii. Avea un
câine cu el. Poate câinele l-a
târât acolo şi l-a ascuns sau
poate un revoluţionar - nimeni

nu ştie. Se pare că unchiul
meu l-a ascuns la o familie de
ţărani, undeva lângă
Ekaterinburg. Când a putut să-

l scoată de-acolo în siguranţă,
l-a adus aici, la mama şi tata.
Bolşevicii erau prea ocupaţi cu
marile oraşe. Nici prin gând

nu le trecea să-l caute la
Biaroza. Mama şi tata l-au
crescut timp de douăzeci şi
cinci de ani. Eu şi Greta aveam

treisprezece ani când părinţii
noştri au murit în Marele
Război de Eliberare a Patriei,
după ce nemţii au capturat

Biaroza. Noi trei - eu, Alexei şi Greta - am rămas singuri. Ne-am ascuns într-un grânar, cu animalele. La început era prea

periculos să ne mişcăm prea
mult, mai ales Alexei. Soldaţii
ruşi şi nemţi erau peste tot.
Mai târziu... ei bine, aici e casa

noastră şi n-am vrut să plecăm nicăieri.

Daria se chinuie să stea nemişcată. E un pachet de

nervi, nu mai poate suporta
sămânţa de îndoială care se
transformă încet-încet în
certitudine.

Viktor arată spre uşă:

— Vino cu mine, te rog! Vreau să-ţi arăt ceva.

Daria are nevoie de toate puterile ca să-l urmeze până într-un hol îngust. Pereţii de ambele părţi sunt acoperiţi cu

fotografii: scene cu Biaroza în
zorii dezolanţi ai zilei, portrete
cu ţărani care îşi cară puţina
lor avere, copii cu ochi trişti

jucându-se pe alei, un vânzător
care pune o monedă în mâna
întinsă a unui cerşetor, un
căţel cu blana pătată. Se

opreşte să studieze mai bine
fotografiile dezolante, care par
învăluite în fum.

— Sunt ale lui Alexei, răspunde Viktor la întrebarea pe care Daria nu i-a pus-o. E un fotograf destul de bun.

Viktor deschide o uşă şi o
pofteşte într-o sufragerie,
dându-se deoparte de parcă
încăperea nu e suficient de

mare pentru această femeie şi
pasiunile ei.

Daria îşi duce mâna la colierul ei Faberge. Bastonul îi cade pe podea cu zgomot.

De pe perete o priveşte un portret al ţareviciului, de când era copil. Ochii lui albaştri-cenuşii, părul blond şi

obrajii cu gropiţe sunt însăşi
întruchiparea sănătăţii. Nici o
altă pictură, se gândeşte
Daria, nu a reuşit să-şi atingă

potenţialul ca aceasta, în care
ţareviciul stă în braţele
Paulinei cea cu şoldurile albe.
Tabloul i-a oferit o nouă

speranţă ţarinei atunci când
avea mai mare nevoie de asta
şi i-a făcut şi pe ticăloşii de

revoluţionari să pună un
milion de întrebări indignate.
Daria se întinde după
baston, dar Viktor îl ridică

pentru ea. Suspină. Nu-i vine
să-şi creadă ochilor, dar pe un
şevalet simplu de lemn, în
celălalt colţ al camerei, se află

un alt portret. în această
căsuţă din Biaroza, în care
trăieşte ţareviciul ei, Daria stă
cu faţa spre portretul de care

Avram a fost cel mai mândru şi
cu spatele către singurul
portret de care el s-a ruşinat
vreodată.

Se apropie, atinge pânza,
vede cicatricea de pe fruntea
ei - o copie a celei pe care
Avram o purta ca pe un semn

ostentativ al persecuţiilor
îndurate. Daria cea din tablou
stă pe un piedestal acoperit cu
satin, cu sfârcurile umflate, cu

talia arcuită şi buza de
deasupra vag luminată de un
candelabru. îl priveşte pe

pictor cu un amestec de mirare şi adoraţie.

De-a lungul anilor, mai multe tablouri ale lui Avram au

fost cumpărate de muzee.
Multe şi-au găsit locul în
palate şi case ale nobililor. Dar
Avram a păstrat acest tablou

pentru el însuşi. Credea că
acest portret, mai mult decât
oricare altul, întruchipează
pasiunea, energia şi conflictul

dintre ei doi, artistul şi muza
lui, în orele petrecute
împreună.

— Cred că l-ai cunoscut bine pe unchiul Avram, spune Viktor.

— Nu atât de bine pe cât de bine aş fi vrut. Cum Dumnezeu a obţinut acest

portret cu Fecioara Maria şi copilul?

— Nu ştiu de ce nu-i plăcea, spune Viktor. E un

portret drăguţ, nu-i aşa? A
risipit mult timp şi multă
energie căutându-l şi l-a
cumpărat pentru o sumă

exorbitantă de la un comandant bolşevic, din câte am auzit. Un tip pe nume Vasiliev.

„Ticălosul de Vasiliev!"
Daria înjură în şoaptă. Nu i-a
fost destul că a invadat parcul
Alexandru, că l-a dezgropat pe

Rasputin şi a ars totul în calea
lui, a trebuit să jefuiască şi
Budoarul Violet!

— Mai ai şi alte tablouri ale lui Avram?

— Nu. Dar Avram a pictat mult după revoluţie. A

scos litografii numerotate,
postere şi replici din ceramică
ale portretelor dumitale. Au
ajuns foarte populare. A avut

mulţi prieteni sus-puşi, gata
să-i facă favoruri mai mici sau
mai mari în schimbul
tablourilor sale.

— I-am urmărit succesul în ziare. S-a îmbogăţit.

— Dar a rămas un singuratic până când a murit, în 1943.

— La douăzeci şi cinci de ani după ce ne-am despărţit, murmură Daria, încrucişându-şi braţele la

piept. Poate că n-a fost chiar
aşa de singuratic. Ştia unde să
mă găsească. îl aşteptam.

— A încercat. De mai multe ori. Prima oară, Ceka l-a arestat chiar când se apropia de pragul dumitale. Acţionau

la ordinele lui Lenin, arestau
disidenţi şi confiscau arta
burgheză de dreapta. Unchiul
Avram era exact ceea ce

căutau. Iar tu, din cauza
loialităţii tale faţă de
Romanovi, erai mereu
supravegheată. Unchiul Avram

a încercat să te contacteze un
an mai târziu, când i-au dat
drumul din închisoare.

— A fost un an
îngrozitor, spune Daria.
Teroarea Roşie a lui Lenin era

în plin avânt. Oamenii erau
executaţi în public. Nu
suportam să ies afară.

— Unchiul Avram a încercat să te vadă din nou. Cred că a treia sau a patra încercare, nu sunt sigur. Un

glonţ menit altcuiva l-a lovit în
plămâni. Doctorii s-au hotărât
să-l lase acolo. Ar fi fost prea

periculos să încerce să-l scoată.

Viktor Bensheimer inspiră adânc, îşi aranjează şapca şi îi

întinde Dariei Borisovna un pahar cu apă cu gheaţă.

— A supravieţuit şi atunci. A trecut cu bine de

războaie şi revoluţii, a
supravieţuit închisorii, torturii
şi rănilor de glonţ. Avea
şaizeci şi trei de ani şi a văzut

o bună parte din lume. S-a
hotărât să plece din nou spre
Ekaterinburg.

Avram Bensheimer stă în faţa intrării principale a Palatului Plăcerii. Mângâie uşa masivă din faţa lui; lemnul de

stejar, lăsat pradă
intemperiilor, şi-a pierdut
toată gloria din trecut.
Balamalele din alamă sunt

tocite şi mâncate de rugină.
Deşi între el şi Daria sunt uşi
grele şi pereţi groşi, parfumul
de eucalipt şi trifoi din părul ei

plutește peste tot. Ridică o
mână, crispându-se, străbătut
de un junghi de durere ce urcă
din plămânul rănit, care l-a

lăsat cu un şchiopătat
imperceptibil, compromiţându-
i mersul de felină. îşi lasă
mâna să cadă, respiră lung şi

bate de două ori. Dinăuntru nu
vine nici un răspuns; bate a
treia oară, şi mai tare. Se
trage înapoi din faţa uşii care

rămâne închisă. E dezamăgit, furios şi trist.

Nu ştie că Micul Servitor e în distileria din grădină, bea

votcă, iar Daria se spală în
baia rusească, îşi spală părul
cu ulei de eucalipt şi esenţă de
ciuboţica-cucului din Bulgaria.

Ca în fiecare zi a ultimilor
douăzeci şi cinci de ani, Daria
îşi răsuceşte verigheta cu
pietre de opal de pe deget şi

retrăieşte bucuria orelor când
i s-a dăruit lui Avram pentru
întâia oară. Avram! Prima şi
ultima ei iubire. S-au scăldat

atunci în baia imperială - un ritual asupra căruia Daria a insistat, deşi nu plănuiau să se căsătorească prea curând.

Tinereţea şi aroganţa ei au
făcut-o să nu se gândească
deloc la riscul pe care şi-l
asumă, permiţând unui evreu -

nu, ispitindu-l chiar - să
pătrundă în sanctuarul curţii
imperiale. Şi totuşi, în ciuda
tuturor suferinţelor pe care le-

a provocat amândurora, Daria
nu regretă ziua aceea. Cât de
fericită a fost să-i vadă erecţia,
neaşteptată şi delicioasă!

Avram se întoarce cu
spatele la uşă, coboară scările
pe care le-a urcat acum o oră.
îi e greu să respire, iar pieptul

îi arde de durere. Glonţul s-a desprins, a pornit spre inima lui.

Scoate un revolver din buzunarul de la haină şi ţinteşte izvorul suferinţei.

Zvonurile spun că trupul său a fost descoperit, cald încă, pe pragul Palatului Plăcerilor. Din moment ce nu

avea nici o rudă în viaţă, sau
aşa se credea, cadavrul a fost
trimis la un crematoriu pentru
victimele de război. Alte

zvonuri spun că un vânzător
ambulant a încercat să-l
înmormânteze cum se cuvine,
dar, fiindcă artistul se făcea

vinovat de suicid, i s-a refuzat
o înmormântare evreiască.

Un număr însemnat de
martori jură că, la un moment

dat, au văzut trupul prosternat
al artistului învăluit dintr-
odată într-o lumină albă venită
din interior. în câteva clipe, în

faţa lor nu a mai rămas nimic
din el, doar o lumină
fantomatică, ce scălda întregul

Palat al Plăcerilor ca pe un templu.

Daria îşi şterge obrajii uzi, îşi freacă ochii care o

ustură. Blestemă baia cu
aburi, afinele, pe Micul
Servitor şi votca lui. De ce a
ales să se îmbăieze în ziua

aceea, la ora aceea, să se
îndoape cu fructe de pădure?
Era o femeie răbdătoare,
totuşi. Ar fi trebuit să stea la

uşă, să-l aştepte ani de zile,
dacă era nevoie, să-şi lase
uşile larg deschise pentru

Avram. Ar fi trebuit să ştie că
va veni.

Viktor scoate un pachet
învelit în hârtie maro dintr-un
sertar şi i-l întinde:

— Unchiul Avram a lăsat asta pentru tine.

Daria deschide
încet pachetul,

rupe hârtia care îl
înveleşte şi scoate

la ivealã o
comoarã: un

portret al ei pe
care nu l-a mai

văzut până acum,
mai mic decât

toate celelalte
tablouri ale lui

Avram. E îmbrăcată
în voaluri albe care

îi acoperă părul şi
faţa, iar buclele ei

negre şi lucioase şi
ochii aurii se văd

din spatele
materialului diafan.

Bucuria ei
luminează pânza. E

mireasă. îşi
permite să se

bucure o clipă de
acest moment, de

expresia ei, pictată
cu atâta măiestrie

în spatele norului
de voal, să-i

mulţumească
pentru iubirea lui,

pentru felul în care
a dorit-o, poate

mai mult decât şi-a
dorit vreodată să

picteze. îşi trece
palma pe

semnătură şi
zâmbeşte la

mesajul lui: „Adio,

mireasa mea cu
ochi de opal!
"CAPITOLUL 45

El apare în prag, înalt şi elegant, cu bucle argintii la tâmple şi cu o şapcă brodată prinsă cu agrafe. Se ţine de

uşă cu o mână, iar în cealaltă
are un medalion pe care îl
poartă în jurul gâtului, prins
cu o fâşie de piele. Greta îl

împinge înainte, în semn de încurajare. El trage de aparatul de fotografiat care îi atârnă pe umăr. Face câţiva

paşi precauţi către Viktor şi se întinde să-l ia de mână.

— Alexei, dragul meu. Sunt eu, Daria! spune ea,

stăpânindu-şi impulsul de a
traversa camera, de a-l lua în
braţe, de a-l strânge la piept.

Alexei îşi lasă capul pe o parte şi o priveşte cu ochii lui uimiţi, care nu au mai zâmbit de zeci de ani. O studiază din

cap până în picioare: pălăria
trasă peste sprâncenele
încruntate, haina uzată cu

guler de hermină, fusta de catifea.

— Mamă? Tu eşti, mamă?

— Nu sunt mama, dragul meu, şopteşte Daria, scoţându-şi pălăria şi lăsându-şi libere buclele argintii, la fel

de bogate ca în tinereţe. Uită-
te la ochiul meu! Uită-te bine!
Nu mai ţii minte cât de mult îţi

plăcea să-mi atingi ochiul
acesta ciudat?

Alexei întinde un deget, îi
urmăreşte conturul feţei,

bărbia, nasul, sprâncenele,
orbita, apoi ochiul de opal,
fără să pară deloc surprins.
Caută cutia aparatului de

fotografiat, scoate din ea un
Polaroid, se încruntă şi
răsuceşte un mâner negru. îşi

ridică aparatul şi o cercetează prin obiectiv.

Cu mult înainte ca Alexei să deschidă gura şi să spună

vreun cuvânt, Daria ştie că e
ceva în neregulă cu bătrânul
ţarevici, cu

privirea lui pierdută şi
gesturile largi.

A rămas fără cuvinte, se
simte din nou cuprinsă de

deznădejde, fără speranţă.
Gândurile i se prăbuşesc ca
nişte ruine.

Alexei scoate brusc un
sunet de surpriză, îşi lasă
Polaroidul, face câţiva paşi
spre ea şi se apleacă să se uite

mai bine la amuleta pe care o
poartă la rever. Zâmbește larg.

— Daria! Tu ești?

— Da, da, dragul meu! Daria ta! Uită-te la tine! Eşti chipeş ca întotdeauna. Vino! Strânge-mă în braţe!

Alexei nu se lasă
îmbrăţişat, ci continuă să
mângâie amuleta.

— Ai găsit-o? Unde? Spune-mi!

Daria îşi duce o mână la piept.

— Amuleta?
— Da. Mi-o dai mie?
— Bineînţeles, dragul meu. Dacă o vrei.

— Da, o vreau.

El îşi desface medalionul de la gât şi scoate o bucăţică de ambră cenuşie.

— Vezi, mi-a mai rămas doar o bucățică. După ce se termină, voi începe să sângerez din nou. Dar acum,

că mi-ai adus amuleta, voi fi
bine. Mai ţii minte cum mi-ai
oprit sângerarea?

Da, Daria îşi aminteşte, şi încă prea bine. îşi aminteşte poţiunile de ambră cenuşie cu care a reuşit să-i oprească

sângerarea, îşi aminteşte cum amuleta a devenit parte din uniformele lui Alexei în copilărie. Se vede în

fotografiile oficiale - o purta
când se juca împreună cu
surorile sale, nu se despărţea
de ea niciodată. Chiar şi când

cei doi soldaţi ai marinei
imperiale au primit sarcina de
a-l urma peste tot, de a avea
grijă să nu cadă, să nu se

rănească, Alexei nu a plecat
niciodată de la palat fără
amuleta lui.

El, care nu a avut şansa unei copilării normale, şi-a căutat miracolele în lucruri mici, neînsemnate.

Daria îşi scoate amuleta şi
i-o prinde de rever, de parcă
sunt înapoi în Crimeea şi ea
tocmai l-a îmbrăcat pe tânărul

ţarevici în hainele lui de gală
pentru inaugurarea palatului
Livadia.

Alexei o îmbrăţişează şi îi acoperă chipul cu mici săruturi - obrajii, fruntea, dosul palmelor.

— Credeam că te-am ucis şi pe tine, spune el. I-am ucis pe toţi, să ştii. De-asta n-ai mai venit să mă vezi?

— Ce vorbeşti? exclamă Daria, neputându-se stăpâni. Pe cine ai ucis?

— Pe maman, şi pe papa, şi pe Tatiana şi Anastasia, pe toate surorile

mele, şi, ştii tu... pe toată lumea.

Alexei se prăbuşeşte pe canapea şi o trage pe Daria

lângă el, îşi strânge aparatul
de fotografiat la piept.

— Nu, dragul meu, să nu crezi asta! Eram şi eu acolo. N-ai făcut nimic rău.

Daria îi mângâie părul, îşi reproşează că se foloseşte de vocea înaltă cu care îi vorbea

când era copil, cu zeci şi zeci
de ani în urmă.

— Dar eu am fost. O să-ţi spun ce-am făcut dacă îmi promiţi că nu mă pedepseşti.

— înălţimea Ta, spui lucruri atât de stranii! spune Daria, plecându-şi capul. Cine sunt eu să te pedepsesc?

Alexei îşi priveşte medalionul din palme.

— Toţi au murit după ce mi-am pierdut amuleta în ziua

aceea, în apartamentele tale.
Nu-mi amintesc exact ce s-a
întâmplat. Cred că a fost acum
o săptămână - sau poate

astăzi. Am găsit un monstru pe
patul tău, o broască țestoasă
sau o balenă care plângea
pentru că o durea burta, nu

mai ştiu. Era alunecoasă şi
mirosea a tutunul lui papa şi a
mănuşile de piele ale lui
maman. I-am împuns burta cu

acul de la amuletă. Să nu te superi! Mi-ai promis. Voiam doar să n-o mai doară burta, s-o vindec. Dar mi-a înghiţit

amuleta dintr-odată. Apoi papa
a plecat la război. Mama a
început să plângă des. Am fost

luaţi prizonieri. Şi au murit cu toţii.

Daria îşi acoperă ochii cu mâinile. Deci nu era nici o

conspiraţie la mijloc, până la urmă. Ţareviciul însuşi şi-a pierdut amuleta în bucata de ambră cenuşie, şi acolo a

rămas, timp de zeci şi zeci de
ani, îngropată chiar sub nasul
ei neştiutor.

Brusc, ochii lui Alexei se luminează, şi băiatul jucăuş din

vremurile de mult apuse reapare.

— Ştii ce am făcut în noaptea aceea?

— în care noapte, dragul meu? Au trecut atâtea nopţi.

— Nu! N-a fost decât o singură noapte. Noaptea gloanţelor. Am luat o bucată de ambră cenuşie din perna pe

care mi-ai dat-o şi am ţinut-o
în pumn multă vreme, până
când Avram mi-a dat un
medalion în care s-o pun.

Alexei ridică medalionul pe care îl poartă în jurul gâtului.

Daria simte un vânt
îngheţat în inimă. Deschide
poşeta, o închide cu zgomot, o
deschide din nou şi caută

înăuntru. Gândul că Alexei a suferit atât de mult e aproape insuportabil. Găseşte bucata de ambră cenuşie învelită într-

o basma din poşetă, i-o
întinde.

— Poftim, dragul meu,
pune-o în medalionul tău! Mai

am şi în valiză, mai multă chiar
decât îţi trebuie. Nu vei mai
rămâne fără ambră cenuşie
niciodată.

Alexei îşi desface
medalionul cu mişcări
stângace. N-o întreabă cum a
supravieţuit nopţii aceleia sau

cum a reuşit să-l găsească.
Lumea lui se rezumă la ceea
ce are în minte şi la cele patru
camere micuţe prin care

rătăceşte, face mereu
fotografii, caută tot felul de
nimicuri - bucăţi de metal, fire
electrice, monede din alamă,

cuie şi bucăţi de sfoară din
care îşi face jucării primitive.
în rarele momente când
amintirile apar nechemate, se

închide în cameră şi suge o
bucată de ambră cenuşie până
când amnezia binecuvântată
revine. Mintea băiatului de

doisprezece ani e închisă în
trupul unui evreu bătrân, care
a rămas prizonier în subsolul
Casei cu destinaţie specială în

acea noapte caldă şi umedă de
16 iulie 1918, când întreaga
familie i-a fost ucisă.

CAPITOLUL 46

Daria aruncă pătura de pe ea şi, purtând aceleaşi haine în care a venit de la Biaroza cu o zi înainte, se aşază pe

marginea patului şi se freacă
la ochi. N-a dormit toată
noaptea, deşi fraţii
Bensheimer au făcut tot

posibilul s-o facă să se simtă
cât mai confortabil în camera
de oaspeţi. Pe o măsuţă de
cafea de lângă canapea i-au

adus o vază cu flori sălbatice şi
o cană cu apă. Un reşou
portabil încălzeşte întreaga
cameră. Dar toate astea nu

mai înseamnă nimic; după
decenii întregi de căutare,
Daria a găsit aici un adevăr
amar.

Alexei Nikolaevici Romanov nu mai are mintea întreagă.

Nu e capabil să domnească asupra Rusiei.

Iar Daria nu e în stare să-i devină loială altcuiva.

Şi ea a rămas prizonieră
visurilor şi coşmarurilor sale,
ritualurilor de îmbăiere care îi
amintesc de tinereţea

petrecută alături de Avram,
fructelor de pădure care îi dau
speranţă şi o ajută să se
concentreze.

Şi-a petrecut atâta timp în căutarea ţareviciului, că nu s-a întrebat nici o clipă dacă nu

cumva el ar prefera să nu fie găsit.

Vântul rece care îi suflă în piept se transformă în furtună,

şi Daria se teme că trage să
moară. Să moară în cel mai
nepotrivit moment, în ultimul

loc în care ar vrea să fie
înmormântată.

îşi aranjează hainele în
faţa oglinzii lungi, apoi se

apropie ca să- şi vadă mai
îndeaproape creţurile din jurul
ochilor, colţurile buzelor,
coborâte într-o grimasă tristă,

ridurile micuţe care-i
înconjoară gura. Pentru prima
oară în viaţă, Daria se priveşte
ca pe o femeie bătrână. Oare a

început să îmbătrânească în
urmă cu zeci de ani, atunci
când a plecat din Ţarskoe Selo
ca să devină prizonieră în Casa

cu destinaţie specială? Acum o
săptămână, când a plecat din
Ekaterinburg către moşia
Şeremetievo? Sau ieri, când a

dat piept cu Alexei Nikolaevici Romanov?

O bătaie timidă în uşă o face să tresară. Ceasul cu cifre

fosforescente de pe noptieră
arată ora cinci dimineaţa.
Daria merge şi deschide uşa.

Alexei, care poartă
pijamale galbene în carouri, cu
părul nepieptănat căzându-i în
ochii cenuşii, îi zâmbeşte slab.

— îmi dai voie să-ţi fac o fotografie?

Lasă pe masă un album legat în pânză, pe coperta

căruia se află o gravură cu
Moise. Se concentrează asupra
unui buton negru de pe aparat,
cu seriozitatea unui

matematician, pierdut în
procesul manipulării
universului pe care îl vede prin
obiectiv, o mică lume asupra

căreia domneşte aşa cum a
domnit odată asupra palatului
Alexandru. Face fotografie
după fotografie, îi surprinde

zâmbetul forţat, apoi iritarea
când blițul care se aprinde iar
şi iar o face să închidă ochii şi
când clicul constant al

aparatului îi agită nervii şi aşa
surescitaţi, apoi furia la
gândul că aceste aparate de
fotografiat scumpe şi fără rost

scot imediat fotografiile, ca
nişte naşteri uşoare.

Alexei scoate fotografiile
din aparat şi le aranjează una

câte una pe măsuţa de cafea.
Trei, apoi şase, opt, mai multe,
tot mai multe. Din când în
când îi aruncă o privire uimită,

întrebându-se de ce nu mai
zâmbeşte, dacă e tristă sau e
supărată pe el.

Aranjează fotografiile pe masă, urmăreşte cum imaginile încep să apară pe suprafaţa lucioasă. încet, cu

grijă, le mişcă puţin, de parcă
ar asambla un puzzle şi e
foarte important ca fiecare

bucată să se potrivească
perfect cu următoarele.

Daria urmăreşte şirurile
crescânde de fotografii,

aranjate într-o ordine secretă,
care ei îi scapă. Colajul pare
să descrie o deteriorare
înceată, inexplicabilă, care

porneşte din colţul ochilor ei,
cearcăne negre, o bărbie
cândva rotundă, care însă
acum a început să se lase,

sprâncenele arcuite care cad
tot mai mult.
Se trânteşte pe canapea,
îşi ia capul în mâini, se simte

dezorientată, ca şi când ar fi la
un pas de leşin.

— Nu înţeleg, dragul meu. Explică-mi ce vor să spună fotografiile tale!

— Eşti tu, Daria.

Daria îşi dă seama că, la fel cum picturile lui Avram au pus-o faţă în faţă cu o femeie tânără, în plină înflorire,

aceste fotografii, brutal de
sincere, îi arată femeia
disperată în care s-a
transformat de-a lungul anilor.

Caută în poşetă o bucată de
ambră cenuşie pe care s-o
înghită, dar nu găseşte nimic,

aşa că ridică din umeri, înfrântă.

— Spune-mi, dragul meu! Eşti fericit aici?

— Acum, că am destulă ambră cenuşie şi mi-am regăsit amuleta, da, sunt mai fericit.

Daria închide ochii, întoarce răspunsul lui profund de simplu pe toate părţile. Nu s-a gândit niciodată că

fericirea poate să însemne atât
de puţin. Simte o pace care i-a
fost străină multă vreme. îl ia
pe după umeri cu un braţ şi

închide ochii ca să se bucure şi
mai mult de căldura care
radiază din ochiul ei de opal.

— Daria, mai eşti supărată pe mine?

— Nu spune asta, dragul meu! Nu sunt niciodată

supărată pe tine. Mai ţii minte
ritualul nostru? Bine. Apleacă-
ţi capul! Aşa. Acum repetă
după mine! Vei creşte mare şi

sănătos. Vei fi ţarul nostru şi
vei domni o sută de ani. Sunt
impresionată. îţi aminteşti
fiecare cuvânt. Poftim şi un

sărut, ca să fii şi mai în siguranţă.

Alexei zâmbeşte, cu un zâmbet perplex, de parcă nu e

sigur dacă are voie să-şi arate bucuria, euforia neaşteptată.

— La ce te gândeşti, dragul meu? Vrei să spui ceva?

— Mă iei cu tine? întreabă el.

— Ah, dragul meu! Nimic nu m-ar face mai fericită. Nimic în lume!

Daria a îndurat Revoluţia
Bolşevică, războiul civil şi
şaptezeci de ani de comunism
doar pentru a auzi aceste

cuvinte din gura ţareviciului. Cu toate acestea, spune:

— Dar aici e casa ta, dragul meu. Iar eu trebuie să

mă întorc la a mea. O femeie
bătrână ca mine poate fi o
mare pacoste. Nu pot să am
grijă de tine.

— Dar uite-te la fotografii, Daria! Nu eşti deloc bătrână.

Daria observă cu surprindere fotografiile de pe masă. Se priveşte în ochi. în cel drept are o privire blândă,

resemnată, însă cel stâng o
face să-şi dea seama că ceea
ce a simţit în ochiul ei de opal
are legătură cu fotografiile.

Ridică una în lumină, o pune
înapoi pe masă şi se apleacă
să le studieze pe celelalte. Se
ridică, îşi vede ochiul reflectat

în suprafaţa lăcuită a mesei, în
ferestre şi, în sfârşit, în
oglindă.

— Am înnebunit, dragul meu? E aievea sau am vedenii?

— Ochiul tău? întreabă Alexei, fără să pară deloc surprins.

— îl vezi şi tu?

— Bineînţeles. Se întâmplă tot timpul.

— Oamenii se schimbă în fotografiile tale?

— într-adevăr. Vezi, nu mai eşti înfrântă.

— îţi mulţumesc, dragul meu. E minunat să mă văd pe

mine, să te văd pe tine... să
văd totul atât de diferit.
Daria îşi dă jos colierul,
îşi mângâie oul Faberge şi îl

desface, simţind parfumul
dulce-acrişor al bucuriilor şi
necazurilor îndurate în cele

două vieţi pe care le-a trăit. l-l pune la gât lui Alexei.

— Poftim, dragul meu! Acum ai două medalioane.

Apoi scoate săculeţul cu bijuterii din poşetă şi i-l întinde, spunând:

— Dă-le astea lui Viktor şi Gretei! Te-au crescut bine.

CAPITOLUL 47

îmbrăcată în rochia de tul
a ţarinei, cândva albă, dar
care acum a căpătat culoarea
prafului de pe drumurile pe

unde a rătăcit, Daria îşi lasă
jos valiza şi se sprijină în
bastonul ţarului, cu cele două
capete de vultur. Partea de

lemn luceşte după atâta timp,
a fost lustruită de mii de ori. în
sfârşit, Daria a ajuns acasă. A
obosit după drumul din

Ekaterinburg în Crimeea, la
Biaroza şi înapoi. Luna pe care
a petrecut-o departe de casă i
se pare o eternitate. Se

aşteaptă să-şi găsească Palatul
Plăcerilor înconjurat de o
armată ostilă sau poate chiar
dărâmat de vreuna din

facţiunile politice. Dar câţiva
vlăstari de tei şi mesteacăn şi
doi-trei cedri îşi înalţă tulpinile

verzi dintre tufişurile ei
cenuşii de cafea.
Daria respiră adânc,
surprinsă să simtă în aer

parfumul de vanilie şi
ciocolată al cafelei pe care
Micul Servitor o pregăteşte
pentru ea, şi nu duhoarea de

putreziciune pe care fructele
ei halucinogene par să o
răspândească pretutindeni.

îşi ridică valiza şi face
câţiva paşi spre casă. Vântul
începe să scuture vârfurile
copacilor. Priveşte în sus, la

norii albi de pe cer. Simte o
schimbare în aer, o umezeală
care prevesteşte ploaia.
Cântecul păsărilor îi aminteşte

de păsările paradisului şi se
întreabă dacă şi ele s-au văzut
nevoite să-şi accepte noi
stăpâni.

Spre surprinderea ei,
două siluete apar din grădina
ei din spate, urmate de un roi
de fluturi. Fluturii ei nu sunt

sociabili. De ce se poartă de
parcă ar fi momiţi de cel mai
dulce nectar? Cine sunt aceşti
străini cu pălării cu boruri

largi? Unul dintre ei are faţa acoperită de un voal.

Daria se retrage în spatele copacilor care

înconjoară curtea spaţioasă a
palatului şi îşi pune mâna
pavăză la ochi ca să se uite
mai bine.

Străinii poartă haine
largi, ca nişte mantale, cu
mâneci şi mai largi. Păşesc
înainte cu paşi lini, fluizi; unul

îşi ajustează voalul, celălalt
flutură din mâini ca să vadă
mai bine. Calcă prin tufişuri,
iar pisicile şi zibetele sălbatice

fug, simţindu-le apropierea. Se
opresc să privească faţada
care stă să se prăbuşească, se
uită în spate, văd norii care se

strâng la orizont, apoi se
plimbă încet, de parcă ar
evalua proprietatea.

Oare pe ea o aşteaptă? se întreabă Daria. Se ciupeşte de obraji ca să le dea culoare, îşi netezeşte părul şi îşi curăţă

fusta de frunze. Ce gest
prostesc, se gândeşte, să-şi
cureţe hainele pentru oaspeţi!
Avram e mort. Alexei e prins în

lumea lui. Arheea a
abandonat-o. Cine a mai rămas
să o viziteze?

Străinii se opresc în faţa
casei şi, ca la un semnal, uşa
se deschide şi în prag iese
Micul Servitor, învelit într-o

pătură, tremurând din toate
încheieturile. Are o stropitoare
de metal în mână. Priveşte în
toate părţile, de parcă ar vrea

să se asigure că stăpâna nu s-a
întors acasă şi nu-l poate
vedea. Cei doi se opresc de o
parte şi de alta a lui, ca nişte

îngeri sau hoţi, sau poate doar
conspiră împreună. Micul
Servitor îngenunchează,
deschide stropitoarea şi îşi

pune capacul la picioare.
Toarnă lichidul dinăuntru
peste un tufiş. Se caută în
cutele păturii şi scoate o

cutiuţă, aprinde un chibrit şi
ţine flacăra ca pe un far în
miniatură. Mirosul de fosfor se
răspândeşte, purtat de vânt.

Lasă chibritul să cadă pe
tufişul îmbibat în benzină.
Goleşte stropitoarea, aprinde
chibrit după chibrit, iar cei doi

înteţesc flăcările cu mânecile lor largi.

Daria stă pe valiza ei, ascunsă în spatele copacilor.

Priveşte flăcările de parcă ar fi
tânără din nou, de parcă l-ar
privi pe Rasputin în ochii lui
necruţători, care aveau

puterea de a o transporta în
cealaltă viaţă, în focul morţii şi
reînvierii. Bătăile puternice ale
inimii ei acoperă ciripitul

păsărilor, mieunatul pisicilor şi
al zibetelor. Nu aude decât
sângele care îi curge puternic
prin vene.

Micul Servitor culege
mănunchiuri de boabe de
cafea din tufe, le aruncă în foc,
răstoarnă benzina şi se trage

înapoi. O flacără izbucneşte
brusc, iar boabele se topesc ca
zahărul dintr-un ceai fierbinte.
Seva curge printre tufişuri,

buturugi şi vlăstari, se
îndreaptă spre fundaţia
Palatului Plăcerilor.

Surprinsă, Daria trece la acţiune. Iese din spatele tufelor şi aleargă să oprească flăcările care ameninţă să-i

mistuie casa. Ezită însă, se
așază înapoi pe valiză. Nu
vede nici un motiv de a salva
acest palat, mânjit de

amintirile sale, şi nici nu se
grăbeşte să recupereze restul
de bijuterii ale Romanovilor
care au rămas ascunse sub

scândurile de lemn din subsol. La ce i-ar mai folosi aceste bijuterii ţareviciului acum? Se gândeşte la prietenii ei,

şobolanii cu ochi rotunzi care
s-au îngrăşat din proviziile
furate. Se gândeşte la ambra
cenuşie, mulţumită că i-a dus o

mare parte ţareviciului. Mai
mult decât orice, se gândeşte
la portretul ei de pe şemineu,
din salonul de la etaj, un dar

pe care Avram i l-a făcut din
dragoste. îi va fi dor de el.
Tăcerea e spartă de o
explozie de flăcări aurii,

uleioase, care scaldă
împrejurimile într-o lumină
vie. Tufişurile trosnesc, pisicile
urlă, păsările ţipă şi veveriţele

jelesc. Un stol de păsări iese
dintre crengi şi zboară
deasupra, dezorientat de
fumul mirositor şi de flăcările

care dansează şi şuieră
maiestuos.
Fluturii ei, ale căror aripi
sunt curcubeie de culori livide,

se ridică la înălţimi
inaccesibile şi dispar. Oare
chiar au plecat fluturii ei? Au
plecat fără să-şi ia rămas-bun?

Apoi Daria îi vede ieşind dintr-
un nor care pluteşte jos, ca un
roi de fulgi albi de zăpadă
plutind spre ea, oprindu-se pe

gulerul ei de hermină,
acoperindu-i braţele, umerii,
încoronându-i părul şi
revărsându-se ca o cascadă pe

buclele ei, ca un voal de mireasă.

Micul Servitor e uimit să vadă hotărârea cu care focul

pare să mănture totul din cale.
Voia să aprindă un mic foc de
tabără la care să se
încălzească, dar bestia de

flăcări pe care a trezit-o pare
să aibă

propria-i voinţă, se
răspândeşte în toate direcţiile,
e de neoprit.

îşi aruncă pătura asupra flăcărilor şi o ia la fugă spre oraş.

Daria îl urmăreşte cum
aleargă către Ekaterinburg, un
oraş din ciment şi beton, un
oraş al ruşinii, ai cărui

locuitori suferă de amnezie
colectivă şi pornesc iar şi iar
războaie civile fără sens, care

vor devasta totul secole de-
acum înainte.

Străinii, cu pelerinele lor
graţioase ca nişte aripi

diafane, continuă să se plimbe
prin grădină, de parcă le-ar
face plăcere să vadă vlăstarii
arzând, mestecenii în flăcări,

rugul pe care arde fiecare
binecuvântare, fiecare păcat.

Daria îşi ridică valiza, iese
la vedere şi strigă:

— Cine sunteţi?

Cei doi îi fac semn şi se îndreaptă spre flăcări. Mânecile şi mantalele lor

flutură, răspândind o căldură
delicioasă înspre ea. Una
dintre siluete îşi ridică mâna şi
face un gest cu palma

deschisă. Cealaltă îşi dă voalul
la o parte cu o mişcare fluidă.
Daria recunoaşte chipul
mamei sale, care priveşte

flăcările plină de uimire, şi
zâmbetul cald al tatălui său.
Se iau de mână şi intră în
flăcări.

O briză delicioasă
mângâie obrajii Dariei, de
parcă focul a deschis o uşă.
Ezită, nu ştie ce va găsi de

cealaltă parte, dacă va fi mai
bine sau mai rău decât ceea ce
lasă în urmă. Rasputin i-a
prezis că se va întoarce iar şi

iar până când îşi va fi
răscumpărat păcatul comis în
cealaltă viaţă. Oare a făcut-o?

L-a lăsat pe Alexei de izbelişte? Nu ştie.

Daria îşi deschide poşeta şi caută înăuntru după bani.

Are destui cât să cumpere un
bilet de tren până la Biaroza.
îşi ridică valiza şi face cu mâna

un semn de rămas-bun către părinții ei.

Și atunci apare el. Avram Bensheimer. Invocat parcă de

o incantaţie. Porneşte spre ea
cu paşii lui ca de felină, care
sfidează gravitaţia, o priveşte
cu ochii lui verzi, înalt,

sfidător, aşa cum l-a văzut
pentru prima oară în
tribunalul din Petrograd. Părul
îi ajunge până la umeri şi are

culorile paletei sale de
vopseluri. în clipa în care o
vede, zâmbeşte strâmb. Se
apropie, o salută dând din cap,

arată către
verigheta cu pietre

de opal pe care o
poartă pe deget şi

îi promite că de
data asta lucrurile

vor sta altfel şi că
nu va pierde ultima

lui şansă de a fi
împreună cu ea
.NOTA AUTOAREI

Când am început să
lucrez la primele mele două
cărţi, *Harem* şi *Curtezane,* nu
ştiam cum şi unde va începe

povestea şi nici cum şi unde se
va termina. Cu toate acestea,
îmi cunoşteam îndeaproape
personajele principale, felul în

care arătau, ce le plăcea şi ce
nu, calităţile şi slăbiciunile,
precum şi excentricităţile lor.
Ştiam de asemenea că sunt

persoane hotărâte, chiar dacă
nici măcar eu nu ştiam cât de
tenace aveau să devină până la
urmă. Am fost binecuvântată

cu rude dintre cele mai diverse
şi mai excentrice, bunici,
mătuşi, unchi, veri şi prieteni,
aşa că am strâns o adevărată

comoară de tipologii, trăsături
care aveau să-şi găsească locul
în firile protagoniştilor mei,
atât bărbaţi, cât şi femei, şi

care m-au condus apoi prin
suişurile şi coborâşurile vieţii
lor, luându-mă prin
surprindere la fiecare pagină.

Iar eu am savurat pe deplin
elementul-surpriză, neştiind ce
vor face personajele mele mai

departe şi cum se va desfăşura povestea lor.

Dar cartea aceasta a fost scrisă cu totul altfel.

Am făcut cunoştinţă cu
oasele frânte, arse şi mâncate
de acid ale protagoniştilor
mei, ultimii Romanovi, pe 18

iulie 1991, după dizolvarea
Uniunii Sovietice şi căderea
comunismului. Inaugurarea
perestroikăi lui Gorbaciov şi

politica de deschidere au
permis guvernului rus să
anunţe lumii întregi că
rămăşiţele pământeşti ale

Romanovilor fuseseră
descoperite după şaptezeci şi
trei de ani. însă misterul care
înconjura executarea de către

bolşevici a ţarului Nicolae al II-lea, ţarinei Alexandra şi celor cinci copii ai lor a rămas nerezolvat. Au fost exhumate

atunci aproximativ 1 000 de fragmente de oase, dar nu au fost descoperite decât nouă cranii. Pe de altă parte, în

beciul conacului Ipatiev din
Ekaterinburg au fost ucişi
unsprezece oameni - familia
Romanov şi patru servitori.

Oamenii de ştiinţă ruşi au
început apoi lungul proces de
reconstituire a scheletelor.
Testele iniţiale au determinat

că lipseau trupurile marii
ducese Maria şi al ţareviciului
Alexei. O altă echipă de
experţi criminalişti, de data

asta americani, a venit în Ekaterinburg în 1992 pentru a analiza mostrele dentare şi osoase. De această dată s-a

ajuns la concluzia că fata care lipsea era Anastasia. Pentru a confirma acest lucru, un specialist rus în ADN a dus

Am fost captivată atunci
de fiecare nou detaliu, de
fiecare întrebare nou apărută.
De ce ţarul nu se îngrijea de

dinţii săi, în timp ce ţarina
avea coroane de porţelan?
Cine fusese acest bărbat cu
sânge rece, Iakov Iurovski,

călăul bolşevic care a lăsat un
bilet în care descrie nu doar
execuţiile, ci şi detaliile
sângeroase ale distrugerii

cadavrelor? Cum şi de ce s-a bucurat Grigori Rasputin, cunoscut drept călugărul nebun, de un asemenea

prestigiu la curtea imperială?
Era el oare un om al lui
Dumnezeu sau un vrăjitor? E
adevărat că el a provocat

căderea dinastiei Romanov,
care dura de trei sute de ani?
Dar întrebarea care mă apăsa
cel mai mult era misterul

trupului care lipsea, al
ţareviciului Alexei Nikolaevici.
Supravieţuise el oare? Şi dacă

da, ar fi putut reinstaura
dinastia Romanov?

Aceasta a fost
sămânţa

ademenitoare care
a rodit în cartea de

faţă. Am introdus
propriile mele

personaje fictive,
cum e şi Daria

Borisovna, printre
figurile măreţe ale

istoriei. Am
întreprins cercetări

extinse şi i-am
cunoscut

îndeaproape pe
ţarul Nicolae al II-

lea şi pe ţarina
Alexandra

Feodorovna, pe
cele patru mari

ducese şi pe Alexei,
moştenitorul

suferind de
hemofilie al

tronului. Am aflat
că Alexandra şi

Nicolae se iubeau
foarte mult, fapt

care se poate să fi
fost un alt motiv al

destinului lor
tragic. Am văzut

cum suferinţa
singurului lor fiu a

afectat nu doar
vieţile lor

particulare, ci şi
viitorul politic al

Rusiei şi chiar al
lumii întregi.

Scopul meu în
această carte a

fost să-i ofer
cititorului

înţelegerea
profundă a unei

curţi decadente, a
cărei viaţă este

învăluită în mituri,
superstiţii şi

tăgăduire, pe
fundalul uneia

dintre cele mai
tumultuoase epoci

politice din istoria
Rusiei - ani întregi

de frământări
sociale, revoluţii în

lanţ, Războiul
Ruso-Japonez,

Primul Război

Mondial şi
Revoluţia Bolşevică

.MULŢUMIRI

Mai întâi de toate, vreau să-i mulţumesc din adâncul inimii lui Nader, ale cărui sprijin nemărginit, răbdare, iubire şi

înţelegere sunt esenţiale
pentru toate laturile carierei
mele. Lui Carolyn, Negin şi
David, Leilei, lui Adam,

Hannah şi Macabee, stelele
mele strălucitoare, care sunt
alături de mine de fiecare dată
când mă opresc să-mi trag

sufletul. Vă sunt
recunoscătoare pentru iubirea,
încurajările şi sprijinul vostru
necondiţionat.

îi sunt recunoscătoare în special Annei Ghosh, agenta mea, care a crezut în mine şi a perseverat. înţelepciunea,

inspiraţia şi îndrumările
excepţionale ale Shanei Drehs,
minunatul meu redactor, au
îmbunătăţit toate aspectele

cărţii mele. îţi mulţumesc,
Shana. Gratitudinea mea se
îndreaptă şi către Dominique
Raccah, ale cărei viziune şi

respect pentru scriitură
energizează industria cărţii.
Un milion de mulţumiri echipei
care a realizat cartea: lui Ed

Curtis, Heather Hali şi Beth Pehlke.

îi sunt recunoscătoare din inimă Marcelei Landres pentru

sfaturile, opiniile, încurajările
şi prietenia ei constantă de-a
lungul tuturor suişurilor şi

coborâşurilor pe care le-am trecut împreună.

Ca întotdeauna, nu am cuvinte să-mi exprim eterna

recunoştinţă faţă de generoşii
mei prieteni şi colegi Paula
Shtrum, Maureen Connell,
Joan Goldsmith Gurfield, Leslie

Monsour şi Alex Kivowitz, care
au citit şi recitit fiecare ciornă
şi pe al cărui feedback de

nepreţuit m-am bazat an după an.

Deşi scrisul e un proces solitar, pentru a termina o

carte ai nevoie de sprijinul
unei armate întregi de rude,
prieteni şi colegi.

Am norocul de a mă bucura de
un asemenea sprijin din partea
frumoasei mele mame, Parvin
Levy, şi a dragilor mei fraţi,

Ora, Nora, Laura, David şi Sol.
Vă mulţumesc! Tatăl meu,
Sion, binecuvântată fie-i
amintirea, mă încurajează în

continuare prin prezenţa sa
extraordinară.

Le mulţumesc din inimă şi
în mod special dragei mele

prietene Ann Kirsch şi
mentorului meu Jonathan
Kirsch. Prietenia pe care mi-aţi
oferit-o şi îndrumările voastre

constante mi-au îmbogăţit
viaţa în multe feluri. Le sunt
datoare lui John Schatzel, Litei
Weissman, lui Judith Parlarz,

Pierei Klein, lui Megan U.
Beatie şi Lynn Goldberg, care
mi-au netezit calea, mi-au
făcut călătoria mai uşoară şi

au asigurat în cele din urmă
succesul cărţii mele.